

Mötesbok: Utskottet för Bildning och lärande (2025-12-02)

Utskottet för Bildning och lärande

Datum: 2025-12-02

Plats:

Kommentar:

Dagordning

Val av justerare

Tillkommande och utgående ärenden

Tema Vuxenutbildning

Information från sektor Bildning och lärande

136/25 Information från sektorchef bildning och lärande 4

Ärenden till kommunstyrelsen

137/25 Systematiskt kvalitetsarbete – huvudmannens rapport 2 2025 - tjänsteskrivelse 10

138/25 Sektorplan 2026 - Bildning och lärande 53

Information från sektor bildning och lärande

139/25 Ekonomi och avvikelser 93

140/25 Volymer 94

Ärenden som stannar i utskottet

141/25 Verksamhetsstöd för Ung företagsamhet 2026 95

Ärenden till Kommunstyrelsen

142/25 Svar på remiss - Samverkansavtal för regional naturbruksutbildning, Västra Götalandsregionen 110

Ärenden som stannar i utskottet

143/25 Redovisning till Skolinspektionen i ärende 2024:3781 180

Ärenden till Kommunstyrelsen

144/25 Svar på granskning av systematiskt kvalitetsarbete i gymnasieskola och vuxenutbildning 186

Information från sektor Bildning och lärande

145/25 Skolpliktsbevakning 210

Information kultur, fritid och föreningar

146/25 Svar på begäran om omprövning av beslut 211

Ärenden som stannar i utskottet

147/25 Implementering Aktivitetsgrupp 222

Kallelse

Instans Utskottet för Bildning och lärande

Plats Bohusrummet, stadshuset plan 2

Tid Tisdagen den 2 december kl 09:00-16:40

Ledamöter	Anna Vedin (M) Patrik Ryberg (SD) Rose-Mari Larsdotter (M) William Hult (S) Erik Martinsson (-) Michael Karlsson (L) Erik Andreasson (V)	Ordförande Vice ordförande
	Anna Vedin (M) Ordförande	Alexandra Nilsson Sekreterare

Dagen börjar med ett studiebesök på Vuxenutbildningen klockan 9:00. Välj ingången via vuxenutbildningens entré. Sammanträdet återupptas i Bohusrummet, stadshuset plan 2 klockan 10:15.

Dagordning

Förslag till beslut

1 Upprop

2 Val av justerare

Utses

3 Tillkommande och utgående ärenden

Fastställs

Tema Vuxenutbildning**Information från sektor Bildning och lärande**

5 Information från sektorchef bildning och lärande

Antecknas

Föredragande: Monica Carhult Karlsson

- Information sektorledning
- Återöppning Ytterby bibliotek

Kl. 10:15-10:30

Ärenden till kommunstyrelsen

4 KS2025/2344–1 Systematiskt kvalitetsarbete – huvudmannens rapport 2 2025
Föredragande: Maria Vidlund, Katrin Busck, Sofia Schubert, Henrik Johannessen, Niklas Delander, Lena Lundblad
Kl. 10:30-12:00

Beslut

Lunch

12:00-13:00

6 Sektorplan 2026

Beslut

Föredragande: Monica Carhult Karlsson, Charlie Larsson

Kl. 13:00-14:00

Information från sektor Bildning och lärande

15 Ekonomi och avvikelser

Antecknas

Föredragande: Helena Odinge, Melanie Jähnke

Kl. 14:00-14:20 (Gäller punkt 15 samt 16)

16 Volymer

Antecknas

Föredragande: Alia Skoglund

Kl. 14:00-14:20

Ärende som stannar i utskottet

11	KS2025/2276–2	Verksamhetsstöd för Ung företagsamhet 2026
<i>Föredragande: Kajsa Danesjö</i>
Kl.14:20-14:25 | Beslut |
|----|---------------|--|--------|

Ärenden till Kommunstyrelsen

13	KS2025/2334–2	Svar på remiss - Samverkansavtal för regional naturbruksutbildning, Västra Götalandsregionen
<i>Föredragande: Kajsa Danesjö</i>
Kl. 14:25-14:30 | Beslut |
|----|---------------|---|--------|

Paus

14:30-14:45

Ärenden som stannar i utskottet

11	KS2024/2694–8	Redovisning till Skolinspektionen i ärende 2024:3781
<i>Föredragande: Niklas Delander</i>
Kl. 14:45-15:00 | Beslut |
|----|---------------|---|--------|

Ärenden till Kommunstyrelsen

14	KS2025/2044–2	Svar på granskning av systematiskt kvalitetsarbete i gymnasieskola och vuxenutbildning
<i>Föredragande: Charlie Larsson, Monica Carhult Karlsson, Niklas Delander</i>
Kl.15:00-15:15 | Beslut |
|----|---------------|--|--------|

Information sektor Bildning och lärande

17		Skolpliktsbevakning
<i>Föredragande: Anna Bengtsson</i>
Kl. 15:15-15:30 | Antecknas |
|----|--|---|-----------|

Information kultur, fritid och föreningar

7	KS2025/1341–4	Svar på begäran om omprövning av beslut
Kl. 15:30-15:35 | Antecknas |
|---|---------------|--|-----------|

Ärenden som stannar i utskottet

9	KS2024/2180–5	Implementering Aktivitetsgrupp
<i>Föredragande: Johan Sjöholm</i>
Kl. 15:35-16:55 | Beslut |
|---|---------------|---|--------|

- 10 KS2025/1915–1 Agora IFK Kungälv Idéburet offentligt partnerskap (IoP) 2026–2028 Beslut
Föredragande: Johan Sjöholm
Kl. 16:55-16:15

Information från sektor Samhällsbyggnad

- 18 Information från sektor Samhällsbyggnad Antecknas
Kl.16:15-16:20

Rapporter

- 19 - Ungdomsrådet Antecknas
Kl.16:30-16:35

- 20 **Övrigt** Antecknas
- Årshjul 2026
Kl.16:35-16:40

Information från sektor Samhällsbyggnad

149/25 Information från sektor samhällsbyggnad

249

Rapporter

150/25 Rapporter

253

Övrigt

151/25 Övrigt

254

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (2)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Niklas Delander

2025-11-13

Systematiskt kvalitetsarbete för skola och förskola - huvudmannens rapport 2, 2025 (Dnr KS2025/2344)

Sammanfattning

Skollagen ställer krav på att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen genom ett systematiskt kvalitetsarbete.

I Kungälv kommun följs kvaliteten i verksamheten upp vid två tillfällen under läsåret med utgångspunkt från centrala områden i skollagen och läroplanerna. Aktuell rapport fokuserar på kunskap, betyg och undervisningens kvalitet.

Juridisk bedömning

Enligt 4 kap. § 3 skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Rapporten är en sammanfattning av detta arbete.

Förvaltningens bedömning

Skollagen kräver att huvudmannen följer upp, utvärderar och utvecklar verksamheten så att de nationella målen och kvalitetskraven uppfylls. Grundläggande i huvudmannens ansvarstagande är att utbildningen motsvarar skollagens krav på kvalitet, är likvärdig och att utbildningen förankras i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

I uppföljningsrapporten följs ett antal centrala områden från skollagen och läroplanerna upp i syfte att utvärdera och analysera om målen i styrdokumentet har nåtts och om verksamheten håller tillräcklig kvalitet. För varje område beskrivs och förklaras resultaten, samtidigt som en bedömning görs och framtida åtgärder presenteras.

Resultaten visar Kungälvs kommun har utvecklingsområden både på huvudmannanivå och för enskilda skolenheter när det gäller kunskap, betyg och undervisningens kvalitet. I rapporten visas vilka åtgärder huvudmannen har satt in för att garantera tillräcklig kvalitet inom dessa utvecklingsområden.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet har koppling till kommunstyrelsens resultatmål:

Kungälv ska tillhöra de 29 bästa skolkommunerna i landet vad gäller studieresultat, kvalitet och klok resursanvändning och vi ska bedriva verksamheterna i enlighet med lagar och förordningar.

- Kommunens förskolor och skolor präglas av trygghet, hög kvalitet och säkerhet.
- Vuxenutbildningen bidrar till efterfrågade utbildningar, ökad egenförsörjning och lägre arbetslöshet.
- I Kungälv skapar vi tillsammans bästa platsen att växa upp.
- Kommunens verksamheters service, kvalité och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner.

Uppföljningsrapporterna inom det systematiska kvalitetsarbetet är tänkta att ligga till grund för politikens prioriteringar och målformuleringar för skolan och förskolan i Kungälv. Uppföljningsrapporterna fyller också en viktig roll när sektorns verksamhetsplan arbetas fram och när tertialrapporter och årsbokslut sammanställs.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Skolans och förskolans systematiska kvalitetsarbete inkluderas i Agenda 2030 och målet ”God Utbildning för alla.” Målet ska säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla barn och elever.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Det systematiska kvalitetsarbetet utgår från skollags- och läroplansområden. Allt inom skolan och förskolan utvärderas inte, utan fokus ligger på vissa centrala områden. Ett antal styrdokument från Kungälv kommun är på olika vis aktuella inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Det rör sig främst om barn- och ungdomspolicyn, policy för Kungälv kommunens elevhälsa, digitaliseringspolicyn samt planen för introduktionsprogram. Inga specifika konflikter har identifierats mellan rapporten och andra kommunala styrdokument.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Det systematiska kvalitetsarbetet syftar till att skapa en kvalitativ och likvärdig utbildning för alla barn och elever i Kungälv kommun. Detta ligger i alla medborgares intresse samt i elevers och deras vårdnadshavares intresse. Genom Skolinspektionens och Göteborgsregionens årliga elevenkäter i grundskolan, gymnasieskolan samt anpassad skola lyfts elevernas perspektiv på sin utbildning in i det samlade underlaget och presenteras där det är relevant i uppföljningsrapporterna.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv.

En välfungerande skola av hög kvalitet är av betydelse för all personal i skolan. Att delta i det systematiska kvalitetsarbetet är också en del av personalens ansvar och ger även möjlighet för personalen att vara och med och vidareutveckla verksamheten. Rapporten påverkar i sig inte personalens arbetsbelastning eller arbetsmiljö.

Ekonomisk bedömning

I underlaget presenteras inga förslag på beslut och därmed medför rapporten inte några ekonomiska konsekvenser.

Förslag till beslut

1. Informationen antecknas till protokollet.

Monica Carhult Karlsson
Sektorchef

Maria Vidlund
Verksamhetschef

Katrin Busck
Verksamhetschef

Sofia Schubert
Verksamhetschef

Expedieras till: -

För kännedom till: -

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Huvudmannens rapport 2 år 2025

Systematiskt kvalitetsarbete för skola och förskola

Kunskap, betyg och undervisningens kvalitet

Sektor Bildning och Lärande 2025-11-14

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Sammanfattning	4
3. Skolverkets nationella kvalitetssystem.....	5
4. Förskola och pedagogisk omsorg	6
5. Förskoleklassen	10
6. Fritidshemmet	10
7. Grundskolan årskurs 1-6	12
8. Grundskolan årskurs 7-9	16
9. Anpassad grundskola	21
10. Gymnasieskolan	22
11. Anpassad gymnasieskola.....	26
12. Vuxenutbildningen	Fel! Bokmärket är inte definierat.
13. Ämnesbetyg	30
14. Nationella prov	35
15. Trygghet och studiero.....	38

1. Inledning

Kungälv kommun är huvudman för de kommunala skolorna och förskolorna i Kungälv. Detta är den andra av två rapporter under 2025 som sammanfattar Kungälv kommuns systematiska kvalitetsarbete utifrån skollagen, läroplanerna och andra författningar.

I denna rapport, som görs under hösten, är inriktningen på kunskap, betyg, undervisningens kvalitet och ett antal andra områden. Vissa områden är gemensamma för alla skolformer, medan andra skiljer sig åt. Förskoleklassen, fritidshemmet och anpassad grundskola utvärderas också. I den första rapporten för vårterminen låg tonvikten på normer, värden och det kompensatoriska uppdraget.

2. Sammanfattning

Betygsresultat

För årskurs 6 har andelen elever med godkänt betyg i samtliga ämnen stigit från 71 procent till 77 procent. Detta är ett trendbrott från att betygsresultaten för årskurs 6 sjunkit under två år i rad. I årskurs 9 är resultaten mer eller mindre de samma som förra året för andel elever med godkänt betyg i samtliga ämnen, meritvärde samt behörighet till yrkesprogram i gymnasiet. För årskurs 6 ligger Kungälv kommunens betygsresultat över riket och liknande kommuner. För årskurs 9 ligger man över liknande kommuner, medan resultaten i relation till riket varierar beroende på betygsmått.

I gymnasieskolan har andelen avgångselever med gymnasieexamen ökat något, medan den genomsnittliga betygspoängen minskat något.

Inom vuxenutbildningen är betygsresultaten jämförbara med tidigare år. De flesta som går igenom yrkesutbildning till undersköterska i Kungälv kommun klarar sig med godkänt betyg. Utmaningen är som med resten av vuxenutbildningen att motverka avhopp.

Ämnesbetyg och nationella prov

I årskurs 6 har Kungälv kommun högre betygsresultat inom naturorienterande ämnen och teknik. Man har dock lägre betyg för moderna språk. I årskurs 9 är skillnaden minst gentemot riket i naturorienterande ämnen, teknik och matematik. Man ligger dock under riket i många av ämnena.

I de flesta ämnen i grundskolan har eleverna i Kungälv kommun i högre grad än riket samma betyg på nationella proven som deras slutbetyg eller terminsbetyg. Detta är ett positivt resultat. För gymnasieskolan varierar överensstämmelsen mellan de nationella proven för olika ämnen.

Undervisningens kvalitet samt bedömning och betygssättning

I både grundskolan och gymnasieskolan har ett utvecklingsarbete om undervisningens kvalitet bedrivits sedan förra året med utgångspunkt i vetenskap och beprövad erfarenhet. I grundskolan ligger uppmärksamheten på att förbättra undervisningen i svenska och matematik, skapa tydligare lektionsstrukturer och öka det kollegiala lärandet lärare emellan. I både grundskolan och gymnasiet arbetar rektorerna för att stärka lärarnas bedömningskompetens. Även den gemensamma analysen av betygsresultaten förbättras.

I Kungälv kommunens förskola bedöms språk och kommunikation samt estetiskt skapande ha något högre måluppfyllelse än matematik, naturvetenskap och teknik, inklusive digital teknik. Kungälv kommun har en hög andel utbildade förskollärare i arbetslagen, vilket skapar förutsättning för undervisning av hög kvalitet. Under året har lekens roll i undervisningen varit ett kommungemensamt utvecklingsområde utifrån förskolans läroplan. Pedagogernas förståelse för lekens betydelse har stärkts och leken som undervisningsmetod har utvecklats. Utvecklingsarbetet fortsätter även inom strategisk personalplanering, bedömning av kvalitet i förskolan, barnhälsa samt en röd tråd genom hela utbildningskedjan.

3. Skolverkets nationella kvalitetssystem

Systematiskt kvalitetsarbete är reglerat i skollagen och Skolverket har sedan tidigare tagit fram allmänna råd på området. Skolverket har även på uppdrag av regeringen tagit fram ett nationellt kvalitetssystem och under 2026 väntas man anta nya allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete. Syftet med det nationella kvalitetssystemet är att skapa ökad kvalitet och likvärdighet i kommunernas systematiska kvalitetsarbete.

Det nationella kvalitetssystemet innehåller flera delar:

- Nationella målsättningar, delmål och indikatorer
- Faktorer för framgångsrik skolutveckling
- Verksamhetens förutsättningar
- Kvalitetsdialoger
- Kommande föreskrifter och allmänna råd

Förvaltningen har granskat det nationella kvalitetssystemet och ser att Kungälv kommun ligger bra till i relation till de olika delarna av systemet. Kungälv kommun har de senaste åren lagt till ett antal områden till sitt systematiska kvalitetsarbete, bland annat undervisningens kvalitet, pedagogiskt ledarskap, lärares bedömningskompetens samt resursfördelning. Detta är områden som finns med i Skolverkets nationella kvalitetssystem, vilket gör att kommunens systematiska kvalitetsarbete svarar bättre mot det nationella kvalitetssystemet.

4. Förskola och pedagogisk omsorg

Metodbeskrivning

Statistiken i detta kapitel baseras på GR:s förskoleenkät, som innehåller både en självskattning för personalen och en vårdnadshavarenkät. Personalens självskattning genomförs på en skala från 1 till 5. Varje förskollärare och barnskötare fyller först i självskattningen. Därefter kommer varje arbetslag fram till ett gemensamt svar och utifrån detta räknas ett genomsnitt ut för förskolan och för Kungälv kommun.

Vårdnadshavarenkäten uppmanar vårdnadshavare att ta ställning till påståenden med olika svarsalternativ. Resultatet räknas om till ett index, även det mellan 1 och 5.

Undervisning i förskolan: Kunskapsområden

Undervisningen inom samtliga kunskapsområden visar på ett aktivt och medvetet arbete, men med vissa variationer i genomförande och resultat mellan förskolorna. Generellt sett finns det någon aspekt inom varje kunskapsområde som behöver stärkas ytterligare för att barnen ska ges full möjlighet att sträva mot läroplanens mål. Matematik, naturvetenskap och teknik, inklusive digital teknik, bedöms ha något lägre måluppfyllelse än språk och kommunikation samt estetiska uttryckssätt.

Kommunikation och språkutveckling framstår som det mest genomarbetade området ute på förskolorna, där rektorerna beskriver en progression gällande barnens ordförråd, samtalsförmåga och intresse för böcker. Ett område med lägre resultat i självskattningen är dock flerspråkiga barns förutsättningar att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Rektorerna lyfter också utmaningen att arbeta med språk och kommunikation för barn i behov av särskilt stöd.

Estetiska uttrycksformer – bild, form, musik, dans, rörelse och drama – är också starkt närvarande. Barnen deltar aktivt i sång, skapande och rörelse. Däremot är drama ett område som flera förskolor identifierar som mindre utvecklat.

Matematiskt tänkande integreras i vardagen och temaarbeten, där barnen spontant räknar, sorterar och använder matematiska begrepp. Resultaten varierar mellan förskolorna.

Teknik och digital teknik är ett område där barnens intresse är stort, särskilt för konstruktion. Digitala verktyg används i undervisningen, men pedagogernas kompetens och trygghet varierar.

Naturvetenskapligt utforskande är väl etablerat, särskilt genom arbete med årstider, odling, djur och experiment. Barnen visar förståelse för biologiska begrepp och samband. Undervisningen utgår ofta från barnens egna frågor och upptäckter. Från flera förskolor saknas underlag gällande resultat inom kemi och fysik.

Det finns flera förklaringar till varför resultaten inom kunskapsområdena generellt sett är goda. Kungälv kommun har en hög andel utbildade förskollärare i arbetslagen. Den höga kompetensnivån skapar förutsättningar för undervisning av hög kvalitet. Rektorerna bidrar

genom att skapa förutsättningar för pedagogerna, inte minst genom sitt pågående arbete med handlingsplaner inom strategisk personalplanering. Rektorerna bidrar även med andra strukturer som får effekt på måluppfyllelsen, till exempel kollegiala nätverk, kompetensutveckling och feedback på pedagogernas systematiska kvalitetsarbete. Den gemensamma kompetensutvecklingen som funnits inom språkutveckling har också gett resultat.

Inom de områden som uppvisar ett något sämre resultat kan detta ofta kopplas till att pedagogerna känner sig osäkra eller har en lägre kompetens inom kunskapsområdet. Exempel på detta är drama, naturvetenskap, digital teknik, kemi och fysik. Inom digital teknik har den reviderade läroplanen och den skärmdébat som föregick revideringen skapat viss osäkerhet. Det finns också en tendens att ha något svårare att sätta ord på de aktiviteter pedagogerna gör och det lärande som sker hos barnen inom till exempel naturvetenskap och matematik, jämfört med språk och kommunikation. Utöver detta är det ett utmanande uppdrag för förskolan att ge barnen förutsättningar att sträva gentemot så många som 33 mål i läroplanen.

Så går vi vidare

- Det behövs ett fortsatt fokus på språk och kommunikation, i och med att språk och kommunikation har en särställning som verktyg för kunskapshämtning genom hela livet. Detta bekräftas även genom förtydliganden i den reviderade läroplanen och det politiska målet om svenska i Kungälv kommun. Det behöver etableras en systematisk resultatuppföljning och återkoppling kring språkutvecklingen hos barn och elever mellan förskola och grundskola.
- Den gemensamma kompetensutvecklingen inom *Lärande lek* behöver utvecklas så att leken som undervisningsmetod används för att stärka fler kunskapsområden än språk och kommunikation.
- Det pågående utvecklingsarbetet inom strategisk personalplanering, bedömning av kvalitet i förskolan, barnhälsa och en röd tråd genom hela utbildningskedjan behöver fortsätta i syfte att nå en likvärdig förskola med undervisning av god kvalitet.

Undervisning i förskolan: Lekens roll

Leken har en central roll i samtliga förskolor och används både som metod och mål i undervisningen. Pedagogerna använder sig av guidad lek som redskap, ofta utifrån barnens intressen och behov, där böcker och lärmiljöer vävs samman. Lektillfällena uppstår både planerat och spontant. Pedagogerna är mer närvarande och medvetna om sin roll i leken, vilket har lett till förbättrat socialt samspel. Genom att pedagogerna filmar sig själva och analyserar filmen har leken som undervisningsmetod utvecklats. Guidad lek har särskilt gynnat barn som tidigare haft svårt att delta.

Lekmiljöerna har utvecklats ute på förskolorna med tillgängligt material, bildstöd och tydliga strukturer, vilket har ökat barnens delaktighet och lekompetens. Det är dock en särskild utmaning för pedagogerna att gå in i leken med barn som har utmaningar gällande socialt samspel eller på andra sätt är i behov av särskilt stöd. Det finns också skillnader gällande hur pedagoger tolkar sin roll i leken – vissa är trygga med att delta aktivt, medan andra uttrycker osäkerhet. På vissa enheter förefaller det finnas en starkare tradition av att inte vilja ”störa” barnen i leken. Den tendens finns framför allt när det kommer till äldre barn.

Måluppfyllelsen bedöms som delvis uppfylld kring lekens roll, men fortsatta insatser behöver ske. I det systematiska kvalitetsarbetet har det uppdagats att lekens potential som undervisningsmetod inte tagits tillvara på i tillräcklig utsträckning. Därför inleddes en kompetensutvecklingsinsats inom Lärande lek våren 2025. Insatsen förefaller ha gett goda resultat på kort tid, med ett mer medvetet pedagogiskt förhållningssätt och mer aktiva pedagoger.

Så går vi vidare

- För att vidareutveckla arbetet med lek behöver den påbörjade kompetensutvecklingen inom Lärande lek hållas i. Det är viktigt att de gemensamma strukturerna för kompetensutveckling, som kompetensutvecklingsgruppen och det gemensamma kalendariet för nätverkstid, finns kvar för att bidra till en likvärdig och kvalitativ utbildning i alla kommunens förskolor och pedagogisk omsorg. Det finns en förväntan att den kompetensutveckling som genomförts hittills implementeras och fördjupas i undervisningen.

Personalens självskattning för förskolan 2025

Här nedanför presenteras resultatet av personalens självskattning av de olika kunskapsområdena.

Språkutveckling och kommunikation	Bild, form, rörelse, sång, musik, dans, drama	Matematiskt tänkande	Teknik/digital teknik	Naturvetenskap
4,4	4,1	3,9	3,0	3,6

Här nedanför finns resultatet för självskattningen om lek och material.

Lek "Vi ger förutsättningar både för lek som barnen själva tar initiativ till och som någon i arbetslaget introducerar."	4,2
Material "Det finns material tillgängligt som utmanar barn i alla åldrar, placerat på ett sätt som inbjuder till lek och olika aktiviteter."	3,9

Göteborgsregionens vårdnadshavarenkät

Här nedan finns resultaten från ett antal frågor från GR:s vårdnadshavarenkät med jämförelse med genomsnittet för Göteborgsregionen.

	Kungälv kommun	GR
Jag upplever att förskolan uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.	4,57	4,51
Förskolan uppmuntrar mitt barns språkutveckling och kommunikation.	4,55	4,43
Förskolan uppmuntrar mitt barns förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former, exempelvis genom bild, form, rörelse, sång, musik, dans, drama.	4,59	4,48
Förskolan uppmuntrar mitt barns matematiska tänkande för att undersöka och reflektera, exempelvis genom användande av begrepp, form, mängd och sortering.	4,38	4,31

5. Förskoleklassen

Undervisningen i förskoleklass är inriktad på att utveckla grundläggande färdigheter inom svenska och matematik, med särskild inriktning på läsinlärning. Flera skolor arbetar ämnesövergripande med språk i alla ämnen, vilket syftar till att stimulera elevernas nyfikenhet, kreativitet och självförtroende. Detta språkfokuserade arbetssätt stärker elevernas kommunikativa förmåga och skapar en god grund för fortsatt lärande.

De kartläggningar som genomförs i förskoleklass visar generellt på goda resultat. Kartläggningarna används inte bara som bedömningsunderlag, utan integreras i undervisningen och används vid övergången till årskurs 1. De elever som uppvisar svårigheter vid kartläggningstillfället har ofta stödbehov inom språk, kommunikation och koncentration. Vid uppföljning i slutet av läsåret har majoriteten av dessa elever nått de förväntade kunskapsmålen inför årskurs 1. För de elever där svårigheterna kvarstår har riktade insatser visat sig vara framgångsrika, till exempel specialpedagogiskt stöd och behovsanpassad resursfördelning. Uppföljningen av kartläggningen blir därmed ett verktyg för lärarna att identifiera utvecklingsområden i undervisningen och att säkerställa individuellt stöd i tid.

Tidigare har undervisningen i förskoleklass ofta bedrivits enskilt, klass för klass. En förändring är nu på gång, där skolor strävar efter att främja kollegialt lärande mellan lärarna i förskoleklass och en mer likvärdig undervisning mellan klasserna. Rektorerna pekar själva ut gemensam kompetensutveckling som en väg för att nå dit. Flera skolor har även lagt in regelbundna elevhälsomöten (EHM) för lärarna i förskoleklass. Här möts olika professioner för att identifiera behov på både individ- och gruppnivå. Därefter använder man sig av alla professionernas kunskaper för att hitta arbetssätt och åtgärder framåt. Detta arbetssätt finns sedan tidigare för grundskolan men har inte funnits i lika hög grad i förskoleklass.

I förskoleklassen integrerar skolorna kooperativt lärande med ett stort fokus på sociala relationer. Genom att etablera rutiner och hållbara strukturer redan i förskoleklassen skapas förutsättningar för ett tryggt och stödjande lärandeklimat. Många skolor använder också utemiljön aktivt i undervisningen i förskoleklass, vilket blir en förlängning av klassrummet som möjliggör ett mer multimodalt lärande. Utomhus ges eleverna möjlighet att utveckla motorik, språk, matematiska färdigheter och socialt samspel genom varierade aktiviteter och material i olika miljöer. Detta kompletterar och förstärker det lärande som sker inomhus.

Det finns ett växande behov i förskoleklassen av att arbeta mer aktivt med elevernas inre motivation och förmåga att hålla i lärandet över tid. Allt fler elever har svårt att behålla intresse och engagemang under längre perioder. Det kräver en större variation i undervisningen och att skolan ger eleverna strategier och verktyg som ökar deras vilja att lära, öva och nå bättre resultat.

Så här går vi vidare

- På flera skolor följer nu läraren från förskoleklassen med sina elever upp till årskurs 1, vilket skapar kontinuitet och trygghet i övergången mellan stadierna. Samtidigt pågår en diskussion om möjligheterna och utmaningarna med att låta grundskollärare undervisa redan i förskoleklass — en modell som vissa skolor redan har infört. Frågan kommer att följas upp under året i samtal mellan rektorerna.

6. Fritidshemmet

Det finns ett tydligt behov av att utveckla verksamheten i fritidshemmen. Fritidshemmet är inte bara en egen skolform med sin egen pedagogiska verksamhet utan bildar också en helhet under dagen. Verksamheten i fritidshemmet, raster och stämningen i korridorerna påverkar undervisningen i klassrummet och elevens sociala sammanhang är avgörande för att elever ska känna sig trygga och sedda.

Rektorerna betonar behovet av systematik i mötesstrukturer kopplat till fritidshemmens uppdrag. Det behövs ett gemensamt systematiskt kvalitetsarbete, där alla avdelningar arbetar utifrån gemensamma frågeställningar och lokala fokusmål. Det finns också ett tydligt behov av kompetensutveckling kring planering, dokumentation och systematik. Detta behövs för att personalen i fritidshemmen enklare ska kunna identifiera både framgångsfaktorer och utvecklingsområden i sin dagliga verksamhet.

De senaste åren har skolorna aktivt förbättrat samverkan mellan fritidshemmet och grundskolan. Ett exempel är hur skolbiblioteken nu inkluderar fritidshemmen i läsutvecklingen, vilket skapar en röd tråd mellan skoltid och fritidshemstid. Andra skolor har infört elevhälsomöten där även lärare i fritidshem deltar. Dessutom involverar de flesta skolor även fritidspersonalen i rastverksamheten, för att fler professioner ska skapa sig en bättre helhetsbild av elevernas sammansatta skoldag.

Det pedagogiska ledarskapet har stärkts för fritidshemmet under de senaste åren. Genom att inkludera fritidshemmet i sina ledningsgrupper får rektorerna en helhetsbild av verksamheten. Goda relationer och ett ökat förtroende för närmaste chef skapar förutsättningar för att medarbetarna i fritidshemmet vågar pröva nya arbetssätt och utveckla sin praktik. Rektorerna betonar särskilt vikten av att ledningen ger kontinuerlig återkoppling, följer upp pågående processer och visar sitt engagemang i fritidshemmens verksamhet.

Andelen behöriga lärare i fritidshemmen ökar generellt, vilket är positivt. Samtidigt kvarstår utmaningar kring bemanning vid sjukfrånvaro. Det är svårt att hitta långsiktigt hållbara vikarielösningar till fritidshemmen, vilket påverkar kvalitet, trygghet och kontinuitet. För att öka kvaliteten och skapa trygghet bör varje timvikarie få en utsedd mentor när den börjar på skolan. Detta kan bidra till bättre introduktion, ökad trivsel och trygghet för vikarien. På de skolor där detta är prövat ser man att fler vikarier stannar kvar över tid.

Så här går vi vidare

- Ett nätverk för alla kommunala fritidshem i Kungälv har startats i form av en lärare i fritidshemmet per skola. Inriktningen under dessa nätverksträffar är just undervisningens kvalitet i fritidshemmen. Mötena leds av två rektorer och är mycket uppskattade av våra medarbetare. Nätverket fortsätter med sin verksamhet under det kommande året.
- En satsning på inventarier inom fritidshemmen kommer att göras på ett antal skolor där ombyggnationer sker, till exempel Sandbackaskolan, Kullens skola och Kastellegårdsskolan. Den pedagogiska miljön på fritidshemmet har inte alltid prioriterats tidigare, men nu är ambitionen att skapa en större likvärdighet mellan skolorna.

7. Grundskolan årskurs 1-6

Metodbeskrivning

Statistiken i detta kapitel kommer från Skolverkets officiella statistik som är framtagen tillsammans med SCB. Viss statistik kommer från kommunens egna system. Statistiken presenteras även i Kolada, till exempel när det gäller jämförelser med liknande kommuner.

Betygsresultat

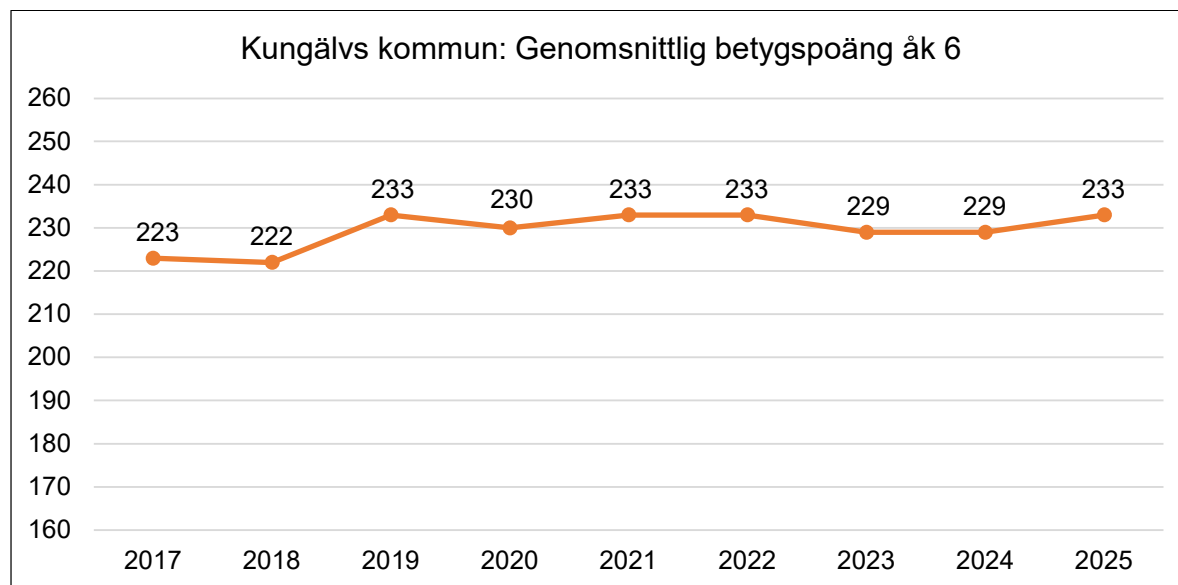
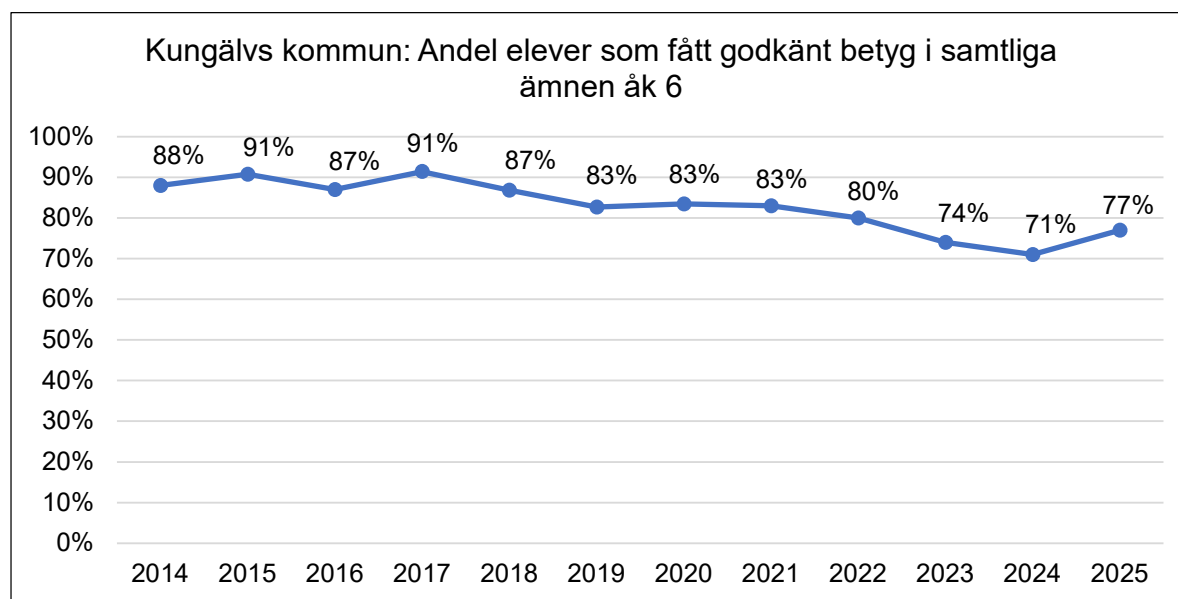
För årskurs 6 har andelen elever med godkänt betyg i samtliga ämnen stigit från 71 procent till 77 procent. Detta är ett trendbrott efter att betygsresultaten i årskurs 6 sjunkit under de senaste två åren. Riksgenomsnittet är som förra året 70 procent och för liknande kommuner 68 procent. Den genomsnittliga betygspoängen i Kungälv kommun har också ökat och ligger på 233 poäng i jämförelse med 229 poäng förra året. Jämförelser med riket saknas då Skolverket inte har statistik om genomsnittlig betygspoäng för årskurs 6. När det gäller jämförelser med liknande kommuner har Kolada vissa jämförelser på ämnesnivå. I ämnet svenska har eleverna i Kungälv kommun högre genomsnittlig betygspoäng än liknande kommuner, men samma som riket. I matematik ligger man över både riket och liknande kommuner. I svenska som andraspråk är betygspoängen samma som riket men något lägre än för liknande kommuner.

I och med att kommunens betygsresultat för årskurs 6 förbättrats sedan förra året är det många skolor som visar på en positiv utveckling. Bland annat har Sandbackaskolan, Tunge skola, Fontinskolan och Kärna skola förbättrat sina resultat efter svagare resultat förra året. De enda skolor som minskat i resultat något är Kastellegårdsskolan och Kullens skola. I Kastellegårdsskolans fall ser elevsammansättningen något annorlunda ut i år än tidigare år eftersom det är första året som Sparråsskolan har årskurs 6 och därmed sätter betyg. Tidigare år har de flesta elever i både östra och västra Ytterby fått betyg på Kastellegårdsskolan men från och med i år går de flesta elever från västra Ytterby på Sparråsskolan. När det gäller Sandbackaskolans förbättrade resultat är det en positiv utveckling, även om det är en bit kvar till tidigare års betygsresultat. Skolan har haft en ny och mycket erfaren rektor som arbetat med bemanning, organisation och pedagogiskt utvecklingsarbete och genom det skapat större stabilitet och högre kvalitet på undervisningen.

För årskurs 6 över tid har flickor haft högre betygsresultat än pojkar både i Kungälv kommun och i riket. Så är det för Kungälv kommun och riket även i år. För Kungälv kommun utmärktes sig förra året, då flickors betygsresultat sjönk så pass att pojkar hade högre resultat än flickor. Visserligen hade flickors betygsresultat sjunkit något även i riket, men inte i samma utsträckning. När man nu betraktar årets betygsresultat ser man att förra årets resultat tycks ha varit en tillfällig sänkning. I år har flickors betygsresultat ökat betydligt och man ligger tydligt över riket. Det är enstaka F-6-skolor som utmärker sig kring betygsresultat och kön, framför allt Kastellegårdsskolan och Sandbackaskolan som över tid haft minst skillnad kring kön. Störst skillnader över tid finns på Kullens skola och Fontinskolan, men där handlar det om större variationer mellan åren. På Kullens skola har resultat också tydligt förbättrats, bland annat efter att ett utvecklingsarbete bedrivits kring undervisning och bedömning utifrån kön.

Så här går vi vidare

- Den nya organisationen kring förstelärartjänster är en central del i att stärka undervisningens kvalitet och förbättra betygsresultaten framöver. I den nya organisationen formuleras de enskilda uppdragen för förstelärarna tydligare och med en mer gemensam struktur.
- Inför läsåret 25/26 har en matematikutvecklartjänst på 50 procent tillträtt inom grundskolan. Personen som också är förstelärare inom matematik har i uppgift att leda förstelärare i kommunen i nätverk och även ansvara för Magma, ett verktyg för matematikdidaktik och statistik, där enskilda elever, grupper och skolor kan följas upp.

	Godkänt betyg i samtliga ämnen	Genomsnittligt meritvärde
Diseröds skola	72%	235
Fontinskolan	77%	238
Håltå skola	91%	242
Kareby skola	74%	229
Kärna skola	77%	229
Kastellegårdsskolan	76%	230
Kullens skola	78%	239
Marstrands skola	80%	239
Olseröds skola	86%	234
Sandbackaskolan	61%	217
Sparråsskolan	87%	249
Tunge skola	82%	228
Kungälv kommun	77%	233

	Godkänt betyg i alla ämnen	
	Flicka	Pojke
Diseröds skola	71%	73%
Fontinskolan	96%	65%
Håltå skola	92%	80%
Kareby skola	81%	64%
Kärna skola	83%	72%
Kastellegårdsskolan	69%	82%
Kullens skola	81%	75%
Olseröds skola	90%	83%
Sandbackaskolan	67%	57%
Sparråsskolan	85%	90%
Tunge skola	77%	86%
Kungälv kommun	80%	75%

Marstrands skola hade tio elever läsåret 2023/2024. På grund av integritetsskäl redovisas inte resultat utifrån kön.

Analyserna här nedanför är gemensamma för årskurs 1-6 och årskurs 7-9.

Undervisningens kvalitet

Undervisningens kvalitet bygger på en gemensam förståelse av att läraren är den viktigaste relationen för eleven. Det är i klassrummet som den direkta påverkan sker, och därför är lärarens kompetens, undervisningsklimatet, tryggheten och de sociala relationerna avgörande faktorer för elevens lärande. Dessa komponenter samverkar för att skapa en likvärdig och kvalitativ undervisning där varje elev ges möjlighet att utvecklas.

Under året har många av F-6-skolorna och 7-9-skolorna genomfört ett utvecklingsarbete för att skapa struktur och förutsättningar för samplanering av undervisningen och kollegialt lärande i olika former. Rektorer genomför lektionsbesök och flera skolenheter har organiserad auskultation. På vissa skolor görs detta på ett mer strukturerat sätt med hjälp av Undervisningsskicklighet i praktiken (USiP) som är ett praktiskt verktyg som baseras på vetenskap och beprövad erfarenhet. Ett återkommande tema för utvecklingsarbetet kring undervisningens kvalitet är annars lektionsstrukturer. Dels implementeras arbetssätt med tydliga lektionsupplägg och strukturer, dels utvecklas kvaliteten genom att flytta fokus från aktivitetsfokuserade till lärandefokuserade lektionsmål.

Så här går vi vidare

- Undervisningens kvalitet utgör fortsatt det huvudsakliga fokusområdet grundskolan i Kungälv kommun, i syfte att öka elevernas lärande och förbättra betygsresultaten. Utvecklingsarbetet fortsätter både lokalt och centralt under det kommande året.

Bedömning och betygssättning

Bedömning och betygssättning är ett nytt skollags- och läroplansområde inom Kungälv kommun systematiska kvalitetsarbete sedan 2024. I Skolverkets nationella kvalitetssystem ställs undervisningens kvalitet sida vid sida med lärares bedömningskompetens. Rektorer pedagogiska ledarskap syftar till att förbättra båda områdena.

På grundskolorna följer rektorer och lärare aktivt upp elevernas betygsresultat och resultat på de nationella proven för att säkerställa att bedömningarna är likvärdiga. Många av skolorna arbetar målmedvetet med strukturer och forum för sambedömning. Sambedömningen används både vid nationella prov och andra bedömningstillfällen, vilket ökar tryggheten i lärarkollegiet. Samtalen skapar en delarkultur där lärarna delar sin bedömningspraxis med varandra.

En förutsättning för kvalitativ bedömning är att undervisningen tydligt planeras utifrån kursplaner och betygskriterier. När undervisningen inte är förankrad i kursplanens innehåll och betygskriteriernas nivåer ökar risken för att lärare gör olika tolkningar av vad en elev har lärt sig. Det är därför sambedömningen är avgörande för att skapa en gemensam förståelse.

Så här går vi vidare

- Även kring detta område fortsätter det lokala utvecklingsarbetet. Inriktningen kommer bland annat att ligga på bättre jämförelser mellan nationella prov och ämnesbetyg.

8. Grundskolan årskurs 7-9

Metodbeskrivning

Statistiken i detta kapitel kommer från Skolverkets officiella statistik, som är framtagen tillsammans med SCB. Viss statistik kommer även från kommunens egna system. Statistiken presenteras även i Kolada, till exempel när det gäller jämförelser med liknande kommuner.

I årskurs 9 är betygsresultaten mer eller mindre de samma som förra året kring alla tre betygsmåtten som följs upp i denna rapport.

- I Kungälv kommun har 72 procent av eleverna godkänt betyg i alla ämnen, vilket är samma resultat som förra året. Riksgenomsnittet är 70 procent och resultatet för liknande kommuner 63 procent.
- Andel elever i Kungälv kommun som är behöriga till yrkesprogram har ökat från 81 procent till 82 procent, vilket är lägre än rikets resultat på 84 procent, men högre än liknande kommuner på 80 procent.
- Det genomsnittliga meritvärdet för 17 ämnen är 223 poäng i Kungälv kommun mot 224 poäng förra året. Resultatet för samtliga skolor i riket är 229 poäng och för kommunala skolor 224 poäng. För liknande kommuner är genomsnittet 211 poäng.

Kungälv kommuns betygsresultat för årskurs 9 ligger sammanvägt tydligt över liknande kommuner, medan resultatet för riket varierar beroende på betygsmått.

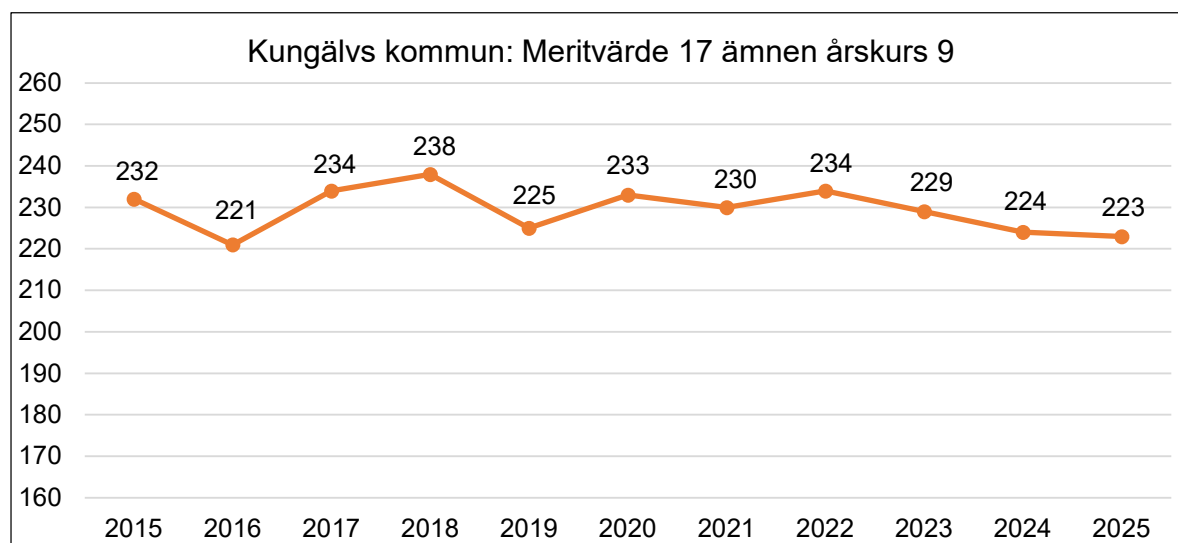
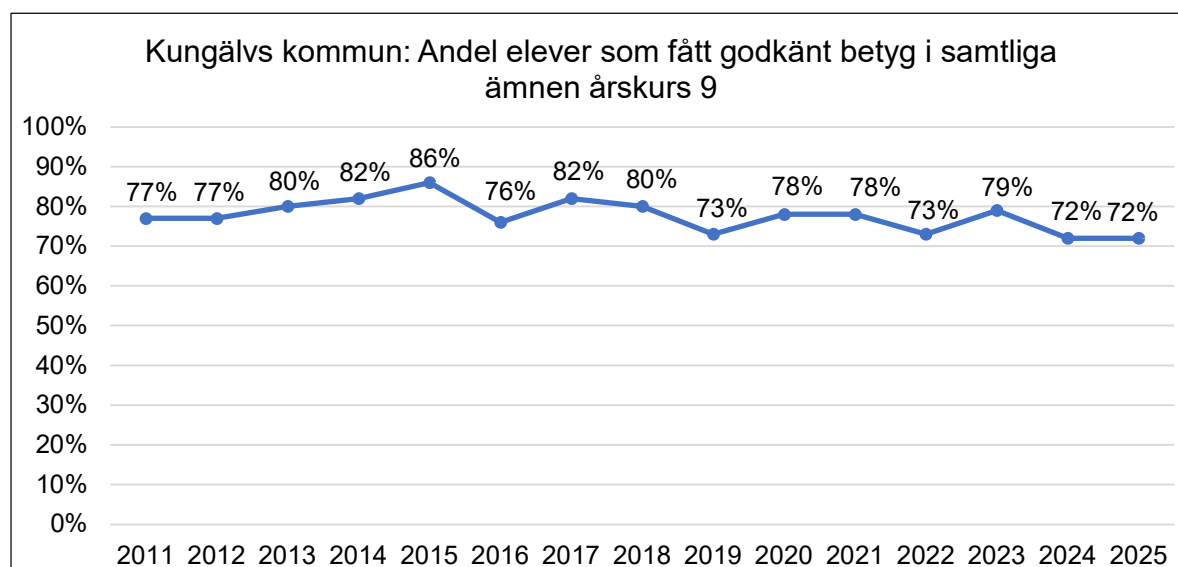
Ytterbyskolan har ett starkt resultat i år och höjer sig tydligt för två betygsmått, framför allt andelen elever med behörighet till yrkesprogram. Munkegärdeskolan och Thorildskolan går omlott, där Thorildskolan i år har sammantaget bättre resultat än Munkegärdeskolan medan det förra året var tvärtom. Resultaten har varierat mellan dessa två skolor under lång tid och det går inte att över tid säga att Thorildskolan skulle ha bättre resultat än Munkegärdeskolan eller vice versa. Ytterbyskolans starka resultat kan förklaras med den organisationsförändring som genomfördes på skolan för tre år sedan och som nu har fått full effekt. Eleverna i årskurs 9 är den första klassen som har gått hela sin högstadieperiod som en del av den nya organisationen. För Thorildskolan och Munkegärdeskolan kan betygsresultaten i hög grad kopplas till elever i behov av särskilt stöd eller med andra sociala svårigheter.

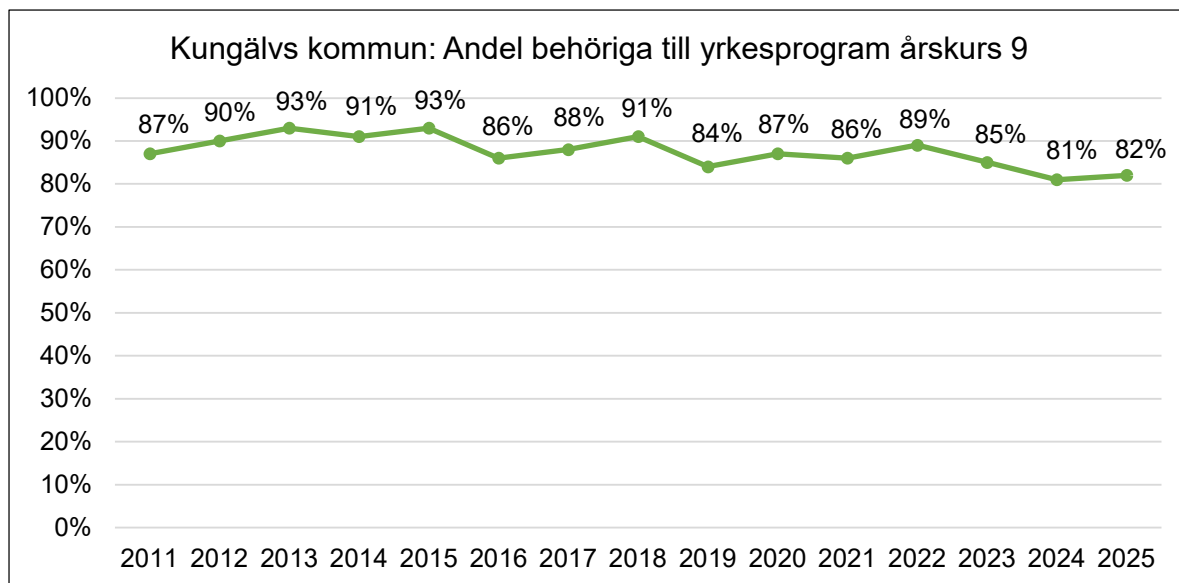
Över tid har skillnaderna i betygsresultat utifrån kön sjunkit i både Kungälv kommun och riket, framför allt för att flickors resultat sjunkit något mer än pojkars resultat. Precis som för årskurs 6 så utmärkte sig förra året genom särskilt små skillnader utifrån kön. Visserligen hade flickor bättre betygsresultat än pojkar men det var med liten marginal. I år är skillnaderna i betygsresultat utifrån kön större och ligger på en nivå som är jämförbar med några år tillbaka i tiden när flickor genomgående hade bättre betygsresultat än pojkar. Just i år har Munkegärdeskolan relativt liten skillnad i betyg utifrån kön, medan betygsresultaten är tydligt lägre för pojkar på Thorildskolan. Ytterbyskolan har över tid störst jämnhet i betygsresultat utifrån kön. Resultaten för enskilda skolor varierar samtidigt stort mellan olika år och olika betygsmått, vilket gör det svårare att identifiera enskilda skolor som utmärker sig.

På alla grundskolor är språkutveckling fokusområde, där läshastighet och läsförståelse är centrala komponenter. Detta gäller både för F-6-skolor och 7-9-skolor. Språkets betydelse för att klara skolgången är välkänd. Bristande språkbehärskning och tidig läsinlärning bedöms vara en förklaringsgrund till sviktande resultat. Alla grundskolor har gjort en utökad satsning på läsinlärning och läsförståelse integrerat i alla ämnen för att ge fler elever förutsättningar att lyckas i skolan. Ett utvecklingsarbete har startats upp med rektorerna där vetenskapliga rapporter diskuteras och samtal sker om hur rektorerna ger förutsättningar för lärarna att arbeta med svenska och svenska som andraspråk. Högstadieskolorna har också påbörjat ett arbete för att höja lärarnas kompetens inom läsinlärning och ordförståelse, med målet att alla ämnen ska bidra till elevernas språkutveckling.

Så här går vi vidare

- Ny verksamhetschef för grundskolan tillträdde mars 2024. Utvecklingsarbete för att stärka elevernas kunskapsutveckling och förbättra betygsresultaten bedrivs på alla skolor. Mer information om utvecklingsarbetet finns under kapitlet Grundskola F-6

	Godkänt betyg i samtliga ämnen	Meritvärde	Behörighet yrkesprogram (%)
Munkegärdeskolan	68%	213	76%
Thorildskolan	60%	218	77%
Ytterbyskolan	84%	238	91%
Kungälv kommun	72%	223	82%

	Godkänt betyg i samtliga ämnen (%)		Meritvärde		Behörighet yrkesprogram (%)	
	Flicka	Pojke	Flicka	Pojke	Flicka	Pojke
Munkegärdeskolan	68%	69%	227	203	75%	76%
Thorildskolan	70%	46%	233	189	84%	68%
Ytterbyskolan	90%	80%	238	238	93%	90%
Kungälv kommun	77%	67%	234	214	85%	80%

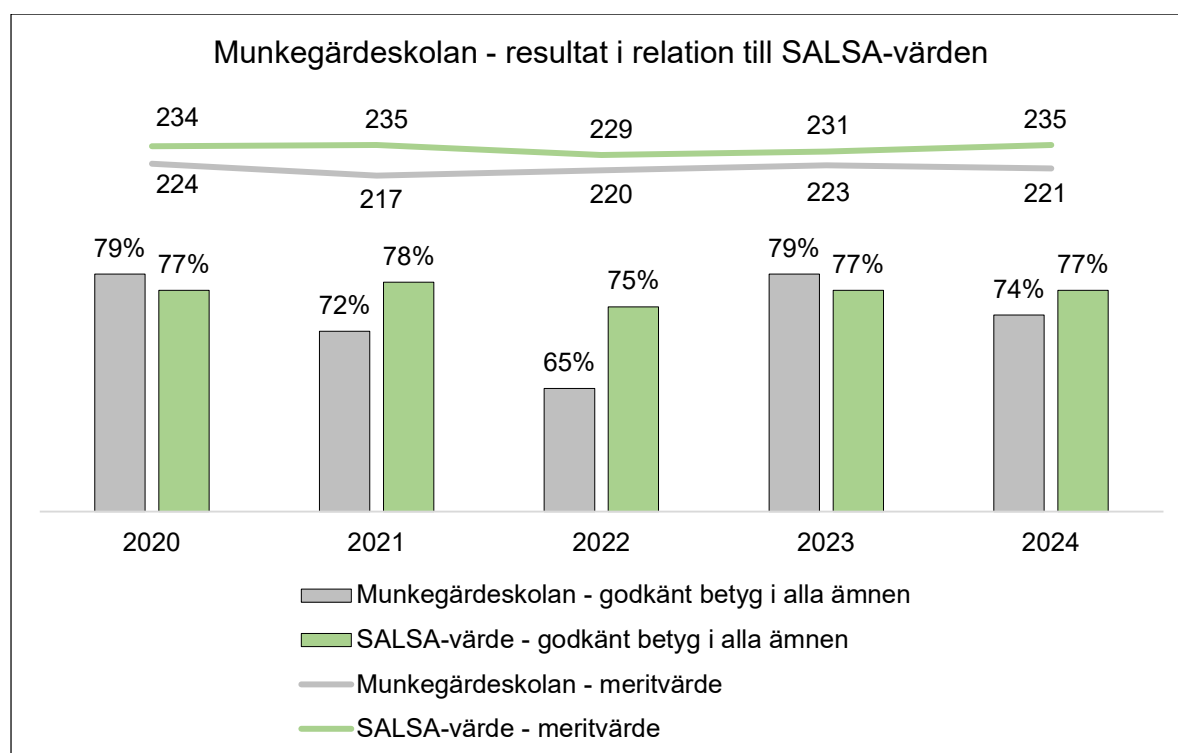
SALSA-värden 2024 för årskurs 9

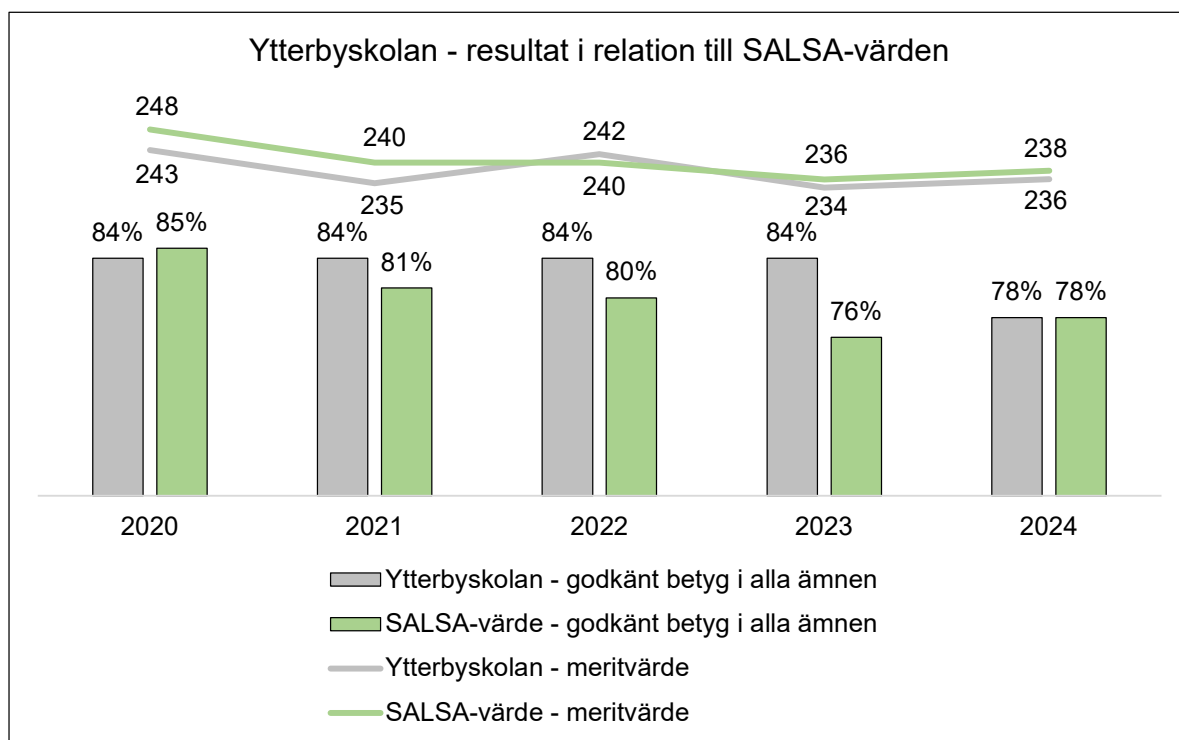
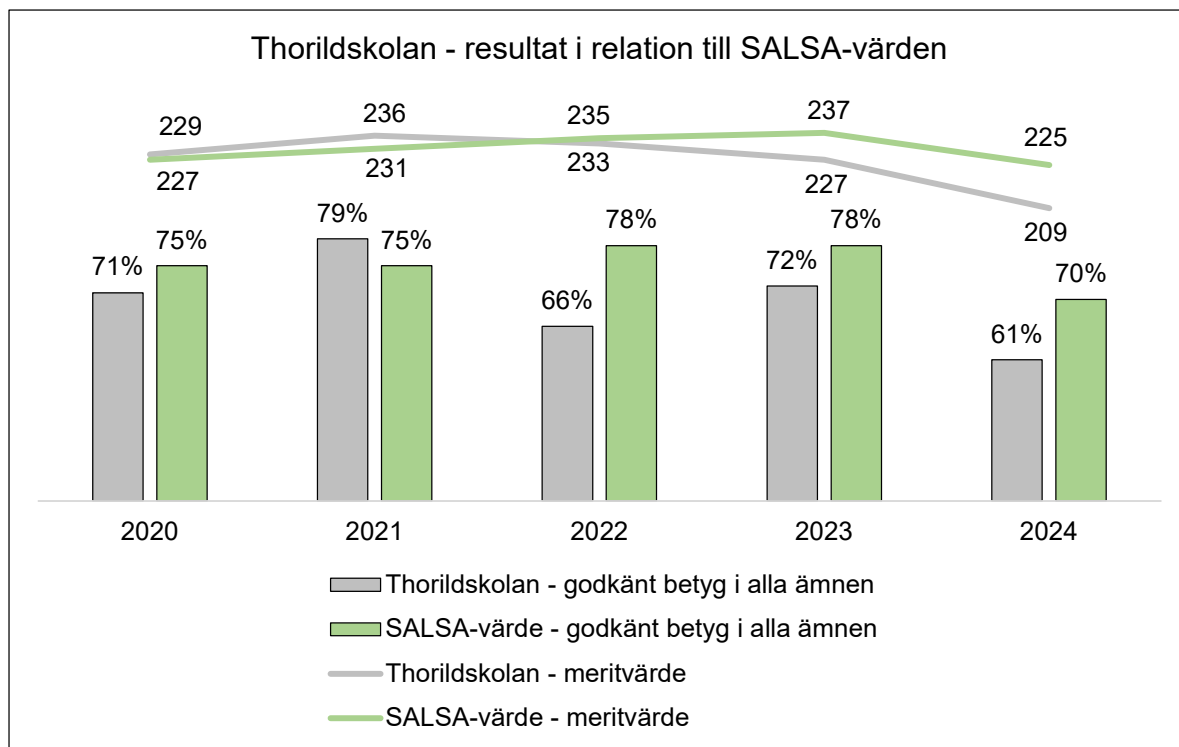
SALSA-värdena, som är framtagna av Skolverket, indikerar vilket betygsresultat man kan förvänta sig utifrån skolans elevsammansättning. De variabler som vägs in är föräldrarnas utbildningsnivå, könsfördelning och andel nyinvandrade elever. SALSA-värden publiceras med ett års fördröjning och baseras i detta fall på betygsresultaten från 2024. Målet är att överträffa sina SALSA-värden. Det finns bara SALSA-värden för enskilda skolor, inte för kommunen i sin helhet, och enbart för årskurs 9, inte för årskurs 6.

Föräldrarnas socioekonomiska bakgrund skiljer sig åt mellan skolorna, samtidigt som högstadieskolorna rent socioekonomiskt börjar närma sig varandra. Munkegärdeskolan och Thorildskolan har över tid pendlat mellan att ha mest utmanande socioekonomiska förutsättningar, men nu har en viss utjämning skett mellan dessa skolor i relation till Ytterbyskolan, så att alla skolornas socioekonomiska förutsättningar över tid har blivit något mer lika. Detta beror antagligen på större rörelser inom skolvalet än tidigare.

För år 2024 har både Munkegärdeskolan och Thorildskolan lägre resultat än sina SALSA-värden för både andelen godkända betyg i samtliga ämnen och för meritvärde. Ytterbyskolan har samma resultat som sitt SALSA-värde för andelen godkända betyg i samtliga ämnen, men något lägre för meritvärdet. Detta är i linje med hur resultaten har sett ut tidigare år, utöver att Ytterbyskolan brukar ha något bättre resultat för godkänt betyg i samtliga ämnen och Thorildskolan något bättre resultat för meritvärde.

När man jämför resultaten över tid så ligger Munkegärdeskolan och Thorildskolan i genomsnitt på ungefär samma differens mot sitt SALSA-värde för andel godkända betyg i samtliga ämnen. Thorildskolan ligger bättre kring sitt meritvärde. Över tid har Ytterbyskolan starkast resultat av de kommunala skolorna när det gäller godkända betyg i samtliga ämnen, men har över tid något lägre resultat än Thorildskolan när det gäller meritvärde.

9. Anpassad grundskola

Kommunens anpassade grundskola har i stora drag samma utmaningar och utvecklingsbehov som övrig grundskola. Fokus har legat och kommer att ligga på kollegialt lärande i olika former och utveckling av undervisningens kvalitet med särskild inriktning på individuella anpassningar i undervisningen, åtgärdsprogram samt språk och matematik.

Skolinspektionen har sedan förra året gjort en tillsyn av Thorildskolan. Skolinspektionens inspektionsbeslut från i våras har tydliggjort vikten av korrekt bedömning, betygssättning och dokumentation. Det visar också att anpassad grundskola tydligare behöver integreras i Thorildskolans gemensamma insatser kring trygghet och studiero. Utvecklingssamtal har inte heller genomförts enligt skolans etablerade rutiner. Detta har uppmärksamrats och åtgärdats, med målet att den anpassade grundskolan ska följa samma strukturer som övriga delar av skolan.

På Sandbackaskolan har kvaliteten på undervisningen inom anpassad grundskola förbättrats. En starkt bidragande faktor är att de lärare som undervisar i anpassad grundskola numera är behöriga lärare alternativt behöriga speciallärare. Planeringstid kommer att införas för lärare tillsammans med elevassistenter på alla avdelningar inom anpassad grundskola. Sandbackaskolans lokaler för anpassad grundskola har också byggts om och renoverats. En satsning har skett på inventarier och på längre sikt väntas lokalerna utökas ytterligare.

Både Sandbackaskolan och Thorildskolan eftersträvar att integrera anpassad grundskola och grundskola. På båda skolorna befinner sig båda skolformerna i samma byggnad och har samma rutiner kring många frågor. På Sandbackaskolan har fritidsverksamheten organiserats i blandade grupper där elever från årskurs 3–6 från både grundskola och anpassad grundskola deltar. Denna modell har visat sig fungera mycket väl och bidrar till ökad inkludering och social samverkan. Thorildskolan strävar också efter att skapa naturliga mötesplatser mellan elever från grundskolan och den anpassade grundskolan, exempelvis under raster och gemensamma aktiviteter. Alla aktiviteter på Thorildskolan är öppna för samtliga elever, oavsett skolform, vilket ökar känslan av samhörighet.

Så här går vi vidare

- På båda skolorna har lärare erbjudits möjlighet att undervisa inom den anpassade grundskolan, vilket har lett till en tydlig kvalitetshöjning. Genom gemensamma samtal om elevsyn och bedömning har undervisningen utvecklats i båda skolformerna. Detta utbyte fortsätter det kommande året.
- På Sandbackaskolan har ett samarbete inletts med Göteborgs universitet kring en uppdragsutbildning för elevassistenter. Eftersom elevassistenter är särskilt vanliga inom anpassad grundskola behöver deras kompetens öka.
- Både Sandbackaskolan och Thorildskolan arbetar med att förbereda eleverna för framtida arbetsliv. På Thorildskolan har samarbetet med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) och Göteborgsregionen (GR) spelat en stor roll och detta samarbete fortsätter även kommande år.

10. Gymnasieskolan

Metodbeskrivning

Statistiken i detta kapitel kommer från kommunens egna system. Skolverket/SCB:s officiella betygsresultat kommer 27 november och presenteras för UBL och kommunstyrelsen.

Betygsresultat

Andelen avgångselever med gymnasieexamen från Mimers hus gymnasium har ökat med en procentenhet jämfört med föregående år:

- Bygg- och anläggningsprogrammet, el- och energiprogrammet och fordonsprogrammet ligger på mycket höga nivåer när det gäller examensgrad.
- Samhällsvetenskapsprogrammet har förbättrat sina resultat efter ett svagt år förra läsåret. Även teknik-, naturvetenskaps- och barn- och fritidsprogrammet har ökat sina resultat.
- Industritekniska programmet, fordons- och transportprogrammet, ekonomiprogrammet och försäljnings- och serviceprogrammet har minskat sina resultat.

Den genomsnittliga betygspoängen för avgångselever med gymnasieexamen har sjunkit något, efter att även ha sjunkit förra året. Trenden de två senaste åren är att andel elever med gymnasieexamen har ökat något, samtidigt som den genomsnittliga betygspoängen har minskat något. Det finns en viss risk för att fokus på att öka andelen elever med gymnasieexamen kan ha påverkat den genomsnittliga betygspoängen, men detta måste undersökas djupare för att se om det finns ett samband.

Under året har Mimers hus gymnasium vidareutvecklat samarbetet mellan elevhälsan och arbetslag inom de olika programmen. Ett exempel är att elevhälsans professioner nu regelbundet är i Rollabo samt på Trio G, vilket har ökat samverkan med arbetslagen på dessa enheter. Inom alla program utvärderar man kontinuerligt användningen av resurstid och genomför ändringar utifrån identifierade elevbehov. Detta bedöms ha haft god påverkan på årets resultat. Tydliggörande av lektionsupplägg bedöms också ha gett en positiv effekt.

Rektorerna har också fördjupat sina analyser av de målgrupper som söker till de olika programmen, vilket har gett en djupare förståelse för de utmaningar man kan se inom vissa kurser. Störst utmaningar inom de enskilda ämnena finns inom matematik, svenska och engelska på de flesta programmen. Inom yrkesförberedande program syns fortsatt en tendens att eleverna klarar kurser inom karaktärsämnen i högre utsträckning. Inom vissa program utmärks enskilda kurser som svåra. Detta gäller exempelvis gymnasiearbetet inom Samhällsprogrammet, vilket spelar roll för om eleverna lyckas få gymnasieexamen eller inte.

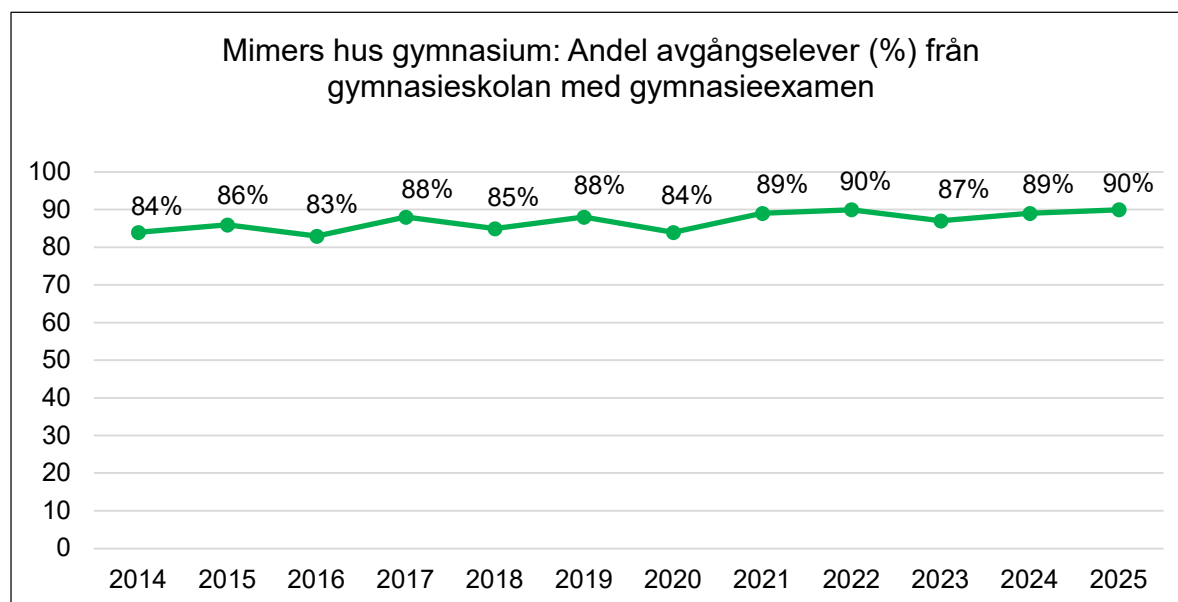
Varje år når mellan 25 och 30 procent av eleverna som startar introduktionsprogrammet på Mimers hus gymnasium en gymnasieexamen eller ett studiebevis fem år efter att de börjat gymnasieskolan. Detta resultat är relativt stabilt över tid. Inom det systematiska kvalitetsarbetet följs elevernas resultat på introduktionsprogrammet också upp individuellt, genom att en bedömning görs av om eleven har nått målen i sin individuella utvecklingsplan.

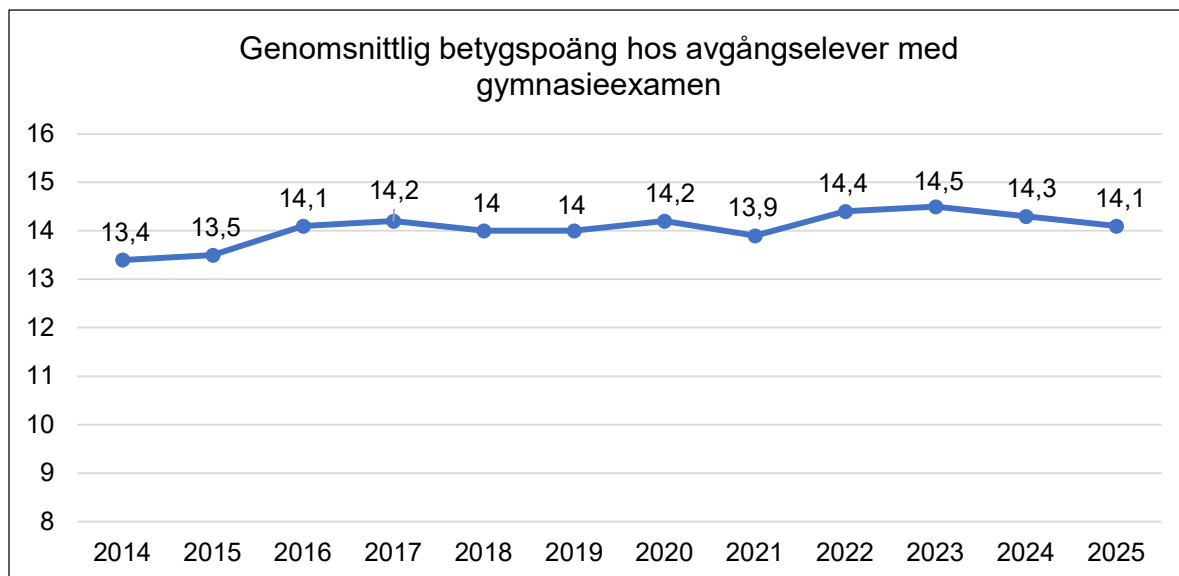
Detta varierar mellan olika inriktningar på introduktionsprogrammen, där elever som går individuellt val har störst svårigheter i sin skolsituation.

Under föregående läsår genomfördes ett större omstruktureringsarbete av introduktionsprogrammets organisering. Man skapade nya grupper med en annan inriktning än tidigare. Övergripande syfte var att tydliggöra utbildningsuppdraget inom introduktionsprogrammen och tydliggöra elevernas väg mot arbete eller studier. Målsättningen är att bättre kunna möta varje elevs behov och kunna anpassa efter alla de ungdomar i kommunen som har behov av att studera vid introduktionsprogrammen.

Så här går vi vidare

- Utveckla varje enhets arbete med strukturerade lektionsbesök, i syfte att skapa samsyn kring definitionen av undervisningens kvalitet inom Mimers hus gymnasium.
- Fortsatt utveckling av arbetslagens samarbete med elevhälsan.
- Programspecifika åtgärder sätts in. Det kan exempelvis handla om stödpass inom vissa ämnen, gemensam insats för ökad läsvana eller utveckling av struktur för förberedelse inför samt mottagande på APL.
- Fortsätta implementera den nya organisationen av introduktionsprogrammen. Ett fokusområde under kommande år är att skapa en större flexibilitet utifrån elevbehov inom nuvarande organisation.
- Utveckling av organisation för förstelärare inom ämnena matematik och svenska. Även utveckling av försteläraryupdrag inom introduktionsprogrammets nya organisation.

Avgångselever Mimers hus 2024	Andelen avgångselever med gymnasieexamen	Genomsnittlig betygs-poäng avgångselever med gymnasieexamen
Barn- och fritidsprogrammet	93%	12,6
Bygg- och anläggningsprogrammet	100%	12,4
El- och energiprogrammet	100%	13,4
Fordons- och transportprogrammet	86%	14,7
Försäljnings- och serviceprogrammet	68%	12,5
Industri tekniska programmet	75%	11,9
Vård- och omsorgsprogrammet	94%	13,9
Ekonomiprogrammet	90%	14,5
Naturvetenskapsprogrammet	100%	16,6
Samhällsvetenskapsprogrammet	87%	13,6
Teknikprogrammet	92%	15,2
Mimers hus gymnasium	90%	14,1

Undervisningens kvalitet

Undervisningens kvalitet har stått i centrum för gymnasiets utvecklingsarbete under de senaste åren. Mimers hus gymnasium är en stor och komplex verksamhet, där arbetssätt och elevgruppers behov varierar. Detta skapar utmaningar med att hitta ett gemensamt övergripande arbete kring undervisningens kvalitet som ger effekt inom hela organisationen. Rektorsgruppen har dock varit mycket aktiv i frågan, genom att skapa gemensamma referensramar, organisatoriska förutsättningar samt kompetensutveckling kopplat till undervisningens kvalitet. På så sätt har man fått fler lärare att få syn på den egna undervisningen och bli engagerade i att utveckla den.

Lärarna på gymnasiet använder varierade undervisningsmetoder som de anpassar utifrån målgruppens behov. Det finns en förståelse för elevernas förutsättningar och en medvetenhet om vilka elevgrupper man möter. Samarbetet mellan lärarna och elevhälsan har också stärkts kring undervisningens kvalitet. Lärare och elevhälsa samarbetar för att skapa arbetssätt som möter elevernas olika behov, på såväl grupp- som individnivå. Detta sker på olika sätt mellan olika program och mellan olika arbetslag. Undervisningens kvalitet bedöms vara god inom gymnasieskolan, men likvärdighet är ett område som behöver förbättras.

Så här går vi vidare

- Utveckla varje enhets arbete med strukturerade lektionsbesök, i syfte att skapa samsyn kring definitionen av undervisningens kvalitet inom Mimers hus gymnasium.
- Skapa en organisation för användandet av mellanledare för att påverka undervisningens kvalitet.
- Skapa en tydligare och gemensam grund för förstelärares uppdrag.

Bedömning och betygssättning

Andelen legitimerade och behöriga lärare är hög inom gymnasieskolan. Gymnasieskolans organisation skapar förutsättningar för en kontinuerlig diskussion kring bedömning och betygssättning. Man arbetar med formativ bedömning i planering och upplägg av undervisning samt genomför strukturerad sambedömning. Det gemensamma förberedelsearbetet inför övergången från kurs- till ämnesbetyg har också skapat fler möjligheter än tidigare att gemensamt diskutera bedömningsfrågor i arbetslag- och ämneslag.

Det finns tydliga skillnader mellan olika enheter hur man hanterar bedömningsfrågor. Rektorerna analyserar också arbetet med bedömning och betygssättning på olika sätt, vilket gör att en gemensam analys för hela gymnasiet försvåras. Det finns även skillnader mellan hur de olika enheterna inom gymnasieskolan analyserar variation mellan kursbetyg och betyg på nationella prov. Det är tydligt att rektorsgruppen är engagerad i frågan och att man problematiserar kring exempelvis vad de nationella proven bedömer samt hur dessa påverkar planeringen av undervisningen. Men det behövs en större likvärdighet överlag i analysarbetet på gymnasiet.

Så här går vi vidare

- Skapa samsyn kring bedömning inom respektive ämne utifrån förändringar som sker i samband med övergång till ämnesbetyg. Syftet är att säkerställa likvärdighet inom hela gymnasiet.
- Skapa en gemensam struktur för analys av betygsresultat för alla enheter inom gymnasiet.

11. Anpassad gymnasieskola

Metodbeskrivning

Anpassad gymnasieskola hette tidigare gymnasiesärskola. Statistiken i detta kapitel kommer från kommunens egna system. Nationell statistik om betygresultat för anpassad gymnasieskola tas inte fram av Skolverket. I vissa fall presenteras inte detaljerade siffror av integritetsskäl.

Nästan alla avgångselever på Trekungagymnasiet är godkända i samtliga ämnen på de nationella programmen 2025. Samtliga elever på individuella programmet bedöms nå grundläggande eller fördjupade kunskaper i sina slutomdömen. Dessa resultat är i linje med tidigare år. Det kan vara svårt att dra slutsatser från resultatet eftersom det är få elever och avgångselevernars förutsättningar varierar mellan olika år. Genomsnittlig betygspoäng för avgångselever i gymnasiegemensamma ämnen var 12,2 för 2025, vilket är något lägre än förra året.

När det gäller undervisningens kvalitet så har ett omfattande utvecklingsarbete bedrivits under året på Trekungagymnasiet. Även om undervisningens kvalitet till större del är lärarnas ansvar så beror genomförandet och resultaten även på skolans elev- och lärarassistenter. Då utbildningsbakgrunden för medarbetarna på Trekungagymnasiet varierar stort så har det ibland varit svårt att skapa samsyn på skolans och medarbetarnas uppdrag och kring vissa centrala pedagogiska begrepp. Trekungagymnasiet har därför under läsåret 2024/2025 haft en större utbildningsinsats med namnet *Specialpedagogik för lärare* för all personal. Utbildningsinsatsen har fallit väl ut. Under rektorens lektionsbesök och observationer har de efter utbildningsinsatsen kunnat se en större likvärdighet i undervisningens kvalitet än tidigare. Fler lärare lyckas också planera sin undervisning utifrån elevernas behov.

En viktig del av anpassad gymnasieskola är arbetsplatsförlagt lärande (APL). Det program på Trekungagymnasiet som har flest APL-dagar per elev är Hälsa, vård och omsorg (HO) samt Hotell, restaurang och bageri (HR). Vårdbranschen är gynnsam för att få ut eleverna i APL, med enklare arbetsuppgifter och stor efterfrågan på arbetskraft. Det program som är svårast att skapa APL-platser inom är Fastighet och byggnation (FB), där branschen ofta kräver kunskaper inom byggnation och certifikat av olika slag. För att få fram fler APL-platser generellt krävs ett aktivt arbete. Det är många aktörer som konkurrerar om arbetsplatserna. Det kan också finnas en ovana från arbetsgivarnas sida att ta emot elever från anpassad gymnasieskola. I en del fall är eleverna inte heller redo att gå ut på APL, vilket kräver svåra avvägningar. Det finns en risk att eleven upplever att han eller hon misslyckats med sin APL om den går ut i APL, samtidigt som APL:n ofta är en förutsättning för att eleven ska få de kunskaper de behöver på programmet.

Så här går vi vidare

- Den gemensamma utbildningsinsatsen med *Specialpedagogik för lärare* har lett till diskussioner om hur kompetensutvecklingsinsatser bäst bör genomföras på Trekungagymnasiet, när personalen har olika bakgrund. Inför nästa läsår planerar skolledningen differentierade utbildningsinsatser som tydligare utgår från respektive yrkeskategori och deras behov av kompetensutveckling.

12. Vuxenutbildningen

Metodbeskrivning

Vuxenutbildningen bedrivs både i egen regi och genom upphandlad distansundervisning via Hermods. Betygsresultaten i detta kapitel kommer från vårterminen 2025 och hämtas från kommunens egna system. Statistiken för vuxenutbildningen är mer begränsad än för andra skolformer och utgår från om kurserna avslutas med godkänt betyg, underkänt betyg eller genom avbrott. Betygsresultaten för Hermods redovisas enbart för kurser på gymnasial nivå, eftersom det är för få elever som studerat på grundläggande nivå och SFI via Hermods.

Kurser och ämnen i egen regi som inte är yrkesutbildning

Betygsresultaten inom vuxenutbildning i egen regi är relativt likvärdiga med tidigare år. I SFI har betygen ökat något i de lägre kurserna men avhoppet ökat något i de högre kurserna. Betygsresultaten har generellt förbättrats något inom svenska och engelska inom vuxenutbildning på grundläggande nivå. På gymnasial nivå har resultaten förbättrats inom vuxenutbildning i egen regi men försämrats något inom Hermods. Allt som allt rör det sig dock inte om några större skillnader.

Vuxenutbildningen genomgår stora förändringar på såväl regional som nationell nivå, där såväl ekonomiska förutsättningar som ändrade regelverk kräver anpassningar och ändringar av rådande verksamhet. Dessa förändringar är till stor del beroende av ett förändrat uppdrag för vuxenutbildningen men också av en förändrad målgrupp. Ett sätt att möta den förändrade målgruppen är genom förbättrad introduktion och studie- och yrkesvägledning för eleverna. Hybridundervisning och flexibla undervisningsformer har också införts. Ett av syftena med detta har varit att minska antalet elever som studerar på distans via Hermods, eftersom distansundervisning har visat sig vara en utmaning för många elever. Idag deltar fler elever i vuxenutbildningen i egen regi än tidigare, vilket visar att arbetet gett resultat.

Yrkesvux

Yrkesutbildningar inom samverkansområdet GR erbjuds till alla invånare i Kungälv kommun. På plats i Kungälv erbjuds utbildning till undersköterska i samarbete med GR. Inom lärlingsutbildningar har Kungälv kommun utbildning inom branschområdet industriteknik i samarbete med Mimers hus gymnasium. Vuxenutbildningen har även utbildning för medarbetare inom äldreomsorgen genom vård- och omsorgscollege och äldreomsorgslyftet.

Inom de yrkesutbildningar där kommunen är anordnare är resultaten liknande tidigare år. Verksamheten har ett högt antal sökande, men en fortsatt hög andel avbrott under första terminen inom undersköterskeutbildningen. De åtgärder som genomförts för att minska avhoppet har dock gett ett underlag inför fortsatta insatser. I dagsläget märks exempelvis fler elever som planerar om sina studier istället för att genomföra ett avbrott av hela utbildningen, vilket är en positiv förändring.

För utbildningen inom industriteknik hade man för första gången ett något lägre söktryck än tidigare startomgångar, vilket dock är jämförbart med söktrycket för motsvarande utbildning

inom Göteborgsregionen. Andelen godkända betyg för de elever som fullföljt utbildningen är hög.

Av eleverna som var folkbokförda i Kungälv kommun hade år 2024 79 procent gått vidare till arbete, studier eller är egenföretagare efter avslutad yrkesutbildning. Detta resultat har varit mycket stabilt över tid de senaste fem åren.

Upphandlad utbildning via Hermods

Under ett antal år har vuxenutbildningen bedrivit ett arbete med förbättrad introduktion och studie- och yrkesvägledning för eleverna. Hybridundervisning och flexibla undervisningsformer har också införts. Ett av syftena med detta har varit att minska antalet elever som studerar på distans via Hermods, eftersom distansundervisning har visat sig vara en utmaning för många elever. Idag deltar fler elever i vuxenutbildningen i egen regi än tidigare, vilket visar att arbetet gett resultat.

Vid en tillsyn av Skolinspektionen under året konstaterades att Kungälv kommun systematiska kvalitetsarbete för upphandlad utbildning inom Hermods behöver fördjupas. En diskussion har hållits med de andra kommunerna i det som kallas Norra noden, som alla har en liknande bild av utmaningarna att följa upp kvaliteten inom upphandlad utbildning. Från Kungälv kommun sida kommer det att ställas krav på förbättrade kvalitetsrapporter från Hermods sida. I samband med kvalitetsdialoger med Hermods kommer huvudmannen och inte enbart rektor vara representerad. Tillsammans med de andra kommunerna inom Norra noden fortsätter Kungälv kommun diskussionen om kravställan på systematiskt kvalitetsarbete inför kommande upphandlingar av distansundervisning inom vuxenutbildningen.

Så här går vi vidare

- I samverkan med sektor trygghet och stöd fortsätter vuxenutbildningen att utveckla kommunens struktur för språkstödsombud enligt vård- och omsorgscollegemodell.
- Verksamheten fortsätter att utöka sitt samarbete med kommunerna Ale, Lilla Edet, Tjörn och Stenungsund. Detta samarbete kommer också att ha en större roll för vårt gemensamma utbud av yrkesutbildningar, utifrån nytt samverkansavtal inom Göteborgsregionen.
- För 2025 har vuxenutbildningen sökt och beviljats medel för utveckling av lärcentrum tillsammans med Ale och Lilla Edet. Verksamheten planerar för att detta skall ge oss fler gemensamt erbjudna kurser inom olika studieformer, både inom fristående gymnasiala kurser som tidigare men också inom yrkesutbildning och på grundläggande vuxenutbildningsnivå.
- Elevhälsans arbete kommer att vara fortsatt prioriterat och en del i projekt specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) för tillgänglig lärmiljö under perioden augusti 2025 till juni 2026. Syftet med projektet är att förbättra skolans arbete med tillgänglig lärmiljö och elevhälsa.

Betygsresultat sfi

Sfi egen regi	Kurs A	Kurs B	Kurs C	Kurs D
Avslutat med godkänt betyg	66%	52%	28%	32%
Avslutat med underkänt betyg	33%	4%	6%	7%
Gjort avbrott	0%	44%	67%	61%

Betygsresultat grundläggande nivå

Grundläggande nivå egen regi	Engelska	Matematik	Svenska som andraspråk
Avslutat med godkänt betyg	79%	76%	61%
Avslutat med underkänt betyg	12%	6%	7%
Gjort avbrott	9%	18%	32%

Betygsresultat gymnasial nivå

Gymnasial nivå egen regi	Engelska	Matematik	Svenska	Svenska som andraspråk
Avslutat med godkänt betyg	73%	56%	67%	56%
Avslutat med underkänt betyg	10%	17%	4%	9%
Gjort avbrott	17%	28%	29%	36%

Gymnasial nivå Hermods	Engelska	Matematik	Svenska	Svenska som andraspråk
Avslutat med godkänt betyg	50%	33%	60%	45%
Avslutat med underkänt betyg	13%	22%	15%	18%
Gjort avbrott	38%	46%	25%	36%

13. Ämnesbetyg

I denna rapport redovisas ämnesbetygen i årskurs 6, årskurs 9 samt kursbetyg i gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskolan. Syftet är att göra jämförelser mellan ämnen, årskurser och skolformer. Av utrymmesskäl publiceras inte betygsresultaten för årskurs 7 och 8 i rapporten.

Kungälvs kommuns betygsresultat för enskilda ämnen varierar i relation med riket. För årskurs 6 har Kungälvs kommun precis som de senaste åren starkare resultat i de naturvetenskapliga ämnena och teknik. Detsamma gäller de samhällsorienterande ämnena. Som förra året har man något svagare resultat än riket i svenska och något bättre resultat i engelska. Lägst betyg i jämförelse med riket i moderna språk, vilket varit en trend under en längre tid. Betygen moderna språk kan vara beroende av andel elever som läser moderna språk, något som kan variera mellan olika kommuner.

I årskurs 9 har eleverna i Kungälvs kommun högre genomsnittlig betygspoäng jämfört med riket i hem- och konsumentkunskap och samma betygspoäng i modersmål. Man ligger under riket i andra ämnen, men det är minst skillnad gentemot riket för naturorienterande ämnen, matematik och historia, något som stämmer överens med resultatet för årskurs 6. Även i årskurs 9 har eleverna i Kungälv lägre betyg i moderna språk. Även religionskunskap och idrott och hälsa sticker ut. I idrott och hälsa har åtgärder nyligen satts in för att skapa tryggare miljöer i högstadiets omklädningsrum, för att öka deltagandet på idrottslektionerna.

Kungälvs kommuns betyg i svenska som andraspråk är lägre än riket för årskurs 6 och framför allt för årskurs 9. Detta har varit en trend över tid. Kommunen har överlag större fokus på svenska som andraspråk och andraspråksinläring idag än tidigare, vilket förhoppningsvis kommer att ge effekt på betygsresultaten på sikt. När det gäller betygen i modersmål för årskurs 9 så är de mer eller mindre identiska som riket. Detta kan ses som något positivt, eftersom det funnits en diskussion i riket om för högt satta betyg i modersmål. Under de senaste åren har flerspråksenheten i Kungälv arbetat medvetet med bedömning och betygssättning för att sätta mer rättvisande betyg.

När det gäller gymnasiegemensamma kurser i gymnasiet så har kurser som läses av elever på högskoleförberedande program generellt sett högre betygsresultat än kurser som läses av elever på yrkesprogram. Det gäller för samhällskunskap, naturkunskap och i viss mån för historia. Kurserna i svenska och engelska har dock en något större jämnhet mellan olika program. En förklaring kan vara Mimers hus gymnasiums arbete med extra anpassningar för dessa ämnen. Resultaten i matematik varierar beroende på vilka program som läser de olika kurserna. Detta syns inte bara för yrkesprogrammen utan även för samhällsvetenskaps- och ekonomiprogrammet. Under en längre tid har sökmönstren för gymnasieskolan förändrats. Fler elever läser högskoleförberedande program än tidigare och många elever på dessa program har stödbehov. Detta påverkar också matematikkurserna.

Så här går vi vidare

- Rektorer kommer fortsatt att analysera ämnesbetygen som en del av skolornas systematiska kvalitetsarbete. Utifrån detta följer rektorn i samtal med lärarna upp resultatet för respektive ämne, både utifrån undervisningens kvalitet och lärarnas bedömningskompetens.

Genomsnittlig betygspoäng för årskurs 6 och 9

I Kungälv kommun har vissa skolor blockbetyg i de samhällsorienterade och naturorienterade ämnena, medan andra sätter enskilda betyg för samtliga dessa ämnen. I tabellen nedan publiceras genomsnittlig betygspoäng för båda varianter.

	Årskurs 6	Årskurs 6	Årskurs 9	Årskurs 9
Ämne	Kungälv	Riket	Kungälv	Riket
Bild	14,7	14,1	14,6	14,9
Biologi	13,8	13,2	12,7	13,2
Engelska	15,2	15,0	14,3	15,2
Fysik	13,9	13,0	12,6	12,9
Geografi	13,6	13,2	12,8	13,5
Hem- och konsumentkunskap	14,1	14,1	15,7	14,9
Historia	13,7	13,1	13,2	13,6
Idrott och hälsa	14,3	13,7	13,4	14,4
Kemi	13,5	12,8	12,4	12,8
Matematik	12,6	11,9	11,7	12,0
Moderna språk, språkval	13,6	14,2	12,7	13,9
Modersmål	14,1	14,2	16,6	16,6
Musik	14,2	13,9	14,3	14,8
Religionskunskap	14,3	13,3	12,7	13,7
Samhällskunskap	14,0	13,2	13,0	13,5
Slöjd	14,2	13,7	14,0	14,9
Svenska	12,7	12,9	12,7	13,6
Svenska som andraspråk	8,0	8,2	5,4	9,2
Teknik	13,7	13,3	13,5	13,9

Ämnesbetyg årskurs 6 VT25

	A	B	C	D	E	F	Streck
Bild	9%	18%	38%	21%	12%	1%	0%
Biologi	9%	15%	28%	18%	26%	3%	1%
Engelska	21%	26%	25%	13%	8%	6%	1%
Fysik	9%	17%	27%	20%	23%	3%	1%
Geografi	9%	15%	27%	20%	24%	3%	1%
Hem- och konsumentkunskap	4%	20%	37%	22%	13%	3%	1%
Historia	9%	17%	25%	20%	25%	3%	0%
Idrott och hälsa	10%	20%	35%	19%	9%	5%	0%
Kemi	9%	14%	26%	19%	27%	3%	1%
Matematik	10%	12%	18%	22%	29%	8%	1%
Franska	8%	20%	19%	30%	9%	11%	3%
Spanska	8%	22%	31%	16%	17%	5%	1%
Tyska	8%	16%	25%	17%	26%	9%	0%
Modersmål	16%	10%	16%	32%	26%	0%	0%
Musik	10%	18%	27%	22%	20%	1%	0%
Religionskunskap	13%	17%	27%	18%	20%	3%	1%
Samhällskunskap	8%	18%	30%	20%	21%	2%	1%
Slöjd	6%	17%	36%	21%	17%	1%	0%
Svenska	6%	12%	28%	22%	22%	9%	1%
Svenska som andraspråk	0%	0%	0%	25%	54%	21%	0%
Teknik	8%	14%	28%	21%	25%	2%	1%

Ämnesbetyg årskurs 9 VT 25

	A	B	C	D	E	F	Streck
Bild	11%	20%	31%	21%	12%	2%	2%
Biologi	8%	14%	22%	26%	18%	9%	1%
Engelska	15%	19%	30%	18%	9%	6%	2%
Fysik	8%	15%	19%	23%	22%	10%	1%
Geografi	9%	12%	24%	23%	20%	8%	2%
Hem- och konsumentkunskap	25%	22%	26%	15%	7%	3%	2%
Historia	11%	15%	23%	22%	19%	7%	2%
Idrott och hälsa	7%	18%	30%	22%	13%	7%	2%
Kemi	6%	13%	20%	26%	24%	9%	2%
Matematik	7%	9%	19%	21%	30%	12%	2%
Franska	2%	13%	23%	26%	25%	9%	2%
Spanska	8%	15%	25%	16%	25%	9%	2%
Tyska	11%	21%	19%	16%	18%	12%	1%
Modersmål	33%	27%	29%	4%	6%	0%	0%
Musik	21%	17%	21%	21%	11%	7%	2%
Religionskunskap	8%	13%	26%	21%	21%	8%	2%
Samhällskunskap	11%	13%	24%	19%	23%	7%	2%
Slöjd	10%	17%	29%	22%	16%	3%	2%
Svenska	4%	14%	28%	19%	25%	7%	2%
Svenska som andraspråk	0%	0%	8%	16%	24%	52%	0%
Teknik	8%	17%	29%	21%	16%	6%	1%

Kursbetyg gymnasiegemensamma ämnen

I tabellen här nedanför presenteras resultatet för de vanligaste kurserna inom de gymnasiegemensamma ämnena, både andelen elever med A-F samt den genomsnittliga betygspoängen. Resultaten avser alla elever i år 1-3 som gick på Mimers hus gymnasium fram till och med vårterminen 2025. Resultatet är avrundade till närmsta heltal. I enstaka fall när värdet blir 0 procent för ett betygssteg kan det finnas en eller två elever som har fått detta betyg.

92 procent av eleverna som skrev ett gymnasiearbete hade godkänt betyg. Gymnasiearbetet har bara två betygssteg, betyget E respektive betyget F.

	A	B	C	D	E	F	Betygspoäng
Engelska 5	10%	25%	42%	20%	4%	0%	14,2
Engelska 6	8%	20%	31%	23%	17%	2%	14,1
Historia 1a1	6%	8%	18%	30%	33%	5%	12,4
Historia 1b	14%	14%	22%	19%	25%	5%	13,5
Idrott och hälsa 1	6%	11%	30%	22%	23%	8%	12,6
Matematik 1a	1%	2%	6%	23%	56%	12%	9,9
Matematik 1b	3%	7%	17%	25%	40%	8%	11,6
Matematik 1c	24%	19%	24%	15%	15%	4%	15
Matematik 2b	1%	3%	7%	18%	51%	20%	9,1
Matematik 2c	16%	19%	22%	16%	21%	6%	13,8
Matematik 3b	2%	4%	2%	27%	24%	41%	6,9
Matematik 3c	19%	13%	17%	18%	25%	8%	13,4
Matematik 4	17%	16%	22%	25%	16%	5%	14
Naturkunskap 1a1	0%	2%	11%	22%	55%	10%	10,2
Naturkunskap 1b	5%	12%	23%	27%	27%	6%	12,6
Religionskunskap 1	11%	10%	21%	22%	29%	7%	12,7
Samhällskunskap 1a1	1%	3%	20%	37%	33%	6%	11,6
Samhällskunskap 1b	15%	19%	28%	23%	13%	2%	14,7
Svenska 1	5%	10%	23%	26%	31%	5%	12,5
Svenska 2	7%	11%	22%	25%	29%	6%	12,6
Svenska 3	7%	10%	20%	26%	26%	12%	11,7
Svenska som andraspråk 1	1%	5%	22%	23%	29%	21%	9,7
Svenska som andraspråk 2	11%	6%	17%	26%	34%	4%	12,2
Svenska som andraspråk 3	0%	9%	14%	14%	41%	23%	9,4

14. Nationella prov

Nationella prov genomförs i årskurs 3, 6 och 9 i grundskolan, i gymnasieskolan samt i vuxenutbildningen. I vuxenutbildningens fall samlar Skolverket inte in någon nationell statistik. De nationella proven utgör ett stöd för en likvärdig och rättvis bedömning samt betygssättning av elevens kunskaper. I Kungälv kommun presenteras resultaten också i huvudmannarapporten för att ge en kompletterande bild av elevernas kunskapsresultat.

Generellt sett är det svårt att jämföra resultaten på nationella prov över tid. Trots att Skolverket strävar efter att hålla de nationella proven likvärdiga mellan olika år, finns alltid risken att olika års prov har olika svårighetsgrad. De nationella proven innehåller också ett begränsat antal bedömningstillfällen jämfört med betygssättningen.

Resultaten för Kungälv kommun i de nationella proven har både förbättrats och försämrats sedan förra året. I flera fall rör det sig enbart om små förändringar. För årskurs 3 har resultaten förbättrats i svenska, men försämrats i matematik. För årskurs 6 har resultaten förbättrats i svenska och matematik, men försämrats något i engelska. För årskurs 9 är resultaten detsamma som förra året i engelska, men bättre i svenska och sämre i matematik.

I gymnasieskolan är resultaten på de nationella proven i hög grad beroende av vilka gymnasieprogram det är som skriver vilket prov. Precis som i grundskolan är resultaten för engelska höga, medan resultaten på matematik varierar. De matematikkurser som läses av elever på naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet har förhållandevis goda resultat, medan resultaten för avslutande kurser på yrkesprogrammen, samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet är lägre.

Skolverket publicerar varje år statistik där resultaten på nationella prov jämförs med slutbetygen i årskurs 6 och 9 samt gymnasieskolan. Tanken är att detta ska spegla om betygssättningen är rättvisande, genom att skillnaden mellan provbetygen och ämnesbetygen bör vara så liten som möjligt. Så här ser resultaten ut för 2024

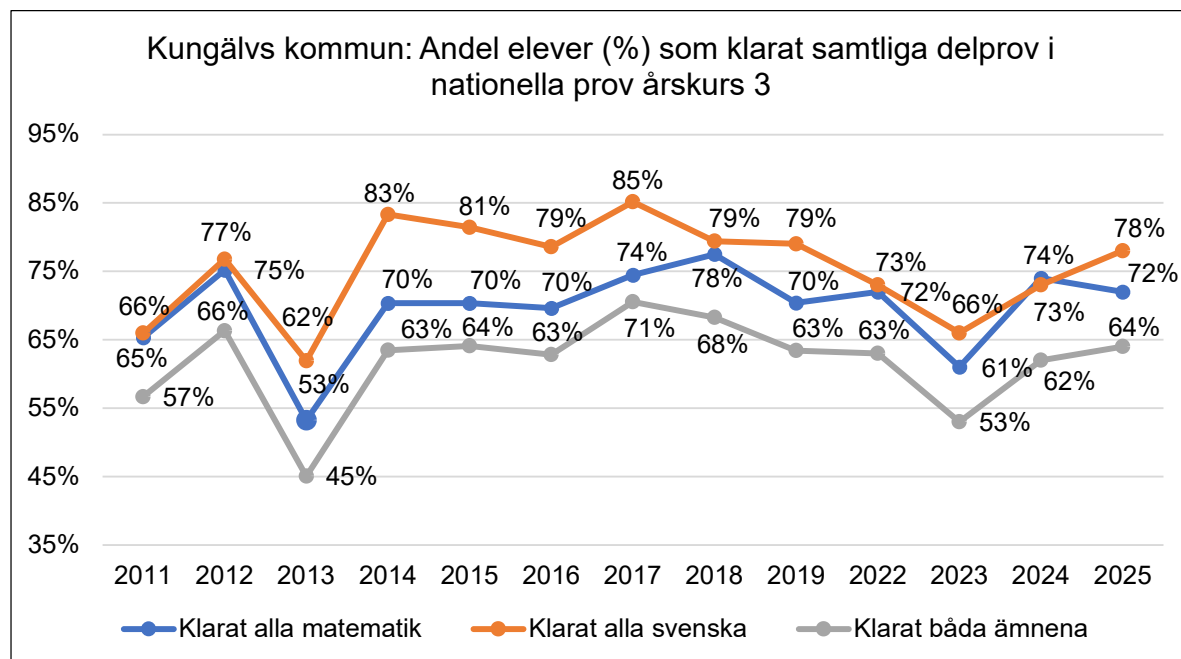
- För årskurs 6 och årskurs 9 i ämnena svenska, engelska och matematik har eleverna i Kungälv kommun i högre grad än riket samma betyg på nationella provet som deras slutbetyg, vilket är ett positivt resultat. För 2024 gäller detta för alla ämnen förutom matematik i årskurs 6 och svenska i årskurs 9. Över tid gäller det för samtliga ämnen förutom engelska i årskurs 6, där resultaten är ungefär de samma som för riket.
- För gymnasieskolan är resultaten blandat. Kungälv har bättre överensstämmelse än riket mellan betyg på nationella prov och betyg för Svenska 1, Engelska 5, Engelska 6, Matematik 3b och Matematik 3c. Detta gäller både för 2024 och över tid. Man har sämre överensstämmelse för Svenska 3, Matematik 1a och Matematik 4, både 2024 och över tid. För Matematik 2b är överensstämmelsen bättre 2024 men sämre över tid.

Så här går vi vidare

- Under året har workshops hållits om nationella prov för rektorsgrupperna för grundskolan och gymnasiet. Fördjupad statistik om jämförelser mellan provbetyg och ämnesbetyg togs också fram. Rektorerna kommer nu att arbeta vidare med resultaten tillsammans med lärarna med ambitionen att skapa en likvärdig bedömning.

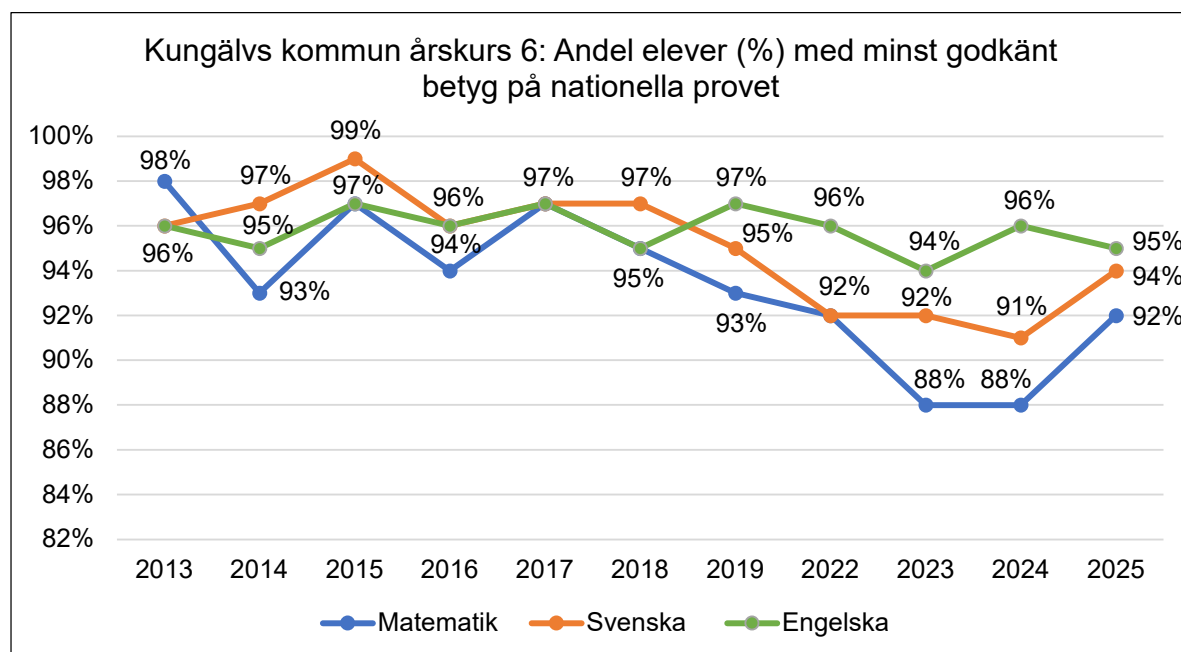
Nationella prov i årskurs 3

Resultat för 2020 och 2021 saknas eftersom de nationella proven inte genomfördes dessa år på grund av pandemin. Diagrammet är relativt förstorat/inzoomat, vilket gör att förändringar på enbart 1-2 procentenheter visuellt sett kan se betydligt större ut än vad de är.

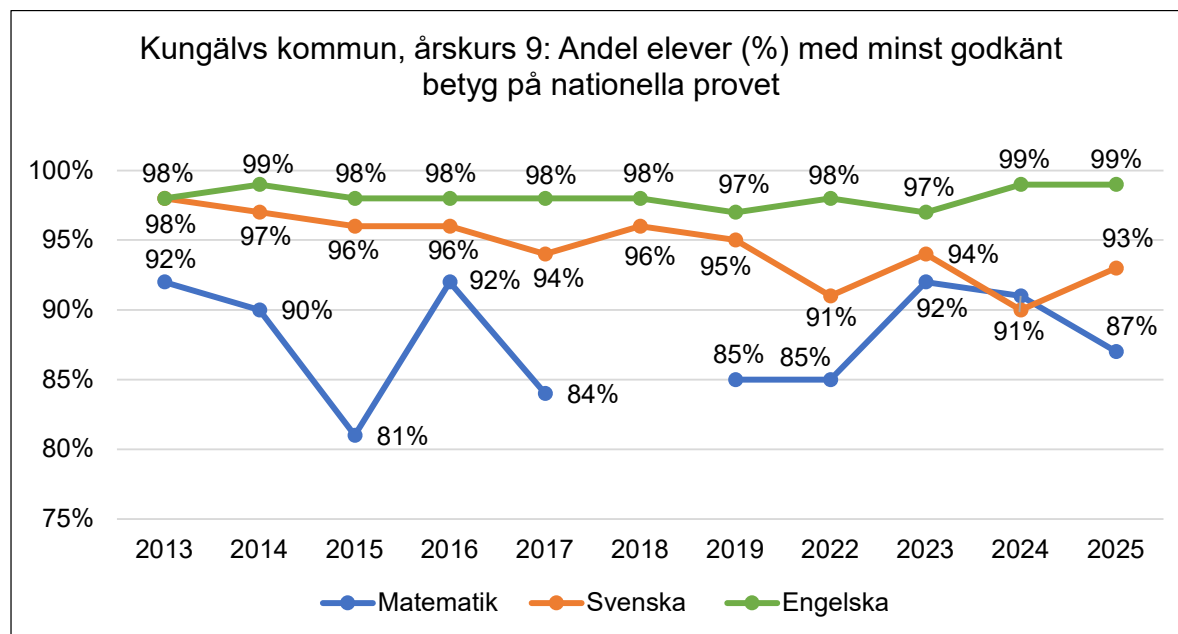
Nationella prov i årskurs 6

Resultat för 2020 och 2021 saknas eftersom de nationella proven inte genomfördes dessa år på grund av pandemin. Även här är diagrammet relativt förstorat/inzoomat.

Nationella prov i årskurs 9

Resultat för 2020 och 2021 saknas eftersom de nationella proven inte genomfördes dessa år på grund av pandemin. Resultatet för matematik år 2018 saknas eftersom ett ersättningsprov användes. Även detta diagram är relativt förstorat/inzoomat.

Nationella prov i gymnasieskolan

Nationella prov görs enbart i den högsta avslutande kursen som är en del av programstrukturen på elevens program. För yrkesprogrammen är till exempel Matematik 1a den högsta avslutande kursen, medan på naturvetenskapsprogrammet är det Matematik 4.

	Andel elever som har godkänt provbetyg 2025	Andel elever som har godkänt provbetyg 2024
Engelska 5	96%	95%
Engelska 6	99%	98%
Matematik 1a	63%	72%
Matematik 2b	64%	65%
Matematik 3b	70%	61%
Matematik 3c	83%	87%
Matematik 4	89%	92%
Svenska 1	77%	82%
Svenska 3	94%	88%
Svenska som andraspråk 3	84%	100%

15. Trygghet och studiero

Skolinspektionens och Göteborgsregionens elevenkäter genomförs årligen för grundskolan och gymnasieskolan. Från och med 2024 redovisas enkätresultaten kring trygghet och studiero i huvudmannens rapport under hösten. Skälet till detta är att enkätresultaten kommer i maj och bör redovisas så snart som möjligt därefter. En fördjupad presentation av elevenkäten i sin helhet genomförs även årligen för Utskottet för bildning och lärande (UBL).

I elevenkäterna ställs flera frågor om trygghet och studiero. Inom Kungälv kommun systematiska kvalitetsarbete ligger fokus på frågorna ”Känner du dig trygg i skolan?” och ”Hur ofta är det arbetsro på lektionen?”. I denna del av rapporten redovisas resultat för dessa frågor. Enkäten genomfördes i februari/mars 2025.

Trygghet

- Elevernas upplevda trygghet har ökat för årskurs 5, årskurs 8 och för gymnasieskolan. Resultaten för årskurs 5 och gymnasieskolan ligger på ungefär samma nivå, medan resultaten för årskurs 8 ligger något lägre.
- Resultatet för riket ligger på ungefär samma nivå som förra året. Kungälv kommun resultat ligger generellt på samma nivå för gymnasieskolor som riket men ligger högre i årskurs 5 och lägre i årskurs 8.

Studiero

- Elevernas upplevda studiero har ökat för årskurs 5, gymnasieskolan och för årskurs 8 jämfört med förra året. Resultatet för riket befinner sig generellt på samma nivå. Kungälv kommun resultat ligger under riket förutom i årskurs 5 som ligger över.

Frågor om trygghet och studiero på kommunnivå

Årskurs 5

Känner du dig trygg i skolan?

	2025	2024	Differens
Kungälv kommun	8,4	7,8	+0,6
GR	8,0	7,8	+0,2
Riket	7,8	7,7	+0,1

Kungälv kommun resultat kring trygghet i årskurs 5 har ökat sedan förra året. Resultatet är högre än riket och detsamma som för GR.

Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?

	2025	2024	Differens
Kungälv kommun	6,0	5,5	+0,5
GR	5,7	5,5	+0,2
Riket	5,6	5,5	+0,1

Kungälvskommuns resultat kring arbetsro i årskurs 5 har ökat sedan förra året. Resultatet ligger på en högre nivå än riket och GR.

Årskurs 8

Känner du dig trygg i skolan?

	2025	2024	Differens
Kungälvskommun	6,9	6,5	+0,4
GR	7,7	7,4	+0,3
Riket	7,3	7,2	+0,1

Kungälvskommuns resultat kring trygghet för årskurs 8 har ökat sedan förra året. Resultatet ligger under riket och GR.

Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?

	2025	2024	Differens
Kungälvskommun	5,5	5,1	+0,4
GR	5,8	5,7	+0,1
Riket	5,7	5,7	0

Kungälvskommuns resultat kring arbetsro för årskurs 8 har ökat något sedan förra året. Resultatet ligger under riket och GR.

Gymnasieskolan

Känner du dig trygg i skolan?

	2025	2024	Differens
Kungälvskommun	8,2	7,8	+0,4
GR	8,2	8,4	-0,2
Riket	8,0	8,0	0

Mimers hus gymnasiums resultat kring trygghet har ökat sedan förra året. Mimers hus gymnasium ligger något över resultatet för riket och på samma nivå som de GR-kommuner som genomfört enkäten för gymnasieskolan.

Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?

	2025	2024	Differens
Kungälvskommun	6,2	5,8	+0,4
GR	6,6	6,3	+0,3
Riket	6,4	6,5	-0,1

Mimers hus gymnasiums resultat kring arbetsro har ökat sedan förra året. Mimers hus gymnasiums resultat ligger under riket och GR.

Frågor om trygghet och studiero på skolnivå

Årskurs 5

I och med att det i många fall går relativt få elever per årskurs i en F-6-skola och de har färre lärare jämfört med 7-9 så är det naturligt att resultaten skiljer sig mer åt mellan olika år i F-6-skolorna. Marstrands skola har ett relativt litet antal elever i årskurs 5 och resultatet redovisas därför inte av integritetsskäl.

Känner du dig trygg i skolan?

	2025	2024	Differens
Kungälv kommun	8,4	7,8	+0,6
Diseröds skola	8,5	7,9	+0,6
Fontinskolan	9,2	7,6	+0,6
Hålt skola	9,2	9,0	+0,2
Kareby skola	8,6	7,9	+0,7
Kastellegårdsskolan	7,4	7,5	-0,1
Kärna skola	8,2	7,4	+0,8
Kullens skola	9,0	7,4	+1,6
Olseröds skola	8,8	9,0	-0,2
Sandbackaskolan	7,0	7,4	-0,4
Sparråsskolan	8,0	8,3	-0,3
Tunge skola	7,7	7,5	+0,2

Den upplevda tryggheten i år är som störst på Hålt skola, Fontinskolan och Kullens skola. Den är som lägst på Kastellegårdsskolan, Sandbackaskolan och Tunge skola.

Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?

	2025	2024	Differens
Kungälv kommun	6,0	5,5	+0,5
Diseröds skola	5,3	5,5	-0,2
Fontinskolan	6,2	4,1	+2,1
Hålt skola	6,5	7,3	-0,8
Kareby skola	5,4	5,4	+/-0
Kastellegårdsskolan	4,8	5,7	-0,9
Kärna skola	7,3	4,9	+2,4
Kullens skola	5,8	6,0	-0,2
Olseröds skola	6,9	6,0	+0,9
Sandbackaskolan	6,4	4,8	+1,6
Sparråsskolan	6,2	5,8	+0,4
Tunge skola	5,1	6,0	-0,9

Den upplevda arbetsron är i år störst på Olseröds skola och Kärna skola. Den är som lägst på Kastellegårdsskolan och Tunge skola. Flera skolor har förbättrat sina resultat sedan förra året.

Årskurs 8

Känner du dig trygg i skolan?

	2025	2024	Differens
Kungälv kommun	6,9	6,5	+0,4
Ytterby	6,2	5,6	+0,6
Thorild	7,5	7,9	-0,4
Munkegärde	7,1	6,4	+0,7

Den upplevda tryggheten är som förra året störst på Thorildskolan, därefter kommer Munkegärdeskolan och sedan Ytterbyskolan.

Thorildskolans resultat kring trygghet har minskat, Munkegärdeskolans resultat har ökat och Ytterbyskolans resultat har ökat.

Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?

	2025	2024	Differens
Kungälv kommun	5,5	5,1	+0,4
Ytterby	5,2	4,6	+0,6
Thorild	5,6	6,1	-0,5
Munkegärde	5,6	4,8	+0,8

Den upplevda arbetsron är lika hög på både Thorild- och Munkegärdeskolan, något lägre ligger Ytterbyskolan.

Munkegärdeskolans resultat har ökat, detsamma gäller för Ytterbyskolan. Thorildskolans resultat har minskat sedan förra året.

Avslutande kommentar

Göteborgsregionens och Skolinspektionens elevenkäter är en del av Kungälv kommunens systematiska kvalitetsarbete. Enkäterna både genomförs av samtliga kommunens skolor och ligger till grund för de analyser och förbättringar som genomförs på varje skola.

Trygghet och studiero är sedan ett antal år tillbaka ett fokusområde för Sektor bildning och lärande och en tydligt prioriterad fråga för politiken. I huvudmannens rapport från juni 2025 presenterades både analys och åtgärder kopplat till trygghet och studiero. Dessa åtgärder ligger fast och kommer att genomföras. Resultaten från Göteborgsregionens elevenkät visar också att åtgärderna är nödvändiga.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (2)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Monica Carhult Karlsson

2025-11-19

Sektorplan 2026 - Bildning och lärande (Dnr KS2025/1857-19)

Sammanfattning

I föreliggande dokument redovisas sektorplanen för bildning och lärande 2026. Dokumentet innehåller sektorns verksamhetsplanering tillsammans med ekonomisk ram och har sin utgångspunkt i Förvaltningens verksamhetsplan 2026 (KS2025/1857).

Kommunstyrelsen föreslås godkänna sektorplanen för 2026.

Juridisk bedömning

Förvaltningens verksamhetsplan och sektorernas verksamhetsplaner är upprättade i enlighet med kapitel 11 ekonomisk förvaltning i kommunallagen.

Förvaltningens bedömning

Kommunfullmäktige beslutade under våren om rambudget 2026-2029 med utblick och Kommunstyrelsen fattade i sin tur beslut om ett budgetdirektiv kopplat till rambudgeten. Dessa dokument är majoritetens instruktion om strategiska och finansiella mål, resultatmål och uppdrag.

Förvaltningens verksamhetsplan, tillsammans med tillhörande dokument och bilagor, beskriver hur förvaltningen inom givna verksamhetsmässiga och ekonomiska ramar planerar att styra och leda, genomföra och följa upp de av kommunstyrelsen givna förutsättningarna 2026.

Sektorernas verksamhetsplaner innehåller respektive sektors styrning, planering, genomförande, ekonomiska ram, arbetssätt etc för samma period.

Avgörande för genomförande av verksamhetsplaner är en tät uppföljning av mål, uppdrag, volymförändringar och sektorernas ekonomi.

Resultatmål och uppdrag följs upp i tertiärrapporter och bokslut medan ekonomin följs upp enligt särskild ordning och rapporteras till kommunstyrelsen.

Facklig samverkan av sektorplanerna genomförs den 2 december 2025.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Kommunstyrelsens resultatmål utgår från kommunfullmäktiges strategiska mål. Sektorerna har åtagit sig de sektormål som är relevanta för sektorn. Dessutom tillkommer uppdrag från kommunstyrelsen och fullmäktiges beredningar.

Verksamhetsplanerna beskriver hur respektive sektor kommer att arbeta för att uppnå målen och uppdragen utifrån de ekonomiska ramar som tilldelats.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Syfte och mål för kommunal verksamhet kan i stor utsträckning kopplas mot målen enligt agenda 2030. Det gäller också i Kungälv.

I sektorplanerna beskrivs hur sektorernas verksamhet ska genomföras enligt lagar, förordningar, styrdokument.

Målen i Agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges mål för mandatperioden vilka syftar till att skapa gemensam riktning och förändring i hela kommunkoncernens verksamheter. Varje nämnd och styrelse ansvarar för att omsätta dessa styrsignaler till verksamhet inom sitt ansvarsområde för den gemensamma utvecklingen mot ett hållbart samhälle. I samband med bokslut genomförs en uppföljning av Agenda 2030 målen ur ett Kungälv kommunperspektiv som utgår från förvaltningens verksamhetsplan och sektorernas sektorplaner.

De mål som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen har formulerat inom ramen för de ekonomiska resurserna som tilldelats.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Sektorplanerna tar sin utgångspunkt i Förvaltningens verksamhetsplan 2026 som i sin tur utgår från majoritetens budgetdirektiv.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

De politiska målen formuleras ur ett medborgarperspektiv. Sektorplanerna är en del i styrningen av sektorernas verksamhet, beskriver dess målsättningar, uppdrag och prioriteringar samt de ekonomiska ramarna.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Risk- och konsekvensanalyser av eventuella organisatoriska eller andra förändringar som påverkar verksamheterna och dess medarbetare, ska vid varje tillfälle genomföras vid respektive arbetsplats och samverkas enligt samverkansavtalet.

Ekonomisk bedömning

I sektorernas verksamhetsplaner redovisas sektorns ekonomiska ram. Åtagandet i sektorplanerna ligger inom ram.

Ingen separat ekonomisk bedömning är gjord vid sidan om föreslagna sektorplaner.

Förslag till kommunstyrelsen

Sektorplan 2026 för sektor bildning och lärande godkänns.

Linda Nygren
Kommundirektör

Monica Carhult Karlsson
Sektorchef

Expedieras till: Förvaltningsledningen, Ekonomi- och kvalitetsenheten

För kännedom till:

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sektorplan 2026

Bildning och lärande

2025-11-25

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
1.1	Sektorchefen har ordet	4
2	Styrning	5
2.1	Rambudget och budgetdirektiv	5
2.2	Den politiska styrmodellen.....	5
2.3	Kommunfullmäktiges strategiska mål.....	5
2.4	Kommunstyrelsens resultatmål	5
2.5	Indikatorer	5
2.6	Aktiviteter	5
2.7	Volymtal.....	5
2.8	Politiska uppdrag.....	6
2.9	Processer för verksamhetsstyrning.....	6
3	Sektorns uppdrag	7
3.1	Verksamhetsidé	7
3.2	Målgrupper.....	7
4	Sektorns förutsättningar	9
4.1	Särskilda utmaningar och förutsättningar under kommande verksamhetsår	9
4.2	Budget BoL	11
4.2.1	<i>Nettokostnad per verksamhet (tertiäl)</i>	11
4.3	Personal	11
4.3.1	<i>Anställda</i>	11
4.3.2	<i>Arbetade timmar</i>	12
4.3.3	<i>Sjukfrånvaro</i>	12
4.3.4	<i>Sjuklönekostnad (Tkr)</i>	12
4.4	Volymter.....	13
4.4.1	<i>Förskola och pedagogisk omsorg</i>	13
4.4.2	<i>Förskoleklass, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola</i>	13
4.4.3	<i>Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola</i>	13
4.4.4	<i>Vuxenutbildning</i>	13
4.4.5	<i>Bibliotek och kulturskola</i>	14
5	Kommunstyrelsens resultatmål som sektorn planerar att arbeta med samt aktiviteter och indikatorer	15
5.1	Sammanfattning	15
5.1.1	<i>Strategiska mål och resultatmål</i>	15

5.1.2	Strategiska förutsättningar och resultatmål.....	15
5.2	Sektorns resultatmål med indikatorer och aktiviteter.....	16
6	Politiska uppdrag	36
6.1	Uppdrag från kommunstyrelsen	36

1 Inledning

1.1 *Sektorchefen har ordet*

I en omvärld i förändring är bildning och lärande centralt för att barn, unga och vuxna ska kunna ha breda livsval. År 2026 välkomnar vi Kompetenscentrum tillbaka till sektorn. Under 2025 har vi kunnat se en minskning av barn och elever och behöver därför följa utvecklingen för att kunna planera vår organisation.

Förutom förskola och skola är kulturen en viktig del i människors liv och 2026 startar arbetet med Kulturstråk som blir ett sektorövergripande arbete.

Att alla skolformer från förskola till vuxenutbildning är samlade i en sektor ger möjligheter att arbeta med lärandekedjan inom och mellan våra verksamheter. Fokus under året kommer fortsatt vara att utveckla undervisningens kvalitet samt arbeta med trygghet, studiero och säkerhet

Det är många förändringar på gång när det gäller skollagsstiftningen som kommer att påverka skolornas uppdrag och organisation. Sektorn kommer att söka den statliga finansiering som finns tillgänglig för att driva utvecklings- och förändringsarbete.

Under 2025 har kommunstyrelsen, tillsammans med förvaltningsledningen tagit fram tre ledord som ska präglade vår planering, kommunikation och sätt att arbeta. Ledorden är mod, respekt och medskapande. Mod, respekt och medskapande behöver vara en del av oss och vårt arbete både som människor och som organisation. Som organisation behöver vi ha mod att se våra utmaningar, en arbetsplatskultur präglad av respekt så att medskapande blir möjligt. Men till syvende och sist är vi människor som möter andra människor, och för att det mötet ska bli bra och leda framåt behöver vi alla vara modiga, ha respekt både för kollegor och medborgare så att vi tillsammans som samhälle kan skapa en god framtid i Kungälv kommun.

2 Styrning

2.1 Rambudget och budgetdirektiv

Det finns en fastställd process för den politiska styrningen, vilken har sin start i kommunfullmäktiges rambudget. Kommunfullmäktige tar årligen fram en rambudget, där fastställs kommunens långsiktiga strategiska mål, strategiska förutsättningar och budget. Därefter bryts de strategiska målen och förutsättningarna ner till resultatmål, och dessa resultatmål presenteras i kommunstyrelsens årliga budgetdirektiv. Budgetdirektivet beskriver majoritetens politiska inriktning i form av resultatmål samt politiska uppdrag. När budgetdirektivet är framtaget lämnas detta över till förvaltningen, som konkretiserar "hur" dessa mål och uppdrag ska uppnås i förvaltningens verksamhetsplan. Förvaltningens verksamhetsplan bryts sedan ner till sektorplaner. Detta görs inom den budget som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat.

2.2 Den politiska styrmodellen

Förvaltningens verksamhetsplan har sin grund i Kungälv kommuns politiska styrmodell [\[1\]](#), vilken reglerar hur den politiska ledningen styr kommunförvaltningen och dess verksamheter. Styrmodellen tydliggör rollfördelningen mellan den politiska sfären som ansvarar för "vad-frågor" och förvaltningssfären som ansvarar för "hur-frågor". Modellen grundar sig i mål- och resultatstyrning, vilket innebär att de politiska företrädarna sätter upp mål för kommunen som förvaltningen sedan bryter ner i uppföljningsbara aktiviteter samt indikatorer.

2.3 Kommunfullmäktiges strategiska mål

Kommunfullmäktige fastställer strategiska mål med utgångspunkt i kommunens vision [\[2\]](#). De strategiska målen är långsiktiga, övergripande och fokuserar på den politiska viljeinriktningen.

2.4 Kommunstyrelsens resultatmål

Kommunfullmäktiges strategiska mål konkretiseras av kommunstyrelsen i form av tydliga resultatmål. Till resultatmålen kopplas sedan indikatorer och aktiviteter i sektorplanen. Målbedömningen är sedan en sammanvägning av indikatorers utfall, resultat av genomförda aktiviteter samt förvaltningens bedömning av uppnådda resultat och verksamhetens kvalitet.

2.5 Indikatorer

Till varje resultatmål kopplas mätbara indikatorer, som syftar till att påvisa huruvida utvecklingen i kommunen går i enlighet med målets viljeriktning eller ej.

2.6 Aktiviteter

Till varje resultatmål kopplas aktiviteter som syftar till att skapa utveckling i enlighet med målets viljeriktning.

2.7 Volymtal

Volymtal visar på omfattningen av den verksamhet som kommunen bedriver. De fungerar som underlag för budget och personalplanering. Planering, uppföljning och prognos är verktyg för att kontinuerligt fördela resurser.

2.8 Politiska uppdrag

Uppdrag fastställs av kommunstyrelsen och utgör ett komplement i kommunstyrelsens styrning. Till de politiska uppdragen kopplas genomförandeplaner.

2.9 Processer för verksamhetsstyrning

Kungälv kommun har en modell för verksamhetsstyrning (MOVE) för att säkerställa att verksamheterna styrs och utvecklas på ett metodiskt och strukturerat sätt [\[3\]](#). Modellens kärna innebär att varje verksamhet synliggör sitt grunduppdrag och prioriterar fokusområden att utveckla för att kunna genomföra sitt grunduppdrag mer effektivt.

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) är en metod för organisering, genomförande och uppföljning av arbetsmiljöarbetet. SAM regleras av Arbetsmiljöverket och syftar till att säkerställa ett hållbart arbetsliv inom Kungälv kommun, där samtliga medarbetare trivs och utvecklas [\[4\]](#). Detta kräver en organisation, ett ledarskap samt medarbetare som är medvetna om sin roll och sitt ansvar i arbetsmiljöarbetet [\[5a\]](#) [\[5b\]](#).

Intern kontroll är kommunens process för att kontrollera att den gör rätt saker på rätt sätt, och är ett krav enligt kommunallagen. Syftet med intern kontroll är att säkerställa ändamålsenliga nämnder och verksamheter som efterlever lagar, regler och avtal [\[6\]](#). Varje år tas intern kontrollplaner fram för att identifiera och granska potentiella risker och brister. Resultaten följs upp och återrapporeras till kommunstyrelsen och övriga nämnder [\[7\]](#).

Kommunen har två kvalitetsledningssystem, SKA samt SOSFS 2011:9, vilka är nationella kvalitetsledningssystem från Skolverket respektive Socialstyrelsen för att säkerställa en högkvalitativ skola och socialtjänst. SKA syftar till att skapa en bra skola genom planering och uppföljning baserad på Skolverkets kvalitetsfaktorer och dialog mellan chefsled [\[8\]](#). SOSFS 2011:9 är Socialstyrelsens föreskrifter om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Det används inom socialtjänst och LSS för att identifiera, beskriva och följa upp viktiga processer samt hantera avvikelser, i syfte att kontinuerligt utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten [\[9\]](#).

3 Sektorns uppdrag

3.1 Verksamhetsidé

Sektorns verksamheter styrs övergripande utifrån kommunfullmäktiges vision, värdegrund och strategiska mål och budget. Organisatoriskt är sektorn indelad i fyra verksamhetsområden som leds av varsin verksamhetschef.

- Förskola
- Förskoleklass, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola
- Gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och bibliotek, kulturskola och allmänskultur
- Kompetenscentrum

Sektor bildning och lärandes målsättning, som är en tolkning av kommunens vision, är att "Alla ska lyckas". Visionen ska vara vägledande för alla våra verksamhetsområden och prägla vårt sätt att arbeta.

- Vi har som grundidé att de människor som har valt att arbeta hos oss ständigt ska reflektera över sitt ansvar och roll för att uppnå "alla ska lyckas".
- Konkret innebär det att alla har ett uttalat ansvar för att bidra till att skapa en utvecklande lärmiljö i skolan som möjliggör att alla kan lyckas och ett samhälle där alla ges möjlighet att utvecklas.
- Vår vision innehåller också en förväntan på medarbetarna att vara ansvarstagande och kreativa.
- Det innebär också en förväntan att alla anstränger sig för att skaffa sig relevant information i syfte att utveckla sektorns olika verksamheter till miljöer där alla vuxna, barn och elever kan lära, utvecklas och växa.
- Inställningen hos våra medarbetare ska därför präglas av ett aktivt förhållningssätt där initiativ till förbättringar är en naturlig del av jobbet.
- Sektorn måste därför präglas av öppenhet och en stark tilltro till medarbetarnas kompetens och förmåga.

Sektorn har en bred verksamhet. Skolan riktar sig till alla kommunens barn och elever i olika åldrar, kultur- och biblioteksverksamhet riktar sig till alla människor i kommunen och kompetenscentrum riktar sig till vuxenskolans elever och personer i behov av stöd för att närma sig arbetsmarknaden. Verksamheten ska eftersträva hög måluppfyllelse för alla vuxna, barn och elever som verksamheten möter.

3.2 Målgrupper

Sektorn som helhet har följande målgrupper av särskilt betydelse:

Målgrupp	Beskrivning/kommentarer	Vad är särskilt Viktigt för oss?
Barn	Utbildning och omsorg utifrån skollag och läroplan	Alla har rätt att bli sitt bästa jag i en tillgänglig förskola och pedagogisk omsorg
Elever	Alla elever behöver mötas där de befinner sig.	Det kompensatoriska uppdraget, trygghet och studiero samt individanpassning
Vårdnadshavare	Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka	Goda och tillitsfulla relationer.

Målgrupp	Beskrivning/kommentarer	Vad är särskilt Viktigt för oss?
	rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har.	
Alla barn, unga och äldre oavsett social situation och funktionsvariation.	Alla barn och unga i Kungälv kommun ska ha likvärdiga möjligheter att utvecklas genom kulturutövande i verksamhet av hög kvalitet och hög tillgänglighet. Alla medborgare i Kungälv kommun ska ha möjlighet att ta del av bibliotek, kulturupplevelser, kulturella aktiviteter, kommunens rika kulturarv och en kulturell mötesplats i Mimers Kulturhus.	Brett och varierat utbud med god tillgänglighet.
Arbetssökande	Arbetssökande i behov av sektorns stöd kan vara personer långt från arbetsmarknaden, unga personer och nyanlända. Sektorn kartlägger behov och erbjuder insatser för att stötta individen på sin väg mot egen försörjning.	Att erbjuda ett välfungerande stöd för att nå egen försörjning.

Sektorchef, sektorsledningsgrupp och central förvaltning har följande viktiga målgrupper:

Målgrupp	Beskrivning/kommentarer	Vad är särskilt Viktigt för oss?
Huvudman	Skolchefens/Sektorchefens uppgift är att hjälpa huvudmannen se till att verksamheten följer de styrdokument som gäller för utbildning och kultur.	Att ge rätt bild av verksamheten till våra politiker
Verksamhetschefer	Skolchefens/Sektorchefens uppgift är att arbeta tillsammans med verksamhetschefer så att verksamheten ska kunna följa de föreskrifter som gäller för utbildning och kultur.	Att skapa förutsättningar för verksamhetschefer att utveckla enheterna mot en högre måluppfyllelse
Rektorer/enhetschef	Verksamhetschefens uppgift är att ge förutsättningar till rektor/enhetschef så att enheterna ska kunna följa de föreskrifter som gäller för verksamhetsområdena.	Att skapa förutsättningar för rektorer/enhetschef att utveckla enheten mot en högre måluppfyllelse
Övriga sektorer inom kommunen	Sektorchefens uppgift är att arbeta för att skapa hållbara strukturer för samarbete	Förbättra och utveckla samarbetet för en högre måluppfyllelse inom kommunen, skolan och kulturen.

4 Sektorns förutsättningar

4.1 Särskilda utmaningar och förutsättningar under kommande verksamhetsår

I enlighet med kommunallagen har kommunfullmäktige fastställt strategiska verksamhetsmål och enligt kommunens styrmodell har kommunstyrelsen formulerat resultatmål som är kopplade till de strategiska målen. I sektorplanen redovisas målen med förtydliganden, tolkningar, indikatorer och aktiviteter i kapitel 5.2.

Majoriteten har formulerat fyra prioriterade områden som en del av styrningen för budgetdirektivet 2026.

- Kommunens personal
- Kommunens förskolor och skolor
- Kommunens vård och omsorg
- Kommunens stadsutveckling

I budgetdirektivet har sedan kommunstyrelsens i en sammantagen analys valt att prioritera följande målområden:

- Trygghet i barn och ungdomars skolmiljöer
- Sjukfrånvaron inom Trygghet och stöd samt inom förskolan
- Våra verksamheters kvalitet. Vi ska utveckla kvalitetsstyrningen i alla våra verksamheter och arbetet ska utgå från dialoger medarbetare-chefer-politik
- Förbättra vår beredskap och vara bättre förberedda på en värld som är i ständig förändring.

Inom ramen för dessa politiskt prioriterade områden och målområden har sektorledningen identifierat ett antal utmaningar och förutsättningar som är särskilt viktiga under verksamhetsåret 2026 och framåt.

Alla barn och unga har rätt till och ska erbjudas en trygg och säker miljö under hela sin uppväxt och kommunen har ett särskilt ansvar för detta. De senaste årens utmaningar inom förskola och skola har lett till ökat fokus på trygghetsskapande arbete både inom skolan och i samverkan mellan framför allt skola och socialtjänst. Vinterns elevenkäter har visat på förbättrad trygghet, men resultatet är inte tillräckligt bra och ytterligare arbete krävs för att nå kommunstyrelsens målsättning att Kungälv's ungdomar ska vara de mest trygga inom Göteborgsregionen år 2027.

Bildning och lärande har tillförts 24,4 Mkr 2026. De utökade resurserna till Bildning och lärande är till för att stärka måluppfyllelsen inom kunskapsuppdraget och för en ökad ambition och fokus på trygghet och säkerhet samt kvalitet inom förskola och skola. Barn- och elevhälsa kommer att stärkas vilket ger bättre förutsättningar att ge alla barn och elever de stöd de behöver. Det ger också förbättrade möjligheter att i samverkan med socialtjänst sätta in insatser och stöd för att stärka skolnärvaron och intensifiera arbetet med åtgärder för att minska problematisk frånvaro.

På uppdrag av kommunstyrelsen ska en barn- och ungdomsplan tas fram för att ytterligare sätta frågan i fokus.

Planen kommer att utgå från ett redan etablerat och fungerande operativt samarbete mellan kommunens olika delar inom framförallt skola, socialtjänst och kultur med målsättning att i enlighet med förväntningarna bidra till ett sammanhållet och effektivt arbete för att gynna

barn och ungas skol- och uppväxtvillkor i Kungälv kommun.

Arbetet med att ta fram en barn- och ungdomsplan har inletts 2025 med målsättning att färdigställas och antas första delen av år 2026.

Utbildningssystemet fungerar som en lärandekedja där varje nivå bygger vidare på tidigare kunskaper. Det är av vikt att identifiera behoven så tidigt möjligt. Skolans kvalitetsförbättrande arbete utgår från Skolverkets kvalitetsledningssystem där olika mål, delmål och indikatorer följs. Sektorn har de senaste åren lagt till ett antal områden till sitt systematiska kvalitetsarbete. Analyser av betygsresultat, utfall i elevenkäter och verksamhetens kvalitet behöver fortsatt förbättras och alla ansvarsnivåer i förvaltningen behöver involveras för att identifiera var i utbildningssystemet det brister. Genom det kan ändamålsenliga åtgärder vidtas och möjlig effektivisering genomföras.

Kommunens program för social hållbarhet med underliggande planer ligger fast men kan i delar komma justeras utifrån att införandet av barn och ungdomsplan. Den nya socialtjänstlagen understryker det förebyggande arbetet med att tidigt upptäcka olika typer av sociala risker under barn och ungdomars uppväxt. Framtagande av en flerårig barn- och ungdomsplan ska säkerställa barn och ungdomars uppväxt med utbildning, delaktighet, fritid, kultur och socialtjänst.

Att stärka arbetsmiljön och minska sjukfrånvaron är prioriterat. En minskning av sjukfrånvaron bidrar till ökad personalnärvaro, vilket skapar förutsättningar för en mer stabil bemanning och ökad produktivitet i verksamheten. När behovet av vikarier och tillfälliga lösningar minskar ökar kontinuiteten och kvaliteten i arbetet, vilket i förlängningen stärker verksamhetens effektivitet.

Arbetet med Sunt arbetslivs friskfaktorer har pågått sedan 2020, men bedöms hittills inte ha haft tillräcklig effekt. Trots insatser har sjukfrånvaron inte minskat i önskad omfattning och därav behöver arbetet fortsatt prioriteras. Rehabilitering och sjukfrånvaro är ofta långsiktiga processer där individens unika förutsättningar och behov spelar en avgörande roll.

Sjukfrånvaro påverkas av en rad olika faktorer – såsom arbetsmiljö, ledarskap, rutiner och tillgång till stödresurser. Därav arbetas även med chefers förutsättningar. Utöver utveckling och förbättring av pågående arbete och befintligt stöd pågår exempelvis aktiviteter i grupp via företagshälsovården för att motverka stressrelaterad sjukfrånvaro, utbildning och workshops för chefer i rehabilitering samt förstärkt stöd för rehabilitering vid långtidssjukskrivning. Olika insatser kommer att prövas genom pilotprojekt för att kunna utröna vilken insats som ger effekt på att sänka sjukfrånvaron.

Med utgångspunkt i kommunstyrelsens och förvaltningsledningens arbete kommer förvaltningen också fortsätta arbetet med de tre ledorden: mod, respekt och medskapande. Dessa värden ska genomsyra alla arbetsplatser i organisationen och ska vara vägledande i planering, kommunikation och arbetsmetoder. Syftet är att skapa en hållbar och positiv arbetsmiljö där både medarbetare och verksamhet utvecklas. Ett gemensamt material har framtagits för att arbeta med på APT. Framgent kommer förvaltningen arbeta med insatser i form av dialoger om förväntningar, roller och ansvar.

För att använda kompetensen i organisationen så effektivt som möjligt krävs det att vi arbetar som en förvaltning. En viktig förutsättning för detta är samverkan såväl inom sektorn som med andra sektorer inom kommunen. Ett exempel på sådan samverkan är den strategiska samverkansgrupp som leds av sektorcheferna för bildning och lärande samt trygghet och stöd. Gruppen arbetar med frågor som skolsocialt team och framtagande av plan för barn och unga. Renoveringar och nybyggnation av skollokaler utförs av sektor samhällsbyggnad men utgår

från behov definierade av sektor bildning och lärande. Ett nära och välfungerande samarbete är nödvändigt för att skapa goda lärmiljöer utifrån olika perspektiv som till exempel ljud och trygghet.

4.2 Budget BoL

4.2.1 Nettokostnad per verksamhet (tertial)

Planeringskommentar

Sektor Bildning och lärandes budgetram 2026 är enligt förvaltningens verksamhetsplan 1 318,4 Mkr. Under hösten 2025 har sektorn fått budgetkompensation för ökade lönekostnader enligt avtal och förändrade driftkostnadskonsekvenser till följd av investeringar. Budget för volymer har även justerats enligt höstens utfall.

En avstämning har gjorts kring förändring av statsbidrag och då PO-påslaget är lägre 2026 har även det justerats. Tillsammans ger detta en ökad ram på 33,2 Mkr. Kompetenscentrum har tillkommit med 64,4 Mkr och den nya budgetramen blir 1 416 Mkr.

	Budget 2026	Budget 2025
Sektorgemensamt	-123 663	-115 215
Förskola och pedagogisk omsorg	-402 680	-397 723
Grundskola och anpassad grundskola F-9	-597 041	-576 097
Gymnasium och anpassat gymnasium	-199 400	-194 467
Kultur	-28 852	-28 772
Kompetenscentrum	-64 400	-63 561
Nettokostnad	-1 416 036	-1 375 835

4.3 Personal

4.3.1 Anställda

	Utfall T2 2025	Utfall T2 2024
Antal anställda	1 642	1 678
- Antal anställda, kvinnor	1 364	1 385
- Antal anställda, män	278	293
Antal årsarbetare	1 609	1 650
- Antal årsarbetare, kvinnor	1 337	1 359
- Antal årsarbetare, män	272	291

4.3.2 Arbetade timmar

	Utfall T2 2025	Utfall T2 2024
Månadsavlönade (antal timmar)	1 610 673	1 667 954
- Månadsavlönade, kvinnor (antal timmar)	1 307 449	1 348 507
- Månadsavlönade, män (antal timmar)	303 225	319 448
Mer/övertid (antal timmar)	2 000	2 953
Timavlönade (antal timmar)	89 578	106 715
- Timavlönade, kvinnor (antal timmar)	73 882	85 135
- Timavlönade, män (antal timmar)	15 696	21 579
Andel timmar utförda av timavlönad personal i relation till totalt utförda timmar (%)	5,3 %	6 %
- Andel timmar utförda av timavlönad personal i relation till totalt utförda timmar, kvinnor (%)	4,7 %	5,8 %
- Andel timmar utförda av timavlönad personal i relation till totalt utförda timmar, män (%)	4,3 %	6,2 %

4.3.3 Sjukfrånvaro

	Utfall T2 2025	Utfall T2 2024
Sjukfrånvaro (%) av ordinarie arbetstid	6,7	7,3
- Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid (%) - Kvinnor	7,4	8
- Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid (%) - Män	3,5	4,7
- Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid (%) Ålder <= 29 år	6,3	8,3
- Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid (%) Ålder 30-49 år	6,1	6,7
- Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid (%) Ålder >= 50 år	7,9	8,2
Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid (%), mindre än 15 dagar	3,1	3,4
Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid (%), 15 dagar eller mer	3,6	3,9
Andel av sjukfrånvaro som överstiger 60 dagar (%)	44,8	39,7

4.3.4 Sjuklönekostnad (Tkr)

	Utfall T2 2025	Utfall T2 2024
Sjuklönekostnad (Tkr, Inkl personalomkostnader (PO))	14 418	16 975
- Sjuklönekostnad, kvinnor (Tkr, inkl PO)	12 503	14 694
- Sjuklönekostnader, män (Tkr, inkl PO)	1 915	2 281

4.4 Volymer

4.4.1 Förskola och pedagogisk omsorg

Volymtal	Plan 2026	Plan 2025	Prognos helår 2025	Utfall 2024
Kommunal förskola, antal helårsplatser	2 150	2 200	2 188	2 243
Kommunal pedagogisk omsorg, antal barn	100	125	110	129
Fristående förskola, antal barn	675	650	675	643

4.4.2 Förskoleklass, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola

Volymtal	Plan 2026	Plan 2025	Prognos helår 2025	Utfall 2024
Kommunal grundskola, årskurs F-9, antal elever	5 245	5 295	5 239	5 323
Kommunal anpassad grundskola, årskurs 1-9, antal elever	70	60	68	61
Kommunala fritidshem, antal elever	2 440	2 430	2 407	2 404
Fristående grundskola, årskurs F-9, antal elever	780	750	780	760
Fristående fritidshem, antal elever	325	300	330	311

4.4.3 Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Volymtal	Plan 2026	Plan 2025	Prognos helår 2025	Utfall 2024
Kommunal anpassad gymnasieskola (Trekungagymnasiet), antal elever totalt	95	85	93	85
Kommunal gymnasieskola (Mimers hus), antal elever totalt	1 580	1 575	1 580	1 577
Kommunal gymnasieskola i annan kommun, antal elever folkbokförda i Kungälv kommun	275	275	296	287
Fristående gymnasieskola, antal elever	500	450	482	435

4.4.4 Vuxenutbildning

Volymtal	Plan 2026	Plan 2025	Prognos helår 2025	Utfall 2024
Sfi, gymnasial och grundläggande vuxenutbildning, antal elever folkbokförda i Kungälv kommun	800	1 100	1 100	791
Sfi, gymnasial och grundläggande vuxenutbildning, antal elever folkbokförda i annan kommun	225	225	225	225

4.4.5 Bibliotek och kulturskola

Volymtal	Plan 2026	Plan 2025	Prognos helår 2025	Utfall 2024
Antal utlån totalt	320 000	300 000	310 000	308 475
Antal utlån barn	160 000	150 000	150 000	172 746
Antal deltagartillfällen kulturskolan	33 000	32 500	31 000	35 528

5 Kommunstyrelsens resultatmål som sektorn planerar att arbeta med samt aktiviteter och indikatorer

5.1 Sammanfattning

Här redovisas en sammanställning av de resultatmål som sektorn planerar att arbeta med under verksamhetsåret med koppling till kommunfullmäktiges strategiska mål och förutsättningar samt FN:s globala mål enligt Agenda 2030.

5.1.1 Strategiska mål och resultatmål

Agenda 2030	Kommunfullmäktiges Strategiska mål	KS resultatmål/ sektormål
	Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande och ett tryggare samhälle	1. Kungälv ska tillhöra de 29 bästa skolkommunerna i landet vad gäller studieresultat, kvalitet och klok resursanvändning och vi ska bedriva verksamheterna i enlighet med lagar och förordningar
		2. Kommunens förskolor och skolor präglas av trygghet, hög kvalitet och säkerhet
		3. Vuxenutbildningen bidrar till efterfrågade utbildningar, ökad egenförsörjning och lägre arbetslöshet
		5. I Kungälv skapar vi tillsammans bästa platsen att växa upp
	Att alla medborgare ska ha möjlighet att delta i ett rikt och aktivt fritid- och kulturliv	4. Fler barn, unga och äldre - inklusive personer med funktionsvariation deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv
	Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen	14. Att vara anställd för Kungälvborna är ett stort förtroende som präglas av delaktighet och medinflytande, ett gott bemötande, god service och ett stort ansvar
	Robust och uthållig kommun med höjd beredskap	12. Kommunens funktioner klarar en samhällsstörning enligt nationella föreskrifter

5.1.2 Strategiska förutsättningar och resultatmål

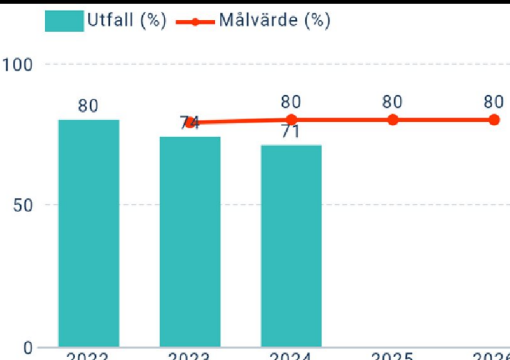
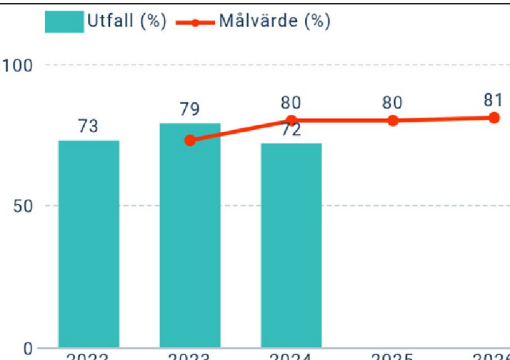
Agenda 2030	Kommunfullmäktiges Strategiska förutsättningar	Sektormål
	Strategiska förutsättningar	13. Attraktivt att vara anställd i Kungälv kommun
		15. Kommunens verksamheters service, kvalité och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner

5.2 Sektorns resultatmål med indikatorer och aktiviteter

Under denna rubrik presenteras varje resultatmål för sig med de indikatorer och aktiviteter som sektorn planerar genomföra och följa upp under verksamhetsåret.

Resultatmål 1

Agenda 2030	Kommunfullmäktiges Strategiska mål	KS resultatmål/ sektormål
 Mål 4 - God utbildning för alla Mål 5 - Jämställdhet Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Mål 10 - Minskad ojämlikhet	Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande och ett tryggare samhälle Politiskt förtydligande Kommunen ska prioritera bra skolledare, välutbildade lärare, läromedel och lokaler mm. och utveckla resurssättningen genom bättre analyser av nationella prov och att de faktiska studieresultaten. Alla barn har en rätt till en trygg skolgång och genom riktade satsningar ska kommunen stötta föräldrarna till att bli goda förebilder. Det är i grundskolan vi skapar morgondagens trygga samhälle med hjälp av stöd, tidiga insatser och ett inkluderande och jämlikt synsätt.	1. Kungälv ska tillhöra de 29 bästa skolkommunerna i landet vad gäller studieresultat, kvalitet och klok resursanvändning och vi ska bedriva verksamheterna i enlighet med lagar och förordningar Förvaltningens tolkning Genom framåtsyftande systematiskt kvalitetsarbete utifrån grundlig analys förbättras kvalitet och studieresultat, där kvalitet definieras som att leva upp till krav som ställs av lagstiftning, reglerande myndigheter samt KF/KS. Samtidigt värnas god hushållning och klok resursanvändning genom aktiv ekonomistyrning på de olika organisatoriska nivåerna sektor - verksamhetsområde - skolenhet. Kungälvs skolor och förskolor arbetar enligt Skolverkets rekommendationer och riktlinjer. Målet följs upp genom att över tid jämföra studieresultat och effektivitet med rikets övriga kommuner.

Indikator																				
Andel elever (%) med godkänt betyg i samtliga ämnen vårterminen årskurs 6. Beskrivning Statistiken kommer från Skolverket och inkluderar de ämnen som finns i elevens utbildning.	Målvärde 2026 80 %	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Målvärde (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2022</td> <td>80</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>74</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>2024</td> <td>71</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>2025</td> <td>-</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>2026</td> <td>-</td> <td>80</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	2022	80	-	2023	74	-	2024	71	80	2025	-	80	2026	-	80
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																		
2022	80	-																		
2023	74	-																		
2024	71	80																		
2025	-	80																		
2026	-	80																		
Andel elever (%) med godkänt betyg i samtliga ämnen i slutbetyg för årskurs 9. Beskrivning Statistiken kommer från Skolverket och inkluderar de ämnen som finns i elevens utbildning.	Målvärde 2026 81 %	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Målvärde (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2022</td> <td>73</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>79</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>2024</td> <td>72</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>2025</td> <td>-</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>2026</td> <td>-</td> <td>81</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	2022	73	-	2023	79	-	2024	72	80	2025	-	80	2026	-	81
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																		
2022	73	-																		
2023	79	-																		
2024	72	80																		
2025	-	80																		
2026	-	81																		

Indikator																							
Andel avgångselever (%) från gymnasieskolan med gymnasieexamen. (Målvärdet motsvarar rikssnittet) Beskrivning Statistiken kommer från Skolverket.	Målvärd e 2026 92 %	<table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Målvärde (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2022</td><td>90</td><td>92</td></tr> <tr><td>2023</td><td>87</td><td>92</td></tr> <tr><td>2024</td><td>89</td><td>92</td></tr> <tr><td>2025</td><td>91</td><td>92</td></tr> <tr><td>2026</td><td>92</td><td>92</td></tr> <tr><td>2027</td><td>92</td><td>92</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	2022	90	92	2023	87	92	2024	89	92	2025	91	92	2026	92	92	2027	92	92
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																					
2022	90	92																					
2023	87	92																					
2024	89	92																					
2025	91	92																					
2026	92	92																					
2027	92	92																					
Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev Beskrivning I indikatorn ingår kostnader för: lokaler och inventarier, måltider, elevhälsa, undervisning, lärverktyg, övriga kostnader. Skolskjuts ingår inte. Indikatorn är till för att ställa Kungälv's kostnader i relation till riket som underlag för effektivitetsanalys, då effektivitetsindex inte används som indikator för gymnasieskolan. Därför motsvarar målvärdet rikssnittet, detta ska inte tolkas som att gymnasiet's mål är att ha en kostnadsnivå liknande riket.	Målvärd e 2026 138 149	<table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Målvärde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2022</td><td>108 397</td><td>126 366</td></tr> <tr><td>2023</td><td>112 339</td><td>132 563</td></tr> <tr><td>2024</td><td>116 437</td><td>138 149</td></tr> <tr><td>2025</td><td></td><td>138 149</td></tr> <tr><td>2026</td><td></td><td>138 149</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall	Målvärde	2022	108 397	126 366	2023	112 339	132 563	2024	116 437	138 149	2025		138 149	2026		138 149			
År	Utfall	Målvärde																					
2022	108 397	126 366																					
2023	112 339	132 563																					
2024	116 437	138 149																					
2025		138 149																					
2026		138 149																					
Effektivitetsindex kommunal grundskola F-9 (Kolada) Beskrivning Effektivitetsindex väger samman olika parametrar för kvalitet och kostnad för att få ett samlat effektivitetsindex. Indikatorn används för att värdera om verksamheten rör sig mot kommunstyrelsens långsiktiga mål att kommunens verksamheter utifrån kvalitet och hushållning ska vara bland de 29 (10%) bästa kommunerna.	Målvärd e 2026 69	<table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Målvärde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2021</td><td>56</td><td></td></tr> <tr><td>2022</td><td>79</td><td></td></tr> <tr><td>2023</td><td>63</td><td></td></tr> <tr><td>2024</td><td>50</td><td>65</td></tr> <tr><td>2025</td><td></td><td>67</td></tr> <tr><td>2026</td><td></td><td>69</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall	Målvärde	2021	56		2022	79		2023	63		2024	50	65	2025		67	2026		69
År	Utfall	Målvärde																					
2021	56																						
2022	79																						
2023	63																						
2024	50	65																					
2025		67																					
2026		69																					
Effektivitetsindex förskola (Kolada) Beskrivning Effektivitetsindex väger samman olika parametrar för kvalitet och kostnad för att få ett samlat effektivitetsindex. Indikatorn används för att värdera om verksamheten rör sig mot kommunstyrelsens långsiktiga mål att kommunens verksamheter utifrån kvalitet och hushållning ska vara bland de 29 (10%) bästa kommunerna.	Målvärd e 2026 59	<table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Målvärde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2021</td><td>59</td><td></td></tr> <tr><td>2022</td><td>54</td><td></td></tr> <tr><td>2023</td><td>53</td><td></td></tr> <tr><td>2024</td><td>62</td><td>55</td></tr> <tr><td>2025</td><td></td><td>57</td></tr> <tr><td>2026</td><td></td><td>59</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall	Målvärde	2021	59		2022	54		2023	53		2024	62	55	2025		57	2026		59
År	Utfall	Målvärde																					
2021	59																						
2022	54																						
2023	53																						
2024	62	55																					
2025		57																					
2026		59																					

Indikator

Enkät till vårdnadshavare i förskola och pedagogisk omsorg: "Förskolan uppmuntrar mitt barn att uttrycka sina tankar och åsikter, index.

Beskrivning

Statistiken kommer från GR:s vårdnadshavarenkät till vårdnadshavare för barn i Kungälv kommun förskolor. Enkäten genomförs årligen. Indikatoren visar ett index från 0-5 utifrån frågans verbala svarsalternativ.

Målvärde e 2026

4,44

Utfall

Målvärde

2022	4,37	
2023	4,37	
2024	4,44	
2025	4,44	
2026		4,44
2027		4,44

Enkät till vårdnadshavare i förskola och pedagogisk omsorg: "Förskolan stimulerar barnens samspel i grupp, index.

Beskrivning

Statistiken kommer från GR:s vårdnadshavarenkät till vårdnadshavare för barn i Kungälv kommun förskolor. Enkäten genomförs årligen. Indikatoren visar ett index från 0-5 utifrån frågans verbala svarsalternativ.

Målvärde e 2026

4,5

Utfall

Målvärde

2022	4,43	
2023	4,42	
2024	4,49	
2025	4,5	
2026		4,5
2027		4,5

Likvärdig skola (betygsgap mellan kommunala högstadieskolor årskurs 9)

Beskrivning

En likvärdig skola är en skola som till fullo lyckas med det kompensatoriska uppdraget. Ges alla elever likvärdiga möjligheter att klara sin skolgång bör det visa sig i likvärdiga resultat mellan olika skolor, oberoende av elevsammansättning. Kungälv har tre högstadieskolor och målsättningen är att elever från alla skolor ska ha samma förutsättningar att nå kunskapsmålen i alla ämnen.

Indikatorn mäter skillnad i antal procentenheter mellan de två kommunala högstadieskolorna som visar högst/lägst andel elever(%) med godkänt betyg i samtliga ämnen i slutbetyg för årskurs 9.

Målvärde e 2026

12 %

Utfall (%)

Målvärde (%)

2022	19	
2023	12	
2024	20	
2025		12
2026		12

Aktivitet
Pedagogiskt ledarskap Startdatum 2026-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Beskrivning Förstelärarorganisationen stärker det pedagogiska ledarskapet ytterligare i sin roll med att utveckla undervisningspraktik genom handledning, kompetensutveckling och ledning av pedagogiska diskussioner och utvecklingsarbete. Förstelärare arbetar under ledning av rektor i direkt kontakt med lärarkollegiet i syfte att utveckla undervisningen till att utgå från evidensbaserad praktik och vetenskap och därmed nå högre betygsresultat. Inom förskolan finns inte förstelärare, men lärledare har en liknande funktion i sin roll att leda det kollegiala lärandet i den gemensamma kompetensutvecklingen och utvecklingsarbetet.

Undervisningens kvalitet**Startdatum**2026-01-01 **Slutdatum**

2026-12-31

Beskrivning

På Sandbackaskolan har ett samarbete inletts med Göteborgs universitet kring en uppdragsutbildning för elevassistenter. Även elevassistenter inom anpassad gymnasieskola vidareutbildas. Eftersom elevassistenter är särskilt vanliga inom anpassad skola är det viktigt att stärka deras kompetens.

USiP (undervisningsskicklighet i praktiken) är en evidensbaserad metod för att utveckla undervisningens kvalitet i skolan som bygger på forskning och erfarenhet från över 3000 systematiska lektionsobservationer. USiP hjälper lärare och skolledare att identifiera och utveckla konkreta läraraktiviteter som främjar studiero, motivation och lärande utifrån olika dimensioner av undervisning.

1. Mål som utgångspunkt för lärande
2. Lärandemiljö
3. Elevernas delaktighet
4. Synliggörande av lärandet
5. Lärarens ledarskap
6. Anpassning till elevernas behov
7. Studiero
8. Motivation
9. Bedömning för lärande
10. Kollegialt lärande

Arbete är inletts på ett par grundskolor och kommer att utökas till fler under verksamhetsårets gång. USiP utgår från observationer i klassrummet med efterföljande återkoppling till undervisande pedagog.

Även om det specifika arbetssättet USiP inte används på alla skolor eller i alla skolformer är de tio punkter som listas här ovan utgångspunkt för utvecklingsarbetet genom hela utbildningskedjan i alla skolformer. Detta gäller även för arbetsformen med elevobservationer genomförda av förstelärare, specialpedagog eller rektor som sedan ger återkoppling till undervisande lärare för att utveckla undervisningspraktiken. Exempel på önskad undervisningspraktik kan vara en tydlig struktur för lektionsuppstart vilket är viktigt för trygga övergångar mellan rast och lektion, studiero och för att kunna ge barn och elever förståelse för syftet med lektionen.

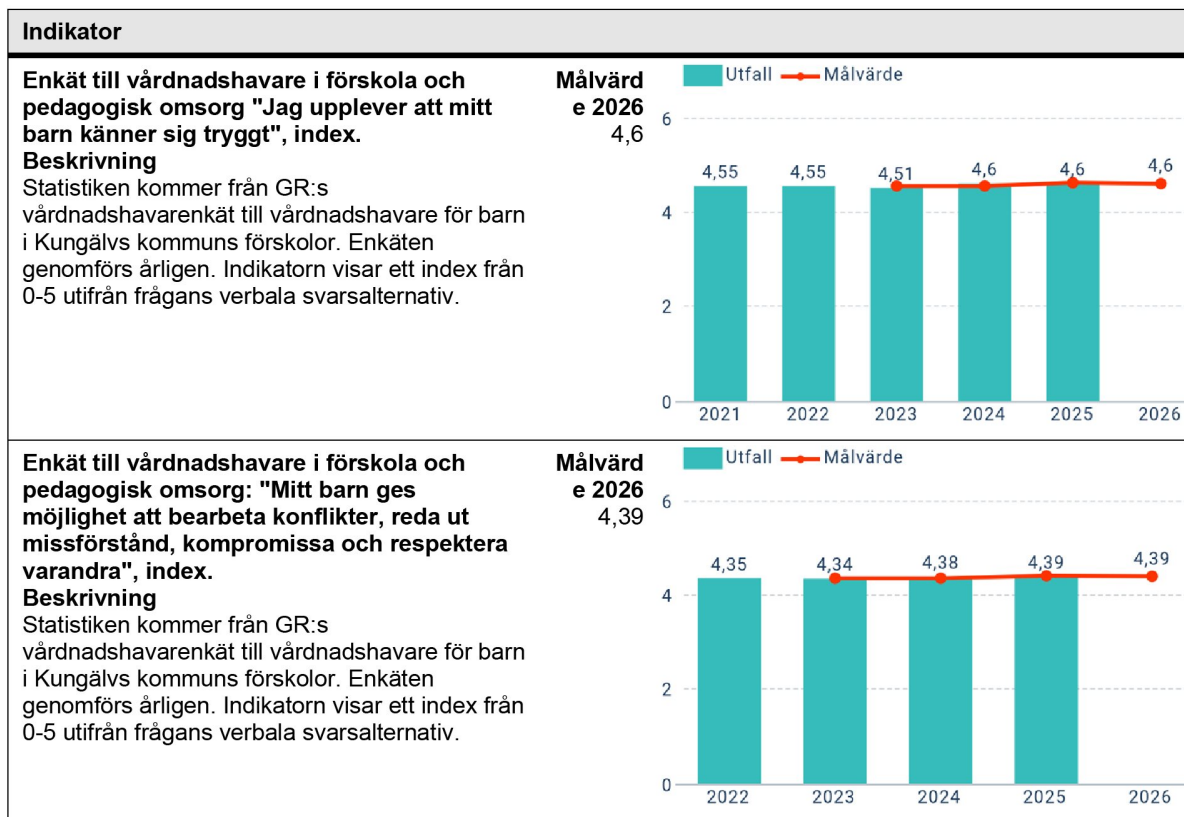
Inom förskolan fortsätter och fördjupas arbetet med kompetensutveckling för pedagogerna inom undervisningsmetoden lärande lek så att den kan utvecklas och användas för att stärka resultaten inom fler kunskapsområden utöver språk och kommunikation.

En förutsättning för god undervisningskvalitet inom alla skolformer är fortsatt arbete med strategisk personalplanering (rätt kompetens, på rätt plats, i rätt tid) genom schemaläggning av personal på rätt tider, till exempel då planerad undervisning bedrivs.

Resultatmål 2

Agenda 2030	Kommunfullmäktiges Strategiska mål	KS resultatmål/ sektormål
 Mål 4 - God utbildning för alla Mål 5 - Jämställdhet Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Mål 10 - Minskad ojämlikhet	Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande och ett tryggare samhälle Politiskt förtydligande Kommunen ska prioritera bra skolledare, välutbildade lärare, läromedel och lokaler mm. och utveckla resurssättningen genom bättre analyser av nationella prov och att de faktiska studieresultaten. Alla barn har en rätt till en trygg skolgång och genom riktade satsningar ska kommunen stötta föräldrarna till att bli goda förebilder. Det är i grundskolan vi skapar morgondagens trygga samhälle med hjälp av stöd, tidiga insatser och ett inkluderande och jämlikt synsätt.	2.Kommunens förskolor och skolor präglas av trygghet, hög kvalitet och säkerhet Förvaltningens tolkning Trygghet beskriver barns och elevers upplevelse av sin vistelse i förskola och skola. Säkerhet beskriver en miljö där faktiska incidenter både förebyggs och behandlas på ett systematiskt sätt. För att skapa en trygg miljö krävs god säkerhet. Trygghet och säkerhet skapas genom ett aktivt och systematiskt arbete för att tillsammans med barn och elever skapa en god gemensam värdegrund utifrån respekt för allas lika värde, genom ett tydligt och närvarande ledarskap från rektor, lärare och vuxna, genom samverkan med socialtjänst och genom ändamålsenliga lokaler och fysiska miljöer.

Indikator																				
Elevenkät årskurs 2 i grundskolan: "Jag är trygg i skolan", index. Beskrivning Enkäten genomförs en gång per året av Göteborgsregionen. Indikatorn visar ett index från 0-100 utifrån frågans verbala svarsalternativ. Resultatet publiceras under våren.	Målvärde 2026 86	<table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Målvärde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2022</td> <td>85</td> <td>86</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>82</td> <td>86</td> </tr> <tr> <td>2024</td> <td>85</td> <td>86</td> </tr> <tr> <td>2025</td> <td>85</td> <td>86</td> </tr> <tr> <td>2026</td> <td>86</td> <td>86</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	Målvärde	2022	85	86	2023	82	86	2024	85	86	2025	85	86	2026	86	86
År	Utfall	Målvärde																		
2022	85	86																		
2023	82	86																		
2024	85	86																		
2025	85	86																		
2026	86	86																		
Elevenkät årskurs 5 i grundskolan: "Känner du dig trygg i skolan?", index. Beskrivning Enkäten genomförs vartannat år av Skolinspektionen och vartannat år av Göteborgsregionen. Indikatorn visar ett index från 0-100 utifrån frågans verbala svarsalternativ.	Målvärde 2026 86	<table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Målvärde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2022</td> <td>79</td> <td>86</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>77</td> <td>86</td> </tr> <tr> <td>2024</td> <td>78</td> <td>86</td> </tr> <tr> <td>2025</td> <td>84</td> <td>86</td> </tr> <tr> <td>2026</td> <td>86</td> <td>86</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	Målvärde	2022	79	86	2023	77	86	2024	78	86	2025	84	86	2026	86	86
År	Utfall	Målvärde																		
2022	79	86																		
2023	77	86																		
2024	78	86																		
2025	84	86																		
2026	86	86																		
Elevenkät årskurs 9 i grundskolan: "Känner du dig trygg i skolan?", index. Beskrivning Enkäten genomförs en gång per året av Göteborgsregionen. Indikatorn visar ett index från 0-100 utifrån frågans verbala svarsalternativ. Resultatet publiceras under våren.	Målvärde 2026 80	<table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Målvärde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2022</td> <td>75</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>78</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>2024</td> <td>65</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>2025</td> <td>69</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>2026</td> <td>80</td> <td>80</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	Målvärde	2022	75	80	2023	78	80	2024	65	80	2025	69	80	2026	80	80
År	Utfall	Målvärde																		
2022	75	80																		
2023	78	80																		
2024	65	80																		
2025	69	80																		
2026	80	80																		
Elevenkät år 2 i gymnasieskolan: "Känner du dig trygg i skolan?", index. Beskrivning Enkäten genomförs en gång per året av Göteborgsregionen. Indikatorn visar ett index från 0-100 utifrån frågans verbala svarsalternativ. Resultatet publiceras under våren.	Målvärde 2026 84	<table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Målvärde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2022</td> <td>79</td> <td>84</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>78</td> <td>84</td> </tr> <tr> <td>2024</td> <td>78</td> <td>84</td> </tr> <tr> <td>2025</td> <td>82</td> <td>84</td> </tr> <tr> <td>2026</td> <td>84</td> <td>84</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	Målvärde	2022	79	84	2023	78	84	2024	78	84	2025	82	84	2026	84	84
År	Utfall	Målvärde																		
2022	79	84																		
2023	78	84																		
2024	78	84																		
2025	82	84																		
2026	84	84																		

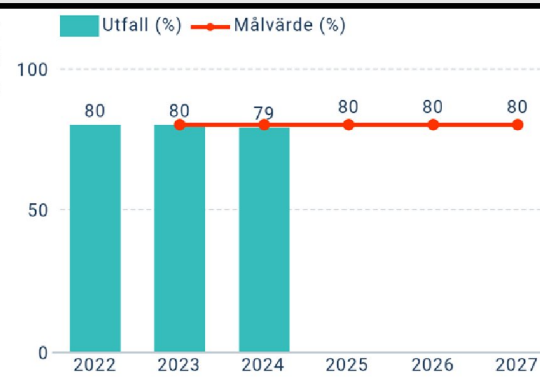
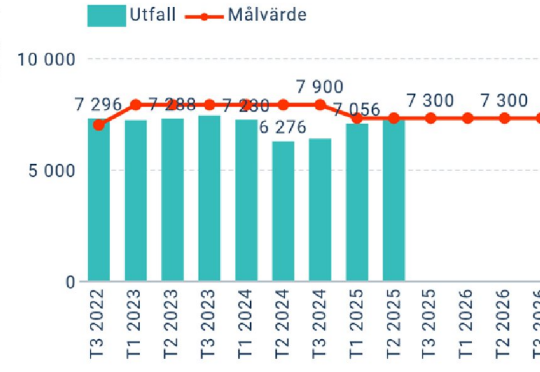

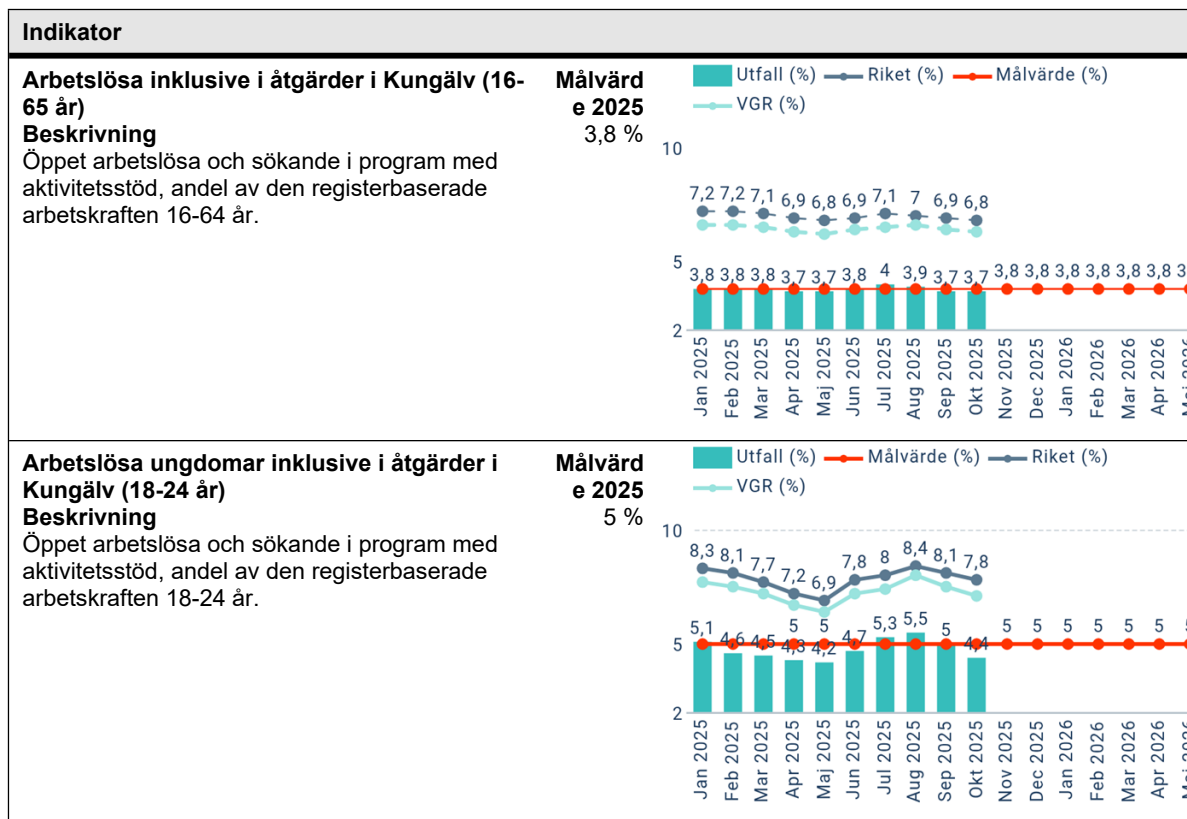
Aktivitet
Trygghetsfrämjande arbete. Startdatum 2026-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Beskrivning En kvalitativ undervisning, elevinflytande och delaktighet ökar trygghet, skapar arbetsro och tryggt klimat. Den viktigaste relationen för eleven är läraren. Goda bemötandestrategier diskuteras för att styra klasser mot studiero. Variation i undervisningen och elevdialoger är viktiga. Utifrån skolornas egna enkäter och GR:s enkät behöver det trygghetsskapande arbetet förstärkas. Det görs genom fler vuxna i skolan, samarbete dem emellan och utbildning av våra trygghetsvårdar. Inom F-6 sätts fokus på att utveckla professionell samverkan mellan fritidshem och skola så att elever får en sammanhållen och välstrukturerad upplevelse av vistelse i de olika verksamheterna. Inom förskolan är ansatsen att se hur barnen ytterligare kan involveras i det trygghetsfrämjande arbetet genom ökad delaktighet. Barnintervjuer, trygghetspromenader med barn och observationer är metoder som lägger grund för goda relationer mellan barn och vuxen i förskolan. Fokus ligger på pedagogiskt relationsskapande där pedagogerna är nära barnen, lyssnar in och bygger tillit till både barn och vårdnadshavare. I arbetslagen reflekterar pedagogerna regelbundet kring bemötande, miljö samt gruppens och de individuella barnens mående.

Resultatmål 3

Agenda 2030	Kommunfullmäktiges Strategiska mål	KS resultatmål/ sektormål
Mål 4 - God utbildning för alla Mål 5 - Jämställdhet Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och	Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande och ett tryggare samhälle Politiskt förtydligande Kommunen ska prioritera bra skollärare, välutbildade lärare,	3. Vuxenutbildningen bidrar till efterfrågade utbildningar, ökad egenförsörjning och lägre arbetslöshet Förvaltningens tolkning Vuxenutbildningen i Kungälv är utformad för att möta både arbetsmarknadens och individens

Agenda 2030	Kommunfullmäktiges Strategiska mål	KS resultatmål/ sektormål
ekonomisk tillväxt Mål 10 - Minskad ojämlikhet	läromedel och lokaler mm. och utveckla resurssättningen genom bättre analyser av nationella prov och att de faktiska studieresultaten. Alla barn har en rätt till en trygg skolgång och genom riktade satsningar ska kommunen stötta föräldrarna till att bli goda förebilder. Det är i grundskolan vi skapar morgondagens trygga samhälle med hjälp av stöd, tidiga insatser och ett inkluderande och jämlikt synsätt.	behov och lagkrav, vilket skapar förutsättningar för fler att få utbildning som leder till egen försörjning. Utbildningarna anpassas för att motsvara arbetsmarknadens krav på kompetens och de studerandes behov av stöd och flexibilitet. Kommunens kompetenscentrum fokuserar på att alla invånare ska ha möjlighet till arbete, studier och egenförsörjning. Genom effektiva processer, utbildningar och kommunala arbetsmarknadsanställningar hjälper man invånarna mot egenförsörjning. Strukturerad samverkan med företag, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen samt intern och regional samverkan är avgörande. Dessutom erbjuds stöd för karriärbyte och närmare kontakt med arbetslivet. Verksamheten baseras på beprövad erfarenhet och evidens.

Indikator																																												
Andel elever folkbokförda i Kungälv kommun som har arbete, studerar eller är egenföretagare efter att de avslutat yrkesutbildning inom GR Beskrivning Indikatorn beskriver vilken i grad elever folkbokförda i Kungälv kommun är sysselsatta genom arbete, studier eller eget företag 6 månader efter att de avslutat yrkesutbildning inom GR.	Målvärde 2025 80 %	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Målvärde (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2022</td><td>80</td><td>80</td></tr> <tr><td>2023</td><td>80</td><td>80</td></tr> <tr><td>2024</td><td>79</td><td>80</td></tr> <tr><td>2025</td><td>80</td><td>80</td></tr> <tr><td>2026</td><td>80</td><td>80</td></tr> <tr><td>2027</td><td>80</td><td>80</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	2022	80	80	2023	80	80	2024	79	80	2025	80	80	2026	80	80	2027	80	80																					
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																																										
2022	80	80																																										
2023	80	80																																										
2024	79	80																																										
2025	80	80																																										
2026	80	80																																										
2027	80	80																																										
Utbetalt försörjningsstöd exklusive nyanlända, Tkr per tertial Beskrivning Försörjningsstöd är ett behovsprövat ekonomiskt bidrag, som betalas ut av kommunens socialtjänst. Rätten till ekonomiskt bistånd beslutas enligt Socialtjänstlagen och innebär alltid en individuell bedömning. Försörjningsstödet består av riksnorm (belopp per person som är lika för hela landet) och övrigt försörjningsstöd (som ska täcka skäliga kostnader för: boende, hushållsel med mera).	Målvärde 2025 7 300	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Tertial</th> <th>Utfall (Tkr)</th> <th>Målvärde (Tkr)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>T3 2022</td><td>7 296</td><td>7 300</td></tr> <tr><td>T1 2023</td><td>7 288</td><td>7 300</td></tr> <tr><td>T2 2023</td><td>7 288</td><td>7 300</td></tr> <tr><td>T3 2023</td><td>7 288</td><td>7 300</td></tr> <tr><td>T1 2024</td><td>6 276</td><td>7 300</td></tr> <tr><td>T2 2024</td><td>7 900</td><td>7 300</td></tr> <tr><td>T3 2024</td><td>7 056</td><td>7 300</td></tr> <tr><td>T1 2025</td><td>7 300</td><td>7 300</td></tr> <tr><td>T2 2025</td><td>7 300</td><td>7 300</td></tr> <tr><td>T3 2025</td><td>7 300</td><td>7 300</td></tr> <tr><td>T1 2026</td><td>7 300</td><td>7 300</td></tr> <tr><td>T2 2026</td><td>7 300</td><td>7 300</td></tr> <tr><td>T3 2026</td><td>7 300</td><td>7 300</td></tr> </tbody> </table>	Tertial	Utfall (Tkr)	Målvärde (Tkr)	T3 2022	7 296	7 300	T1 2023	7 288	7 300	T2 2023	7 288	7 300	T3 2023	7 288	7 300	T1 2024	6 276	7 300	T2 2024	7 900	7 300	T3 2024	7 056	7 300	T1 2025	7 300	7 300	T2 2025	7 300	7 300	T3 2025	7 300	7 300	T1 2026	7 300	7 300	T2 2026	7 300	7 300	T3 2026	7 300	7 300
Tertial	Utfall (Tkr)	Målvärde (Tkr)																																										
T3 2022	7 296	7 300																																										
T1 2023	7 288	7 300																																										
T2 2023	7 288	7 300																																										
T3 2023	7 288	7 300																																										
T1 2024	6 276	7 300																																										
T2 2024	7 900	7 300																																										
T3 2024	7 056	7 300																																										
T1 2025	7 300	7 300																																										
T2 2025	7 300	7 300																																										
T3 2025	7 300	7 300																																										
T1 2026	7 300	7 300																																										
T2 2026	7 300	7 300																																										
T3 2026	7 300	7 300																																										

Aktivitet
Arbets träningsplatser Startdatum 2026-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Beskrivning För att på sikt öka antalet arbets träningsplatser behöver samverkan med hela den kommunala organisationen förbättras. I nuläget är det huvudsakligen näringsliv och idéell sektor som tillhandahåller arbets träningsplatser till kompetenscentrum. Ett brett utbud av arbets träningsplatser behövs för att kunna matcha rätt arbets träning mot individens behov. Fler arbets träningsplatser behövs också för att arbets träning på sikt ska kunna ge förutsättningar för kommunala arbetsmarknadsanställningar och fungera som en del av aktivitetskravet för att få ekonomiskt bistånd.
Genomlysning av individärenden Startdatum 2026-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Beskrivning Stärka samverkan med kommunala samordningsförbundet genom att utöka användandet av genomlysning av individärenden. Genomlysningen innebär att rehabiliteringskoordinatorer från vårdcentral, handläggare från Försäkringskassa och Arbetsförmedling samt socialsekreterare från stöd- och försörjningsenheten möts för att skapa en samsyn utifrån samlad bedömning av individens förutsättningar. Genomlysning genomförs endast med samtycke från den enskilde.
Utvecklad samverkan. Startdatum 2026-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Beskrivning En av kompetenscentrums viktigaste framgångsfaktorer är samverkan dels mellan de egna enheterna, dels med kommunens övriga verksamheter. Bland annat fortsätter arbetet med att utveckla gemensamma insatser för kompetensförsörjning och kompetensutbildning tillsammans med gymnasieskolan.

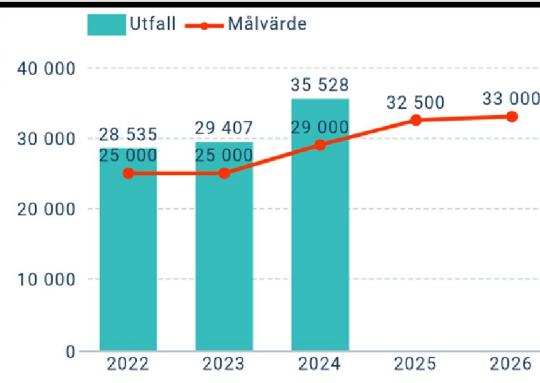
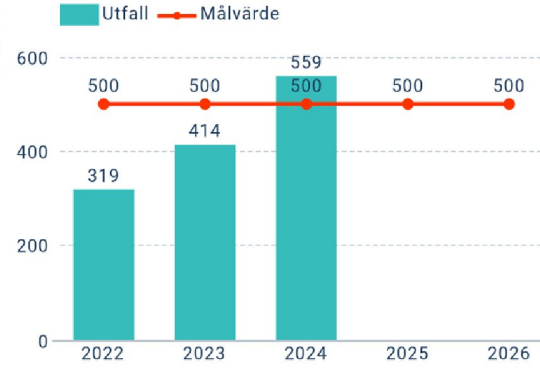
Resultatmål 5

Agenda 2030	Kommunfullmäktiges Strategiska mål	KS resultatmål/ sektormål
 Mål 4 - God utbildning för alla Mål 5 - Jämställdhet Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Mål 10 - Minskad ojämlikhet	Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande och ett tryggare samhälle Politiskt förtydligande Kommunen ska prioritera bra skolledare, välutbildade lärare, läromedel och lokaler mm. och utveckla resurssättningen genom bättre analyser av nationella prov och att de faktiska studieresultaten. Alla barn har en rätt till en trygg skolgång och genom riktade satsningar ska kommunen stötta föräldrarna till att bli goda förebilder. Det är i grundskolan vi skapar morgondagens trygga samhälle med hjälp av stöd, tidiga insatser och ett inkluderande och jämlikt synsätt.	5. I Kungälv skapar vi tillsammans bästa platsen att växa upp Förvaltningens tolkning Ungdomar i alla åldrar ska gilla att växa upp i Kungälv. Ungdomar ska kunna vara delaktiga och bidra till sin egen och kommunens framtid. Som ungdom ska du vara sedd, få möjligheter att pröva, växla om och testa dig fram i livet. Som ungdom ska du finnas i ett sammanhang och känna framtidstro.

Aktivitet
Samverkan med sektor trygghet och stöd (ToS) i strategisk samverkansgrupp. Startdatum 2026-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Beskrivning I samverkansgruppen möts sektorledningarna för bildning och lärande och trygghet och stöd för att samordna och styra i sektorövergripande frågor. Då sektorerna i stor utsträckning har överlappande ansvarsområden är tydlig styrning och samordning avgörande för att processer, ansvarsfördelning och arbetssätt ska vara tydliga för både medarbetare och de barn och unga samt deras vårdnadshavare som verksamheten möter.
Skolsocialt team Startdatum 2026-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Beskrivning Målet med skolsociala team är att elever som bedöms ha begynnande problematisk eller oroande skolfrånvaro via främjande och förebyggande insatser ska öka sin närvaro i grundskolans undervisning. Arbetet med skolsociala team leder också till ökat förtroende och närmare samarbete mellan trygghet och stöd samt bildning och lärande. Därigenom förbättras förutsättningarna att nå skolans mål och få tillräckliga betyg för gymnasiebehörighet.
Framtagande av en barn- och ungdomsplan Startdatum 2026-01-01 Slutdatum 2026-07-31 Beskrivning Arbetet med att ta fram barn- och ungdomsplan kommer att ledas av strategisk samverkansgrupp barn och unga som leds av samtliga sektorchefer. Specialistkompetenser från relevanta fält kommer att göras delaktiga via referens- och arbetsgrupper för att säkerställa både kvalitet och förankring av arbetet. Barn- och ungdomsplanen kommer att utgå från operativt samarbete mellan kommunens olika delar inom framförallt skola, socialtjänst, fritid och kultur med målsättning att i enlighet med högt ställda förväntningar bidra till ett sammanhållet och effektivt arbete för att gynna barn och ungas skol- och uppväxtvillkor i Kungälv kommun. Målsättningen är att planen ska vara framtagen första delen av 2026.

Resultatmål 4

Agenda 2030	Kommunfullmäktiges Strategiska mål	KS resultatmål/ sektormål
 Mål 3 - God hälsa och välbefinnande Mål 5 - Jämställdhet Mål 10 - Minskad ojämlikhet	Att alla medborgare ska ha möjlighet att delta i ett rikt och aktivt fritid- och kulturliv Politiskt förtydligande Tillsammans med civilsamhället, föreningar och företag, ska kommunen skapa förutsättningar till en mer aktiv, inkluderande och värdeskapande tillvaro för alla medborgare. Syftet är att stärka en god jämlik hälsa, öka den sociala tryggheten och integrationen, samt att främja inkludering och motverka ensamhet. Kultur och fritid är viktiga delar för att skapa ett välmående samhälle, bevara yttrandefriheten och stärka den demokratiska grunden. Barn från resurssvaga hem ska garanteras möjligheter och stötta i processen att bli mer inkluderade för att i framtiden skapa ett tryggare samhälle.	4. Fler barn, unga och äldre - inklusive personer med funktionsvariation deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv Förvaltningens tolkning Kommunen ska nyttja sina resurser, såsom föreningsstöd, subventionering av idrottsanläggningar, kulturskola, bibliotek och offentliga miljöer för att locka fler i Kungälv till kultur- och fritidslivet. Detta sker i nära samverkan med civilsamhället såsom Kungälv kommunens föreningsliv för att möjliggöra att alla delar av samhället inkluderas. Kulturområdet kan exempelvis utgöras av musik, föreställningar, slöjd eller skapande. Fritidsområdet kan bland annat handla om fritidsgårdar, idrottsutövning eller friluftaktiviteter. Kultur- och fritidslivet ska vara rikt, vilket innebär att den ska vara av hög kvalitet så att deltagare ska kunna utvecklas och excellera inom sina valda aktiviteter. Kultur- och fritidslivet ska vara varierat, vilket innebär att det finns ett brett utbud av aktiviteter för deltagare av samtliga målgrupper att välja på.

Indikator																				
Antal deltagartillfällen på kulturskola Beskrivning Antal deltagartillfällen. En elev kan räknas flera gånger.	Målvärde 2026 33 000	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Målvärde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2022</td> <td>28 535</td> <td>25 000</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>29 407</td> <td>25 000</td> </tr> <tr> <td>2024</td> <td>35 528</td> <td>29 000</td> </tr> <tr> <td>2025</td> <td></td> <td>32 500</td> </tr> <tr> <td>2026</td> <td></td> <td>33 000</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	Målvärde	2022	28 535	25 000	2023	29 407	25 000	2024	35 528	29 000	2025		32 500	2026		33 000
År	Utfall	Målvärde																		
2022	28 535	25 000																		
2023	29 407	25 000																		
2024	35 528	29 000																		
2025		32 500																		
2026		33 000																		
Antal kulturevenemang Beskrivning Antalet kulturarrangemang omfattar allt från föreläsningar, utställningar, teater- eller dansföreställningar och konserter för barn och vuxna. Mycket samarbete sker med utomstående aktörer för att kunna upprätthålla ett rikt och varierat kulturutbud.	Målvärde 2026 500	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Målvärde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2022</td> <td>319</td> <td>500</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>414</td> <td>500</td> </tr> <tr> <td>2024</td> <td>559</td> <td>500</td> </tr> <tr> <td>2025</td> <td></td> <td>500</td> </tr> <tr> <td>2026</td> <td></td> <td>500</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	Målvärde	2022	319	500	2023	414	500	2024	559	500	2025		500	2026		500
År	Utfall	Målvärde																		
2022	319	500																		
2023	414	500																		
2024	559	500																		
2025		500																		
2026		500																		

Indikator		
Antal utlån av media till barn och unga på biblioteken Beskrivning Anger totalt antal lån inklusive e-media till barn och unga.	Målvärd e 2026 160 000	
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv. Beskrivning Antal aktiva låntagare på biblioteket dividerat med antal invånare totalt 31/12, multiplicerat med 1000. Med aktiva låntagare avses de som under året utfört minst en transaktion. Avser endast folkbibliotek (skolbibliotek ingår inte, de kommuner som samredovisat skolbibliotek med folkbiblioteken har streckats). Källa: Kungliga biblioteket och SCB.	Målvärd e 2026 250	
Antal besökare på Kungälv's bibliotek Beskrivning Indikatorn mäter antal besökare på Kungälv's bibliotek.	Målvärd e 2026 285 000	

Aktivitet
Genomföra kulturaktiviteter med god geografisk spridning riktade till olika målgrupper. Startdatum 2026-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Beskrivning Bokprat med bibliotekarier, IT-fika (digital vägledning), författarbesök och andra kulturaktiviteter förläggs i större utsträckning på närbiblioteken. Kultursamordnare stöttar föreningsliv i att organisera lokala kulturaktiviteter som till exempel fotoutställningar och musikarrangemang på till exempel bygdegårdar. Kulturskolan förlägger arrangemang i kommundelarna, till exempel uppträdanden från kulturskolans elever. Arrangemangen planeras i samverkan med civilsamhällets och kommunens olika aktörer som skolor och lokala föreningar. kulturdagar fortsätter att genomföras med större geografisk spridning.

Riktade insatser till barn och unga med funktionsnedsättningar.**Startdatum**2026-01-01 **Slutdatum**

2026-12-31

Beskrivning

Kungälv deltar med start 2025 i kulturskolan STOLT. Det är ett projekt som erbjuder kulturaktiviteter för barn och unga med funktionsvariation i flera olika kommuner. Tjörn, Orust, Stenungsund, Lilla Edet, Ale och Kungälv bjuder in varandras medborgare till kulturaktiviteter av olika slag.

Anpassad kulturskola innebär att kulturskolelärare besöker anpassad grundskola och att elever får besöka kulturskolan. Lärare från kulturskolan medverkar också på anpassad grundskolas föräldramöten för att bjuda in till kulturskolans aktiviteter. Sammantaget syftar detta till att sänka trösklarna in till kulturskolan och bredda verksamheten till att inkludera fler personer med funktionsnedsättning.

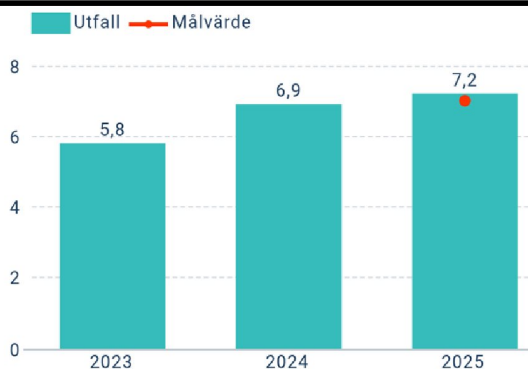
Biblioteket öppnar särskilt för målgrupper med funktionsnedsättningar. Vid vissa tillfällen är biblioteket bara är öppet för viss målgrupp så att miljön kan anpassas utifrån olika behov. Bibliotekarier arbetar med läsfrämjande aktiviteter som bokprat och högläsning.

Resultatmål 14

Agenda 2030	Kommunfullmäktiges Strategiska mål	Kommunstyrelsens (KS) Resultatmål
 Mål 10 - Minskad ojämlikhet Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen	Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen Politiskt förtydligande Kommunen ska kontinuerligt utveckla sina interna processer så att medborgarna, organisationer och företag känner ett ökat förtroende för kommunen och dess verksamheter. Det är ett stort arbete som måste involvera hela politiken och alla kommunens anställda.	14. Att vara anställd för Kungälvborna är ett stort förtroende som präglas av delaktighet och medinflytande, ett gott bemötande, god service och ett stort ansvar Förvaltningens tolkning Alla anställda (chefer och medarbetare) har ett uppdrag att genom gott bemötande och god kunskap ge bästa möjliga service till kommunens olika målgrupper.

Indikator**Elevenkät årskurs 5 i grundskolan: "Hur nöjd är du med din skola?", index****Beskrivning**

Enkäten genomförs vartannat år av Skolinspektionen och vartannat år av Göteborgsregionen. Indikatorn visar ett index från 0-100 utifrån frågans verbala svarsalternativ.

Indikator

Elevenkät årskurs 8 i grundskolan: "Hur nöjd är du med din skola?", index

Beskrivning

Enkäten genomförs vartannat år av Skolinspektionen och vartannat år av Göteborgsregionen. Indikatorn visar ett index från 0-100 utifrån frågans verbala svarsalternativ.

Utfall

Målvärde

5,6

4,7

5,6

2023

2024

2025

Elevenkät år 2 i gymnasieskolan: "Hur nöjd är du med din skola?", index

Beskrivning

Enkäten genomförs vartannat år av Skolinspektionen och vartannat år av Göteborgsregionen. Indikatorn visar ett index från 0-100 utifrån frågans verbala svarsalternativ.

Utfall

Målvärde

6,4

6,4

7,3

6,5

2023

2024

2025

Vårdnadshavarenkät förskolan: "Jag är nöjd med mitt barns förskola.", index

Beskrivning

Enkäten genomförs av Göteborgsregionen. Visar ett index mellan 1 och 5.

Utfall

Målvärde

4,43

4,47

4,47

2023

2024

2025

HME medarbetarenkät "Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete"

Beskrivning

HME är en modell framtagen av SKR och RKA, och syftar till att skapa förutsättningar för ett hållbart engagemang hos medarbetarna. Detta bidrar till ökad trivsel, effektivitet och resultat i verksamheten. HME består av tre fokusområde 1) motivation, 2) ledarskap (närmsta chef) och 3) styrning.

Denna indikator syftar till att fånga in huruvida våra medarbetare bedömer att de har rätt förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, och är kopplad till fokusområdet "ledarskap".

Målvärde 2026

78 %

Utfall (%)

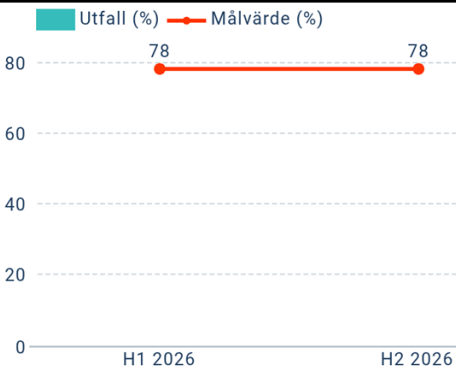
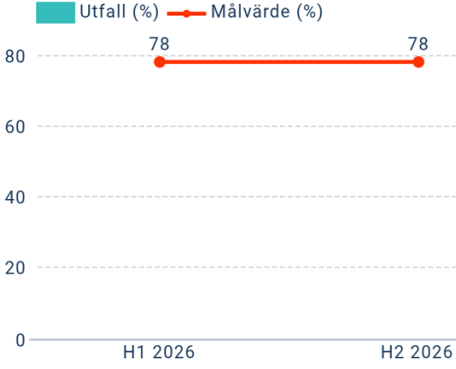
Målvärde (%)

78

78

H1 2026

H2 2026

Indikator											
HME medarbetarenkät - "Mitt arbete känns meningsfullt." Beskrivning HME är en modell framtagen av SKR och RKA, och syftar till att skapa förutsättningar för ett hållbart engagemang hos medarbetarna. Detta bidrar till ökad trivsel, effektivitet och resultat i verksamheten. HME består av tre fokusområde 1) motivation, 2) ledarskap (närmsta chef) och 3) styrning. Denna indikator är kopplad till fokusområdet "motivation", och avser att fånga in att våra medarbetare upplever deras uppdrag som meningsfullt och följaktligen är motiverade nog att engagera sig i sitt arbete och i organisationen överlag.	Målvärde 2026 78 %	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Period</th> <th>Målvärde (%)</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>H1 2026</td> <td>78</td> <td>78</td> </tr> <tr> <td>H2 2026</td> <td>78</td> <td>78</td> </tr> </tbody> </table>	Period	Målvärde (%)	Utfall (%)	H1 2026	78	78	H2 2026	78	78
Period	Målvärde (%)	Utfall (%)									
H1 2026	78	78									
H2 2026	78	78									
HME medarbetarenkät "Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete" Beskrivning HME är en modell framtagen av SKR och RKA, och syftar till att skapa förutsättningar för ett hållbart engagemang hos medarbetarna. Detta bidrar till ökad trivsel, effektivitet och resultat i verksamheten. HME består av tre fokusområde 1) motivation, 2) ledarskap (närmsta chef) och 3) styrning. Denna indikator syftar till att fånga in huruvida våra medarbetare bedömer att de har rätt förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag, och är kopplad till fokusområdet "ledarskap".	Målvärde 2026 78 %	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Period</th> <th>Målvärde (%)</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>H1 2026</td> <td>78</td> <td>78</td> </tr> <tr> <td>H2 2026</td> <td>78</td> <td>78</td> </tr> </tbody> </table>	Period	Målvärde (%)	Utfall (%)	H1 2026	78	78	H2 2026	78	78
Period	Målvärde (%)	Utfall (%)									
H1 2026	78	78									
H2 2026	78	78									

Aktivitet
Kommunikationsplaner och strategisk kommunikation. Startdatum 2025-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Beskrivning Inventera i vilka sammanhang och situationer verksamheten möter barn, elever och vårdnadshavare. Värdera arbetssätt och material i förhållande till vägledningsmaterial på intranätet för att identifiera utvecklingsbehov. länk till intranätet finns under fliken "dokument", (intranät - service och stöd - kommunikation - planera din kommunikation).

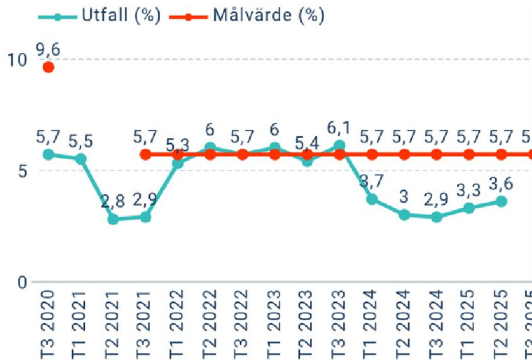
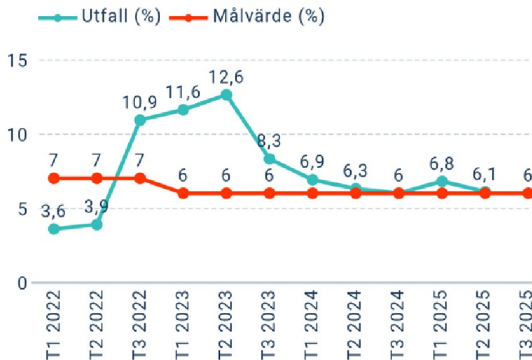
Resultatmål 12

Agenda 2030	Kommunfullmäktiges Strategiska mål	KS resultatmål/ sektormål
 Mål 6 - Rent vatten och sanitet Mål 11 - Hållbara städer och samhällen Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen	Robust och uthållig kommun med höjd beredskap Politiskt förtydligande Kungälv kommun ska vara en robust kommun som har beredskap för att möta tider av kris, klimateffekter, höjd beredskap och krig.	12. Kommunens funktioner klarar en samhällsstörning enligt nationella föreskrifter Förvaltningens tolkning Kungälv ska uppfylla MSB:s riktlinjer för kommunala verksamheters krisberedskap. Kommunerna är ansvariga för att kritisk verksamhet fungera även under kriser, exempelvis äldreomsorg, vattenförsörjning, fjärrvärme, räddningstjänst och skola. Vid samhällsstörningar ska kommunen ta fler ansvar samtidigt: - Leda och säkerställa att den egen verksamhet kan genomföras som vanligt - Samordna och organisera åtgärder för att hantera krisen som genomförs av olika aktörer verksamma i kommunen, till exempel räddningstjänst, polis och olika enheter från kommunen - Organisera och säkerställa relevant information till allmänheten - Delta i samverkan på regional nivå

Aktivitet
implementera åtgärder enligt risk- och sårbarhetsanalys som kontinuitetsplaner. Startdatum 2025-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Beskrivning Läget skiljer sig mellan sektorns olika verksamhetsgrenar, men det återstår arbetet att göra för att sektorn som helhet ska kunna bidra till kommunens mål att vara en robust och uthållig kommun.

Resultatmål 13

Agenda 2030	Kommunfullmäktiges Strategiska förutsättningar	KS resultatmål/ sektormål
 Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Mål 11 - Hållbara städer och samhällen	Strategiska förutsättningar	13. Attraktivt att vara anställd i Kungälv kommun Förvaltningens tolkning Att det är attraktivt att vara anställd i Kungälv kommun kännetecknas av att arbetsuppgifter utförs av ordinarie personal som säkerställer kontinuiteten i verksamheten samtidigt som det finns en viss flexibilitet med hjälp av andra anställningsformer. Personalomsättningen är normal, inte för hög men heller inte för låg. Att frisknärvaron är hög och att chefer har ett rimligt antal medarbetare skapar förutsättningar för att en anställning i Kungälv kommun uppfattas som attraktivt. Andra viktiga faktorer är en god arbetsplatskultur, flexibla arbetsvillkor och personlig utveckling utifrån kompetens och erfarenhet

Indikator	Målvärde 2026																																																			
Andel tillsvidareanställda förskollärare som slutat i kommunen utöver pensionsavgångar Beskrivning Andel tillsvidareanställda förskollärare som slutat i kommunen utöver pensionsavgångar	 Utfall (%) — Målvärde (%) <table><tr><th>Tidpunkt</th><th>Utfall (%)</th><th>Målvärde (%)</th></tr><tr><td>T3 2020</td><td>5,7</td><td>9,6</td></tr><tr><td>T1 2021</td><td>5,5</td><td>5,7</td></tr><tr><td>T2 2021</td><td>2,8</td><td>5,7</td></tr><tr><td>T3 2021</td><td>2,9</td><td>5,7</td></tr><tr><td>T1 2022</td><td>5,3</td><td>5,7</td></tr><tr><td>T2 2022</td><td>6</td><td>5,7</td></tr><tr><td>T3 2022</td><td>5,7</td><td>5,7</td></tr><tr><td>T1 2023</td><td>6</td><td>5,7</td></tr><tr><td>T2 2023</td><td>5,4</td><td>5,7</td></tr><tr><td>T3 2023</td><td>6,1</td><td>5,7</td></tr><tr><td>T1 2024</td><td>3,7</td><td>5,7</td></tr><tr><td>T2 2024</td><td>3</td><td>5,7</td></tr><tr><td>T3 2024</td><td>2,9</td><td>5,7</td></tr><tr><td>T1 2025</td><td>3,3</td><td>5,7</td></tr><tr><td>T2 2025</td><td>3,6</td><td>5,7</td></tr><tr><td>T3 2025</td><td>5</td><td>5,7</td></tr></table>	Tidpunkt	Utfall (%)	Målvärde (%)	T3 2020	5,7	9,6	T1 2021	5,5	5,7	T2 2021	2,8	5,7	T3 2021	2,9	5,7	T1 2022	5,3	5,7	T2 2022	6	5,7	T3 2022	5,7	5,7	T1 2023	6	5,7	T2 2023	5,4	5,7	T3 2023	6,1	5,7	T1 2024	3,7	5,7	T2 2024	3	5,7	T3 2024	2,9	5,7	T1 2025	3,3	5,7	T2 2025	3,6	5,7	T3 2025	5	5,7
Tidpunkt	Utfall (%)	Målvärde (%)																																																		
T3 2020	5,7	9,6																																																		
T1 2021	5,5	5,7																																																		
T2 2021	2,8	5,7																																																		
T3 2021	2,9	5,7																																																		
T1 2022	5,3	5,7																																																		
T2 2022	6	5,7																																																		
T3 2022	5,7	5,7																																																		
T1 2023	6	5,7																																																		
T2 2023	5,4	5,7																																																		
T3 2023	6,1	5,7																																																		
T1 2024	3,7	5,7																																																		
T2 2024	3	5,7																																																		
T3 2024	2,9	5,7																																																		
T1 2025	3,3	5,7																																																		
T2 2025	3,6	5,7																																																		
T3 2025	5	5,7																																																		
Andel tillsvidareanställda grundskolelärare som slutat i kommunen utöver pensionsavgångar Beskrivning Andel tillsvidareanställda grundskolelärare som slutat i kommunen utöver pensionsavgångar.	 Utfall (%) — Målvärde (%) <table><tr><th>Tidpunkt</th><th>Utfall (%)</th><th>Målvärde (%)</th></tr><tr><td>T1 2022</td><td>3,6</td><td>7</td></tr><tr><td>T2 2022</td><td>3,9</td><td>7</td></tr><tr><td>T3 2022</td><td>10,9</td><td>7</td></tr><tr><td>T1 2023</td><td>11,6</td><td>6</td></tr><tr><td>T2 2023</td><td>12,6</td><td>6</td></tr><tr><td>T3 2023</td><td>8,3</td><td>6</td></tr><tr><td>T1 2024</td><td>6,9</td><td>6</td></tr><tr><td>T2 2024</td><td>6,3</td><td>6</td></tr><tr><td>T3 2024</td><td>6</td><td>6</td></tr><tr><td>T1 2025</td><td>6,8</td><td>6</td></tr><tr><td>T2 2025</td><td>6,1</td><td>6</td></tr><tr><td>T3 2025</td><td>6</td><td>6</td></tr></table>	Tidpunkt	Utfall (%)	Målvärde (%)	T1 2022	3,6	7	T2 2022	3,9	7	T3 2022	10,9	7	T1 2023	11,6	6	T2 2023	12,6	6	T3 2023	8,3	6	T1 2024	6,9	6	T2 2024	6,3	6	T3 2024	6	6	T1 2025	6,8	6	T2 2025	6,1	6	T3 2025	6	6												
Tidpunkt	Utfall (%)	Målvärde (%)																																																		
T1 2022	3,6	7																																																		
T2 2022	3,9	7																																																		
T3 2022	10,9	7																																																		
T1 2023	11,6	6																																																		
T2 2023	12,6	6																																																		
T3 2023	8,3	6																																																		
T1 2024	6,9	6																																																		
T2 2024	6,3	6																																																		
T3 2024	6	6																																																		
T1 2025	6,8	6																																																		
T2 2025	6,1	6																																																		
T3 2025	6	6																																																		

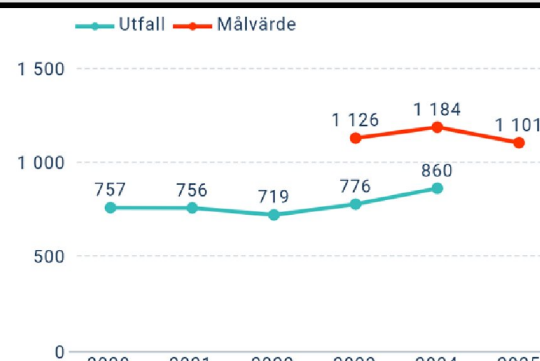
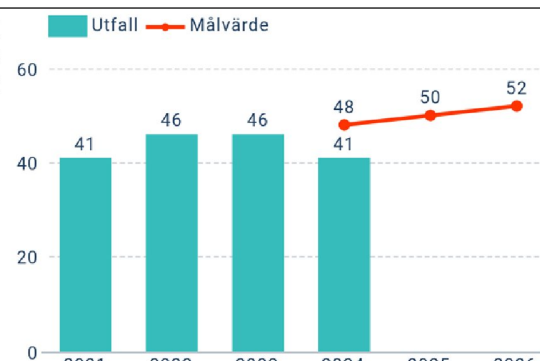
Indikator	Målvärde 2026																																							
Andel tillsvidareanställda gymnasielärare som slutat i kommunen utöver pensionsavgångar Beskrivning Andel tillsvidareanställda gymnasielärare som slutat i kommunen utöver pensionsavgångar.	<table><thead><tr><th>År</th><th>Utfall (%)</th><th>Målvärde (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>T1 2022</td><td>5,5</td><td>5</td></tr><tr><td>T2 2022</td><td>4,8</td><td>5</td></tr><tr><td>T3 2022</td><td>3,5</td><td>5</td></tr><tr><td>T1 2023</td><td>2</td><td>5</td></tr><tr><td>T2 2023</td><td>2</td><td>5</td></tr><tr><td>T3 2023</td><td>4,1</td><td>5</td></tr><tr><td>T1 2024</td><td>4,8</td><td>5</td></tr><tr><td>T2 2024</td><td>4,9</td><td>5</td></tr><tr><td>T3 2024</td><td>4,9</td><td>5</td></tr><tr><td>T1 2025</td><td>4,1</td><td>5</td></tr><tr><td>T2 2025</td><td>4,1</td><td>5</td></tr><tr><td>T3 2025</td><td>5</td><td>5</td></tr></tbody></table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	T1 2022	5,5	5	T2 2022	4,8	5	T3 2022	3,5	5	T1 2023	2	5	T2 2023	2	5	T3 2023	4,1	5	T1 2024	4,8	5	T2 2024	4,9	5	T3 2024	4,9	5	T1 2025	4,1	5	T2 2025	4,1	5	T3 2025	5	5
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																																						
T1 2022	5,5	5																																						
T2 2022	4,8	5																																						
T3 2022	3,5	5																																						
T1 2023	2	5																																						
T2 2023	2	5																																						
T3 2023	4,1	5																																						
T1 2024	4,8	5																																						
T2 2024	4,9	5																																						
T3 2024	4,9	5																																						
T1 2025	4,1	5																																						
T2 2025	4,1	5																																						
T3 2025	5	5																																						
Andel tillsvidareanställda chefer inom sektor Bildning och Lärande som slutat i kommunen utöver pensionsavgångar Beskrivning Som komplement till indikatorn tittar vi också på genomsnittlig anställningstid för chefer.	<table><thead><tr><th>År</th><th>Utfall (%)</th><th>Målvärde (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>T1 2025</td><td>1,8</td><td>7</td></tr><tr><td>T2 2025</td><td>5,3</td><td>7</td></tr><tr><td>T3 2025</td><td>7</td><td>7</td></tr></tbody></table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	T1 2025	1,8	7	T2 2025	5,3	7	T3 2025	7	7																											
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																																						
T1 2025	1,8	7																																						
T2 2025	5,3	7																																						
T3 2025	7	7																																						
Andel (%) lärare (heltidstjänster) i kommunal grundskola med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne. Beskrivning Andel legitimerade lärare med behörighet i minst ett ämne av samtliga grundskollärare som var anställda i oktober respektive år. Långtidsanställda vikarier, d.v.s. vikarier som är anställda längre än månad, räknas med.	<table><thead><tr><th>År</th><th>Utfall (%)</th><th>Målvärde (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>2020</td><td>79,4</td><td>67,6</td></tr><tr><td>2021</td><td>80,1</td><td>68,5</td></tr><tr><td>2022</td><td>79,3</td><td>75,2</td></tr><tr><td>2023</td><td>75,2</td><td>75,2</td></tr><tr><td>2024</td><td>75,4</td><td>75,2</td></tr><tr><td>2025</td><td>75</td><td>75,2</td></tr></tbody></table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	2020	79,4	67,6	2021	80,1	68,5	2022	79,3	75,2	2023	75,2	75,2	2024	75,4	75,2	2025	75	75,2																		
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																																						
2020	79,4	67,6																																						
2021	80,1	68,5																																						
2022	79,3	75,2																																						
2023	75,2	75,2																																						
2024	75,4	75,2																																						
2025	75	75,2																																						
Andel (%) lärare (heltidstjänster) i kommunal gymnasieskola (exkl. yrkeslärare) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne. Beskrivning Andel legitimerade lärare (helårstjänster) med behörighet i minst ett av ämnena den undervisar i av samtliga gymnasielärare (exkl. yrkeslärare) som var anställda i oktober respektive år. Långtidsanställda vikarier, dvs. vikarier som är anställda längre än en månad, räknas med. Yrkeslärare räknas inte med eftersom det inte finns samlad statistik för alla lärare.	<table><thead><tr><th>År</th><th>Utfall (%)</th><th>Målvärde (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>2020</td><td>90,8</td><td>83,7</td></tr><tr><td>2021</td><td>91,9</td><td>83,7</td></tr><tr><td>2022</td><td>89,2</td><td>83,7</td></tr><tr><td>2023</td><td>91,2</td><td>83,7</td></tr><tr><td>2024</td><td>91,2</td><td>83,7</td></tr><tr><td>2025</td><td>86</td><td>83,7</td></tr></tbody></table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	2020	90,8	83,7	2021	91,9	83,7	2022	89,2	83,7	2023	91,2	83,7	2024	91,2	83,7	2025	86	83,7																		
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																																						
2020	90,8	83,7																																						
2021	91,9	83,7																																						
2022	89,2	83,7																																						
2023	91,2	83,7																																						
2024	91,2	83,7																																						
2025	86	83,7																																						

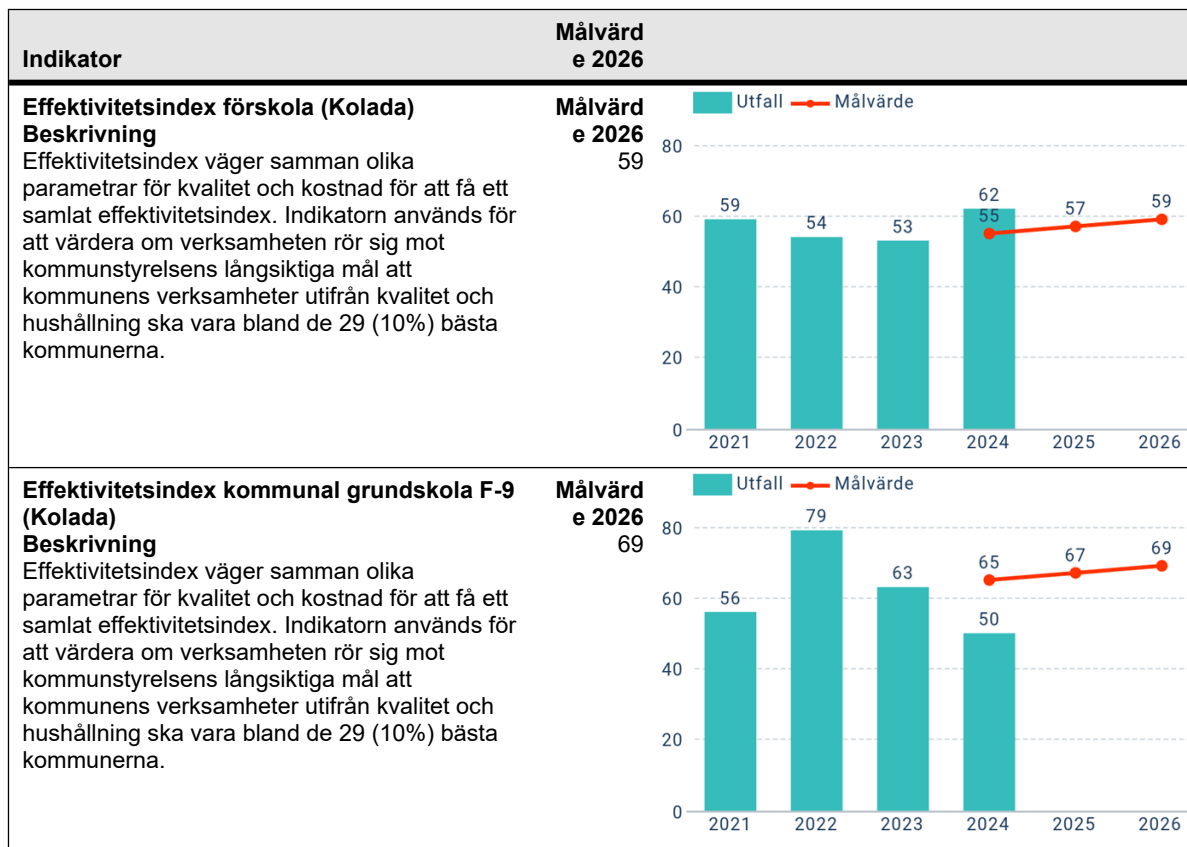
Indikator	Målvärde 2026																															
Sjukfrånvaro Beskrivning Ackumulerad sjukfrånvaro i procent för månadsavlönade medarbetare i Kungälv kommun. Målvärde utgår från GR-kommuner och tidigare resultat. Målsättning ska vara att sjukfrånvaro ska minska. Observera att sjukfrånvaro i regel har toppar i februari-mars.	7 %	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Tidpunkt</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Målvärde (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>T1 2024</td><td>8,4</td><td></td></tr> <tr><td>T2 2024</td><td>7,3</td><td></td></tr> <tr><td>T3 2024</td><td>7,8</td><td></td></tr> <tr><td>T1 2025</td><td>8,2</td><td></td></tr> <tr><td>T2 2025</td><td>6,7</td><td></td></tr> <tr><td>T3 2025</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>T1 2026</td><td></td><td>7</td></tr> <tr><td>T2 2026</td><td></td><td>7</td></tr> <tr><td>T3 2026</td><td></td><td>7</td></tr> </tbody> </table>	Tidpunkt	Utfall (%)	Målvärde (%)	T1 2024	8,4		T2 2024	7,3		T3 2024	7,8		T1 2025	8,2		T2 2025	6,7		T3 2025			T1 2026		7	T2 2026		7	T3 2026		7
Tidpunkt	Utfall (%)	Målvärde (%)																														
T1 2024	8,4																															
T2 2024	7,3																															
T3 2024	7,8																															
T1 2025	8,2																															
T2 2025	6,7																															
T3 2025																																
T1 2026		7																														
T2 2026		7																														
T3 2026		7																														
Kort sjukfrånvaro dag (1-14) Beskrivning Ackumulerad sjukfrånvaro dag 1-14 för månadsanställda medarbetare i Kungälv kommun. Målsättning utgår från GR-kommuner och tidigare resultat. Målet är att sjukfrånvaro ska minska. Observera att sjukfrånvaro i regel har toppar i februari-mars.	3,2 %	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Tidpunkt</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Målvärde (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>T1 2024</td><td>4,2</td><td></td></tr> <tr><td>T2 2024</td><td>3,2</td><td></td></tr> <tr><td>T3 2024</td><td>3,6</td><td></td></tr> <tr><td>T1 2025</td><td>4,1</td><td></td></tr> <tr><td>T2 2025</td><td>3,0</td><td></td></tr> <tr><td>T3 2025</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>T1 2026</td><td></td><td>3,2</td></tr> <tr><td>T2 2026</td><td></td><td>3,2</td></tr> <tr><td>T3 2026</td><td></td><td>3,2</td></tr> </tbody> </table>	Tidpunkt	Utfall (%)	Målvärde (%)	T1 2024	4,2		T2 2024	3,2		T3 2024	3,6		T1 2025	4,1		T2 2025	3,0		T3 2025			T1 2026		3,2	T2 2026		3,2	T3 2026		3,2
Tidpunkt	Utfall (%)	Målvärde (%)																														
T1 2024	4,2																															
T2 2024	3,2																															
T3 2024	3,6																															
T1 2025	4,1																															
T2 2025	3,0																															
T3 2025																																
T1 2026		3,2																														
T2 2026		3,2																														
T3 2026		3,2																														
Lång sjukfrånvaro (från dag 15) Beskrivning Ackumulerad sjukfrånvaro från dag 15 för månadsanställda medarbetare i Kungälv kommun. Målvärde utgår från GR-kommuner och tidigare års resultat. Målet är att sjukfrånvaro ska minska. Observera att sjukfrånvaro i regel har toppar i februari-mars.	3,8 %	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Tidpunkt</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Målvärde (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>T1 2024</td><td>4,3</td><td></td></tr> <tr><td>T2 2024</td><td>4,1</td><td></td></tr> <tr><td>T3 2024</td><td>4,2</td><td></td></tr> <tr><td>T1 2025</td><td>4,1</td><td></td></tr> <tr><td>T2 2025</td><td>3,7</td><td></td></tr> <tr><td>T3 2025</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>T1 2026</td><td></td><td>3,8</td></tr> <tr><td>T2 2026</td><td></td><td>3,8</td></tr> <tr><td>T3 2026</td><td></td><td>3,8</td></tr> </tbody> </table>	Tidpunkt	Utfall (%)	Målvärde (%)	T1 2024	4,3		T2 2024	4,1		T3 2024	4,2		T1 2025	4,1		T2 2025	3,7		T3 2025			T1 2026		3,8	T2 2026		3,8	T3 2026		3,8
Tidpunkt	Utfall (%)	Målvärde (%)																														
T1 2024	4,3																															
T2 2024	4,1																															
T3 2024	4,2																															
T1 2025	4,1																															
T2 2025	3,7																															
T3 2025																																
T1 2026		3,8																														
T2 2026		3,8																														
T3 2026		3,8																														

Aktivitet
Färdigställa och implementera kompetensförsörjningsplan. Startdatum 2026-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Beskrivning Kompetensförsörjningsplanen pekar ut yrken där det finns särskilda utmaningar att rekrytera nödvändig kompetens samt åtgärder för att säkerställa tillräcklig kompetensförsörjning.
Handlingsplaner på enhetsnivå tas vid behov fram för minskad sjukfrånvaro Startdatum 2026-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Beskrivning För enheter med sjukfrånvaro överstigande 10 procent ska handlingsplaner tas fram.

Resultatmål 15

Agenda 2030	Kommunfullmäktiges Strategiska förutsättningar	KS resultatmål/ sektormål
 Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Mål 11 - Hållbara städer och samhällen	Strategiska förutsättningar	15. Kommunens verksamheters service, kvalité och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner Förvaltningens tolkning Kommunkoncern ska ha kvalitetsfokus och ska arbeta strukturerat med utveckling och ständiga förbättringar i verksamheter på ett resurseffektivt sätt. Fokus ska vara på resultat som skapar värde för dem vi är till för. Kungälv ska jämföra sig med de kommuner som presterar bäst inom respektive område. Genom dessa jämförelser kan kommunen identifiera områden att utveckla.

Indikator	Målvärde e 2026
Kostnad kulturverksamhet, kr/inv Beskrivning Denna statistikuppgift visar den totala kostnaden för kommunens kulturverksamhet per invånare. resultatet visas med ett års fördröjning.	
Effektivitetsindex ekonomiskt bistånd (Kolada) Beskrivning Effektivitetsindex väger samman olika parametrar för kvalitet och kostnad för att få ett samlat effektivitetsindex. Indikatorn används för att värdera om verksamheten rör sig mot kommunstyrelsens långsiktiga mål att kommunens verksamheter ska stå sig väl i en jämförelse med andra kommuner.	

Aktivitet
Ekonomistyrning. Startdatum 2026-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Beskrivning Löpande under verksamhetsåret följs sektorns ekonomi upp både utifrån helhet, verksamhetsområde och enhetsnivå. Kontinuerlig omfördelning, åtgärder och prioriteringar genomförs för att säkerställa god ekonomisk hushållning. En utmaning under året kommer att vara minskade barn- och elevgrupper vilket ställer höga krav på kontinuerligt anpassande av organisation.

6 Politiska uppdrag

I detta avsnitt redovisas de politiska uppdrag som sektorn har åtagit sig att genomföra.

Uppdragen delas in i uppdrag från kommunfullmäktige och uppdrag från kommunstyrelsen.

Till varje **Politiskt uppdrag** finns en beskrivande text. Texten är direkt hämtad från KS budgetdirektiv och tydliggör vad man politiskt vill åstadkomma.

Som ett svar på det Politiska uppdraget finns ett **Genomförande** som formuleras av förvaltningen. Till rubriken för Genomförandet finns en beskrivande text om vad som ska göras, vem som är ansvarig för Genomförandet, när det ska påbörjas och avslutas samt status.

Status beskrivs med hjälp av symboler:

Ej påbörjad ⏸ = Startdatum ligger längre fram i perioden

Pågående 🔄 = Arbete med genomförandet pågår

Pågående med avvikelse ⚠ = Arbete med genomförandet pågår, men med avvikelse

Avslutad ✅ = Genomförandet klart enligt plan

Försenad 🚨 = Angivet slutdatum är passerat

Avslutad med avvikelse 🔄✅ = Genomförandet avslutat med avvikelse

6.1 Uppdrag från kommunstyrelsen

Politiskt uppdrag	Genomförande	Beskrivning
Kvalitetsförbättringsplan Budgetdirektiv inför år 25	Koppla kvalitetsförbättringsplanen till kvalitetsdialoger ⚠ Pågående med avvikelse Startdatum 2025-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Ansvarig Monica Carhult Karlsson	Genomförandet av kvalitetsförbättringsplanen kopplas till resultat från kvalitetsdialoger och verksamhetens befintliga pågående kvalitetsledningssystem (SKA och SOSFS 2011:9)
Utreda möjlighet att börja skoldagen senare samt erbjuda tillsyn och frukost innan skoldagen börjar. Budgetdirektiv inför år 25	Utreda möjlighet att börja skoldagen senare samt erbjuda tillsyn och frukost innan skoldagen börjar. ⚠ Pågående med avvikelse Startdatum 2025-01-01 Slutdatum 2026-06-30 Ansvarig Monica Carhult Karlsson, Maria Vidlund	Utreda frågan utifrån ekonomi- och verksamhetsperspektiv.

Utreda möjlighet till fler möjligheter att läsa efter skoldagens slut Budgetdirektiv inför år 25	Utreda möjlighet till fler möjligheter att läsa efter skoldagens slut. 🕒 Pågående med avvikelse Startdatum 2025-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Ansvarig Monica Carhult Karlsson, Maria Vidlund	Utreda frågan utifrån ekonomi- och verksamhetsperspektiv.
Satsning på svenska fokus förskola och grundskola. Budgetdirektiv inför år 25	Etablera ett evidensbaserat och systematiskt arbete med svenska som följer en röd tråd genom de olika skolformerna. 🎬 Pågående Startdatum 2025-01-01 Slutdatum 2026-12-31 Ansvarig Monica Carhult Karlsson	För att inspirera barn och unga till att bli läsande individer och därmed öka språkkompetensen krävs ett evidensbaserat och systematiskt arbete. Språket ses som ett centralt instrument för det övergripande målet att stärka undervisningens kvalitet. Inventering av kompetens och etablerade arbetssätt - I vilken utsträckning bedrivs läsfrämjande undervisning och/eller aktiviteter i enlighet med evidensbaserade metoder och etablerad forskning - Vilken kompetens finns om vilka metoder som stöds av forskning samt om hur dessa metoder tillämpas praktiskt Utifrån inventering går sektorn vidare med att - Genomföra eventuell kompetensutveckling - Implementera gemensamma arbetssätt som är A) evidensbaserade B) skapar en röd tråd mellan skolformerna förskola - förskoleklass - grundskola och i förlängningen även gymnasiet och vuxenutbildningen

Ta fram en barn- och ungdomsplan Budgetdirektiv inför år 26	Framtagande av en barn- och ungdomsplan Ej påbörjad Startdatum 2026-01-01 Slutdatum 2026-06-30	Arbetet med att ta fram barn- och ungdomsplan kommer att ledas av strategisk samverkansgrupp barn och unga som leds av samtliga sektorchef. Specialistkompetenser från relevanta fält kommer att göras delaktiga via referens- och arbetsgrupper för att säkerställa både kvalitet och förankring av arbetet. Barn- och ungdomsplanen kommer att utgå från redan etablerat och fungerande operativt samarbete mellan kommunens olika delar inom framförallt skola, socialtjänst och kultur med målsättning att i enlighet med högt ställda förväntningar bidra till ett sammanhållet och effektivt arbete för att gynna barn och ungas skol- och uppväxtvillkor i Kungälv kommun. Målsättningen är att planen ska vara framtagen första delen av 2026.
--	--	--

Denna behandling '139/25 Ekonomi och avvikelser' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '140/25 Volymen' har inget tjänsteutlåtande.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Kajsa Danesjö

2025-11-11

Verksamhetsstöd för Ung företagsamhet 2026 (Dnr KS2025/2276-2)

Sammanfattning

En ansökan om medel till Ung Företagsamhet (UF) har inkommit Kungälv kommun om 60 000 kronor i bidrag för år 2026. Ung Företagsamhet är en politiskt obunden och ideell utbildningsorganisation som sedan 1980 har arbetat för att stärka entreprenörskap hos unga. Ung Företagsamhet ger elever möjlighet att utveckla sin initiativförmåga, drivkraft och vilja att omsätta idéer till handling samtidigt som det kommunala näringslivsklimatet stärks. Verksamheten finansieras av kommuner, regioner och det privata näringslivet.

Förvaltningen föreslår att Ung Företagsamhet tilldelas 60 000 kronor för samarbetet med Kungälv kommun 2026.

Juridisk bedömning

Skolan ska arbeta med att främja entreprenörskap vilket framgår av läroplanen för grundskolan, förskoleklass, fritidshem och gymnasieskolan. I gymnasieskolans läroplan står bland annat att: "Skolan ska bidra till att alla elever utvecklar kunskaper och förhållningssätt som främjar entreprenörskap, företagande och innovationstänkande vilka ökar elevernas möjligheter till framtida sysselsättning, genom företagande eller anställning." Av

Kommunstyrelsens delegationsordning punkt B15 framgår att Utskottet för bildning och lärande har delegation för bidrag till föreningar över 0,6 prisbasbelopp.

Förvaltningens bedömning

Kungälv kommun har sedan flera år tillbaka beviljat medel till Ung Företagsamhet. Att elever får möjlighet att starta företag bidrar till att utveckla deras initiativförmåga, drivkraft och vilja att omsätta idéer till handling. Eleverna får erfarenhet av att arbeta med projekt och för att genomföra såväl som slutföra uppgifter. Samarbetet mellan elever och näringslivet stärks, vilket sin tur bidrar till problemlösning i samhället.

Antalet UF-företagare läsåret 2024/2025 som är folkbokförda i Kungälv kommun var 110, vilket kan jämföras med året innan då det var 130 UF-företagare i kommunen. Ytterligare ett år tillbaka var antalet 145 stycken. Mimars Hus gymnasium upplever att intresset för UF företagande bland eleverna är stort och att antalet företagare i statistiken sjunkit är på grund av att eleverna nu i större utsträckning organiserar sig och går samman fler i ett och samma företag. På längre sikt har även Restaurang och livsmedelsprogrammet bidragit med företagare, något som inte längre är möjligt på programmet är nedlagt.

Förvaltningen bedömer att, med hänsyn till de positiva effekter som Ung Företagsamhet medför, organisationen bör tilldelas 60 000 kronor för samarbetet med Kungälv kommun under 2026.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet har koppling till kommunfullmäktiges strategiska *mål Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande*. Att unga får omsätta sina idéer till att starta ett företag i verkligheten bidrar till att öka motivationen och ger därmed bättre förutsättningar för fler elever att nå en gymnasieexamen.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har koppling till mål nr 4 "God utbildning för alla" och delmål 4.4 "Till 2030 väsentligen öka det antal ungdomar och vuxna som har relevanta färdigheter, däribland tekniska färdigheter och yrkeskunnande, för sysselsättning, anständigt arbete och entreprenörskap." Det ger förutsättning för att fler ungdomar får erfarenhet av olika branscher och utvecklar ungdomars kompetens att arbeta med entreprenörskap

Bedömning utifrån politiska styrdokument

I Kungälvs kommuns näringslivsstrategi 2035 (KS2023/1790) beskrivs att Kungälv säkrar upp framtidens kompetensförsörjning bland annat genom att utveckla skola-näringslivssamverkan och låta entreprenörskap löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Enligt Ung Företagsamhets egna studier och en studie av Karl Wennberg, professor i företagsekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm, bidrar Ung Företagsamhet till att stärka det lokala näringslivsklimatet. Studierna visar att elever som bedrivit ett UF-företag i större uträkning startar egna företag, anställer fler personer i sina företag och har högre omsättning i sina företag. Ur ett barnperspektiv bidrar erfarenheten av att starta ett UF-företag positivt till elevens möjligheter att i framtiden starta egen verksamhet. Ur ett medborgarperspektiv kan medel till Ung Företagsamhet på sikt bidra positivt till kommunens näringslivsklimat och ekonomi.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Ärendet har ingen påverkan ur medarbetarperspektiv.

Ekonomisk bedömning

Kommunerna finansierar UF utefter en anslagsmodell som baseras på antal kommuninvånare mellan 5-20 år. 2026 års finansiering baseras på att Kungälv hade 9674 5-20 åringar under 2024. Ung Företagsamhet har ansökt om 60 000 kr i verksamhetsstöd för 2025. Kommuner som Härryda, Lerum och Partille hamnar inom samma spann som Kungälv.

Förslaget ryms inom befintlig budget.

Förslag till beslut

Ung företagsamhet tilldelas 60 000 kronor för samarbetet med Kungälvs kommun för 2026

Monica Carhult Karlsson
Sektorchef bildning och lärande

Sofia Schubert
Verksamhetschef gymnasium

3 (3)

Expedieras till: Kajsa Danesjö
Helena Odinge

För kännedom till:

ung
företagsamhet

A Member of JA Worldwide

Ung Företagsamhet

En organisation som utbildar i entreprenörskap

Ett samhälle där alla unga får utveckla sin företagsamhet

Om Ung Företagsamhet

Ung Företagsamhet är en politiskt obunden och ideell utbildningsorganisation. Sedan 1980 har vi utbildat gymnasieelever i entreprenörskap genom processutbildningen UF-företagande. Sedan 2010 erbjuder vi läromedel till grundskolan. Alla våra läromedel och processutbildningar för grundskolan och gymnasiet används som metod och arbetssätt i befintliga ämnen och kurser som hjälper lärare att arbeta entreprenöriellt samtidigt som målen för respektive ämne uppnås.

Ung Företagsamhet ger barn och ungdomar möjlighet att träna och utveckla sin företagsamhet och sitt entreprenörskap. Ung Företagsamhet har tre läromedel för grundskolan: Vårt samhälle, Se möjligheterna, Min framtid och ekonomi samt processutbildningen UF-företagande på gymnasiet. Dessutom finns ett Alumninätverk bestående av före detta UF-företagare för att fortsätta inspireras till att utveckla sitt entreprenörskap. Vi erbjuder lärare, studie- och yrkesvägledare samt skolledare fortbildning, bedömningsstöd, seminarier, utbildningsmaterial, erfarenhetsutbyte, möjligheter till utbyte med andra regioner eller länder samt inspiration för lärare och elever. Vi finns över hela Sverige, från norr till söder, genom ett nationellt kansli och 24 regionala föreningar. Vi har ca 150 engagerade medarbetare till hjälp för elever och lärare och organisationen har en bred kompetens och erfarenhet inom skolvärlden och entreprenörskap. Organisationen finansieras av kommuner, regioner samt det privata näringslivet.

Ung Företagsamhet vill ge unga en tro på sin egna företagsamhet genom två lika viktiga områden – företagsamhet och företagande. Vårt mål är inte att alla ska bli företagare, utan att alla ska bli företagsamma. Att alla tränar upp ett ta-sig-för-skap som bidrar till utveckling av företag och organisationer. Däremot behöver samhället fler som vill, kan och vågar starta företag den dagen en idé föds eller ett erbjudande kommer till en. Vi gör det genom att kombinera teori och praktik på ett inspirerande och motiverande sätt och allt detta sker genom utbildningen. Vår utbildningsmetod ger unga en starkare grund för kommande arbetsliv och en viktig kontakt med näringslivet. Vårt praktiska arbetssätt och utbildning passar en bredare elevgrupp och bidrar till en mer likvärdig skolgång. Elever som annars har det tufft i skolan, exempelvis med kognitiva diagnoser, får möjlighet att lysa med sina förmågor och styrkor som problemlösning och kreativitet på ett sätt som de sällan får utrymme till i skolan. Detta stärker motivation och tron på den egna förmågan, vilket är särskilt viktigt i ett längre perspektiv. Vi vill fortsätta arbeta för att entreprenörskap, företagande och företagsamhet är ett självklart inslag i undervisningen för alla åldrar. Vi är och vill fortsätta vara den självklara samarbetspartnern för Göteborgsregionens skolor i det entreprenöriella lärandet. Ung Företagsamhet Göteborg genererar fler företagsamma människor – vi är med och gör skillnad och vi är med och skapar tillväxt på sikt!

Varför behöver vi entreprenörskap i skolan?

Entreprenörskap ska löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet, från förskola till universitet enligt regeringens nationella strategi för arbetet med entreprenörskap i skolan. Det finns ett grundargument för varför vi ska ha entreprenörskap i skolan: samhället och arbetsmarknaden förändras i en allt snabbare takt. Globalisering och strukturomvandlingar skapar nya utmaningar och möjligheter. Eleverna behöver utveckla kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som gör att de klarar sig i samhället.

För skolan handlar det i grunden om att stimulera och stödja elevernas företagsamhet i många olika sammanhang. Enligt det här synsättet handlar alltså entreprenörskap mer om att ta tillvara på och utveckla icke-kognitiva förmågor som exempelvis självförtroende, nyfikenhet, envishet, initiativförmåga, vilja att lyckas, samarbetsförmåga och ansvarstagande. För att det ska ske behöver eleverna i skolan få träna på att få saker att hända, och det får inte bara handla om teoretisk övning, utan den praktiska träningen är minst lika viktig.

Det är just det här som Ung Företagsamhet är specialiserade på. Vi erbjuder inspiration och träning inför ett nytt och föränderligt samhälle, redan från grundskolans tidigaste år till och med gymnasiet. För ska det göra stor skillnad ska det börjas i tid. Vi ger träning i företagsamhet som behövs för både företagande och anställningsbarhet.

Våra utbildningar går hand i hand med skolans styrdokument och genom våra processinriktade utbildningar kommer man åt den röda tråd av entreprenörskap som Skolverket eftersträvar. Ung Företagsamhets utbildningar uppmuntrar och möjliggör även för ett ämnes- och programöverskridande samarbete, vilket ofta kan vara svårt att uppnå i praktiken. Skolorna får även verktyg som motverkar utanförskap och som är nyttiga att använda i samband med introduktion och samhällsintegrering av nyanlända ungdomar. Men de lägger också grunden för nya nätverk utanför skolans ramar, för såväl lärare som elev. Samverkan mellan skola och arbetsliv ger verklighetsförankring i skolarbetet.

Ung Företagsamhet Göteborg

Läsåret 24/25

2 903

gymnasieelever drev UF-företag

832

UF-företag

46

deltagande gymnasieskolor

28%

genomsnitt gymnasiet

17%

genomsnitt grundskolan

63

aktiva grundskolor

*Programmen i Göteborg med ökat UF-företagande 24/25:
ekonomi, hantverk, försäljnings- och service, bygg och
anläggning samt restaurang- och livsmedel*

Ung Företagsamhet Sverige

Läsåret 24/25

40 892

gymnasieelever drev UF-företag

12 861

UF-företag

640

skolor erbjöd UF-företagande

1 912

UF-lärare

199

Kommuner erbjöd UF-företagande

50%

närvaro i Sveriges grundskolor

15 000+

aktiva lärare på grundskolan

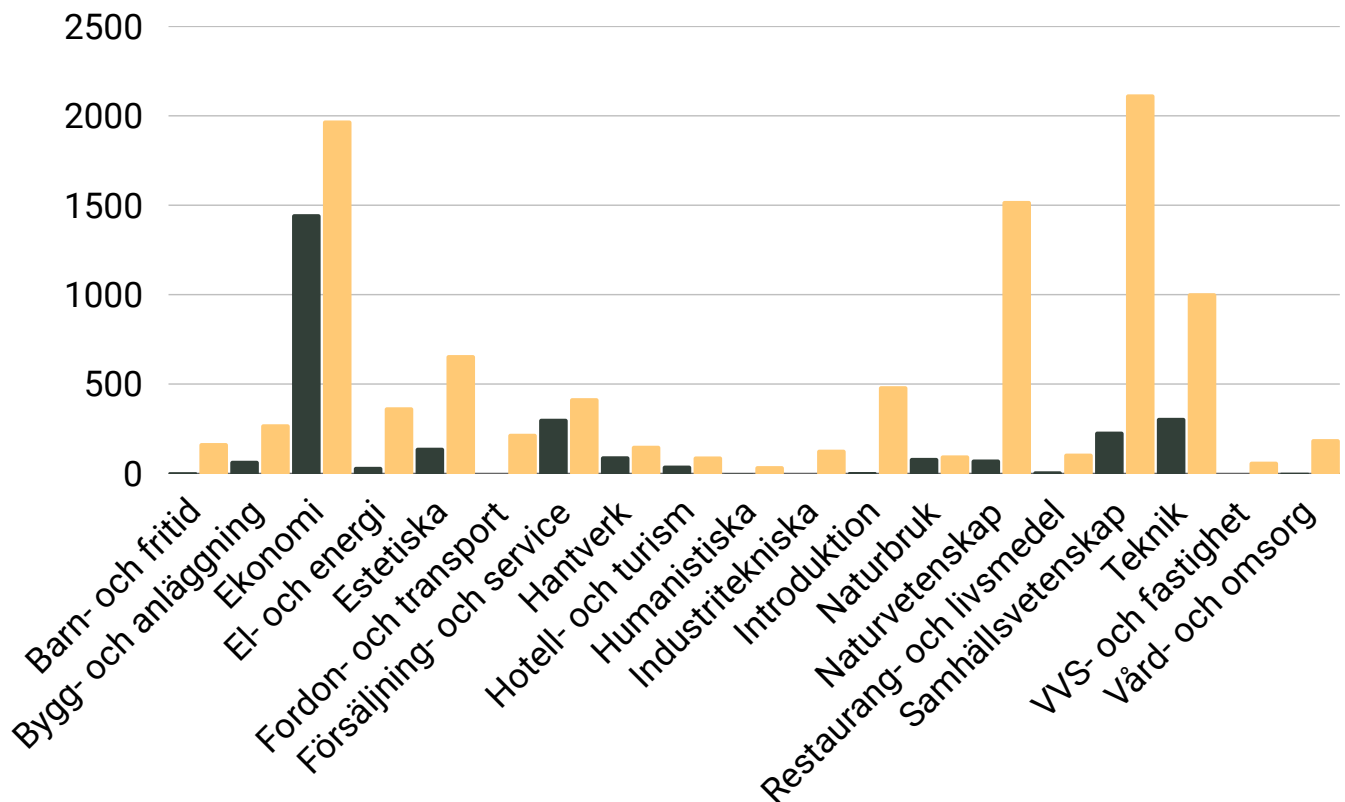
**640 570 elever har startat
UF-företag sedan starten 1980**

Antal UF-företagare fördelat på elevens hemkommun

	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Ale	92	103	91
Härryda	203	194	190
Kungälv	145	130	110
Lerum	181	163	155
Lilla Edet	14	15	15
Mölnadal	150	162	159
Partille	135	112	140
Stenungsund	115	137	122
Tjörn	46	49	58
Öckerö	45	34	47
Göteborg	1562	1436	1605
Övriga	218	241	211
Totalt	2906	2776	2903

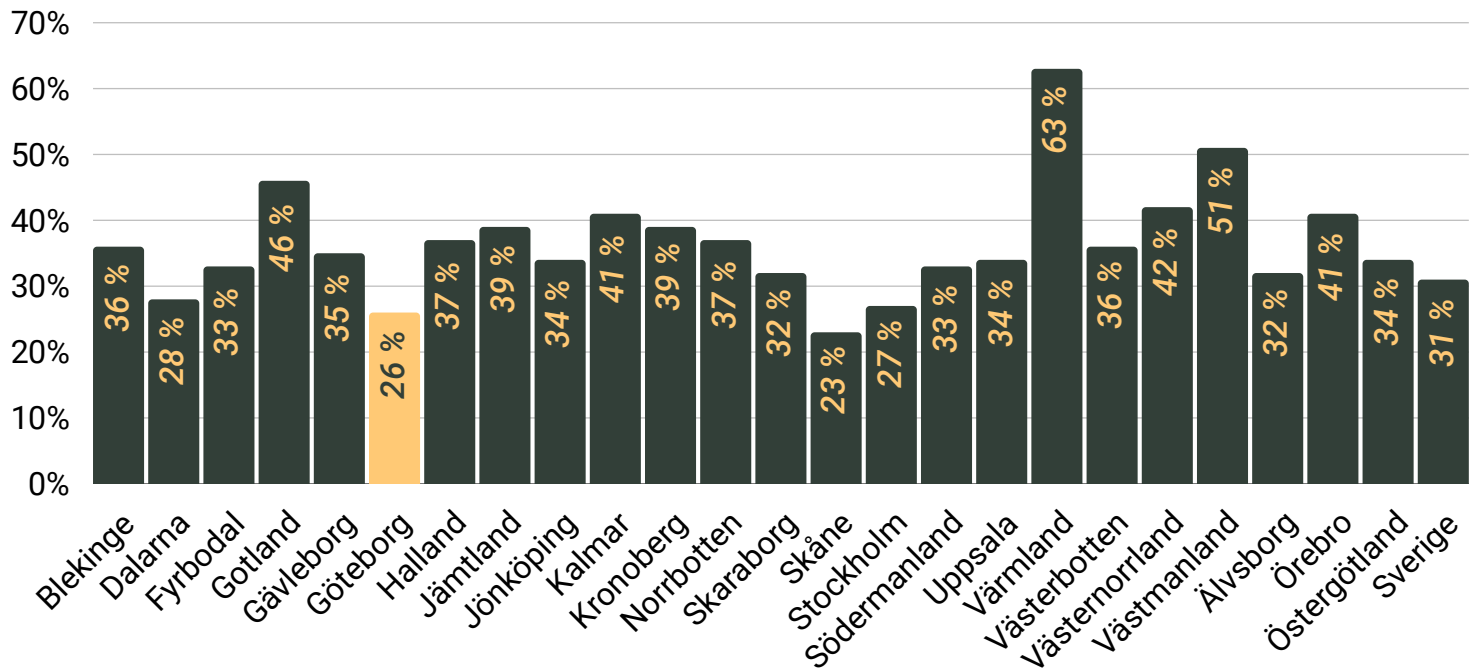
Potential 2024/2025 Göteborgsregionen

■ UF-företagare 24/25
■ Årskull 24/25

Genomströmning 2024/2025

Genomströmning avser andelen elever som genomfört och klarat sitt UF-år av årskullen. 91% av UF-företagarna blev intygsberättigade i Göteborg förra läsåret.

Anslagsmodell 2026

Invånare 5 - 20 år	Anslag
0 - 2000	15 000 kr
2001 - 5000	25 000 kr
5001 - 8000	45 000 kr
8001 - 11000	60 000 kr
11001 - 14000	80 000 kr
14000 - 17000	100 000 kr

Trappans nivåer baseras på antal kommuninvånare mellan 5-20 år.

Kommunbidrag 2026

	Invånare 5-20 år (2024)	Bidrag 2025	Ansökan 2026
Ale	7 108	45 000 kr	45 000 kr
Härryda	9 450	60 000 kr	60 000 kr
Kungälv	9 674	60 000 kr	60 000 kr
Lerum	10 382	60 000 kr	60 000 kr
Lilla Edet	2 766	25 000 kr	25 000 kr
Mölndal	13 870	80 000 kr	80 000 kr
Partille	8 850	60 000 kr	60 000 kr
Stenungsund	5 767	45 000 kr	45 000 kr
Tjörn	2 807	25 000 kr	25 000 kr
Öckerö	2 401	25 000 kr	25 000 kr
Göteborg	102 967	510 000 kr	510 000 kr

“Tillsammans stärker vi Göteborgsregionens framtid”

Effekter & resultat

Varje år ser vi när barn och ungdomar får testa på livet som entreprenör och göra en personlig utvecklingsresa. De får träna på kreativitet, initiativförmåga, samarbete, ansvar och andra viktiga kompetenser som alla behöver för att få en bra grund för sin skolgång och framtida arbetsliv.

Utöver det vi själva bevitnar vet vi att träning i entreprenörskap från tidig ålder ger effekter.

“Träning i entreprenörskap från tidig ålder ger effekt!”

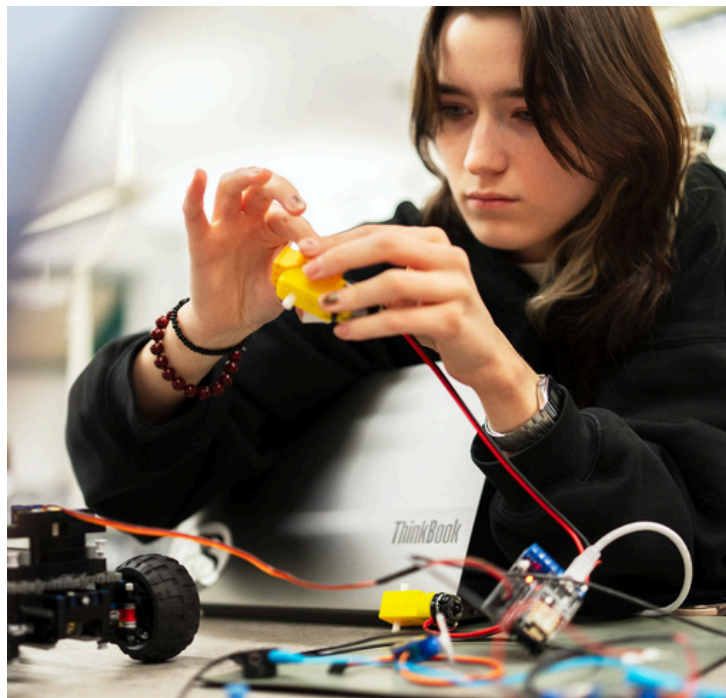
Forskning visar att de som under sin gymnasietid fått driva UF-företag:

- I större utsträckning startar företag
- Har en högre omsättning
- Anställer fler
- Är lönsammare

Det syns effekter även på före detta UF-företagare som gör karriär som anställd.

Före detta UF-företagare har:

- En högre inkomst
- När i större utsträckning chefspositioner
- Har färre arbetslöshetsdagar

Man ser också andra positiva effekter av UF-företagande:

- *Utvecklar elevers entreprenöriella kompetenser – oavsett gymnasieprogram.*
- *Minskar ojämlikhet mellan könen vad gäller entreprenörskap och företagande.*
- *Minskar ojämlikhet vad gäller socioekonomiska skillnader i skolan.*

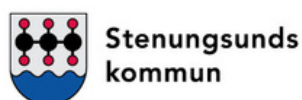
Effekterna ger ett tydligt signalvärde i att det är viktigt att prioritera entreprenörskap i skolan.

Läs gärna mer
om vår forskning

Vårt Erbjudande

Erbjudande från Ung Företagsamhet Göteborg till Göteborgsregionens alla kommuner:

- Utbildningar, konferenser, nätverk, och workshops i entreprenörskap och entreprenöriellt lärande. Varje kommun erbjuds även delaktighet i Grundskoleutmaningen och Framtidskoll.
- UF-företagande på alla gymnasieprogram. Skräddarsydda och anpassade utbildningar för både lärare och elever oavsett årskurs, program, eller gymnasiekurs. Vi erbjuder även kvalitativa och inspirerande aktiviteter, utbildningar, och evenemang för både elever och lärare.

Erbjudande till gymnasieskolor

- Kostnadsfria fortbildningar för kommunens gymnasielärare
- Kostnadsfria fortbildningar för kommunens gymnasieelever
- Kraftigt reducerad försäkringskostnad för alla UF-företag
- Kostnadsfri support och handledning från UF-kontoret för både elev och lärare
- Kostnadsfri tillgång till Ung Företagsamhets läroplattform med lektionsmaterial
- Kostnadsfri tillgång till webbaserade utbildningar inom ekonomi, projektledning och försäljning
- Möjligheter till utställningsyta (för ett kraftigt reducerat pris) för UF-företag på den årliga regionala UF-mässan
- Möjliggör för ökade kontakter mellan skola och lokalt näringsliv
- Möjlighet för lärare att delta vid regionala, storregionala- och nationella utbildningskonferenser som Ung Företagsamhet anordnar
- Kostnadsfri tillgång till läroplattform för internationellt utbyte genom UF-företagande

Erbjudande till grundskolor

- Läromedel (klassuppsättningar) för kommunens grundskollärare i syfte att öka det entreprenöriella lärandet i tidiga åldrar
- Kostnadsfria fortbildningar i samtliga läromedel för kommunens grundskollärare
- Kostnadsfria fortbildningar och nätverk för kommunens studie- och yrkesvägledare
- Kostnadsfri support och handledning från UF-kontoret
- Kostnadsfri tillgång till Ung Företagsamhets läroplattform med digitala utbildningar och material för både elever och lärare på grundskolan
- Kostnadsfria samverkansprojekt så som Grundskoleutmaning, en engagerande utmaning mellan skola-arbetsliv för verklighetsförankrat arbete
- Kostnadsfri Framtidskoll för årskurs 8-9, temadag med fokus på entreprenörskap, företagande, företagsamhet, privatekonomi, arbetsmarknadskunskap och gymnasieval

Ansökt medel kommer användas för att genomföra ovan insatser.

Er investering i framtiden genom Ung Företagsamhet bidrar till ökad tillväxt och förbättrad kompetensförsörjning. Tillsammans stärker vi Göteborgsregionens framtid!

**Tack för att du stöttar
Ung Företagsamhet!**

Isabelle Svahn

Isabelle Svahn
tf. Regionchef

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Kajsa Danesjö

2025-11-11

Svar på remiss - Samverkansavtal för regional naturbruksutbildning, Västra Götalandsregionen (Dnr KS2025/2334-2)

Sammanfattning

Kungälv kommun har givits möjlighet att yttra sig på remiss om samverkansavtal för regional naturbruksutbildning, Västra Götalandsregionen (VGR).

VGR har tagit fram nytt förslag på samverkansavtal och den utredning som ligger till grund bifogas avtalet.

I Västra Götalandsregionens och kommunernas samverkansavtal för naturbruksutbildning 2025 – 2028 åtar sig parterna att genomföra en utredning om en ny modell för samverkan mellan VGR och kommunerna i Västra Götaland om naturbruksutbildning. Bakgrunden till utredningen är att det riktats kritik mot nuvarande samverkansmodell från avtalsparter och att enstaka kommuner aviserat att de inte ställer sig bakom befintlig modell vid nästa beslutstillfälle om ny avtalsperiod. Nuvarande avtal sträcker sig fram till 2028-12-31 men nytt avtal kan komma att träda i kraft tidigare.

Kungälv kommun ställer sig positiv till föreslagna förändringar i samverkansavtalet.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att anta tjänsteskrivelsen som Kungälv kommuns svar på remiss om samverkansavtal för regional naturbruksutbildning, Västra Götalandsregionen.

Juridisk bedömning

Utredningen som ligger till grund för förslaget avtalsjuridiska frågeställning är huruvida förändringar kan göras inom nuvarande avtal och är nuvarande avtal en lämplig grund för naturbrukssamverkan mellan region och kommuner.

Utredningen mynnar ut i att så är ej fallet - Västra Götalands nyttjande av skatteväxling från kommun till region för detta ändamål bedöms inte vara förenligt med de krav på likställighet mellan utbildningsanordnare som är en följd av kommunallagen och som uttolkas i skollagen.

Utredningen kommer fram till slutsatsen att samverkansavtal mellan region och kommuner om naturbruksutbildning ska vila på ett etablerat avtalsformat – sekundärt samverkansavtal – och skollagens finansieringsmekanism för gymnasieutbildning, interkommunal ersättning.

Förvaltningens bedömning

Den enskilt största förändringen i förslag på samverkansavtalet sedan tidigare är den ekonomiska modellen. Det föreslagna avtalet är dessutom ett sekundärt samverkansavtal tillskillnad från det tidigare primära.

Genom att ändra finansieringsformen från skatteväxling till interkommunal ersättning är det inte längre nödvändigt att samtliga kommuner ansluter sig till avtalet. Avtalet gäller även om ett mindre antal kommuner ställer sig bakom det och det faller inte även om kommuner som tidigare gått in i avtalet väljer att lämna det. Det är en väsentlig skillnad gentemot befintligt avtal där alla 49

kommuner i Västra Götaland är tvungna att vara med för att avtalet ska gälla. Ett sekundärt samverkansavtal reglerar antagningsrätten och ersättningsnivåerna mellan parterna.

Det befintliga avtalet mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna gäller till 2028. Den modell som det baseras på har inte ändrats sedan det infördes 1999. En grund för detta avtal är att det finns en skatteväxling från kommunerna till regionen.

Ett nytt system som bygger på att kostnaden för utbildningen betalas av kommunerna i relation till antal elever som läser naturbruk, i stället för skatteväxling mellan kommunerna och regionen, får konsekvenser som skiljer sig åt mellan de olika kommunerna beroende på hur stor ekonomisk nytta kommunen har haft av skatteväxlingen. Det finns kommuner som får minskade kostnader utifrån förändringen. Det gäller främst de kommuner som genom att de har många invånare som betalar regionskatt har stått för en stor andel av intäkten till naturbruksutbildningen genom skatteväxlingen.

Kungälv tillhör varken de kommuner som får störst kostnadsminskning eller kostnadsökning med det nya förslaget. Övergången från skatteväxling till interkommunal ersättning innebär dock att Kungälvs kostnader minskar. Kostnaden kan förändras och variera år till år beroende på hur många elever folkbokförda i kommunen som blir antagna på naturbruksutbildningar inom VGR.

Kungälvs kommun ställer sig positiva till att ingå frivilligt sekundärt samverkansavtal med VGR gällande naturbruksutbildningar inte enbart på grund av ekonomisk aspekt utan ser naturbruksutbildning som en viktig utbildningsfråga ur arbetsmarknads-, kompetensförsörjning- och hållbarhetsperspektiv och önskar förenkla för kommunens elever att söka sig till dessa utbildningar.

Kungälvs kommun ställer sig även positivt till den samverkan som nämns i utredningen. Kommunen ser gärna ett tätare samarbete med studie- och yrkesvägledare och regionens naturbruksskolor för elevens bästa.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Att ingå i samverkansavtal har koppling till kommunfullmäktiges strategiska mål nummer 1, om att ge goda förutsättningar för livslångt lärande. Genom att ingå i ett samverkansavtal med Västra götalandsregionen ges eleverna tillgång till ett brett utbildningsutbud och ökar möjligheterna för eleverna att välja en utbildning som ger goda förutsättningar för livslångt lärande. Att elever studerar den utbildning som de vill ökar motivationen och ger bättre förutsättningar för det livslånga lärandet.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har koppling till målet om en god utbildning för alla. För att utbildningssystemet ska möta människors behov genom hela livet behöver alla elever ges möjlighet till en gymnasieutbildning. Samarbetet med Västra Götalandsregionen ger goda förutsättningar för elever att välja en utbildning som möter deras behov.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Förslag på nytt samverkansavtal påverkar ej eller står i strid med kommunens styrdokument.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

En sökande till en annan kommun eller region kan bli mottagen i första eller andra hand. Som andrahandssökande innebär det att du bara får plats efter att alla andra behöriga förstahandssökande har tagits emot, oavsett hur bra betyg du har. Samverkansavtal med VGR innebär i stället att elever som är folkbokförda i Kungälvs kommun blir mottagna i första hand. Det betyder att de konkurrerar om platserna på sina betyg och har rätt att söka inackorderingstillägg.

Samverkansavtalet med VGR säkerställer också att elever i Kungälv kommun erbjuds naturbruksutbildningar av god kvalitet.

Förvaltningen bedömer att samverkansavtal är positivt för Kungälv kommuninvånare, i synnerhet den mest berörda medborgargruppen det vill säga elever i gymnasieålder samt elever i vuxenutbildningen.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Förslag på nytt samverkansavtal medför ej negativ påverkan på medarbetares arbetsbelastning. Det är snarare en fråga om att förenkla hanteringen för ekonomer och handläggare, eftersom priset baseras på interkommunal ersättning, den finansieringsmodell som regleras i skollagen, och som används inom annan samverkan.

Ekonomisk bedömning

Att byta ekonomisk modell innebär att man lämnar ett system där vissa kommuner i det regionala kommunkollektivet kontinuerligt har bidragit till finansiering av skolor där man sällan haft fler än enstaka elever. Kungälv kommun ställer sig positiv till det nya förslaget som bygger på vedertagen betalningsmodell för gymnasieutbildning, interkommunal ersättning.

Förslaget kommer innebära att Kungälv kommun får minskade kostnader för elever folkbokförda i kommunen som läser naturbruksutbildning inom VGR.

Med utgångspunkt gymnasieantagningen år 2023/2024 skulle Kungälv kommun skulle få följande effekter vid avveckling av skatteväxlingen:

Kostnad med dagens system: 7 544 328 kronor
Enligt VGRs prislista (IKE): 6 292 884 kronor
Skillnad: minskad kostnad med 1 251 444 kronor

Förslag till beslut

Tjänsteskrivelsen godkänns som Kungälv kommuns svar på remiss om
Samverkansavtal för regional naturbruksutbildning, Västra Götalandsregionen

Sofia Schubert
Verksamhetschef gymnasium

Monica Carhult Karlsson
Sektorchef Bildning och lärande

Expedieras till: Kajsa Danesjö

För kännedom till:

REMISSFÖRSLAG: Samverkansavtal om naturbruksbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland

Från och med **XXXX**

Innehållsförteckning

1. Avtalsparter
2. Syfte med samverkansavtal
3. Omfattning
4. Avtalstid
5. Lagstiftning
6. Ekonomi
 - 6.1 Ekonomi – gymnasieskola och anpassad gymnasieskola
 - 6.2 Ekonomi – vuxenutbildning
7. Parternas ansvar och samverkan
 - 7.1 Politiskt samråd Naturbruk
 - 7.2 Ledningsråd Naturbruk
 - 7.3 Möte mellan kommunala avtalsparterna och Västra Götalandsregionen
 - 7.4 Västra Götalandsregionens ansvar
 - 7.5 Kommunens ansvar
8. Force majeure
9. Tvister
10. Underskrifter

REMISSFÖRSLAG: Samverkansavtal om naturbruksbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland

1. Avtalsparter

Avtalsparter i avtalet är Västra Götalandsregionen ('regionen') och var och en av de 49 kommunerna i Västra Götaland ('kommunerna') som anslutit sig till avtalet. För att avtalet ska gälla måste parterna teckna avtalet. I avtalet benämns kommunerna och regionen gemensamt som 'parterna'.

2. Syfte med samverkansavtal

Avtalet syftar till att elever i kommuner i Västra Götaland som ansluter sig till avtalet ska ha tillgång till moderna naturbruksutbildningar med hög kvalitet till självkostnadspris inom gymnasieskolan, anpassad gymnasieskola och vuxenutbildningen på gymnasial nivå. Avtalet ska vidare stärka och främja samverkan mellan parterna med målet att vidareutveckla kompetensförsörjningen och stimulera en hållbar utveckling inom naturbruksområdet.

Avtalet är ett sekundärt samverkansavtal. Avtalet är baserat på föreskrifter i Skollagen (2010:800, 15 kap. 30 a §). Syftet med ett sekundärt samverkansavtal är att förstärka ett allsidigt utbildningsutbud genom sekundära avtal med kommuner eller regioner utanför det primära samverkansområdet. Elever boende i kommuner som omfattas av samverkansavtalet blir förstahandsmottagna vid antagning till de i avtalet ingående utbildningarna och konkurrerar om plats på lika villkor med sökande i övriga kommuner som ingått avtalet.

3. Omfattning

Avtalet omfattar naturbruksprogrammet inom gymnasieskolan, motsvarande utbildningar inom anpassad gymnasieskola, introduktionsprogrammen Programinriktat val för grupp av elever eller enskild elev och Yrkesintroduktion för grupp av elever eller enskild elev, samt vuxenutbildningar på gymnasial nivå inom naturbruksområdet. Utbildningarna erbjuds vid skolenheterna:

- Naturbruksskolan Sötåsen, med inriktningarna Lantbruk, Djurvård, Trädgård samt anpassad gymnasieskola.
- Naturbruksskolan Svenljunga, med inriktningarna Skogsbruk samt Naturturism.
- Naturbruksskolan Uddetorp, med inriktningen Lantbruk.
- Hästutbildningarna är samlade på Axevalla hästcentrum utanför Skara.

Vuxenutbildningarna erbjuds vid alla ovan nämnda skolenheter samt vid Angereds gård.

De termer som används för att dela in och beskriva ovan nämnda program och utbildningar kan komma att ändras enligt nationella beslut, utan att avtalet behöver tecknas om. I de fall väsentliga förändringar blir aktuella ska parterna uppta förhandlingar. För de fall att regionen bedriver naturbruksutbildning vid ytterligare skolenhet ska samtliga villkor i detta avtal gälla för sådan utbildning.

Beslutade ändringar läggs som bilagor till avtalet och publiceras på VGRs naturbruksförvaltnings webb där samverkansavtalet finns.

4. Avtalstid

Avtalet gäller från och med **XXXX**. Avtalstiden är fyra (4) år med en uppsägningstid på tolv (12) månader. Avtalet löper tills vidare i fyraårscykler med en uppsägningstid på 12 månader före respektive cykels avslut. En översyn av avtalsvillkor gällande utbildningsutbud och därmed sammanhängande frågor görs dock årligen inom ramen för parternas samverkan. Uppsägning ska ske genom skriftlig begäran till de parter som undertecknat avtalet. Vid uppsägning av samverkansavtalet har elever som påbörjat utbildning utifrån samverkansavtalet rätt att fullfölja den.

Om det under avtalstiden fattas beslut på nationell nivå som väsentligt ändrar förutsättningarna i detta avtal kan omförhandling eller uppsägning av avtalet i dess helhet ske.

5. Lagstiftning

Avtalet avser utbildningar som regleras genom skollagen, gymnasieförordningen (2010:2039) och förordningen om vuxenutbildningen (2011:1108). Även andra regelverk gäller för de jordbruk, skogsbruk och liknande som bedrivs i naturbruksskolornas regi.

6. Ekonomi

6.1 Ekonomi – gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola

Regionen erbjuder kommunerna gymnasieutbildningar, inklusive anpassad gymnasieskola, till självkostnadspris. Interkommunal ersättning (IKE) betalas av kommunerna vid avstämningsdatum efter faktura från regionen. Fakturan ska vara betald senast 30 dagar efter att kommunen mottagit den. Regionen förbehåller sig rätten att kräva dröjsmålsränta efter 30 dagar.

Kostnaderna för gymnasieskolans naturbruksprogram skiljer sig mellan inriktningarna, varför varje inriktning har sitt eget pris. Priserna för gymnasieskolans naturbruksprogram, introduktionsprogram samt anpassad gymnasieskola, beräknas enligt gymnasieförordningens 13 kap. 3 § gymnasieförordningen och fastställs varje år av regionen efter samråd med kommunernas representanter i Ledningsråd Naturbruk. Priserna ska vara fastställda senast den 10 december året innan de börjar gälla.

Kostnaderna för skolornas elevinternat ingår inte i beräkningen av priset, utan faktureras berörda vårdnadshavare separat.

Avstämningsdatum för fakturering är 15 september respektive 15 februari. Ingen debitering görs om en elev skulle avbryta sin utbildning före dessa avstämningsdatum. I de fall en elev avbryter en utbildning mellan den 15 september och den 15 oktober eller mellan den 15 februari och 15 mars krediteras kommunen endast halva terminskostnaden. Ingen kreditering sker i de fall en elev avbryter en utbildning efter 15 oktober respektive 15 mars. I övriga fall betalas hela terminskostnaden.

Om eleven inte hinner slutföra sina studier enligt plan kommer utbildningstiden förlängas först efter dialog med hemkommunen.

Kommunen svarar för resekostnader, inom Västra Götaland, mellan bostad och skola för de elever på gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola som är under 20 år och inte har inackorderingstillägg. Det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) är en obligatorisk del av gymnasieutbildningen, och för en elev utan inackorderingstillägg står kommunen för resekostnader, inom Västra Götaland, mellan elevens bostad och platsen för APL. Regionen svarar för eventuella resekostnader där platsen för APL ligger utanför Västra Götaland.

I de fall gymnasieeleverna har inackorderingstillägg svarar regionen för resekostnader mellan elevernas bostad och platsen för APL.

Gymnasieutbildningarna bedrivs med egen resultatenheter där ekonomin och det egna kapitalet redovisas till Ledningsråd Naturbruk, senast den 10 mars varje år. Informationen ska på nästkommande sammanträde därefter lämnas till Politiskt Samråd Naturbruk.

Flera av naturbruksförvaltningens kostnader delas av gymnasieskolan, anpassad gymnasieskola och vuxenutbildningen, samt verksamheterna vid kompetenscentra. Allokeringen av kostnaderna görs med hänsyn till den faktiska användningen av resurser.

6.2 Ekonomi – Vuxenutbildning

Regionen erbjuder kommunerna vuxenutbildningar inom naturbruksområdet på gymnasial nivå till självkostnadspris, beräknat enligt samma principer som för gymnasieskolan.

När en ansökan till vuxenutbildning i regionens regi har gjorts ska kommunen enligt 20 kap. 21 § skollagen skyndsamt skicka ansökan till regionen och bifoga ett yttrande.

Eleven betalar själv sina kostnader för resor, litteratur och annan utrustning som behövs för utbildningen.

Avstämningsdatum för fakturering är 15 september respektive 15 februari. För elever som påbörjar utbildningen efter dessa datum sker terminsdebiteringen vid efterföljande månadsskifte.

I de fall en elev avbryter utbildningen debiteras kommunen en administrativ avgift som motsvarar kostnaden för tre veckors studier i elevens takt, oavsett hur lång tid efter att eleven avbryter utbildningen, och därefter krediteras kommunen för de poäng som eleven inte genomfört.

Vid behov kan en kommun själv, eller i samverkan med andra kommuner, avtala med regionen om vuxenutbildningar som uppdrag eller utanför ordinarie utbud.

7. Parternas ansvar och samverkan

Samrådet och ledningsrådet syftar till att underlätta det gemensamma ansvarstagandet och samverkan mellan parterna. Regionens ansvarar för att kalla till möten, att leda dem samt ge administrativt stöd till samrådet och ledningsrådet.

7.1 Politiskt Samråd Naturbruk

Politiskt Samråd Naturbruk ska på en övergripande och strategisk nivå främja den regionala naturbruksutbildningens verksamhet och utveckling.

Samrådet ska bidra till att avtalet övervakas, följs upp och vårdas, samt att verksamhetens resurssättning diskuteras. Samrådet ska årligen lämna synpunkter avseende utbildningarnas prissättning, strategiska inriktning, dimensionering och ekonomi, till miljö- och regionutvecklingsnämnden inför att dess uppdrag till styrelsen för naturbruk fastställs.

Samrådet träffas en gång per termin och består av fyra representanter från kommunerna samt fyra representanter från regionen. Parterna utser själva de förtroendevalda som ska ingå i samrådet, och regionen är sammankallande och leder mötena. Arbetsformerna i övrigt beslutas gemensamt i samrådet.

7.2 Ledningsråd Naturbruk

Ledningsråd Naturbruk bereder alla ärenden till samrådet och ska därutöver bevaka frågor på nationell, regional och kommunal nivå som påverkar avtalets förutsättningar.

Ledningsrådet träffas två gånger per termin och utgörs av tjänstepersoner med fem representanter från kommunerna samt fem representanter från regionen. Kommunernas ledamöter utses av kommunalförbunden. En representant för kommunalförbunden i Västra Götaland har en plats i ledningsrådet och regionen är sammankallande samt leder mötena. Arbetsformerna i övrigt beslutas gemensamt i ledningsrådet.

7.3 Möte mellan kommunala avtalsparterna och Västra Götalandsregionen

För att öka kunskapen om naturbruksförvaltningens verksamhet och programinriktningar samt förbättra dialogen mellan utbildningshuvudman och kommunala avtalsparter kommer parterna att få möjlighet att träffas vid ett årligt möte. Mötena förbereds i ledningsrådet.

7.4 Västra Götalandsregionens ansvar

Genom avtalet tar VGR ansvar för de frågor som följer av huvudmannaskapet för gymnasieutbildningar, inklusive den anpassade gymnasieskolans utbildningar, inom naturbruksområdet. Miljö- och regionutvecklingsnämnden är ansvarig nämnd i regionen. Enligt skollagen får en region anordna utbildningar inom naturbruk, och Västra Götalandsregionen har därmed stöd i samma lagrum för sin verksamhet som en kommun.

Regionen ansvarar för antagning av elever till utbildningarna.

Regionen ansvarar för att stämna av vilka elever som påbörjat gymnasieutbildning den 15 september på höstterminen och den 15 februari på vårterminen.

Regionen ansvarar för extra anpassning och särskilt stöd till elever enligt vad som anges i 3 kap. 5 § skollagen. I de fall en elev har behov av ytterligare stöd utöver detta, kan regionen och kommunen träffa en överenskommelse om tilläggsbelopp, efter ansökan från naturbruksförvaltningen.

Regionen ska informera berörd kommun om en elev som inte fyllt 20 år utan giltigt skäl är frånvarande i betydande utsträckning.

Regionen ska inom 14 dagar informera berörd kommun om en elev avbryter utbildningen.

7.5 Kommunens ansvar

Kommunen har ansvaret för att dess ungdomar erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet.

Kommunen ansvarar för att möjliggöra och underlätta för regionen att delta i informations- och marknadsföringsaktiviteter på samma villkor som övriga anordnare av gymnasieutbildningar.

Kommunen ansvarar för att inför gymnasievalet lämna uppdaterad information till sina elever inom grundskola och anpassad grundskola om naturbruksutbildningarna som avses i avtalet.

Kommunen ansvarar för att vid terminsstart informera regionen om elevers behov av stöd, enligt vad som anges i 3 kap. 12 j § skollagen. Informationen syftar till att ge eleverna det stöd de behöver och en god start på utbildningen.

Kommunen ansvarar för att informera regionen om naturbruksutbildningar anordnas i egen regi, eller om samverkansavtal för utbildningar på naturbruksområdet tecknas med annan kommun eller region. Informationen ska lämnas till regionen eller kommunernas representanter i Ledningsråd Naturbruk senast terminen före det att utbildningarna planeras starta, för att tas upp på nästkommande möte i ledningsrådet.

Kommunens betalningsansvar kvarstår för de elever som antagits eller påbörjat en utbildning till dess att eleven fullföljt sin utbildning, även om utbildningen blir förlängd eller om avtalet upphör att gälla.

8. Force majeure

Om Västra Götalandsregionen inte kan fullgöra ett åtagande på grund av omständigheter utanför regionens kontroll till exempel arbetskonflikt, eldsvåda, krigshändelse med mera, är inte regionen ansvarig för den skada eller förlust som kan uppkomma för motparten.

9. Tvister

Eventuella tvister som uppkommer med bäring på detta avtal löses i första hand genom lokala förhandlingar. Om parterna inte når samsyn eller en överenskommelse ska medling ske mellan regionen och kommunalförbunden i presidiet för Beredningen för hållbar utveckling (BHU).

10. Underskrifter

För regionen

För kommun _____

Datum

Datum

Regionstyrelsens ordförande

Regiondirektör

Utredning om ny modell för samverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna om gymnasial naturbruksutbildning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord

Inledning – utredningsuppdraget, syfte och genomförande

Avsnitt 1. Näringens kompetensförsörjning

Avsnitt 2. Gymnasial naturbruksutbildning i Västra Götaland

Avsnitt 3. Angående ändringar inom nuvarande samverkansmodell

Avsnitt 4. Förslaget – frivilligt sekundärt samverkansavtal

Sammanfattning och slutsatser i utredningen

Bilaga 1. Kommunekonomiska effekter vid förändringar av nuvarande avtal

Bilaga 2. Översiktlig sammanställning av samverkansavtal i andra regioner

Bilaga 3. Frågor och svar om utredningen

Förord

I Västra Götalandsregionens och kommunernas samverkansavtal för naturbruksutbildning 2025 – 2028 åtar sig parterna att genomföra en utredning om en ny modell för samverkan mellan VGR och kommunerna i Västra Götaland om naturbruksutbildning. Avsikten är att ett nytt avtal med den nya modellen som grund ska träda i kraft senast 2029-01-01.

Kommunalförbunden i Västra Götaland samt VGR har gemensamt utsett Göran Isberg till utredare. Isberg, som senast var förvaltningschef för utbildning i Jönköpings kommun, har en gedigen erfarenhet som skolledare inom stat och kommun, med förvaltningschefsuppdrag i flera kommuner samt chefstjänstgöring på departement och nationella skolmyndigheter.

Göran Isberg har genomfört utredningen självständigt med sekreterarstöd av undertecknad. Under utredningens gång har Isberg haft regelbunden kontakt med politiker i Västra Götalandsregionen respektive kommunerna. Utredaren har också haft kontakt med tjänstepersoner i motsvarande organisationer. Utredningens slutsatser är Göran Isbergs egna.

Anders Carlberg
Strateg, koncernstab regional utveckling
Västra Götalandsregionen

Inledning

Uppdraget till Utredning om en ny modell för samverkan mellan kommunerna och Västra Götalandsregionen om naturbruksutbildning

I Västra Götalandsregionens (VGR) och kommunernas samverkansavtal för naturbruksutbildning 2025 – 2028 åtar sig parterna att genomföra en utredning om en ny modell för samverkan mellan VGR och kommunerna i Västra Götaland om naturbruksutbildning. Bakgrunden till utredningen är att det riktats kritik mot nuvarande samverkansmodell från avtalsparter och att enstaka kommuner aviserat att de inte ställer sig bakom befintlig modell vid nästa beslutstillfälle om ny avtalsperiod.

Kritiken bottnar i att de tre VGR-skolorna som tidigare fanns i de västra delarna av länet (i Dingle, Nuntorp och Strömme) har lagts ner. Fristående naturbruksskolor har etablerats i VGR-skolornas ställe. I överensstämmelse med samverkansavtalet, betalar kommunerna full avgift för elever på dessa skolor. Det innebär höjda kostnader för kommuner som har elever på dessa skolor samtidigt som kommunerna, genom skatteväxlingen, fortsatt är med och finansierar kvarvarande naturbruksskolor som drivs av VGR.

Åtagandet om en utredning innebär att det skall göras en analys av alternativa modeller som kan ligga till grund för samverkansavtal för naturbruksutbildning. Därefter ska ett nytt avtalsförslag läggas fram för beslut i kommunerna och VGR som är baserat på den modell som *Beredningen för hållbar utveckling* (BHU, kommunernas och regionens samverkansorgan) bedömer är lämpligast för långsiktigt hållbar samverkan kring naturbruksutbildning.

Utredningen och beslutsprocessen som följer den kan som längst pågå till 2028-12-31, dvs fram till slutet för avtalet. Det finns dock en strävan och en uttalad målsättning i den politiska beredningen, som representerar både kommuner och VGR, att utredning samt beslutsprocess om en ny modell och nytt avtal slutförs så snabbt som möjligt. Så snart beslut fattats om ett nytt avtal ska det implementeras. En tidtabell har därför tagits fram för utredning och beslutsprocess som innebär att hela utredningsperioden fram till 2028-12-31 inte behöver tas i anspråk. Tidtabellen innebär att beslut om ny samverkansmodell, baserad på utredningens förslag, skall vara fattat av parterna senast 2026-12-31.

Utredningens syfte

Utredningens primära syfte är att utreda en alternativ modell till dagens naturbruksavtal. Flera aspekter av nuvarande och framtida modell för avtal om naturbruksutbildning har berörts av utredningen. Utredningens utgångspunkt har varit det starka regionala engagemanget i utbildningen som bottnar i omsorg om och insikt i betydelsen av lantbrukets kompetensförsörjning.

Betydelsen av kompetensförsörjning genom naturbruksskolorna för lantbruket och gröna näringar har därför varit i centrum för utredningsarbetet. Utredningen har haft åtskilliga möten med näringen som har företrätts av Lantbrukarnas Riksförbund, LRF, som med

sina 22 000 medlemmar i Västra Götaland är ett av Sveriges största länsförbund. Utbildningarna har analyserats utifrån ett relevans- och kvalitetsperspektiv, och frågan om utbildningarnas roll för kompetensförsörjningen har varit central. För att undersöka detta har utredningen haft kontakt med både VGR:s naturbruksskolor och med fristående aktörer.

Möjligheten att utvidga finansieringen genom samverkansavtalet genom att även ersätta kommuner för kostnader för elever som läser naturbruksutbildning på friskolor i Västra Götaland har undersökts. I nuvarande avtal utgår ingen ersättning till kommuner för elever som läser på friskolor inom länet, vilket ifrågasatts av flera kommuner. Behovet av att undersöka denna punkt närmare har uppkommit mot bakgrund av att nedlagda VGR-skolor i Fyrbodal och Sjuhärad har ersatts av friskolor som bidrar till kompetensförsörjningen av lantbruket (även nedlagda VGR-skolan Sparresäter i Skövde kommun har blivit friskola men har inte varit i fokus för dialoger i denna utredning på det sätt som skolorna i Fyrbodal och Sjuhärad varit).

Enligt nuvarande avtal får kommuner samma ersättning för kostnader för elever som läser på naturbruksutbildning utanför Västra Götaland som de får för elever som läser naturbruksutbildning i VGR:s regi, en s.k. utomlännersättning. Ekonomiska effekter av att ta bort "utomlännersättningen" för kommuner med många elever på skolor utanför länet har undersökts.

Utredningen har undersökt betydelsen av naturbruksskolornas lokalisering för möjligheten att kompetensförsörja näringen. Denna del av utredningen har även tittat på elevernas benägenhet att bo på internat för att genomföra utbildning som inte är placerad i närheten av bostadsort.

Utredningen har undersökt hur avtal mellan kommuner och regioner är utformade i andra delar av Sverige. Frågan om skolornas finansiering samt kommunernas engagemang för skolorna genom samverkansavtal har varit av särskilt intresse. Frågan om andra regioners bruk av skatteväxling som finansiering av skolorna har beaktats.

Utredningen har haft omfattande kontakter med kommunerna, både med politiker och tjänstepersoner. Deras synpunkter på utbildningen och avtalsformer har följts upp.

Genomförande av utredningen

Utredningen har genomförts av Göran Isberg, tidigare utbildningsdirektör tillika skolchef i Jönköpings kommun, efter ett beslut av den politiska beredningsgrupp som tillsatts av Beredningen för hållbar utveckling (BHU) för att följa utredningen. Göran Isberg är fristående i förhållande till både VGR och kommunerna i Västra Götaland. Utredaren rapporterar till den politiska beredningsgruppen. Till sin hjälp har Göran haft Anders Carlberg, strateg på staben för regional utveckling, Västra Götalandsregionen.

Utredningen har regelbundet träffat en grupp tjänstepersoner som representerar kommunperspektiven samt sakkunniga inom VGR. Företrädarna i denna grupp är verksamma i kommunalförbunden (Fyrbodal, Göteborgsregionen, Sjuhärad, Skaraborg) samt på juridiska avdelningen, koncernkontoret, VGR och naturbruksförvaltningen, VGR.

Genom kontakterna med kommunerna i VGR har utredningen fått möjlighet att löpande informera och inhämta synpunkter från både politiker och tjänstepersoner i kommunerna. Kontakter och dialog med Västra Götalands 49 kommuner har samordnats med hjälp av de fyra kommunalförbunden i Fyrbodalen, Göteborgsregionen, Sjuhärads och Skaraborg. Förbundsdirektörerna i kommunalförbunden har fått löpande information om utredningen.

Utredningen har också vänt sig till SKR för att få tillgång till juridisk expertis inom skolområdet. Ett särskilt tack riktas till sakkunniga vid naturbruksförvaltningen, VGR, för statistik samt tolkningar kring skolans regelverk.

Utredningens slutsatser är utredarens egna.

Avsnitt I. Näringslivets kompetensförsörjning

Avsnittet behandlar sambandet mellan näringens kompetensförsörjning och branschens förmåga att upprätthålla och stärka naturbrukets kärnverksamheter, främst jordbruk och skogsbruk, nedan med samlingsbeteckningen lantbruk. Som del av denna undersökning skall betydelsen av VGR:s naturbruksutbildning för kompetensförsörjning inom länets lantbruksföretag belysas utifrån ett relevans- och kvalitetsperspektiv, liksom betydelsen för kompetensförsörjningen av den naturbruksutbildning som äger rum på friskolorna och skolor utanför länet. Mot bakgrund av den ökande medvetenheten om Sveriges förmåga att upprätthålla den långsiktiga livsmedelsförsörjningen på kort och lång sikt behandlas även dessa frågor.

Inledande sammanfattning

Denna del i utredningen undersöker sambandet mellan näringens kompetensförsörjning och lantbrukets förmåga att upprätthålla och stärka sina kärnverksamheter, främst jordbruk och skogsbruk. Vidare beskrivs betydelsen av VGR:s naturbruksutbildning utifrån relevans och kvalitet, liksom betydelsen av den kompetensförsörjning som äger rum på friskolor i länet.

En generell slutsats är att behoven inom såväl gröna näringen, särskilt jordbruk, skogsvård och djurhållning för lantbruk, är stora framgent. Det är också många faktorer som på olika sätt påverkar förutsättningar och balanser i utbildningsplatser och efterfrågan på dessa. Avsnittet bygger på Skolverkets planerings- och dimensioneringsunderlag 2023 och PM från Gröna arbetsgivare "Kompetensförsörjning - underlag från Gröna arbetsgivare" (2024) samt ett stort antal intervjuer som genomförts med ett antal ordföranden i LRF:s kommun- och ungdomsavdelningar i Västra Götaland.

Skolverkets planeringsunderlag pekar på en ökad efterfrågan av naturbruksutbildade i förhållande till utbudet. De visar samtidigt att andelen elever som etablerar sig på arbetsmarknaden inom yrket är relativt lågt. Den sammanlagda bedömningen är att antalet erbjudna utbildningsplatser inte behöver öka eftersom det finns många med naturbruksutbildning som idag söker sig till andra branscher och yrken.

VGR och branschföreträdare ifrågasätter Skolverkets slutsats. Regionen vill se ökad volym i utbudet och pekar på att det finns stora skillnader i utbud och efterfrågan på naturbruksutbildning beroende på vilken inriktning eleverna väljer. Naturbruksprogrammet har en unik spännvidd i sina inriktningar och det finns inriktningar där efterfrågan på nyutexaminerade studenter är högt samtidigt som det finns andra inriktningar där eleverna har svårt att hitta jobb inom rätt bransch efter avslutade studier. I sina kommentarer till Skolverkets underlag pekar flera företrädare för arbetsmarknaden på att inriktningar med fokus på lantbruk bör öka i volym medan inriktningar som är inriktade mot djurvård utanför lantbrukssektorn bör dra ner. Regionen pekar på att det finns ett behov av att "importera" arbetskraft för att möta behovet inom lantbruket.

I PM (2024) från Gröna arbetsgivare beskrivs kompetensbristen i lantbruket som en konsekvens av dels pensionsavgångar, dels generellt behov av mer personal. Skrivelsen

lyfter även att den tekniska utvecklingen leder till att kompetenskraven förändras över tid. Gröna Arbetsgivare konstaterar att matchningen på arbetsmarknaden idag är bristfällig och att kvaliteten på utbildningarna inte alltid är tillfredställande inom inriktning djurvård. I gymnasiets naturbruksprogram är det ett högt söktryck på inriktningen djurvård. Ungefär hälften av alla elever på länets friskolor läser denna inriktning. Utbudet måste i högre grad än idag balanseras och dimensioneras för att möta Gröna arbetsgivares och lantbrukets specifika behov. Vi ser idag att många elever bara läser till djurvårdare på nivå 1 medan Gröna arbetsgivares medlemsföretag och andra branscher ofta efterfrågar elever som läst programfördjupning på nivå 2 (helst nivå 3).

Intervjuerna med kommunala företrädare inom LRF underströk näringens många kopplingar till naturbruksutbildningen. Naturbruksutbildningar bidrar till att förse lantbruket med kompetent arbetskraft. Man kan beskriva lantbruksföretagens relation till utbildningarna som ett beroende för att klara branschens fortvarighet. Det finns dock en generell oro för att inte alla elever är tillräckligt förberedda för arbetslivet. Samtalen med LRF har i huvudsak fokuserat på naturbruksutbildningar med lantbruksinriktning – VGR-skolorna, samt Strömma och Nuntorp. (Sparresäter som har inriktning skogsbruk har inte specifikt kommit upp i samtalen). Övriga skolor anses ha liten betydelse för lantbruksföretagen, även om de spelar en viktig roll för kompetensförsörjningen i andra branscher.

Internatboenden är viktiga för elever som studerar långt hemifrån. För en del elever är internatboende en utmaning. Trygga och bra boenden på skolorna är viktiga för att föräldrar ska känna sig bekväma med att skicka sina barn till naturbruksgymnasier. Det är också viktigt att eleverna känner att de får en relevant och intressant utbildning som leder till jobb.

Sammanfattningsvis bidrar naturbruksutbildningarna till att stärka möjligheterna för närproduktion, vilket har stor betydelse för både klimat och samhällssäkerhet. Genom att utbilda arbetskraft som kan arbeta inom lokal och regional livsmedelsproduktion, minskar behovet av långväga transporter och import. Detta ger en direkt miljöfördel i form av minskade koldioxidutsläpp och bidrar även till att upprätthålla en levande landsbygd.

I en större samhällskontext är närproduktionen också central för Sveriges försörjningsförmåga och beredskap i händelse av en långvarig kris eller konflikt. Ett robust lantbruk säkerställer att Sverige kan ha hög självförsörjningsgrad under svåra tider, vilket är en avgörande faktor för landets krisberedskap. Naturbruksutbildningarna ger den kompetens som behövs för att säkerställa att dessa verksamheter på kort och lång sikt.

Skolverkets planeringsunderlag (2023) för gymnasial utbildning – Västra Götaland

Bakgrunden till Skolverkets dokument är att Riksdagen beslutat om ändringar i skollagen som innebär att arbetsmarknadens behov och ungdomars och vuxnas efterfrågan ska få betydelse vid planering och dimensionering av vissa utbildningar inom gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning (komvux). Ändringarna ska öka det tillgängliga utbudet av utbildning på gymnasial nivå, underlätta ungdomars och vuxnas etablering på

arbetsmarknaden samt förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv. Lagändringarna ska tillämpas första gången för utbildning som påbörjas 2025.

Dokumentet från Skolverket belyser de utmaningar och behov som finns inom naturbruksutbildningar och arbetsmarknaden för naturbruksutbildade. Syftet är att ge presumtiva elever en bild av hur arbetsmarknaden kan se ut efter avslutad utbildning och ge ungdomar och vuxna som vill utbilda sig möjlighet att välja utbildning där också arbetsmarknadsbehovet är stort. Däremot blir det problem på vissa gymnasieprogram med ett brett utbud av inriktningar. Det är till exempel naturbruk, el- och energi, VVS och fastighet.

Utbildningsutbud och arbetsmarknadens behov enligt myndigheterna

SCB bedömer att det på nationell nivå väntas bli brist på naturbruksutbildade år 2035. Under prognosperioden väntas tillgången på naturbruksutbildade växa med cirka 15 procent, medan efterfrågan väntas öka med hela 25 procent. Denna ökning beror främst på en utbildningsväxling på arbetsmarknaden där arbetsgivare i högre grad väntas efterfråga en formell naturbruksutbildning.

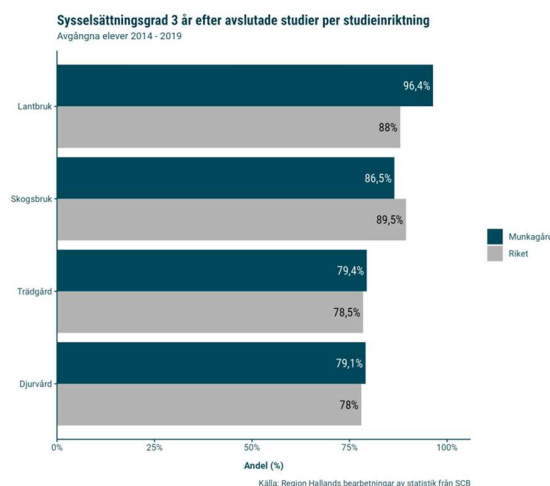
Trots obalansen på arbetsmarknaden bedömer Skolverket att andelen utbildningsplatser på naturbruksprogrammet bör behållas på nuvarande nivå. Enligt SCB väntas arbetsmarknadsläget för naturbruksutbildade vara balanserat framöver. Bakomliggande orsaker till Skolverkets bedömning att andelen utbildningsplatser inte ska förändras är bland annat att etableringsgraden är lägre bland dem som läst naturbruksprogrammet i gymnasieskolan än snittet för yrkesprogram i länet. Motsvarande skillnad i etableringsgrad finns även bland naturbruksutbildade på komvux. Det är även en relativt liten andel naturbruksutbildade som arbetar inom ett yrke som matchar deras utbildning.

Här bör man dock nyansera Skolverkets resonemang. Det finns en relativt hög efterfrågan på utbildade inom vissa delar av naturbrukssektorn. I och med att eleverna inte söker sig till dessa utan till inriktningar där efterfrågan på kompetens är låg, har de inte förutsättningar att få jobb i den delen av arbetsmarknaden för naturbruk där det finns arbetstillfällen. Därav är etableringsgraden låg.

Resonemanget stöds av en uppföljning av etableringsgraden bland elever på Region Hallands naturbruksskola Munkagård. Uppföljningen gäller etableringen på arbetsmarknaden tre år efter avslutade studier under åren 2014-2019. Diagrammet nedan visar att elever som gått lantbruksinriktning har väsentligt bättre etableringsgrad än elever som har studerat på inriktningarna trädgård och djurvård. Även eleverna på skogsbruk har bättre etableringsgrad än dessa.

Sysselsättning per studieinriktning

Med undantag för **skogsbruksinriktningen** är andelen sysselsatta högre bland Munkagårdsgymnasiets elever jämfört med riksgenomsnittet

Halland – Bästa livsplatsen

Region Halland | 7

Källa: Region Halland

Branschens inspel om behov

Nationella branschföreträdare kritiserade SCB:s och Skolverkets slutsats angående naturbruksprogrammets dimensionering. De lyfter behovet av naturbruksutbildade inom olika områden. Till exempel finns det ett stort behov av utbildade inom djuruppfödning, djurskötsel, maskinservice, naturvårdsröjning, naturvårdsavverkning, skogsplantering och administrativa naturbruksyrken. Även inom hästbranschen behövs fler yrkesutbildade medarbetare.

Regionala skillnader och specifika behov

Även Västra Götalandsregionen anser att SCB:s och Skolverkets bedömning om ett balanserat arbetsmarknadsläge är felaktig och menar att behovet av naturbruksutbildade är påtagligt större än vad SCB målar upp. Man pekar på att företagen i regionen hittills löst arbetsbristen genom att ta in utländsk arbetskraft, vilket nu är svårare. VGR lyfter också att det ställs allt högre krav på skogsbruket från samhället, bland annat gällande biologisk mångfald och användande av andra bruksmetoder.

Utbildningsutbudets geografiska spridning

Naturbruksprogrammet bedrevs läsåret 2022/23 i sex av Västra Götalands läns tolv pendlingsområden. Vilka inriktningar som bedrevs varierade mellan pendlingsområdena. Flera av Västra Götalands naturbruksskolor har internatboende. Många av eleverna bor på dessa pga att dagpendling inte fungerar. För kännedom bedrevs komvuxutbildning inom naturbruk av sju huvudmän i länet under åren 2020-2022.

Vanliga yrken efter naturbruksutbildning

Vanliga yrken bland de som har läst naturbruksutbildningar i gymnasieskolan eller komvux inkluderar uppfödare och skötare av lantbrukets husdjur, butikssäljare, djursjukskötare, förare av jordbruks- och skogsmaskiner, lager- och terminalpersonal, trädgårdsanläggare, fastighetsskötare, trädgårdsodlare, vårdbiträde och städare.

Ökad efterfrågan på naturbruksprogrammet

Naturbruksprogrammet utgör tre procent av de erbjudna platserna på gymnasieskolans nationella program i Västra Götalands län läsåret 2023/24 samt generellt i riket, enligt Skolverkets statistik. Andelen förstahandssökande till naturbruksprogrammet har ökat från två procent till tre procent läsåren 2017/18-2022/23. Det är en trend som håller i sig och förstärks inför höstterminen 2025. Nästan hälften av länets elever läste läsåret 2022/23 inriktningen djurvård, följt av lantbruk, hästhållning och skogsbruk.

Ökat elevantal inom naturbruksutbildningar på komvux

Antalet elever som läser naturbruksutbildningar inom komvux har ökat sedan år 2018. Totalt omfattar naturbruk cirka två procent av länets elever inom yrkesinriktad komvux.

Kommentar Skolverkets underlag

Med hänsyn till att Skolverkets uppdrag är att ta fram dimensioneringsunderlag som utgår från arbetsmarknadens behov och ungdomars och vuxnas intresse av utbildningen är det en brist att förslagen till volymanpassning har en svag koppling till programmets olika inriktningar. Arbetsmarknadens uppfattning är att det saknas naturbruksutbildad arbetskraft inom främst lant- och skogsbruksyrken medan det finns en överkapacitet i utbildningen av djurvårdsutbildade med inriktning på smådjur. Den slutsats som man kan förvänta sig i ett underlag som ska fungera som en aktiv vägledning för gymnasieskolans dimensionering och förbättrad matchning på arbetsmarknaden är därför att det innehåller tydliga och relevanta rekommendationer som speglar sektorns behov på inriktningsnivå.

Skolverkets planeringsunderlag får även konsekvenser för tilldelning av statsbidrag för utbildningar på yrkeshögskolenivå. När Myndigheten för yrkeshögskolan gör sina bedömningar av inkommande ansökningar nyttjar man samma statistik som Skolverket för att bedöma behovet av tillkommande kompetens. Det är som nämnts ovan en statistik som underskattar behoven inom jordbruk, skogsbruk och även trädgård, varför många ansökningar med dessa inriktningar fått avslag med motiveringen att arbetsmarknaden inte efterfrågar kompetenserna.

Kompetensförsörjning - underlag från Gröna arbetsgivare

Gröna arbetsgivare är arbetsgivarorganisationen för de gröna näringarna. Organisationen företräder 4 000 medlemsföretag med drygt 30 000 anställda som bedriver verksamhet inom jordbruk, skogsbruk, djursjukvård, trädgårdsanläggning och golf. 2024 publicerade Gröna arbetsgivare en rapport som belyser de komplexa utmaningarna med att matcha utbildningsutbudet med arbetsmarknadens behov inom de gröna näringarna. Gröna arbetsgivare anser att det råder "generell brist" på arbetskraft i Västra Götaland.

Utbildningsutbud och arbetsmarknadens behov

Enligt utredningen "Gemensamt ansvar - en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning, SOU 2020:33" finns det en överetablering inom inriktningen djur/djurvård, vilket kan leda till felaktig statistik. Naturbruksskolornas förening har dock sett en ökning av elever inom skogsbruk och jordbruk på naturbruksprogrammet, vilket delvis beror på breddad rekrytering och ökade elevkullar. Enligt statistik från Skolverket

tar naturbruksprogrammet elever från andra program, medan siffrorna för trädgård och djurvård är ungefär desamma som tidigare år.

Arbetsmarknadens behov

Arbetsförmedlingen rapporterar att det finns cirka 6600 yrkesverksamma förare av jordbruks- och skogsmaskiner i Sverige, varav endast 2 procent är kvinnor. Möjligheterna till arbete inom dessa yrken är mycket goda, särskilt för dem med relevanta certifikat och behörigheter. På fem års sikt bedöms möjligheterna till arbete för förare av jordbruks- och skogsmaskiner vara fortsatt stora. Konkurrensen om jobben inom uppfödning och skötsel av djur kommer att vara liten, vilket innebär goda arbetsmöjligheter även där.

Rekryteringsbehov inom gröna näringar

Gröna arbetsgivares medlemsföretag efterfrågar främst yrkesarbetare, och nästan 70 procent av företagen anser att naturbruksprogrammet med inriktning lantbruk eller trädgård är den viktigaste rekryteringsbasen.

Etablering på arbetsmarknaden

Enligt Skolverket är nästan 60 procent av eleverna inom lantbruk etablerade på arbetsmarknaden ett år efter examen, medan motsvarande siffra för trädgård endast är 33 procent. Inom skogsbruk är nästan hälften av eleverna etablerade, men siffrorna kan vara missvisande på grund av olika inriktningar inom programmet. Det finns anledning att tro att elever med inriktning skogsbruk har en högre etableringsgrad och en lägre andel som läser vidare på högskolan.

Yrkesvux och yrkeshögskola

Antalet elever inom yrkesvux och yrkeshögskola har ökat de senaste åren, särskilt inom skogsbruk. Det finns dock ett stort behov av arbetskraft på grund av många pensionsavgångar och en ökad efterfrågan på kompetens inom skogsbruket. Enligt Industrirådet behövs det anställas många inom skogsbruket de närmaste tre åren, både arbetare och tjänstemän. Företagen rapporterar ett behov av 3000 personer för skogsvårdsarbete, 1500 skogsmaskinförare och 1150 för skogsvårdsarbete med plantering.

Lantbruk

Ett stort problem för kompetensförsörjningen inom lantbrukssektorn är att alltför få väljer att utbilda sig till yrken inom näringen, detta trots att antalet elever ökar. Djurskötare samt maskinförare med relevant utbildning och intresse för näringen framstår som bristyrken. Inom uppfödning och skötsel av lantbruksdjur finns 13 200 yrkesverksamma i Sverige, varav cirka 30 procent är kvinnor och 70 procent är män. Gröna arbetsgivares medlemmar anser att kompetensförsörjningen är den viktigaste frågan, näst efter lönsamheten. 36 procent av medlemsföretagen ser tillgången på yrkesarbetare som den viktigaste frågan de kommande två åren, enligt en enkät till

medlemsföretagen. Orsaken till rekryteringsbehovet är dels pensionsavgångar och ersättningsrekryteringar, dels behov av mer personal. Den tekniska utvecklingen inom yrkesområdet fortsätter, vilket innebär att även kompetenskraven successivt kommer att förändras.

Djurvård

Inom djurvård är det ett högt söktryck på gymnasiet, men utexaminerade elever behöver bättre kompetens för att vara riktigt gångbara efter gymnasieexamen. Vi ser idag att många elever bara läser till djurvårdare på nivå 1 medan Gröna arbetsgivares medlemsföretag och andra branscher ofta efterfrågar elever som läst eftergymnasial programfördjupning på nivå 2 (helst nivå 3). Utredningen "Bättre förutsättningar inom djurens hälso- och sjukvård, SOU 2022:58" föreslår att det ska införas en möjlighet för djurvårdare att ansöka om godkännande av Jordbruksverket, men inga konkreta förslag har ännu lagts fram av regeringen. Den osäkra framtiden för yrket som djurvårdare har lett till en minskad efterfrågan på djurvårdare hos medlemsföretagen.

Intervjuer med företrädare för Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)

Denna del av utredningen grundas på intervjuer med företrädare för LRF-organisationen i Västra Götaland. LRF i Västra Götaland har 20 100 medlemmar och det finns 17 000 lantbruksföretag i branschen i länet. Tolv intervjuer genomfördes med representanter för LRF:s kommun- respektive ungdomsorganisationer under hösten 2024. Intervjuernas längd varierade i längd mellan en och två timmar.

Syftet med intervjuerna var att göra en bedömning av skolornas betydelse för näringens kompetensförsörjning och att ta del av LRF:s synpunkter på de olika skolornas kvalitet, relevans för näringen, önskemål om förändringar och utvecklingsmöjligheter gällande samverkan mellan näringen och de olika skolorna.

Nedan följer en kort sammanfattning av återkommande och framträdande synpunkter vid intervjuerna avseende naturbruksutbildningarnas betydelse för kompetensförsörjning och lantbrukets förmåga att upprätthålla och stärka primärproduktionen av lantbruksprodukter, till exempel kring utbildningarna kvalitet, utbud och tillgänglighet/lokalisering samt söktryck och intresse. Resultatet har sammanfattats under tio rubriker:

Kompetensförsörjning

Naturbruksutbildningar bidrar till att förse lantbruket med kompetent arbetskraft. Lantbruksföretagens beroende av utbildningarna är stort. Det finns dock en oro för att inte alla elever är tillräckligt förberedda för arbetslivet. Frågan om mötet mellan arbetsgivare och elev lyftes i många av intervjuerna. Det sker dels i samband med APL (se nedan), dels i samband med att eleverna skall gå ut på arbetsmarknaden. I intervjuerna lämnades många förslag på hur samverkan mellan arbetsliv och utbildning kan förbättras. Det är viktigt att utbildningarna inkluderar både teoretiska och praktiska moment för att ge en bred bas.

Utbildningarnas kvalitet

VGR:s skolor samt Strömme och Nuntorp anses ha hög kvalitet, särskilt när det gäller praktisk erfarenhet och relevans för arbetslivet samt teori. Det finns skillnader mellan dessa skolor men de har det gemensamt att de har lantbruksföretagen som elevernas viktigaste arbetsmarknad. LRF:s representanter är mycket angelägna om att Strömme och även Nuntorp fortlever för att inte försämma näringens tillgång till relevant arbetskraft i ett kompetensförsörjningsläge som redan är kritiskt inom vissa delbranscher. I samtliga intervjuer framkom det att friskolor som inte har inriktning lantbruk eller skogsbruk i sina naturbruksprogram anses mindre relevanta för lantbrukets behov eftersom de fokuserar mer på husdjur än lantbruksdjur.

Utbud och tillgänglighet

Det finns en variation i utbildningsutbudet, med vissa skolor som erbjuder specialiseringar inom djurvård, växtodling och maskinteknik. Vuxenutbildning är ett viktigt komplement som grund för yrkesbytare som kommer in i branschen. Det finns en utbredd användning av fortbildningskurser i anslutning till skolorna som är viktig för kompetensutveckling för dem som redan är i branschen.

Elevers perspektiv

Trygga och bra boenden på skolorna är viktiga för att föräldrar ska känna sig bekväma med att skicka sina barn till naturbruksgymnasier. Det är viktigt att intresse kan väckas för utbildningarna redan i grundskolan då en stor grupp potentiella elever inte är bekanta med naturbrukssektorn från uppväxten och inte har några kontakter med branschen genom familjen eller på annat sätt. Det är viktigt att eleven känner att de får en relevant och intressant utbildning som leder till jobb.

Lokalisering

Skolornas geografiska placering påverkar tillgängligheten för elever från olika regioner. Internatboenden av god kvalitet är viktiga för elever som studerar långt hemifrån. Det finns elever som ser det som en positiv möjlighet att studera hemifrån och andra som avstår från studier för att de inte är lockade av internatboende. Västra Götaland är ett relativt stort län med utspridd befolkning och det leder till att elever som bor långt från naturbruksskolorna med inriktning på lantbruk kan få tidskrävande resor.

Söktryck och intresse

Söktrycket varierar mellan skolor och program. Vissa skolor som Strömme har högt söktryck men också begränsad kapacitet och måste säga nej till elever. Intresset för naturbruksutbildningar påverkas av faktorer som studiebesök och marknadsföring.

Praktik och APL (Arbetsplatsförlagt Lärande)

Praktik är en central del av utbildningen och anses mycket värdefull för att ge eleverna

praktisk erfarenhet. Det finns behov av att utbilda handledare på praktikplatserna för att säkerställa att både handledare och elev har rätt förväntningar på APL. En bra och lärorik praktikperiod bäddar för att ungdomen vill fortsätta inom yrket. LRF:s bedömning är att det finns mer att göra för att göra APL till en positiv upplevelse för både mottagande företag och eleven.

Utmaningar med finansiering

Finansieringen av skolorna är en återkommande fråga. Kostnaderna för att erbjuda adekvat utbildning inom lantbruk är betydande jämfört med flertalet andra utbildningar, även på yrkesprogrammen. Det är särskilt de fristående skolorna som har lyft problematiken med branschföreträdare som i sin tur tagit upp den med utredningen.

Kommuner med egna utbildningar med samma inriktning som finns på friskolorna – ofta med djur som kan handhas för relativt låga kostnader – hänvisar till den kommunala prisnivån på sina egna utbildningar i sina kontakter med de fristående huvudmännen som driver djurvård till högre kostnader per elev. Denna praxis överensstämmer med regelverket men får negativa konsekvenser för skolor som tvingas anpassa sina priser till kostnader som motsvarar utbildningar som är billigare att genomföra.

Framtida behov och utveckling

Det finns ett behov av att anpassa utbildningarna till framtida behov inom lantbruken, inklusive kompetens inom IT och ekonomi. Skolorna bör också arbeta med att förbättra relationerna med näringslivet och säkerställa att utbildningarna möter branschens krav

Teknologisk utveckling

Utbildningarna behöver hålla sig uppdaterade med den teknologiska utvecklingen inom lantbruken, inklusive användning av simulatorer och IT. Samarbete med forskning och utveckling (FoU) är viktigt för att addera mervärde till utbildningarna.

Sammanfattningsvis framkom många synpunkter i intervjuerna som kan vara av värde att erinra sig och gå tillbaka till i den fortsatta utvecklingen av naturbruksutbildningen.

Utredningen gör bedömningen att samverkan mellan näring och utbildningsanordnare är en av nycklarna för att upprätthålla intresset för och efterfrågan på utbildningarna.

Samverkan mellan arbetsliv och skola är av central betydelse och bör prioriteras högt av bägge parter. LRF:s uppfattning är att det är särskilt viktigt att kommunerna och regionen tar ytterligare initiativ och ökar sitt engagemang för att relevant utbildning av hög kvalitet fortsatt finns att tillgå för länets unga som vill utbilda sig inom området.

Framtida behov av kompetensförsörjning mot bakgrund av näringslivets rekryteringsbehov samt stärkt självförsörjningsgrad ur ett kommunalt och regionalt perspektiv

Västra Götalands roll för den nationella livsmedelsförsörjningen är stor. Regionen och dess 49 kommuner har den största produktionen av spannmål och mjölkinvägning av alla län. I en muntlig uppgift anger SLU i Skara att Västra Götaland har varierande storlek av livsmedelsproduktionen på åkerareal och lantgårdar och att det sammantaget rör sig om minst 20 procent av den totala livsmedelsproduktionen.

Aktuella uppgifter från Jordbruksverket (2023) om regionandelar av olika produktionsgrenar är följande:

- 17.8% av det totala antalet nötdjur i Sverige finns i Västra Götaland
- 21% av Sverigeproduktionen av spannmål, trindsäd och oljeväxter finns i Västra Götaland trots att länet bara har 16% av Sveriges totala åkerareal
- 21 % av Sveriges totala grisproduktionen finns i Västra Götaland

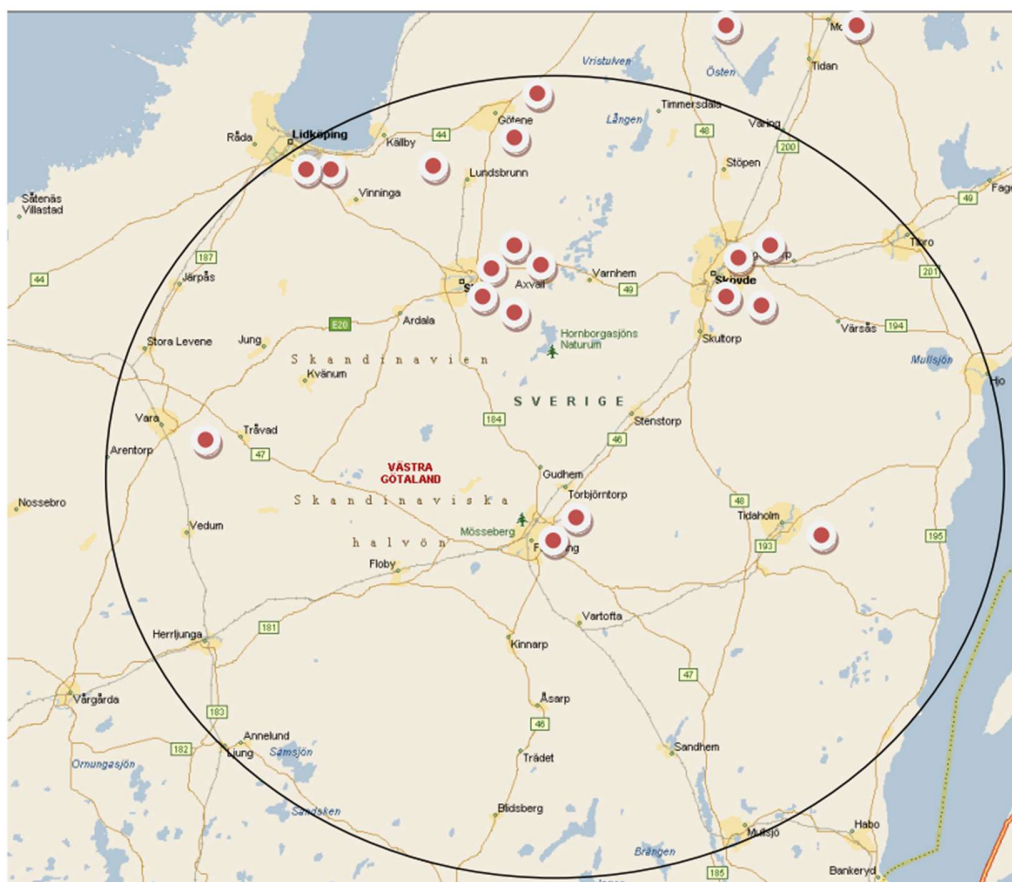
Dessutom finns en betydande förädling genom tillverkare som Lantmännen, Orkla, Paulig, Fazer, Arla, Falköpings Mejeri, Scan och ett flertal andra slakterier samt Estrella. Det finns också ett betydande antal små och medelstora bolag och som nämnts över 21 000 medlemmar i LRF. Om mängden utländsk arbetskraft inom bransch bibehålls på nuvarande nivå behövs fler än 160 lantbrukselever examineras per år för att bibehålla nuvarande produktionsförmåga av livsmedel inom Västra Götaland.

Över tid ökar dessutom behovet vilket också redovisats av SCB i deras beräkningar. Det beror bland annat på att över 30 procent av lantbrukarna är över 65 år. Dessutom ändras kompetensbehoven i och med lantbrukets automatisering och introduktion av nya tekniker. Väl fungerande naturbruksskolor har möjlighet att både inkludera dessa kompetenser i gymnasieutbildningen men kan även erbjuda fortbildning för yrkesverksamma.

Lantbruket i Västra Götaland är inte jämnt fördelat. Kommunerna i Skaraborg har störst andel lantbruksföretag och anställda i företagen medan Göteborgsregionen har den lägsta andelen jordbruksföretag. Över tid har det vuxit fram starka livsmedelkluster i Skaraborg. Logistikflödena från Skaraborg till Göteborg respektive Stockholm understryker Skaraborgs centrala betydelse. Slutsatsen är att beroendet av en väl fungerande kompetensförsörjning för lantbruket är särskilt stort i Skaraborgs och Sjuhärads kommuner, och det är också i dessa kommuner man har flest elever på naturbruksprogrammen.

Kartan nedan visar var de 20 största livsmedelsföretagen och deras logistikcentra är lokaliserade i Skaraborg. Cirkeln markerar 3,5 mils radie kring Falköping. Det framgår också att delar av Sjuhärad med kommunerna Herrljunga, Ulricehamn och Vårgårda ingår i klustret.

Samtidigt som kartan understryker Skaraborgs och östra Sjuhärads centrala betydelse för branschen har vissa mindre lantbrukskluster i andra delar av Västra Götaland också stort behov av kompetensförsörjning till företagen. Det gäller inte minst dalsländska Dalboslättan i Fyrbodal respektive Viskadalen i sydvästra Sjuhärad. I dessa områden i de nordvästra och sydvästra länsdelarna finns betydande jordbruksmarker och expansiva företag.

Källa: *Slutrapport - Godskartläggning och analys av livsmedelsflöden i Västra Götaland – Ett delprojekt till Food Port, Västra Götalandsregionen, 2013*

En fråga som vuxit i betydelse under senare år är Sveriges livsmedelsförsörjning under perioder av stängda gränser. Kommunerna och regionerna har en avgörande roll i att säkerställa livsmedelsförsörjningen vid kriser och i beredskapssituationer vilket bland annat utvecklas i Livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU 2024:8) där man pekar på att den enskilda kommunen har ökat ansvar för invånarnas tillgång till livsmedel, samt även Nationell säkerhetsstrategi (Regeringskansliet Statsrådsberedningen, 2024).

Kommunernas ansvar omfattar både planering och bidrag till den praktiska hanteringen av livsmedelsdistribution samt för att minimera sårbarheten i försörjningskedjan. Detta innebär att de ska ha beredskapsplaner för att hantera störningar i leveranskedjor, skydda utsatta grupper och upprätthålla en fungerande kontroll av livsmedelshantering. Genom sitt ansvar för dricksvattenförsörjningen och livsmedelskontrollen säkerställer kommunerna att tillgången på säkra livsmedel bibehålls även i krissituationer.

Regionerna har en strategisk samordningsroll och arbetar med att säkerställa en stabil livsmedelsförsörjning i ett större geografiskt område. De ansvarar för att utveckla och implementera regionala beredskapsstrategier i samverkan med kommuner, myndigheter och näringsliv. En central del av detta arbete är att stärka livsmedelskedjans motståndskraft genom att öka den regionala självförsörjningsgraden och minska beroendet av externa leveranser. Regionerna har även ett ansvar för att säkerställa att vårdinrättningar och andra samhällskritiska verksamheter har tillgång till livsmedel vid kris och krig.

En viktig del i regionens arbete med livsmedelsförsörjning är de naturbruksutbildningar som bedrivs inom regionen. Dessa utbildningar bidrar till att säkerställa kompetensförsörjningen inom jordbruk, livsmedelsproduktion och beredskap för krissituationer. Genom att utbilda framtida yrkesverksamma inom de gröna näringarna stärker naturbruksgymnasier och andra utbildningsinstitutioner den lokala och regionala förmågan att hantera livsmedelsförsörjning vid samhällsstörningar. Utbildningarna spelar även en viktig roll i att främja hållbara och resilienta produktionsmetoder samt att utveckla nya teknologier och innovationer för en tryggare livsmedelsberedskap. Genom praktisknära utbildningar och samverkan med näringslivet säkerställs att eleverna får nödvändig kunskap och erfarenhet för att bidra till regionens livsmedelsberedskap.

Kommuners och regioners beredskap bygger på ett nära samarbete med nationella myndigheter som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Livsmedelsverket och länsstyrelserna. Genom att kartlägga sårbarheter, utveckla robusta försörjningskedjor och säkerställa att det finns fungerande logistik- och distributionssystem kan både kommuner och regioner effektivt hantera livsmedelsförsörjning vid samhällsstörningar. En ökad lokal och regional produktion av livsmedel samt stärkta lagerhållningssystem är avgörande för att minska sårbarheten och säkerställa en fungerande livsmedelsförsörjning i kris- och beredskapssituationer.

Även om fiske och vattenbruk är en del av Sveriges primärproduktion av livsmedel och särskilt västkustens produktion av marina livsmedel är betydande ingår bedömningar av den blå livsmedelssektorns kompetensförsörjningsbehov inte i denna utredning, som endast har fokus på kompetensförsörjning för jord- och skogsbruksproduktion. Tillgång till svensk fiskråvara genom landningar i Bohuslän och till produktionsanläggningar i svensk fiskberedningsindustri spelar en central roll i planeringen för svensk livsmedelssäkerhet under skärpt beredskap.

Bilden av genomförandet och upprätthållandet av den kommunala, regionala och statliga ansvarsfördelningen för livsmedelsförsörjningen fördjupas och förtydligas i detta nu mot bakgrund av säkerhetsläget.

Avsnitt 2. Gymnasial naturbruksutbildning i Västra Götaland

Avsnittet ger en översiktlig bild av utbudet av gymnasial naturbruksutbildning i Västra Götaland. Även elevernas upplevelser av skolorna och vilka faktorer som påverkat deras skolval redovisas. Vidare behandlas frågan om betydelsen av det geografiska avståndet till utbildningen för val av skola.

Inledande sammanfattning

Detta avsnitt inleds med beskrivning av behov av naturbruksutbildningar i riket och länet, utbildningar på naturbruksprogrammet i länet samt hur eleverna väljer samt vad spelar in när ungdomar väljer skolor samt möjlighet att bo.

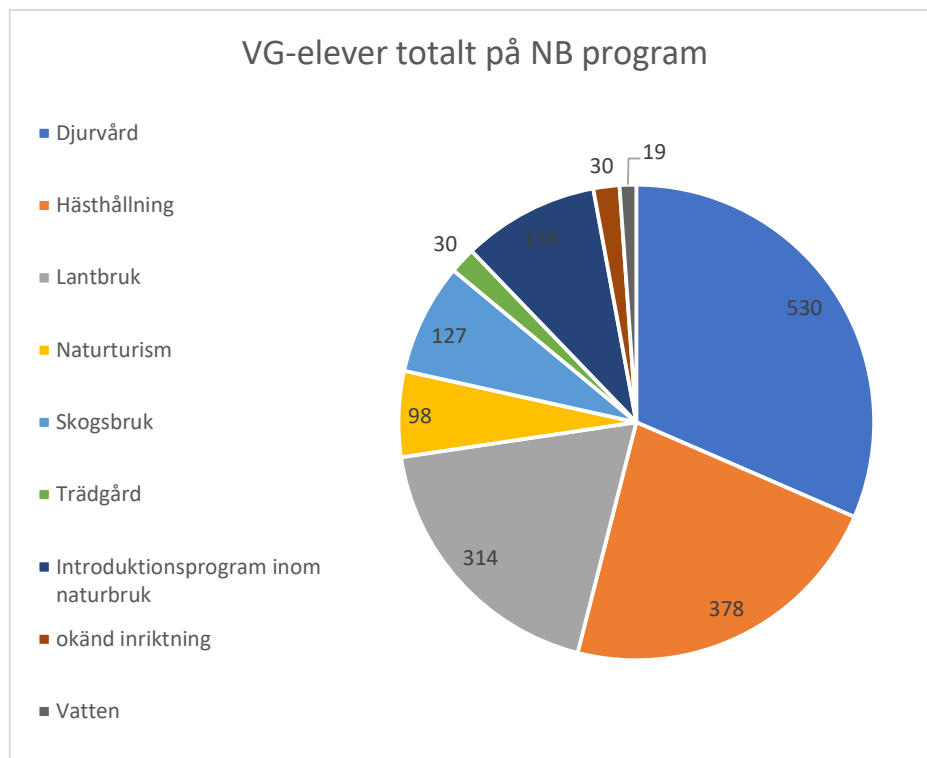
En slutsats torde vara att vi med den data vi har tillgänglig inte kan konstatera att det enbart är avsaknad av VGR skolor som medfört att det är relativt lägre andelar som läser naturbruksutbildningar och därmed en utmaning för näringen på sikt i regiondelarna Fyrbodalen och GR utan det är troligen andra faktorer som har betydelse eftersom det finns fristående skolor i eller i nära anslutning till dessa delregioner.

Elever vid VGR:s skolor uppger i en studie 2023-10-04 att internatet var en av aspekterna av programmet som gjorde att man fick upp ögonen för skolorna och att man ville pröva på att ta ett större vuxenansvar. Eleverna menar vidare att skolans placering inte varit varken ett hinder eller en anledning till att man valt utbildning. Många elever har goda insikter vad som krävs för att genomföra utbildningen och menar att internaten är en förutsättning för att man ska kunna gå utbildningen. Det är inte möjligt att pendla, även om man bor ganska nära, särskilt för vissa inriktningar.

Sist i denna del presenteras några sammanfattade resultat från Ungdomsbarometern - Framtidens lantbrukare (2023) Myndighetssamverkan för hållbart jordbruk. Den är genomförd mot bakgrund av att lantbruket står inför stora utmaningar nu och framåt kopplat till ägar- och generationsskifte. Ungdomsbarometern har genomfört denna studie på uppdrag av Jordbruksverket. De noterar att avgörande för att man vill jobba i branschen är intresset för jordbruk. Man konstaterar i undersökningen att det är få ungdomar som har kunskap om branschen och de utbildningar som kan leda till jobb. Det finns också negativa attityder och fördomar om lantbruk i allmänhet. I kontrast till detta framgår i undersökningen att de elever som går på naturbruksutbildningsprogrammet är mycket nöjda med sitt val. Sammanfattningsvis konstateras att ungdomar, inte helt obekant, är väldigt intressestyrda och att intresse verkar vara en mycket stark drivkraft hos naturbrukselever.

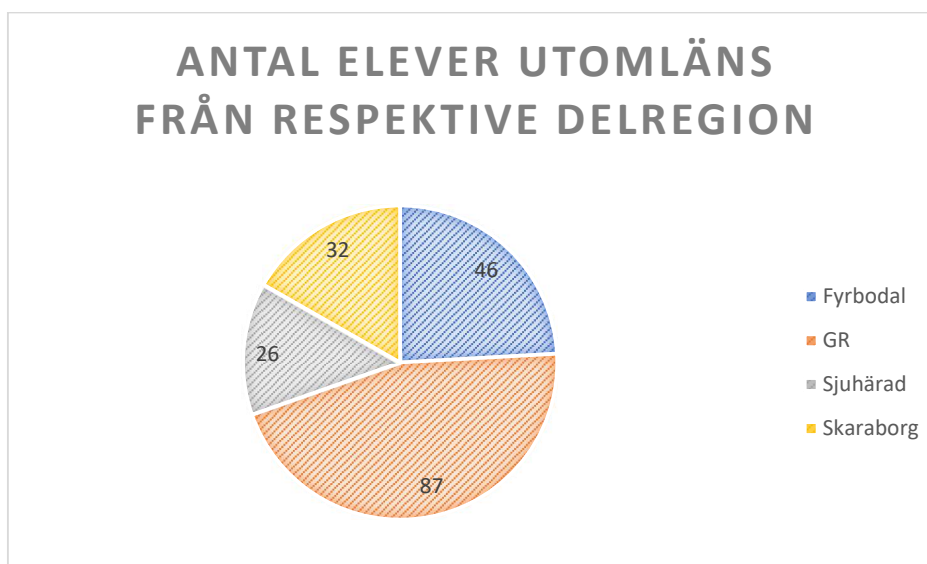
Utbildningar på naturbruksprogrammet i länet och hur eleverna väljer

I Västra Götalands län är söktrycket till naturbruksprogrammet jämförbart med övriga riket; cirka 3 % av de som söker gymnasiet påbörjar naturbruksprogrammet. Inför läsåret 2023/2024 var det 1682 elever i VG-län som gick på någon naturbruksutbildning i Sverige, fördelat på inriktningar enligt följande:

Figur 1 VGR-statistik 2024/2025

Av de 1682 eleverna var det 191 som valde att läsa naturbruksutbildning utomlängs (som sökt ersättning för skolplaceringen utanför Västra Götaland från VGR), fördelade enligt följande utifrån delregionerna:

Figur 2 VGR-statistik 2024/2025

Dominerande utbildningar utomlängs är för:

- Fyrbodals elever går främst på Lillerudsgymnasiet (18 elever) samt Forshagaakademin (8 elever) i Värmland. I övrigt finns ett fåtal elever på cirka 8 skolor runtom i Sverige
- Göteborgsregionens elever går främst på Sverige Ridgymnasier (29 elever), Munkagårdsgymnasiet (16 elever) samt Forshagaakademin (10 elever). I övrigt är ett mindre antal elever fördelade på cirka 18 skolor runtom i Sverige.
- Sjuhärads elever går främst på Munkagårdsgymnasiet (11 elever) och Sveriges Ridgymnasier (9 elever). Övriga är fördelade på cirka 4 skolor runtom i Sverige,
- Skaraborgs elever får främst på Forshagaakademin (8 elever) samt Sverige ridgymnasier (6 elever). I övrigt finns ett fåtal elever på cirka 10 andra skolor i Sverige.

Den tydliga tendensen när det gäller naturbruksutbildningar utomläns är att eleverna går på "specialutformade inriktningar" så som fiskeinriktningen på Forshagaakademin, eller går någon form av ridutbildning utanför länet. Det går också att se en tendens att kommuner som ligger nära Värmland eller Halland går på skolor precis i anslutning till gränsen, till exempel Lillerudsgymnasiet i Värmland eller på Munkagårdsgymnasiet i Hallands län.

I Västra Götalands län är naturbruksutbildning ett medelstort yrkesprogram. Andelen skiljer sig dock åt beroende på i vilken delregion eleverna bor. Inriktningen på näringsliv och arbetsmarknad har stor påverkan på elevernas val liksom närheten till skolor med historiskt stark förankring i bygden. I nedanstående tabell ser vi fördelningen över elever som går på naturbruksutbildningar i länet. I vissa kommuner går nästan var tionde elev på en naturbruksutbildning (exempel på kommuner med många på naturbruk är Tanum, Gullspång, Bollebygd, Herrljunga, Essunga, Vara och Grästorps). Gemensamt för kommunerna med många på naturbruk är att det generellt är små kommuner på landsbygden. Kommuner med minst antal elever på naturbruksgymnasiet är ofta stora, (exempel är Borås, Göteborg, Mölndal, Skövde, Trollhättan, Vänersborg) men det finns även mindre kommuner som har få naturbrukselever (exempel är Lysekil, Strömstad, Tidaholm).

Utredningen noterar att det är en väsentlig skillnad mellan de delregionala geografierna i hur stor andel av gymnasieungdomarna som är inskrivna på naturbruksutbildningar. Skaraborg och Sjuhärad utgör en egen kategori med hög andel elever på naturbruksprogram, medan Fyrbodal och Göteborgsregionen har en relativt låg andel. Utfallet verkar delvis oberoende av närheten till VGR-skolor.

Nedanstående tabell visar eleverna som går på ett naturbruksprogram i Västra Götalands län 2023/2024, här är alltså de 191 som går utomläns inte medräknade:

Delregioner:	Summa av totalt NB	Summa av totalt gymnasiet	Andel elever på NB-program
Fyrbodals	248	13 178	1,9%
GR	650	34 004	1,9%
Sjuhärad	373	8 282	4,5%
Skaraborg	411	9 065	4,5%
Totalsumma	1 682	64 529	2,6%

Källa: VGR-statistik 2023/2024

Med utgångspunkt från att det finns fristående skolor som är i Fyrbodals och Göteborgsregionens närområde – även på andra sidan länsgränsen – kan man svårligen hävda att det är avsaknaden av skolor i närområdet och det geografiska avståndet till VGR:s naturbruksskolor som styr att det är en jämförelsevis lägre andel elever som går naturbruksprogram i ovannämnda delregioner. Förklaringen är snarare utvecklingen av lantbruksnäringen i dessa delregioner.

Historiskt har söktrycket till VGR:s och tidigare landstingets naturbruksskolor varit relativt jämnt fördelat över Västra Götaland, även om det varit ett större söktryck mot skolorna i Skaraborg, i första hand från elever som varit boende i Skaraborgskommunerna. Omstruktureringen av det svenska lantbruket under det senaste halvsekle har gjort att många jordbruksföretag försvunnit. De som är kvar har ofta blivit mer storskaliga och förekommer ofta i geografiskt avgränsade kluster, jämfört med när lantbruksföretagen var mer jämnt fördelade över ett stort antal västsvenska landsbygdskommuner under 1900-talet. Lantbruk är ett styrkeområde i Skaraborg, som framhåller det som en av sina viktigaste ”resursbaser”, vilket bidrar till fortsatt högt söktryck från Skaraborgs kommuner till VGR:s naturbruksskolor.

Det finns en historik av att elever från Skaraborg och Sjuhärad har sökt sig till VGR:s och tidigare landstingets naturbruksskolor. Historiskt skedde det även i Fyrbodals (Dalsland och Bohuslän) men omstruktureringen av lantbruket i denna del av Västra Götaland under det senaste halvsekle har gjort att många jordbruksföretag försvunnit, även om det finns fortfarande finns ett stort antal lönsamma företag kvar. Förklaringen är i stor utsträckning lantbrukets strukturomvandling och att specialiseringen på vissa lantbruksbranscher sker i begränsade geografiska kluster, jämfört med när lantbruksföretagen var mer jämnt fördelade över ett stort antal västsvenska

landsbygdskommuner under 1900-talet. Lantbruk är ett styrkeområde i Skaraborg, som framhåller det som en av sina viktigaste "resursbaser", på ett sätt som det inte längre är i andra delar av Västra Götaland och det bidrar till fortsatt högt söktryck på VGR:s naturbruksskolor.

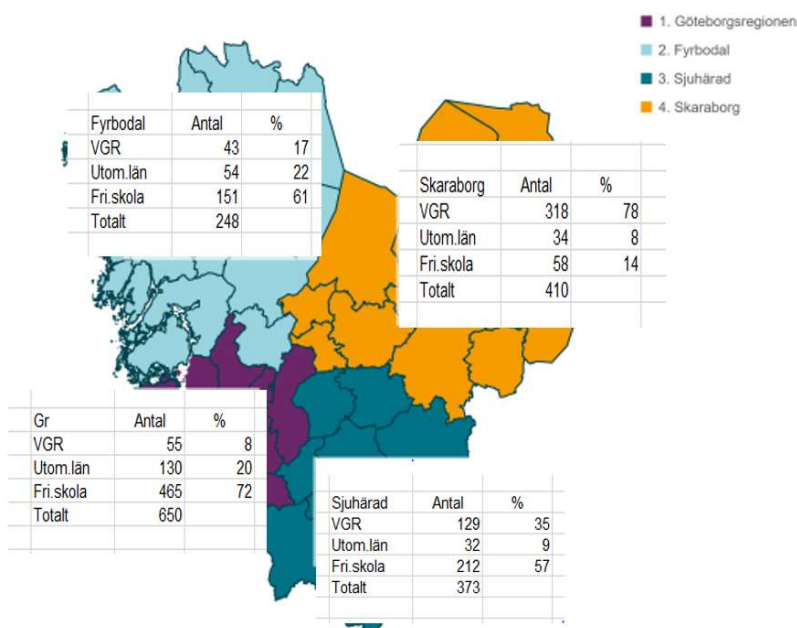
Fördelningen av elever på olika huvudmän och inriktningar

Av de 1682 eleverna som går på naturbruksutbildningar inom Västra Götalands län går 545 på en skola som Västra Götalandsregionen är huvudman för.

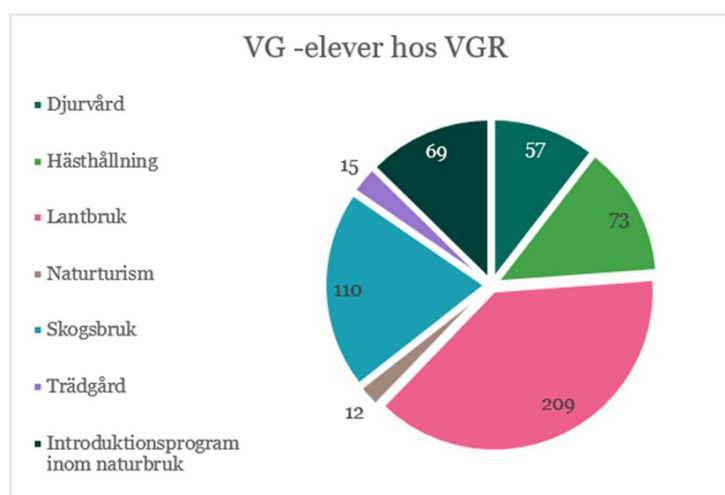
Elevfördelning 2023 antal och %

- VGR Elever
- Utomlänselever
- Andra huvudmän än VGR inom VG
- Totalt

	Antal	%
Totalt	1681	
VGR	545	32
Utom.län	250	15
Fri.skola	886	53

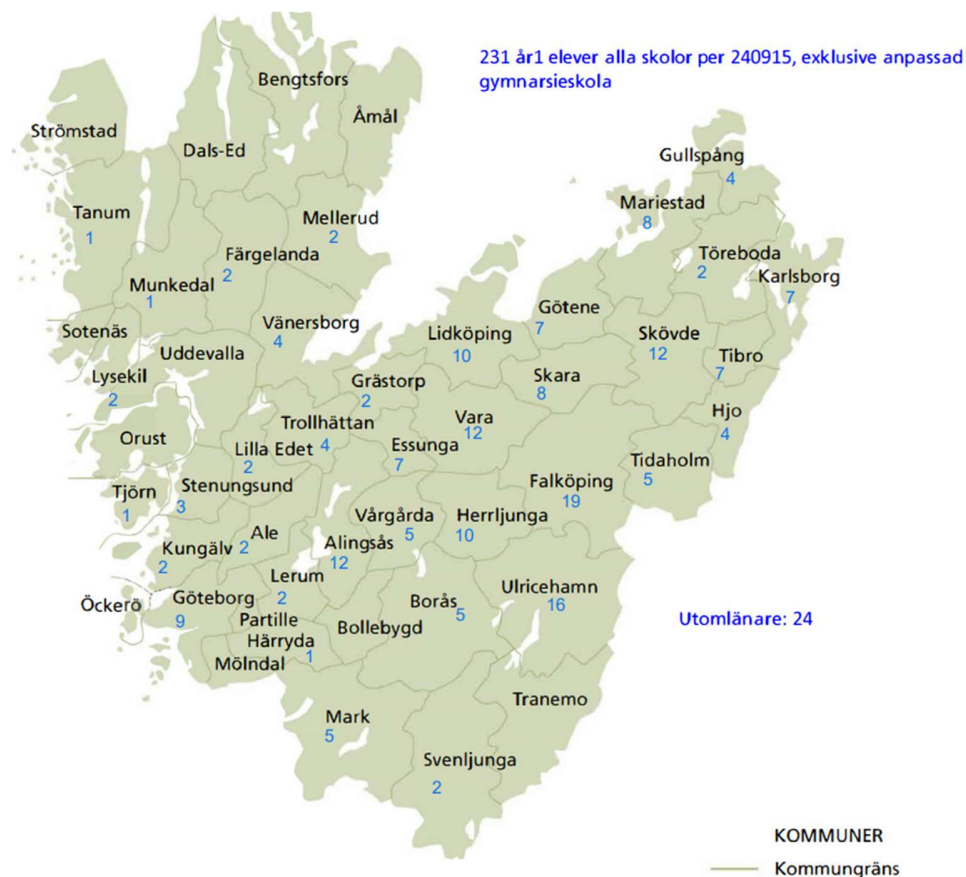
Fördelningen mellan inriktningarna på VGR-skolorna ser ut på följande sätt:

Figur 3 VGR-statistik 2024/2025

VGR:s skolor erbjuder samtliga inriktningar med flertalet utgångar. Den dominerande inriktningen är lantbruk då Uddetorp endast erbjuder denna inriktning, samtidigt som

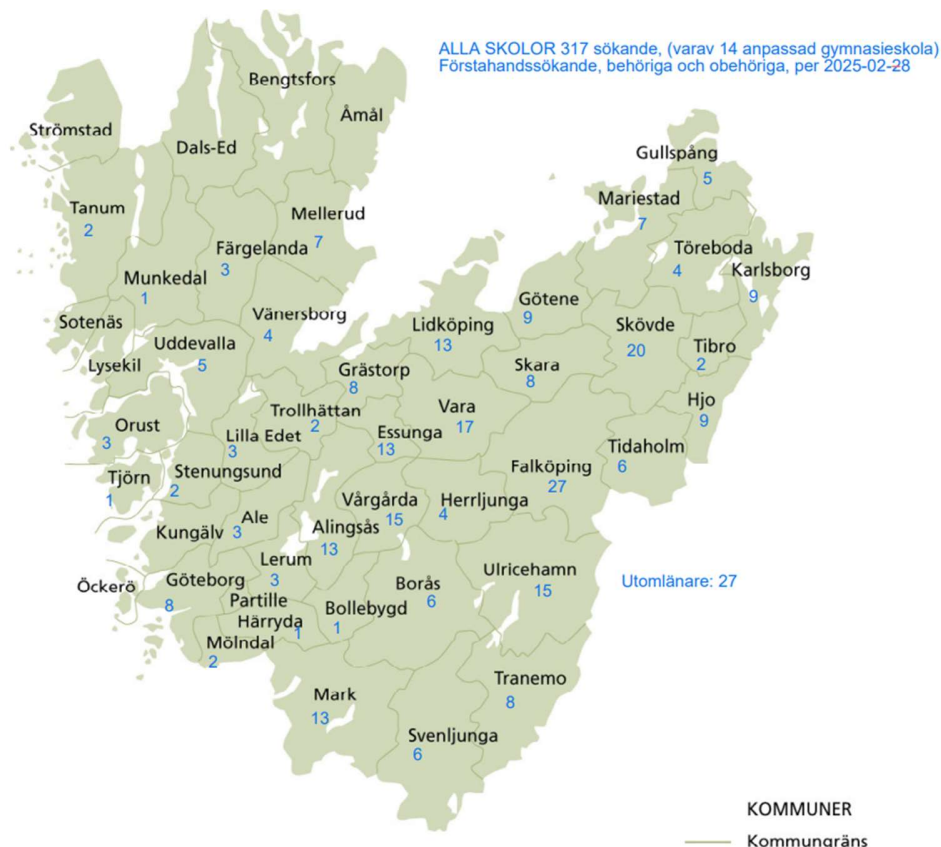
den också finns på Sötåsen. Även Svenljungas skogsbruksinriktning är stor, samt Axevalla Hästcentrums hästhållning. Till de olika VGR-skolorna kommer elever från i stort sett alla kommuner:

Figur 4 VGR-statistik 2024-09-15

I år har VGR:s naturbruksskolor 317 förstahandssökande i det preliminära gymnasievalet, motsvarande en ökning av sökande med 19 procent sedan föregående år. Det är värt att notera att det är fler sökande från Fyrbodalen vilket förhoppningsvis är del av en trend som är positiv för näringen. VGR-skolan Uddetorp har det största antalet sökande sedan 2010, då statistiken började rapporteras.

De största ökningarna inför höstterminen 2025 återfinns inom skog och lantbruk. Denna positiva trend vittnar förhoppningsvis om ökad attraktionskraft till de gröna näringarna och bidrar till att säkerställa långsiktig kompetensförsörjning till jord- och skogsbruk.

Figur 5 VGR-statistik 2025-02-28

Fristående aktörer

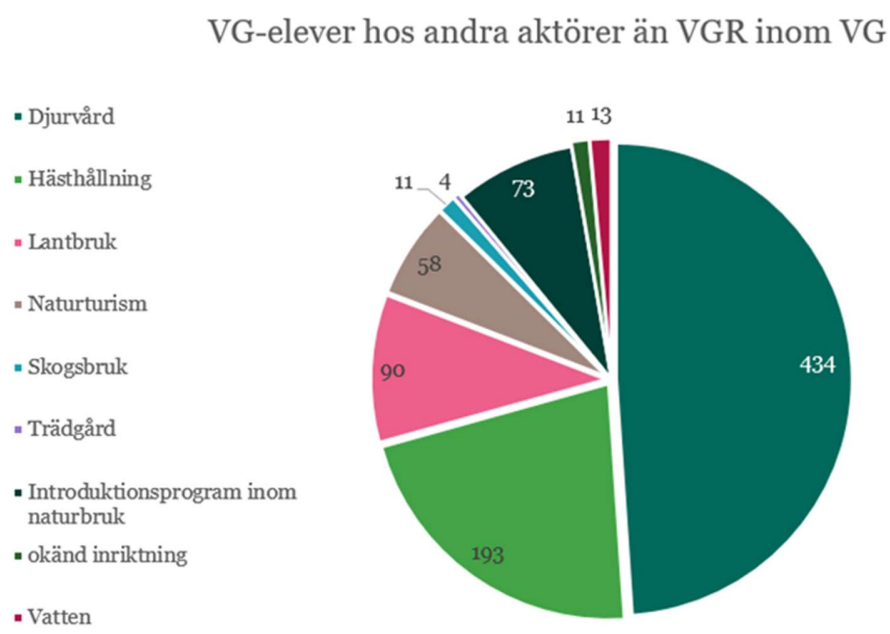
Läsåret 23/24 studerade 887 elever på naturbruksprogrammet hos en fristående aktör. De fristående aktörerna har den största andelen elever i Västra Götaland. Som en del av utredningsuppdraget har det varit flera kontakter med företrädare för de fristående skolorna, i första hand Naturbruk Väst AB som representerar Nuntorp och Dinglegymnasierna i Fyrbodalen, samt Strömma Naturbrukscentrum som drivs av Hushållningssällskapet Sjuhärad. Dessa huvudmän har varit i särskilt fokus eftersom de jämte VGR-skolorna är de enda som bedriver inriktningen lantbruk bland friskolorna. Dessa skolor har etablerats i skolmiljöer som övertagits från VGR som 2015 beslutade att lägga ner dessa skolor. Kontakterna med både skolledningar och LRF-representanter i närområdet vittnar om att utbildningarna är viktiga för att kompetensförsörja lantbruket i respektive delregion. APL-verksamheten på lantbruksföretag i närområdet är utbyggd. Samtidigt är skolorna som friskolor underkastade de prisnivåer som överenskommits i det regionala samverkansavtalet. Kommun i samverkansavtalet som bedriver egen naturbruksutbildning med relativt låga kostnader, till exempel för djurvård, kan utgå från kostnaden för den kommunala utbildningen i ersättning till friskolorna för kommunens elever. Det har bidragit till en pressad ekonomisk situation för friskolor.

Med hänsyn till att volymen på antalet studenter är lägre vid friskolorna är det även svårt för de fristående aktörerna att få samma skaleffekter som kan uppnås vid VGR-skolorna.

En annan aspekt av att regionpriset är relativt lågt är överenskommelsen mellan VGR och kommunerna om att kommunerna endast skall betala 50 procent av kostnaden genom den interkommunala ersättningen (IKE). Vi har tidigare konstaterat att intäkten via skatteväxlingen endast täcker knappt 37 procent av återstående kostnad och att VGR därför skjuter till ett bidrag genom regionskatten. Intäkten genom skatteväxlingen är inte tillräckligt stor för att finansiera halva utbildningskostnaden. Effekten blir en lägre kostnad för kommunerna än vad VGR skulle behöva ta ut av kommunerna om de hade finansierat hela utbildningskostnaden via IKE.

I de fristående aktörernas bedömning finns det risk för att friskolorna som bedriver det investeringstunga lantbruksprogrammet inte skall klara sig i ett eventuellt framtida läge där antalet sökande till skolorna går ner. Det var en av frågorna som lyftes i diskussionerna vid både Strömma och Nuntorp/Dingle.

Fördelningen av de 887 friskoleeleverna på inriktningarna:

Figur 5 VGR-statistik 2024/2025

De dominerande fristående och kommunala aktörerna är:

- Realgymnasiet (Lärande i Sverige AB) som bedriver utbildningar i Göteborg, Trollhättan, Skövde och Borås. Realgymnasiet har inriktningar djurvård och hästhållning.
- Naturbruk Väst AB som bedriver naturbruksgymnasierna Dingle och Nuntorp som finns i Fyrbodalen. Dingle har utbildningar inom hästhållning, djurvård och trädgård medan Nuntorp har lantbruksinriktningen.
- Strömma naturbrukscentrum i Sjuhärad som har inriktningarna lantbruk, hästhållning och djurvård.

- Olingsgymnasiet Sparresäter i Skaraborg är en utbildningsanordnare som erbjuder inriktningar skogsbruk, naturturism och trädgård.
- Det kommunala Burgårdsgymnasiet bedriver djurvårdsinriktningen i Göteborg
- Det kommunala Gullmarsgymnasiet i Lysekil erbjuder naturbruksprogrammet med särskild variant mot vattenbruk, en inriktning som inte erbjuds vid VGR-skolorna.

När det gäller de olika naturbruksprogrammets inriktningar ser det ganska olika ut vilka som är dominerande utifrån skolornas lokalisering och samverkan med lokala näringskluster. Under 2023/2024 ser det ut som följande:

Radetiketter	Summa av NBDJR	Summa av NBHAT	Summa av NBLAN	Summa av NBNAT	Summa av NBSKG	Summa av NBTRA	Summa av IMVNB	Summa av IMYNB
Fyrbodol	82	60	50	13	16	3	4	3
GR	302	162	36	46	18	14	16	41
Sjuhärad	81	72	71	29	63	3	36	8
Skaraborg	64	84	157	10	30	10	40	8
Totalsumma	529	378	314	98	127	30	96	60

Figur 6 VGR-statistik 2023/2024

Om man däremot fördjupar sig genom att följa inriktningarnas andelar bakåt i tiden blir det tydligt att elever som går inriktningar som den gröna näringen efterfrågat har ökat sedan 2010. Det är en positiv utveckling att fördelningen mellan inriktningar i programmet har förskjutits till förmån för branscherna med högst efterfrågan. Samtidigt har andelen som går djur/häst sjunkit vilket är i enlighet med bransch och planerings- och dimensioneringsunderlaget från staten.

Vad spelar in när ungdomar väljer skolor samt möjlighet att bo

På nationell nivå finns det många undersökningar och forskningsresultat kopplat till ungdomars val av gymnasieskola och gymnasieprogram. Det går tydligt att utläsa att ungdomar fortsatt är starkt präglade av kön och föräldrarnas utbildningsbakgrund i valet. Enligt Johanna Mellén, doktorand vid Göteborgs universitet, menar hon att det sett likadant ut sedan 90-talet. Här är några av de punkter som Skolverket samt Mellén presenterar:

1. Intressen och framtidsplaner: Ungdomar tenderar att välja program som matchar deras intressen och framtida karriärplaner. Att välja ett program som känns intressant och roligt ökar chansen att de fullföljer utbildningen.
2. Skolans profil och rykte: Skolans profil, specialiseringar och rykte kan påverka valet. Vissa skolor profilerar sig inom specifika områden, vilket kan vara attraktivt för elever med särskilda intressen.
3. Föräldrars och vänners påverkan: Föräldrars sociala bakgrund och rådande normer i samhället spelar en stor roll. Elever påverkas också av sina vänners val och åsikter.
4. Geografisk närhet och praktiska aspekter: Avståndet till skolan och praktiska aspekter som skolmat och lokaler kan också vara avgörande. En skola som ligger nära hemmet kan vara mer attraktiv på grund av kortare resväg.
5. Skolans resultat och resurser: Skolans resultat på nationella prov, lärarnas utbildning och tillgången till resurser som studie- och yrkesvägledare påverkar

också valet. Elever och föräldrar söker ofta efter skolor med goda akademiska resultat och bra stödresurser.

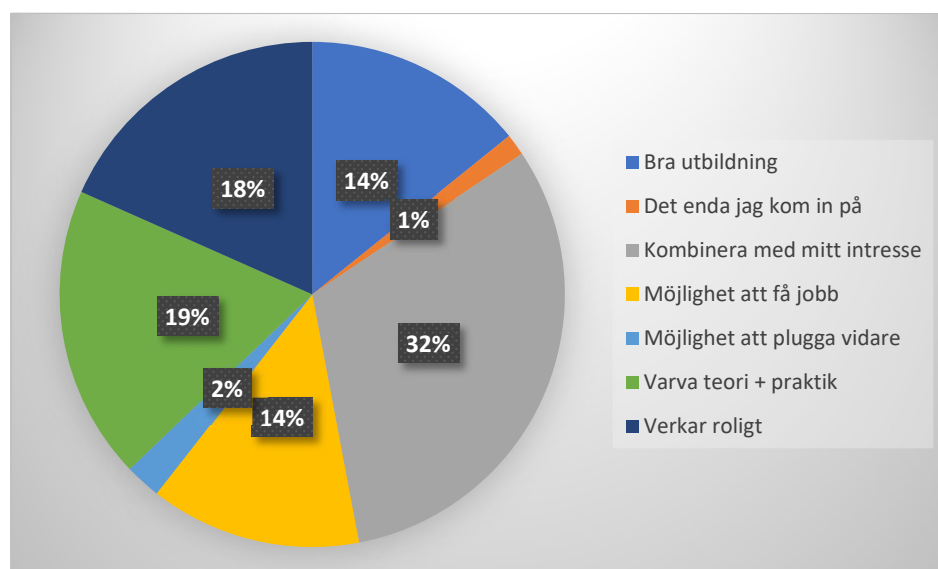
6. Möjligheter till vidare studier och arbete: Valet av gymnasieprogram påverkas också av vilka möjligheter det ger till vidare studier och arbete. Yrkesprogram som erbjuder praktik och direkt arbetslivserfarenhet kan vara attraktiva för de som vill börja arbeta direkt efter gymnasiet.

Naturbruksförvaltningen gjort en intervjustudie där man intervjuat 10-15 elever i årskurs 1 och 2 på respektive skolenhet, totalt drygt 40 elever. I den studien visas det att drygt hälften av eleverna som påbörjat någon av VGR:s naturbruksutbildningar bestämde sig före eller under åren på högstadiet. Flera av dessa elever säger att de valt utbildningen på grund av intresse, men också på grund av att deras föräldrar, syskon eller nära vänner har gått naturbruksutbildning, inte sällan på samma skola som de själva sökt sig till.

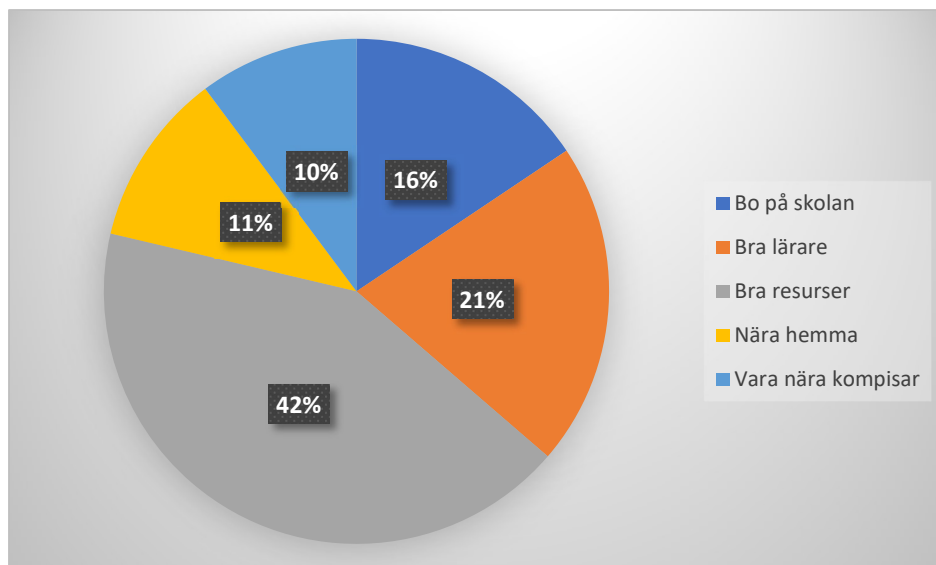
Varje år genomför naturbruksskolornas förening en enkät till samtliga elever i årskurs 1 på gymnasiet.

I naturbruksskolornas förenings enkät framkommer många av de delar som eleverna uttryckt i naturbruksförvaltningens intervjustudie. Det är framför allt den varierade undervisningen som tydliggörs som viktig för dem. Något som inte alls framkommer i enkäten är elevernas syn på internatet.

Flera av eleverna som intervjuats i VGR:s naturbruksförvaltnings egen undersökning menar att internatet var en av delarna som gjorde att man fick upp ögonen för skolorna och att man ville pröva på att ta ett större vuxenansvar. Eleverna som deltog i intervjuerna menar att skolans placering inte varit varken ett hinder, eller en anledning till att man valt utbildning. Eleverna förstår att naturbruksutbildning behöver mycket utrymme och kräver en koncentration av elever för att kunna bedriva utbildning av god kvalitet. Däremot är internaten, i bemärkelsen ett av skolan organiserat boende, en förutsättning menar eleverna för att man ska kunna gå utbildningen. Att pendla, även om man bor ganska nära, är inte möjligt, särskilt för vissa inriktningar.

Figur 7 Naturbruksskolornas förening 2023/2024

Figur 8 Naturbruksskolornas förening 2023/2024

Att skolan har bra resurser och bra lärare är helt klart dominerande när eleverna svarar på enkäten. Platsen på skolan värderas inte så högt, inte heller just kompisvalen, som annars är ganska dominerande på gymnasieskolor runtom i Sverige.

Bilden bekräftas av eleverna i intervjuerna där de uttrycker att skoljordbruken, skogen och skogsmaskinerna, hästanläggningen och att förvaltningen har "allt" på skolan är viktigt. Eleverna framhåller i intervjuerna också möjligheten att öva i simulatorer samt att lärarna känner alla och alltid finns tillgängliga. När eleverna fick frågan kring hur de visste att lärarna var bra och resurserna goda innan de valde skola framhöll de öppet hus, och kontakt med tidigare elever som viktiga informationskällor.

Ungdomsbarometern - Framtidens lantbrukare (2023) Myndighetssamverkan för hållbart jordbruk

Mot bakgrund av att lantbruket står inför stora utmaningar nu och framåt kopplat till ägar- och generationsskifte har Ungdomsbarometern genomfört denna studie på uppdrag av Jordbruksverket. Arbetet ingår i en myndighetssamverkan för hållbart jordbruk, som involverar även Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten och länsstyrelserna. Studien syftar till att svara upp mot följande två insiktsbehov:

- Vad har unga för syn på lantbruk som bransch, yrken inom lantbruket samt utbildningar som leder till ett liv inom lantbruket? Hur skiljer sig synen och inställningen mellan olika grupper och hur har det utvecklats över tid? Vilka är framtidens lantbrukare och vilka är det som väljer bort lantbruket, och varför?
- Vad har unga vuxna yrkesverksamma akademiker för arbetslivsvärderingar och hur ser de på jordbruket som bransch? Hur ser unga vuxna på att flytta för ett jobb och hur ser de på att bo och arbeta på landsbygden?

I materialet finns inledningsvis följande 6 insikter presenterade:

1. Om unga ens ska vara öppna för att jobba i branschen är det en förutsättning att den unge är väldigt intresserad av lantbruk, är attraherad av livsstilen som lantbrukare och att antingen är öppen för, eller tycker om att bo på landsbygden. Ungefär 1 av 20 unga svarar att de kan tänka sig att jobba med lantbruk permanent och ungefär 1 av 20 (7%) funderade på naturbruksprogrammet inför sitt gymnasieval.

2. Det är få som har kännedom om lantbruksbranschen och de utbildningar som kan leda till jobb inom lantbruk. I princip svarar alla att de känner till yrket bonde, medan kännedomen om branschen och vad yrket innebär är betydligt lägre. Det är exempelvis få som känner till möjligheten att bli anställd. Få har kännedom om vad naturbruksprogrammet innebär och vilka utbildningar man kan gå vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU.

3. Ett hinder för att fler ska söka sig till lantbruksbranschen är de negativa attityder och fördomar som finns om lantbruk i allmänhet och naturbruksprogrammet i synnerhet. Naturbrukselever vittnar om negativa attityder från både andra unga och vuxna. Naturbrukselever med relativt höga betyg säger att de har blivit avrådda från att läsa programmet av vuxna i skolan.

4. Ytterligare en utmaning är att lantbruket framstår som smalt. Dagens unga uppfattar både omvärlden och framtiden som osäker. Många försöker skjuta upp sina val och hålla alla dörrar öppna. Därför är det problematiskt att branschen och utbildningarna som leder dit uppfattas som smala, sett till vad man kan jobba med och var. Dessutom rankas lantbruk lågt när unga bedömer trygghet och stabilitet i olika branscher. Samtidigt blir just trygghet allt viktigare för ungdomars livsval.

5. I kontrast till den negativa bilden av naturbruksprogrammet från utomstående är eleverna som faktiskt går naturbruksprogrammet mycket nöjda med sitt val. Unga är generellt väldigt intressestyrda, och intresse verkar vara en ännu starkare drivkraft hos naturbrukselever.

6. När unga tänker på lantbrukare framträder tre typer: 1) Ägare av en liten gård, 2) Ägare av ett stort lantbruk, 3) Anställda vid ett stort lantbruk. Unga tänker framför allt på en liten gård, när de spontant tänker på lantbruk. Relativt få, utan insyn i branschen, tänker att man kan bli anställd på ett större lantbruk.

Avslutande bedömning

Västra Götaland har ett relativt brett utbud av gymnasiala naturbruksprogram. Jämfört med naturbruksskolorna i Sverige i stort är det relativt sett fler elever på utbildningarna i Västra Götaland som läser med inriktning på lantbruk, vilket är positivt för lantbruksnäringens kompetensförsörjning.

Vi kan dock konstatera att det behövs mer insatser för att vända ungdomars inställning till naturbruksutbildning. Ett initiativ som är ett föredöme är LRF:s inbjudan till studiebesök som riktats till studie- och yrkesvägledning i samtliga kommuner i Västra Götaland och som tycks ha haft en positiv effekt på potentiella elevers intresse. Det är insatser som också ska ses i ljuset av en framtida vikande demografi för ungdomar i åldern 16-19 samt en allt ökande ålder i branschen. Ytterligare faktorer som förstärker

vikten av att säkra kompetensförsörjningen är livsmedelsförsörjningsperspektivet relaterat till kommuner och regioners ansvar för kris och beredskap.

Avsnitt 3. Angående ändringar inom nuvarande modell för samverkansavtal

Det finns ett antal aspekter av dagens samverkansavtal som väckt kritik bland kommuner i Västra Götaland. Kritiken ledde till att nuvarande utredning initierades. Parterna har gemensamt bestämt sig för att undersöka möjligheterna om det kan göras förändringar inom nuvarande modell eller om modellen behöver ändras i grunden för att ett nytt samverkansavtal skall kunna tas fram.

Enligt nuvarande avtal får kommuner samma ersättning för avgifter för elever som läser på naturbruksutbildning utanför Västra Götaland som de får för elever som läser naturbruksutbildning i VGR:s regi. Överenskommelsen om att kommuner med elever utanför länet kan tillgodogöra sig ersättning från skatteväxlingen kallas "utomlänsersättning". I regelverket ingår också att kommunerna inte får ersättning via skatteväxlingen för elever som läser på friskolor inom Västra Götaland. I denna del av utredningen undersöks möjligheterna att förändra avtalet inom befintlig modell, i första hand genom att inkludera friskolor i länet och att upphöra med utomlänsersättningen. Utredningen har vänt sig till juridiska avdelningen vid SKR för expertutlåtande.

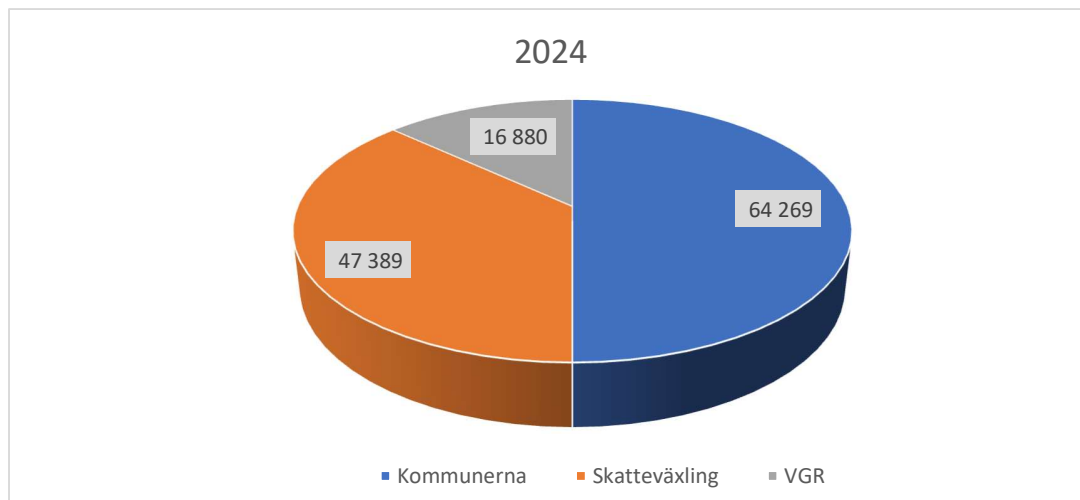
Nuvarande samverkansavtal mellan VGR och länets 49 kommuner

Det befintliga avtalet mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna gäller till 2028. Den modell som det baseras på har inte ändrats sedan det infördes 1999. En grund för detta avtal är att det finns en skatteväxling från kommunerna till regionen. En skatteväxling innebär i detta fall att en region som övertar verksamhet från kommunerna höjer sina skattesatser med samma procentsats som kommunerna sänker sin skattesats. Beslutet om att VGR skall utföra gymnasial naturbruksutbildning grundar sig på skollagen som ger regionala huvudmän denna möjlighet.

När VGR och kommunerna kom överens om att VGR skall anordna gymnasial naturbruksutbildning beslöt parterna – kommunerna och VGR – också att det skall finnas en skatteväxling. Utredningen har inte hittat ett dokumenterat motiv till skatteväxlingen men ett argument kan ha varit att skatteväxlingen gav VGR finansiell stabilitet över tid och visst oberoende i förhållande till intäkter via elevtillströmning till skolorna. Argumentet kan också ha varit att alla kommuner, även sådana med liten egen landsbruksnäring, har ett gemensamt regionalt intresse av att primärproduktionen av livsmedel upprätthålls. Det ger även storstadskommuner ett motiv att bidra till finansieringen i en omfattning som är långt utöver antalet elever på skolorna.

Skatteväxlingen från kommunerna till regionskolorna innebär att VGR har en intäktsström från skattebetalarna i Västra Götaland för genomförande av naturbruksutbildning som är avhängig intäkten genom den proportionella regionskatten och inte antalet elever från en viss kommun på regionens skolor. Effekten är att alla kommuner i Västra Götaland avstår skatt som i stället tas ut av VGR för att driva gymnasial naturbruksutbildning. Dock tas inte hela kostnaden ut via skatteväxlingen utan endast en del. Utredningen har visat att intäkterna till VGR genom skatteväxlingen finansierar cirka 37 procent av kostnaden för gymnasieutbildningen. Drygt 13 procent

finansieras av VGR genom egna skattemedel. Kommunerna betalar övriga 50 procent av kostnaden genom interkommunal ersättning (IKE), se nedan:

VGR finansierar även hälften av kostnaden för eleverna vid naturbruksskolorna utanför länet, den s.k. utomlänserättningen. Den kostnaden var 2024 över 22 mkr. Totalt var VGR:s eget bidrag till den gymnasiala naturbruksutbildningen 39 mkr år 2024.

Flera kommuner har meddelat att de inte kommer att skriva på nuvarande avtal igen för nästkommande period (från 2029). De vill att skatteväxlingen tas bort eller förändras på ett sådant sätt att det inte upplevs som orättvist för regiondelar som blev av med sina skolor under perioden 2015 - 2018. Ytterligare en faktor som tillkommit sedan avtalet ingicks är det kraftigt växande antalet friskolor med naturbruksprogrammet i utbudet. Dessa skolor fanns inte 1999 och om de varit på plats redan då är det möjligt att samverkansavtalet hade sett annorlunda ut. Idag finns följaktligen kommuner, i första hand kommuner med många elever på friskolor eller på de enstaka kommunala skolor som startat, som är kritiska till att kommuner med elever vid friskolor inom länet inte kan komma i fråga för ersättning via skatteväxlingen samtidigt som kommuner får ersättning för elever som studerar utanför länet.

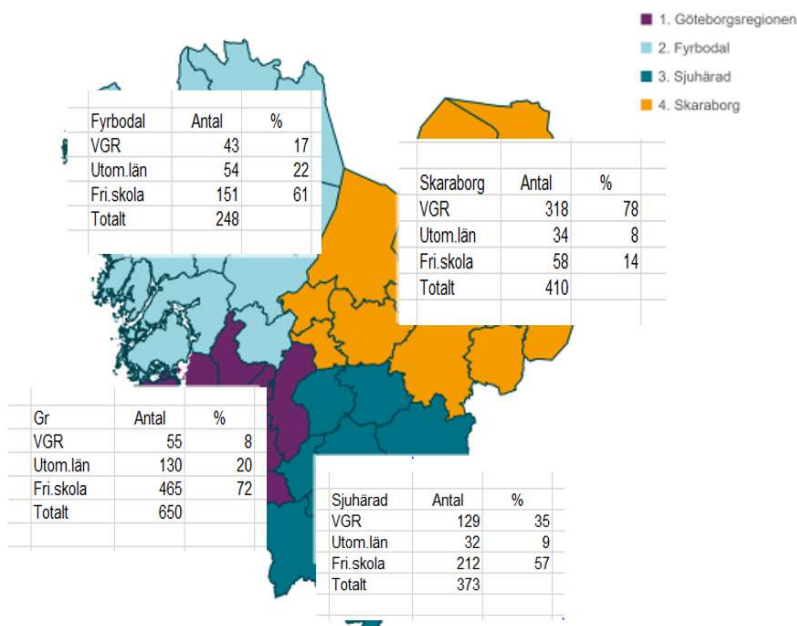
Om inte alla 49 kommuner i Västra Götaland skriver på avtalet så faller det med automatik; skatteväxlingen förutsätter att alla 49 kommuner och VGR godkänner den. Utredningen undersöker därför möjligheten att ändra i nuvarande avtal eller ersätta det med en ny modell.

Figuren nedan visar fördelningen av elever i Västra Götaland på huvudmän i och utanför länet. Figuren visar även hur eleverna på de olika huvudmännen – VGR, fristående skolor i Västra Götaland samt elever på skolor utanför Västra Götaland – fördelade sig på de olika delregionerna. Högst andel VGR-elever fanns i Skaraborg, följt av Sjuhärad, Fyrbodalen och Göteborgsregionen. Den omvända ordningen för delregionerna gäller för fördelningen av elever på friskolor inom länet.

Elevfördelning 2023 antal och %

- VGR Elever
- Utomlänselever
- Andra huvudmän än VGR inom VG
- Totalt

Totalt	Antal	%
VGR	545	32
Utom.län	250	15
Fri skola	886	53
Totalt	1681	

Förändringar inom nuvarande modell för samverkan mellan kommunerna och VGR

Utredningen har undersökt möjligheten att förändra avtalet inom ramen för befintlig modell. Två föreslagna förändringar har undersökts; att inkludera ersättning för elever som studerar på fristående skolor inom länet respektive att ta bort "utomlänserersättningen".

Flera kommuner som fått se sina närliggande VGR-skolor nedlagda och ersatta med fristående naturbruksskolor har uttryckt önskemål om att även elever vid dessa skolor ska räknas in i den ersättning som VGR betalar ut till kommunerna. Som det är nu betalar kommuner med elever vid dessa skolor hela avgiften för eleverna, jämfört med att de betalar halva avgiften för elever vid VGR-skola eller vid skola utanför länet. Argumentet är att även de fristående aktörerna som etablerats i de gamla VGR-skolorna, till exempel Strömma i Mark eller Nuntorp i Vänersborgs kommun, bidrar till kompetensförsörjningen. Eftersom eleverna i Vänersborg respektive Mark samt i närliggande kommuner tenderar att i högre utsträckning välja friskolorna som ligger i närområdet anser de kritiska kommunerna att de också borde få finansiell nytta av skatteväxlingen i samverkansavtalet.

Utredningen har vänt sig till skoljurister vid SKR för med frågeställningen om deras bedömning om det finns en möjlighet att även ersätta kommuner med elever på friskolor som är verksamma inom länet genom skatteväxlingen. Frågeställningen har då gällt möjligheten att inkludera ersättning från skatteväxlingen till kommuner för elever som studerar vid huvudmän där lantbruks- och skogsbruksinriktning erbjuds. Detta sker vid de f.d. VGR-skolorna Nuntorp och Strömma. Dessa skolor har även andra inriktningar i utbudet än lantbruk och skogsbruk och frågeställningen har gällt om kommunerna kan få ersättning via regionen för elever vid de aktuella skolorna oberoende av vilken inriktning de studerar.

Utredningen har haft ett flertal kontakter och möten med skoljuristerna vid SKR. Dessa har också gjort en skriftlig bedömning med utgångspunkt från gällande regelverk för gymnasieskolan. Nedan följer ett utförligt utdrag ur SKR:s skrivelse (SKR2024/01996 Frågeställning angående likställande av ersättning till naturbruksutbildning på VGR:s skolor med naturbruksutbildning som bedrivs av enskild huvudman i Västra Götaland, 2025-01-16):

I VGRs utredning om ett nytt samverkansavtal har det framkommit att två av de före detta VGR-skolorna som nu drivs av enskilda huvudmän – Nuntorpsgymnasiet i Vänersborgs kommun och Strömma i Marks kommun – har en viktig roll för kompetensförsörjningen för lantbruket i respektive del av regionen. För VGR, som har ett uppdrag att främja kompetensförsörjning är det angeläget att dessa fristående skolor finns kvar med god kvalitet. Det har också framkommit att det finns flera fristående skolor som har naturbruksprogram som inte är relevanta för lantbruksnäringen eftersom de bedrivs utan kontakt med lantbruk, djur inom lantbruket eller skogsnäringen.

VGR har därför undersökt hur de aktuella skolorna Nuntorp och Strömma kan integreras i samma finansieringsmodell som VGR-skolorna. Tanken är alltså inte att ersättningen ska öppnas upp för alla elever på fristående skolors naturbruksprogram, utan i första hand på lantbruks- och skogsbruksinriktning och på vissa skolor. Frågan gäller alltså om det bidrag kommunen betalar för en elev som går på vissa fristående naturbruksskolor inom regionen, delvis kan ersättas av VGR. Det är tänkt att gå till så att när den fristående skolan skickar faktura till kommunen, skickar kommunen faktura med halva kostnaden vidare till VGR. Detta skulle ske inom ramen för samverkansavtalet och dithörande skatteväxling mellan kommun och region.

SKRs slutsatser

Mot bakgrund av att SKR ska företräda både kommuner och regioner avråder SKR från att gå vidare med tänkt upplägg, vilket meddelats den 5 december via mejl.

Det tänkta upplägget och avtalet med utbyte av pengar mellan olika kommuner och VGR, med olika delar och till olika skolor, blir krångligt och riskerar att inte bli likvärdigt. Det är svårt att överblicka och nästan omöjligt att redovisa på ett transparent sätt. Det är lätt att det blir fel bland annat utifrån likställighetsprincipen men även utifrån regleringen om lika villkor för kommunala och fristående skolor.

Det är dessutom så att skollagen nu reglerar att planering och dimensionering av utbudet av utbildningar inom gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning ska göras inom ramen för ett primärt samverkansavtal. Kommunerna inom VGR har slutit sådana primära avtal. Varje kommun kan sedan sluta sekundära samverkansavtal med VGR, och

andra kommuner, om naturbruksutbildning. Avtalen behöver betecknas enligt lagstiftningen, så det blir tydligt vilket avtal som är vilket.

VGR behöver inte ha ett avtal med ett uppdrag från kommunerna om att anordna utbildning, regioner har en lagreglerad rätt att anordna naturbruksutbildning och en region som antagit en elev på ett nationellt program, ska ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av dennes hemkommun.

Utredningens bedömning är att förslaget om att ändra inom avtalet för att ersätta kommuner för elever som studerar naturbruksprogrammet vid vissa friskolor inom länet inte är en framkomlig väg. Det finns därmed ingen möjlighet att ändra inom befintlig avtalsmodell så att ersättning kan gå till kommuner som har elever på friskolor inom Västra Götaland.

Om utomlännersättning

Betraktar man underlag, skrivningar m.m. om samverkansavtalen avseende naturbruksutbildningar tillbaka i tiden så framträder inte några särskilda skäl till att ersättningen skrevs in i avtalet 1999. Ersättningen kan ändå tänkas fylla funktionen att kommuner på längre avstånd från skolorna i regionens regi än avståndet till naturbruksskolor på andra sidan länsgränsen inte ska missgynnas ekonomiskt om eleverna väljer en näraliggande skola i grannlänet. Av de 1681 eleverna på naturbruksutbildningar 2023/2024 var det 191 som valde att läsa naturbruksutbildning utanför länet och som kommunerna sökt ersättning för hos VGR. Ersättningen för dessa 191 elever uppgick 2024 till dryga 22 mkr.

Under de senare åren har frågan om utomlännersättningen diskuterats. Det har skett dels utifrån ett stigande antal elever som läser utanför länet, och dels mot bakgrund av den synbara bristen på logik i att nuvarande avtal ersätter kommuner som har elever i fristående skolor utanför länet samtidigt som kommuner inte får ersättning för det stigande antal elever som går på en fristående naturbruksutbildning inom VGR. Som framgår ovan läser de flesta naturbrukselever från kommun i Västra Götaland på en friskola inom länet, hela 53 procent.

I utredningens dialog med SKR angående legala aspekter av samverkansavtalet för gymnasial naturbruksutbildning i Västra Götaland har SKR även gjort bedömningar kring utomlännersättningen. SKR gör följande bedömning om rimligheten i utomlännersättningen i förhållande till gällande regelverk i sin skrivelse (SKR2024/01996 Frågeställning angående likställande av ersättning till naturbruksutbildning på VGR:s skolor med naturbruksutbildning som bedrivs av enskild huvudman i Västra Götaland, 2025-01-16):

VGRs så kallade så kallade utomlännersättning är också problematisk ur ett likvärdighetsperspektiv och bygger på en tveksam slutsats. Enligt skollagen har alla elever rätt att söka till vilken skola de vill och skolans huvudman

ska få full ersättning om eleven är förstahandsmottagen, oavsett var eller vad eleven studerar. Det vill säga att elever som är bosatta i utkanten av regionen kan oftast, enligt skollagen, gå på en naturbruksskola nära hemmet, på samma villkor som elever som går på en skola inom länet och den anordnande skolan ska få full ersättning för elevens plats. De nya primära samverkansavtalen kommer troligen förtydliga och förenkla vilka utbildningar eleverna kan söka och tas emot till i första hand. Anordnare som tar emot elever i första hand ska få full ersättning för erbjuden utbildning.

Med utgångspunkt från SKR:s skrivelse är utredningens bedömning att befintligt avtal, som inkluderar ersättning till kommuner för elever på naturbruksskolor utanför länet, s.k. utomlännersättning, inte speglar Skollagen och dagens regelverk för gymnasieskolan. Det har tillkommit mot bakgrund av omständigheter som har förändrats sedan 1999 och som inte längre är övertygande argument för att behålla skatteväxlingen till stöd för elever som studerar utanför länet. Utomlännersättningen till kommuner med elever på naturbruksskolor utanför länet bör därför tas bort i nästa samverkansavtal.

För kommuner som har haft relativt många elever på naturbruksskolor utanför länet, till exempel i Värmland eller Halland, uppstår en tydlig effekt när "utomlännersättningen" försvinner. Dessa kommuners kostnad för "utomläns elever" stiger med 50 procent. De får nu betala dubbelt så mycket för sina naturbrukselever som när utomlännersättningen var en del av avtalet. Kommunerna får en påtaglig och negativ effekt. Dock får flertalet kommuner i Västra Götaland en relativt liten effekt på grund av att de har få "utomläns elever".

SKRs synpunkter på skatteväxlingen som bas för ekonomisk ersättning för naturbruksutbildning

Utredningens dialog med SKR har resulterat i att SKR även gjort mer allmänna bedömningar av nuvarande samverkansavtal och möjligheten att i fortsättningen använda avtalsprinciperna som grund, med eller utan modifieringar inom ramen för modellen.

Den fråga som stått i fokus för dialogen med SKR är kontrasten mellan det etablerade regelverket för ersättning för gymnasieutbildning som numera gäller och är allmänt förekommande, och den modell som används i Västra Götaland som inbegriper skatteväxling. Det är elevens hemkommun som är ansvarig för att finansiera elevens kostnader. Det gäller oberoende av om eleven studerar vid skola i hemkommunen, i annan kommun, hos en regional eller fristående huvudman. SKR:s hållning är att detta regelverk bör gälla även för samverkan mellan kommunerna i Västra Götaland och VGR kring VGR:s regionala naturbruksskolor. De pekar på en avtalstyp som kan användas och också används i andra regioner som samverkar med kommunerna om naturbruksutbildning. I texten nedan uttrycker SKR sina invändningar mot befintligt samverkansavtal (SKR2024/01996 Frågeställning angående likställande av ersättning till naturbruksutbildning på VGR:s skolor med naturbruksutbildning som bedrivs av enskild huvudman i Västra Götaland, 2025-01-16):

Sammanfattningsvis konstaterar SKR att skatteväxlingsavtalet har fyllt en funktion men att regleringen och samhället har ändrats sedan avtalet ursprungligen slöts. Till exempel har fristående skolor/enskilda huvudmän tillkommit som anordnare av gymnasial utbildning. Det finns också sedan länge en reglerad ordning för ersättning till olika huvudmän för gymnasieutbildning. Dessutom finns nu, från 2025, ett nytt krav på att kommuner ska sluta primära samverkansavtal med andra kommuner om planering och dimensionering av utbildning.

Av skollagen framgår att kommuner har ansvar för att erbjuda och finansiera gymnasieutbildning samt hur det ska gå till. Det finns en tydlig och reglerad ordning för detta. Från 2025 gäller dessutom nya regler om planering och dimensionering av gymnasieutbildning genom primära och sekundära samverkansavtal. Genom VGRs befintliga avtal, eller ett framtida liknande avtal, sätts dessa regler delvis ur spel. Vilket skulle kunna ha påverkan på andra ersättningsfrågor. Det är svårt att överblicka samtliga konsekvenser utifrån den nya situationen med kommunernas samverkansavtal mm.

SKR bedömer att likvärdigheten och eller likställigheten undergrävs genom att avtalet innebär att VGR, via skattemedel genom skatteväxlingen, avser att betala tillbaka, ersätta kommuner för vissa typer av naturbruksutbildning men inte för andra. Det innebär att kommuner behandlas olika när det gäller finansiering av samma gymnasieprogram.

Alla berörda kommuner har avstått från att ta ut full skatt för gymnasieutbildning (genom avtalet om skatteväxling) men det är endast vissa kommuner som får tillbaka motsvarande skattemedel. Det råder inte balans i skatteväxlingen. Kommunerna kan och får inte styra vilka huvudmän, program och inriktningar enskilda elever väljer och antas till men de måste betala för elevernas utbildning.

SKRs bedömer också att den så kallade utomlännersättningen, mot bakgrund av vad som skrivs ovan, är olämplig.

Frågan är om VGR överhuvudet taget kan ta in skatt för utbildning men den frågan har inte närmare utretts. Den gamla skatteväxlingslagen togs fram med anledning av ändrade regler om ansvar och huvudmannaskap för gymnasieutbildning och hemkommunernas skyldighet att ersätta andra huvudmän. Regionen kan täcka sina kostnader för gymnasial utbildning genom full ersättning från respektive hemkommun.

SKR:s skrivelse har granskats av jurister i VGR och kommunerna och de delar SKR:s bedömning. Juristernas samlade synpunkter har stärkt utredningen i sin övertygelse om att den juridiska bedömningen av befintligt samverkansavtal anger riktningen i det förslag till ny samverkansmodell som kommer att läggas fram i utredningen.

Utredningens slutsatser kring SKR:s bedömning

SKR:s bedömning i skrivelsen 2025-01-16 leder utredningen till slutsatsen att avtalet i dess nuvarande grundform inte kan vara kvar. SKR visar att det finns risk att dagens samverkansmodell inte håller för en eventuell rättslig prövning. Till detta kommer också den grundläggande risken i att ha ett avtal som bygger på konsensus, det vill säga att VGR och samtliga 49 kommuner enhälligt ställer sig bakom avtalet när det skall förnyas. Det räcker med att en kommun säger nej till avtalet, vilket skedde i december 2022, för att avtalet skall avslås i sin helhet och för samtliga parter. Det innebär avtalslöshet och grundläggande och omedelbar osäkerhet för skolans fortsatta verksamhet då den ekonomiska överenskommelsen mellan parterna om finansiering av utbildningarna upphävs. Utredningen anser att den risken bör undvikas, oavsett om avtalet inte håller för en rättslig prövning eller faller på grund av att en eller flera kommuner lämnar avtalet.

Idag finns en utvecklad lagstiftning för samverkan mellan gymnasiehuvudmän och kommuner, och flertalet naturbrukselever studerar på friskolor. Modellen med skatteväxling som gynnade VGR:s skolor och föreföll rimlig för parterna då beslutet fattades behöver anpassas till dagens regelverk. Den modell som nu föreslås – att kommunerna betalar kostnaden för sina elever genom interkommunal ersättning – är enklare och mer transparent.

Man kan dock konstatera att ett nytt system som bygger på att kostnaden för utbildningen betalas av kommunerna i relation till antal elever som läser naturbruk, i stället för skatteväxling mellan kommunerna och regionen, får konsekvenser som skiljer sig åt mellan de olika kommunerna beroende på hur stor ekonomisk nytta kommunen har haft av skatteväxlingen. Det finns kommuner som får minskade kostnader utifrån förändringen. Det gäller främst de kommuner som genom att de har många invånare som betalar regionskatt har stått för en stor andel av intäkten till naturbruksutbildningen genom skatteväxlingen. Det finns också mindre kommuner som haft mycket få elever på VGRs skolor som får en positiv nettoeffekt om skatteväxlingen försvinner.

Det finns andra kommuner som får ökande kostnader till följd av att skatteväxlingen försvinner – kommuner med relativt litet skatteunderlag som samtidigt haft relativt många elever på VGRs skolor.

De större städerna tenderar att bli vinnare medan landsbygdskommuner med stor jordbruksnäring i Skaraborg och Sjuhärad får högre kostnader för naturbruksutbildning i den nya modellen. År från år kan effekterna skilja sig beroende på hur många elever man faktiskt har på skolorna men mönstren tenderar att vara ganska stabila över tid. I en bilaga beskrivs den ekonomiska effekten för kommunerna i Västra Götaland av att utomlänssättningen och skatteväxlingen försvinner. Beräkningarna bygger på VGR:s priser, elevantal och fördelning på inriktningar samt anordnare avseende år 2023.

Det finns också kommuner som drabbas genom att utomlänssättningen försvinner. Det gäller kommuner som har många elever som valt friskolor utanför länet och fått halva kostnaden för dem betald och samtidigt få elever som läser på VGR:s naturbruksskolor. Den effekten har även beskrivits i texten ovan.

Skatteväxlingen tillkom utifrån föreställningen om att kommuner med mycket jordbruksproduktion och beroende av säkrad kompetensförsörjning och kommuner som

domineras av industri, service och stadsmiljöer, har ett ömsesidigt beroende. Städerna klarar sig inte utan livsmedel från landsbygden – landsbygden klarar sig inte utan städerna och industrin. Det är utredningens förhoppning att regional och kommunal samverkan för naturbruksutbildning enligt den nya modellen kan förvalta och förstärka den solidaritet mellan stad och land som en gång förkroppsligades i skatteväxlingen.

Nästa steg i utredningen, vilket vi kommer till i följande avsnitt, är att närmare beskriva ett alternativ till befintlig samverkansmodell som i stället för att baseras på skatteväxling bygger på att kommunerna betalar för sina elever genom interkommunal ersättning. Utredningen har tagit till sig SKR:s förslag till avtal som är av typen frivilligt sekundärt samverkansavtal. Det är ett alternativ som utformats inom ramen för Skollagen och som praktiseras i samverkan mellan regioner och kommuner inom samtliga andra avtal om naturbruksutbildning mellan regioner och kommuner. Det används till exempel i de län som studerats särskilt i utredningen – Halland, Jönköping och Norrbotten. I dessa län har regionerna tagit på sig uppdraget att driva gymnasial naturbruksskola. I länen baseras samverkan på ett frivilligt sekundärt samverkansavtal vilket innebär att kommunerna betalar en överenskommen kostnad till regionen för respektive elev på skolan. Transaktionen mellan kommun och region rubriceras interkommunal ersättning (IKE). Riktlinjer för prissättning sätts i överenskommelse mellan avtalsparterna för avtalsperioden, vilket ger långsiktighet och överblickbarhet. I bilaga 2 i utredningen finns mer information om avtal i andra regioner.

Avsnitt 4. Förslaget – frivilligt sekundärt samverkansavtal

Avsnittet beskriver utredningens förslag till modell för nytt samverkansavtal om naturbruksutbildning mellan kommunerna och Västra Götalandsregionen. Utredningen föreslår ett frivilligt sekundärt samverkansavtal. Kommunerna erbjuds att teckna avtalet med VGR och eftersom det är frivilligt kan avtalet upprättas även om inte alla 49 kommuner i Västra Götaland ställer sig bakom det. I avsnittet redogörs för principerna för ett sekundärt samverkansavtal inklusive formerna för prissättning. I avsnittet beskrivs översiktligt också fördelen med ett samverkansavtal i förhållande till avtalslöshet som är de två alternativ som kommunerna ställs inför. Utredningens förhoppning är att det stora flertalet kommuner i Västra Götaland skall ingå i det frivilliga sekundära samverkansavtalet.

I föregående avsnitt visade utredningen att den nuvarande modellen för regional samverkan kring gymnasial naturbruksutbildning i Västra Götaland bör ersättas med en ny modell som inte bygger på skatteväxling mellan länets kommuner och Västra Götalandsregionen. Den juridiska sakkunskapen har kommit fram till att skatteväxling inte är den mekanism som bör användas för att reglera kostnaden mellan kommunen och VGR för genomförande av utbildning för kommuninvånare. I mejl till VGR (2024-12-05) skriver SKR:

SKR bedömer att likvärdigheten och eller likställigheten undergrävs genom att avtalet innebär att VGR, via skattemedel genom skatteväxlingen, avser att betala tillbaka, ersätta kommuner för vissa typer av naturbruksutbildning men inte för andra. Det innebär att kommuner behandlas olika när det gäller finansiering av samma gymnasieprogram, det råder inte balans i skatteväxlingen.

I stället förordar SKR skollagens nyligen förändrade regelverk med samverkansavtal mellan kommuner och även, i förekommande fall, mellan region och kommuner.

Beskrivningen nedan bygger på SKR:s samlade information om förändringarna i skollagen i regeringens proposition Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning (prop. 2021/22:159). Informationen är hämtad genom SKR:s länk: [Vad gäller vid sekundär samverkan och vilka konsekvenser kan sådan samverkan få för det primära samverkansområdet? | SKR](#)

Sommaren 2023 beslutade riksdagen om förändringar i skollagen som påverkar gymnasiet. Förändringarna innebär bland annat krav på att minst tre kommuner ska ingå primär samverkan om planering, dimensionering och erbjudande av vissa utbildningar i gymnasieskolan och yrkesinriktad utbildning i den kommunala vuxenutbildningen (komvux). Arbetsmarknadens behov ska vägas in i större utsträckning vid beslut om utbildningsutbudet. Lagändringarna kommer att börja tillämpas första gången för utbildning som påbörjas 2025.

Reformen syftar till att öka det tillgängliga utbudet av utbildning på gymnasial nivå, underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden och förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv.

Förutom att lagändringen innebär ett krav på kommuner att ingå primär samverkan har kommuner också möjlighet att ingå sekundär samverkan. För både primär och sekundär samverkan gäller att eleverna är förstahandsmottagna och att interkommunal ersättning ska utgå i enlighet med skollagen.

Sekundär samverkan kan tillämpas både för utbildning som inte omfattas av kravet på primär samverkan och för utbildning som omfattas av kravet på primär samverkan.

Sekundär samverkan kan ingås med alla kommuner inom ett primärt samverkansområde eller bara med en av kommunerna i det primära samverkansområdet.

De utbildningar som omfattas av kravet på primär samverkan är gymnasieskolans nationella program samt grupputformad utbildning på introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion respektive yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå i komvux. I propositionen (prop. 2021/22:159) betonar regeringen att möjligheten att ingå sekundära samverkansavtal om dessa utbildningar i huvudsak syftar till att komplettera den primära samverkan och inte försvaga den. Det kan handla om att sekundär samverkan är motiverad för att kommunen i högre grad ska kunna erbjuda ett utbud som motsvarar ungdomars efterfrågan/vuxnas efterfrågan och behov respektive arbetsmarknadens behov av kompetens. Som exempel nämns sekundär samverkan med en region som huvudman för naturbruksutbildning. Även pendlingsavstånd i gränstrakter mellan olika primära samverkansområden kan i vissa fall motivera att en kommun inom ett primärt samverkansområde ingår ett sekundärt avtal med en annan kommun.

I sitt svar på utredningens frågeställningar rörande förändringar i befintligt samverkansavtal för naturbruksutbildning rekommenderar SKR att det skall ersättas av det sekundära avtal som beskrivs i lagstiftningen.

Ersättning för anordnande av utbildning inom sekundärt samverkansavtal

I dialogen med SKR har förbundsjuristerna understrukt att kommunerna har det ekonomiska ansvaret för utbildningen, enligt skollagen:

Av skollagen framgår att kommuner har ansvar för att erbjuda och finansiera gymnasieutbildning samt hur det ska gå till. Det finns en tydlig och reglerad ordning för detta. Från 2025 gäller dessutom nya regler om planering och dimensionering av gymnasieutbildning genom primära och sekundära samverkansavtal (...) Regionen kan täcka sina kostnader för gymnasial utbildning genom full ersättning från respektive hemkommun.

Ersättningen för anordnande av utbildning ska beräknas efter mottagarkommunens självkostnad (i detta fall efter regionens självkostnad) för anordnande av naturbruksutbildning, om man inte har kommit överens om något annat. Detta gäller mellan kommuner inom såväl ett primärt som ett sekundärt samverkansområde.

Utgångspunkten är således att mottagarkommunen (i detta fall regionen) inom samverkansområdet får ersättning för sina kostnader för elevens utbildning. Det gäller både för gymnasieskolan och för komvux. Prissättningen kan regleras genom till exempel prislistor eller gemensamma prismodeller som gäller mellan kommunerna (som i dag finns i flera samverkansområden). För att öka förutsägbarheten och underlätta planeringen av utbildningarna inom samverkansområdet bedömer SKR att det kan vara en fördel om kommunerna och regionen inom samverkansområdet kommer överens om ersättningen mellan sig, och att det regleras i exempelvis en bilaga till samverkansavtalet.

Vad följer av ett frivilligt sekundärt samverkansavtal?

Kommuner har alltså möjlighet att ingå frivilliga sekundäravtal med en annan huvudman, exempelvis en region, för att säkerställa att elever får tillgång till gymnasieutbildningar som inte erbjuds i den egna kommunen. För naturbruksutbildningar, som ofta kräver

omfattande resurser och specialiserade utbildningsmiljöer, kan sådana avtal ha betydande ekonomiska och utbildningsmässiga konsekvenser.

Ett sekundäravtal reglerar antagningsrätten och ersättningsnivåerna mellan parterna. Kommuner som väljer att stå utanför ett sådant avtal måste i stället hantera elevplaceringar individuellt. Det påverkar troligen kommunens ekonomi på ett negativt sätt. Med ett sekundäravtal följer tydlighet och transparens – kommunen betalar avgiften för sina elever. När kommunen inte har några elever på VGR-skolorna uppstår inga kostnader.

VGR har också möjlighet att satsa regionmedel på skolorna för att stärka kompetensförsörjningen till branschen som har stort behov av utbildad arbetskraft. Sådana satsningar kan handla om lärartäthet, elevvård, maskinpark, djurhållning, praktik- och APL, utvecklingsprojekt, vuxenutbildning, samverkan med lärcentra utanför de egna skolorna. Möjligheter till samarbete med fristående skolor som bedriver lant- och skogsbruksutbildning kan också vara aktuellt.

Att vara avtalslös kan initialt verka som en mer flexibel lösning, men medför, högre administrativa kostnader för kommunen och potentiellt även dyrare interkommunala ersättningar. Det kan också leda till att elever får sämre möjligheter till information om det kompletta utbudet av utbildningar. Om elever från avtalslös kommun väljer kommunal och regional skola utanför Västra Götaland gäller dessa utbildningsanordnares prislista. För kommun med elev på Region Hallands eller Region Jönköpings skolor innebär det i dagsläget högre kostnader än om kommunen haft avtal med Västra Götalandsregionen. För avtalslös kommun med elev på friskola gäller riksprislistan vilket erfarenhetsmässigt är dyrare än priserna på VGR-skolorna. Eleverna blir med stor säkerhet förstahandsmottagna till alla naturbruksskolor i landet vilket innebär att hemkommunen måste betala för resor eller inackordering. För den enskilde eleven som vill läsa utanför länet är det positivt men det blir dyrare för hemkommunen. Det är inte troligt att hemkommunen har alternativa huvudmän att teckna avtal med kring naturbruksutbildningar då det inte finns så många kommunala/regionala huvudmän som ger programmet inom närområdet. Man kan som kommun inte ingå avtal med friskolor.

Det finns således en uppenbar risk att det blir dyrare för kommunen att välja avtalslöshet i stället för någon form av sekundärt avtal.

Sammanfattningsvis ser utredningen betydande fördelar med ett frivilligt samverkansavtal framför avtalslöshet. Genom ett avtal skapas ekonomisk stabilitet, en enklare och mer kostnadseffektiv administration samt säker tillgång till utbildningar inom naturbruk. Avtalet ger också regionen förbättrade långsiktiga förutsättningar att investera i utbildningskvalitet och stärka kompetensförsörjningen inom de gröna näringarna över tid. Att stå utanför ett avtal innebär däremot större osäkerhet, högre kostnader och ökade administrativa utmaningar. För att främja en hållbar utbildningsstruktur och en stark arbetsmarknad rekommenderas därför att kommuner ingår frivilliga sekundära samverkansavtal som gynnar elevernas framtid och näringslivets behov.

Utredningens samlade bedömning och rekommendation för det fortsatta arbetet är att parterna arbetar fram ett frivilligt sekundärt samverkansavtal som främjar en utbildning

med hög kvalitet, attraherar elever, stärker kompetensförsörjningen för de gröna näringarna och samtidigt är ekonomiskt effektiv för kommunerna och regionen.

Sammanfattning och slutsatser i utredningen

Utredningens förslag

Denna utredning startades med föresatsen att identifiera möjliga förändringar inom befintligt samverkansavtal som har skatteväxling som en viktig del av sin finansiering. En ny modell ansågs nödvändig för att möta den kritik som riktats mot avtalet men samtidigt fanns en målsättning att behålla skatteväxlingen som en ekonomisk bas för avtalet.

Utredningens har haft omfattande kontakter med juridisk expertis för att pröva möjliga vägar att behålla avtalets grundläggande betalningsmodell men ändå förändra det på ett sådant sätt att det är acceptabelt för samtliga kommuner. Utredningens frågeställning gentemot den juridiska expertisen har varit tydlig; kan förändringar göras inom nuvarande avtal och är nuvarande avtal en lämplig grund för naturbrukssamverkan mellan region och kommuner? Den juridiska sakkunskapens bedömning har visat att det inte är möjligt. Västra Götalands nyttjande av skatteväxling från kommun till region för detta ändamål bedöms inte vara förenligt med de krav på likställighet mellan utbildningsanordnare som är en följd av kommunallagen och som uttolkas i skollagen. Det förslag som läggs fram får därför större konsekvenser än vad som var väntat och förutsett vid utredningens start, även om det var en av flera hypotetiskt möjliga resultat.

Samtidigt är det inte förvånande att utredningen kommer fram till slutsatsen att samverkansavtal mellan region och kommuner om naturbruksutbildning ska vila på ett etablerat avtalsformat – sekundärt samverkansavtal – och skollagens finansieringsmekanism för gymnasieutbildning, interkommunal ersättning.

Utredningens bedömning är att det är rimligt att VGR och kommunerna går över till ett system där varje kommun finansierar sina egna elever. Det är också förenligt med att VGR fortsatt tar ett ansvar för att driva skolorna med kvalitet och höga ambitioner, vilket enligt utredningens uppfattning även är VGR:s intention.

Det innebär att man lämnar ett system där vissa kommuner i det regionala kommunkollektivet kontinuerligt har bidragit till finansiering av skolor där man sällan haft fler än enstaka elever. I den modell som utredningen anser att man nu bör avveckla har även VGR varit en betydande medfinansierare av utbildningskostnader, med ca 37 mkr per år 2024.

Utredningen konstaterar att det innebär ökade kostnader i vissa kommuners skolbudgetar att gå över till den modell för gymnasiefinansiering som används för övriga regioners naturbruksskolor. Kostnadsökningen för dessa kommuner är en konsekvens av att det nya förslaget bygger på vedertagen betalningsmodell för gymnasieutbildning, interkommunal ersättning.

Om Västra Götalandsregionen och länets kommuner bestämmer sig för att gå vidare med förslaget om frivilligt samverkansavtal så kommer skatteväxlingen att avvecklas. Det är en process som tar längre tid att slutföra än att fatta själva beslutet om ett nytt frivilligt avtal baserat på interkommunal ersättning. Nuvarande avtal gäller fram till 2028-12-31 vilket ger utrymme för att göra de tekniska förändringar i skatteuppbörd som krävs.

I övrigt bedömer inte utredningen att det behövs förändringar i verksamheten vid VGR:s naturbruksskolor, och elever kommer att kunna söka till dessa skolor som förut. Frivilliga samverkansavtal används för att formalisera relationen mellan region och kommuner vid övriga naturbruksskolor i Sverige och även som grund för samverkan mellan kommuner inom många andra gymnasieprogram. Det finns därmed en bred erfarenhet som kan vägleda arbetet framåt.

Samverkansmöjligheter

Det finns goda möjligheter att utveckla samverkan mellan huvudmannen och kommunerna kring naturbruksskolorna. Utan att förringa pågående arbete kan man peka på ett antal områden där man kan undersöka möjligheterna att vidareutveckla interaktionen; synligheten i de enskilda kommunerna inför gymnasieval kan förbättras, samarbetet med studie- och yrkesvägledningen (SYV) fungerar överlag bra men kan också utvecklas och naturbruksskolorna kan bredda sina nätverk i kommunerna för informationsspridning om verksamheten på skolorna. Även näringen har en viktig roll att spela. Fördjupade kontakter mellan LRF och SYV har resulterat i fler ansökningar i flera av de kommuner där kontakterna utvecklats. Det är en aktivitet som kan omfatta ännu fler i SYV-kåren.

I utredningen har även konstaterats att det finns ett utrymme för ökat samarbete mellan utbildningsanordnare. Förutom VGR-skolorna erbjuder även vissa fristående huvudmän jordbruks- och skogsbruksutbildning och ur ett näringslivsperspektiv är det angeläget att nuvarande bredd i utbudet finns kvar för att stärka kompetensförsörjningen i branschen.

Det är mycket angeläget att kommunerna fortsatt ser naturbruksutbildning som en prioriterad utbildningsfråga, även om det blir dyrare för många kommuner att skicka elever till skolorna i och med det nya förslaget. Elevens val är fortfarande ett dominerande kriterium och betydelsen av fungerande kompetensförsörjning för den strategiska lantbrukssektorn är central, inte bara för de kommuner som har många företag inom sektorn utan för alla kommuner som har medborgare som är beroende av mat på bordet, privat eller i storhushåll, även i ett läge med skärpt beredskap. Med andra ord är det en fråga för alla kommuner i Västra Götaland och hela Sverige, då Västra Götaland är Sveriges största livsmedelslän.

En reflektion under utredningens gång är att många av Sveriges kommuner som domineras av mindre orter och landsbygd också har en relativt stor andel av investeringstunga yrkesutbildningar på gymnasienivå. Dessa utbildningar är dyrare att genomföra än till exempel utbildningar som förbereder för fortsatta högskolestudier, och kostnaden fördelas på kommunerna som har elever på dessa skolor. Naturbruk är definitivt en av dessa. Samtidigt som det är landsbygdskommunerna som finansierar en jämförelsevis stor andel av dessa utbildningar är naturbruk ett outhålligt utbildningsprogram för alla Sveriges kommuner genom att näringar som rekryterar därifrån har verksamhet i och i ännu högre grad levererar livsmedel till samtliga svenska kommuner. En reflektion är att den ojämna kostnadsfördelningen av dyra yrkesutbildningar mellan storstadsregioner och landsbygd är en omständighet som inte speglar den generella, nationella nyttan av dessa utbildningar.

För närvarande finns en ökning av söktrycket till naturbruksutbildningar med inriktning på jordbruk och skogsbruk. Parterna och näringen bör göra vad de kan för att behålla och förstärka den positiva trenden, även om den periodvis kan gå ner av demografiska skäl.

Relativt jämn geografisk tillgång till naturbruksutbildning inriktning jordbruk och skogsbruk i Västra Götaland

Lantbruksutbildningens geografi har varit en röd tråd genom utredningen. Rimligt nära tillgång till naturbruksutbildning i såväl östra som västra halvan av Västra Götaland är väsentlig för att elever skall söka sig till dessa utbildningar. Det finns en grupp ungdomar som inte bara är öppen för utan rentav uppskattar internatboende, men det finns också en annan grupp som vill ha möjlighet att bo kvar i föräldrahemmet samtidigt som naturbruksutbildning med inriktning jordbruk och skogsbruk är deras förstahandsval. Utredningen har konstaterat att fristående skolor som etablerats i de nedlagda VGR-skolorna i Strömme (Marks kommun) och Nuntorp (Vänersborg) spelar en central roll för att upprätthålla den balanserade fördelningen av tillgång till naturbruksutbildning i länet.

Om dessa skolor skulle försvinna, på grund av ekonomiska utmaningar av typen som beskrivs nedan, hotas kompetensförsörjningen i lantbrukskluster som inte bara är viktiga i Sjuhärad och Fyrbodal utan i hela Västsverige och landet som helhet. Det vore en oroande utveckling i ett läge där vi behöver stärka den levande landsbygden samt svensk primärproduktion och livsmedelsförsörjning.

Prissättningen för elever bestäms genom naturbruksprogrammets olika inriktningar. Utredningen har noterat att det kan finnas kraftiga variationer mellan skolor i utbildningskostnad inom inriktningen djurvård och priset på inriktningen speglar inte alltid de faktiska kostnaderna vid en enskild skolhuvudman. För närvarande är det en aspekt av regelverket som utgör ett problem vid de fristående skolorna i Strömme och Nuntorp.

Långsiktig utveckling

Utredningen har inte haft utrymme att göra en analys av indirekta effekter av utredningen. Kommunekonomiska effekter av att avbryta VGR:s ersättning till kommuner med elever utanför Västra Götaland har beräknats liksom effekterna för kommunerna av att skatteväxlingen tas bort. Dessa redovisas för ett enskilt år i en bilaga till utredningen. En långsiktig konsekvensanalys av utveckling av befintligt avtal och införande av ett frivilligt sekundärt samverkansavtal har inte gjorts.

Utredningen kan dock konstatera att parterna har goda förutsättningar att verka för en god offentligt driven naturbruksutbildning. VGR har lämnat ett omfattande stöd till verksamheten under åren och det finns inget som tyder på att VGR har för avsikt att minska sitt engagemang. Även kommunerna har möjlighet att prioritera samverkan kring naturbruksutbildningen.

Kortfattade slutsatser

- Nuvarande skatteväxlingsmodell bedöms inte vara förenlig med kommunallagen och skollagen.
- Utredningen föreslår att kommunerna finansierar sina egna elever genom interkommunal ersättning.

Utredningens förslag

- Ett frivilligt samverkansavtal ersätter nuvarande skatteväxling, vilket medför väsentliga ekonomiska omställningar för vissa kommuner.
- Nuvarande avtal gäller till 2028, vilket ger tid för anpassning.

Samverkansmöjligheter

- Naturbruksskolornas synlighet kan förbättras genom tätare samarbete med kommuner och studie- och yrkesvägledare.
- Ökat samarbete med näringen, inklusive LRF, kan stärka rekryteringen och kompetensförsörjningen.

Geografisk tillgång till utbildning

- En jämn spridning av naturbruksskolor i länet är avgörande för att upprätthålla utbildningsmöjligheter.
- De fristående skolor som etablerats i de nedlagda VGR-skolorna i Strömma (Marks kommun) och Nuntorp (Vänersborg) spelar en central roll för att upprätthålla den balanserade fördelningen av tillgång till naturbruksutbildning i länet.

Långsiktig utveckling

- Utredningen har inte haft utrymme att göra en analys av indirekta effekter av utredningen, men parterna har goda förutsättningar att fortsatt samt utveckla samverkan.
- Det finns goda förutsättningar för VGR och kommunerna att fortsatt prioritera en stark och hållbar naturbruksutbildning.

Bilaga 1. Kommunekonomiska effekter vid förändringar av nuvarande avtal

Förutsättningarna för denna utredning medför att denna analys begränsas till att översiktligt beskriva de ekonomiska effekterna för kommunerna. Frågor kring hur underliggande konsekvenser, t. ex elevers intresse och val av naturbruksutbildningar påverkas över tid, har inte kunnat göras. I bilagan beskrivs dels de kommunalekonomiska konsekvenserna av slopande av enbart utomlänssersättningen, samtidigt som modellen i övrigt är oförändrad, dels den kommunalekonomiska konsekvensen av att skatteväxlingen tas bort och att kommunerna betalar för alla elever på naturbruksutbildningar oavsett anordnare. Priset som ligger till grund för dessa beräkningar är hämtat från VGRs prislista som bygger på VGR-skolornas självkostnad. Beräkningarna bygger på underlag från 2023 och ger en ögonblicksbild som varierar från läsår till läsår.

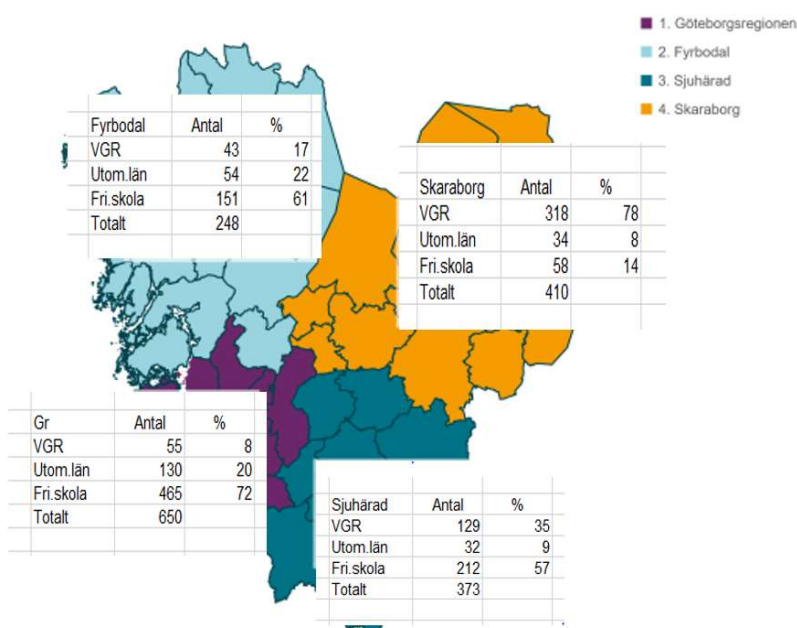
Kommunekonomiska effekter av slopande av utomlänssersättning

Av de 1681 eleverna på naturbruksutbildningar 2023/2024 var det 191 som valde att läsa naturbruksutbildning utanför Västra Götalands län och som kommunerna sökt ersättning för skolplaceringen från VGR. Dessa är delregionalt fördelade enligt följande:

Elevfördelning 2023 antal och %

- VGR Elever
- Utomlänselever
- Andra huvudmän än VGR inom VG
- Totalt

	Antal	%
Totalt	545	32
VGR	250	15
Utom.län	886	53
Fri.skola	1681	

Figur 1.

Dominerande utbildningar för utomlänselever är:

- Fyrbodals elever går främst på Lillerudsgymnasiet med 18 elever samt Forshagaakademin med 8 elever. I övrigt finns ett fåtal elever på cirka 8 skolor runtom i Sverige
- Göteborgsregionens elever går främst på Sverige Ridgymnasier (29 elever), Munkagårdsgymnasiet (16 elever) samt Forshagaakademin (10 elever). I övrigt finns ett fåtal elever på cirka 18 skolor runtom i Sverige.

- Sjuhärads elever går främst på Munkagårdsgymnasiet (11 elever) och Sveriges Ridgymnasier (9 elever). Det är få andra som får på cirka 4 skolor runtom i Sverige,
- Skaraborgs elever får främst på Forshagaakademin (8 elever) samt Sverige ridgymnasier (6 elever). I övrigt finns ett fåtal elever på cirka 10 andra skolor i Sverige.

Under de senare åren har frågan om just utomlännersättningen diskuterats. Det har skett dels utifrån ett stigande antal elever som läser utanför länet. Den legala grunden för avtalet har ifrågasatts liksom det till synes förvånande i att nuvarande avtal ersätter kommuner som har elever i fristående skolor utanför länet men inte elever som går på en fristående naturbruksutbildning inom Västra Götaland.

Ersättningen för dessa 191 elever uppgår till dryga 22 miljoner kr. I beräkningarna och tabeller nedan har vi utgått från alla utomlänselever som potentiellt kan få ersättning, inte enbart det antal antal kommunerna ansöker för. Därför är den potentiella kostnaden för dessa elever i nuläget 26 miljoner och inte de drygt 22 miljoner som faktiskt utbetalats.

Slopas utomlännersättningen i ett kommande avtal så ökar totalkostnaden för naturbruks eleverna för merparten av VGR:s kommuner. Den genomsnittliga kostnadsökningen är ca 9 %. Men kostnadsökningen utfaller ojämnt över VGR:s 49 kommuner. Spridningen är från 0 – ca 86 % kostnadsökning, se figur x och y nedan. Beräkningen nedan bygger på att totalt antal utomlänselever får ersättning, inte det antal som kommunerna faktiskt söker 50 % ersättning för.

Tabell 1

Utomlännersättning slopas

- Totalt ca 26,9 milj.kr
- Genomsnittlig kostnadsökning 8,9%
- Spann från 0 – 86 %

Arbetsmaterial

Kommun	af-förbun	VE	Utom-län	Inom VGR	Totalt	gymnasie	Andel	VE	Utom	Fri	Kostnad idag	Full utoml	Dif	%
ESSUNGA	Skaraborg	11	0	1	12	153	7,5%	91,7%	0,0%	8,3%	1580 371	1580 371	0	0,0%
GRÄSTORP	Skaraborg	9	0	5	14	188	7,4%	64,3%	0,0%	35,7%	2 044 923	2 044 923	0	0,0%
HUO	Skaraborg	10	0	4	14	264	5,3%	71,4%	0,0%	28,6%	2 128 729	2 128 729	0	0,0%
KARLSBORG	Skaraborg	11	0	1	12	236	5,6%	91,7%	0,0%	8,3%	1 536 466	1 536 466	0	0,0%
LILLA FRET	GR	4	0	12	16	440	3,6%	25,0%	0,0%	75,0%	2 357 942	2 357 942	0	0,0%
LYSEKIL	Fyrbodal	2	0	-	2	455	0,4%	100,0%	0,0%	0,0%	577 055	577 055	0	0,0%
MELLEBY	Fyrbodal	3	0	8	11	272	4,0%	27,3%	0,0%	72,7%	2 811 080	2 811 080	0	0,0%
MUNKEDAL	Fyrbodal	2	0	11	13	372	3,5%	15,4%	0,0%	84,6%	2 454 294	2 454 294	0	0,0%
SKARA	Skaraborg	21	0	2	23	686	3,4%	91,3%	0,0%	8,7%	3 026 538	3 026 538	0	0,0%
Stenestad	Fyrbodal	0	-	5	5	395	1,3%	0,0%	0,0%	100,0%	1 307 700	1 307 700	0	0,0%
TROLLHATTAN	Fyrbodal	8	0	-	8	2 205	0,4%	100,0%	0,0%	0,0%	2 208 563	2 208 563	0	0,0%
TÖREBOGA	Skaraborg	13	0	-	13	311	4,2%	100,0%	0,0%	0,0%	1 595 023	1 595 023	0	0,0%
VÄNERSBORG	Fyrbodal	8	0	-	8	757	0,5%	100,0%	0,0%	0,0%	1 781 572	1 781 572	0	0,0%
ULICEHÄRN	Skaraborg	28	1	23	52	866	6,0%	53,8%	1,3%	44,2%	8 532 619	8 648 230	115 611	1,4%
BORÅS	Skaraborg	25	3	76	104	4 160	2,5%	24,0%	2,3%	73,7%	21 246 366	21 538 300	292 934	1,7%
VÄRGAPOJA	Skaraborg	20	1	10	31	475	6,5%	64,5%	3,2%	32,3%	4 513 627	4 622 439	108 812	2,4%
GÖTENE	Skaraborg	18	1	2	21	457	4,6%	65,7%	4,8%	5,5%	2 839 869	2 821 702	-18 167	-0,6%
HEFFLJUNGA	Skaraborg	18	1	7	26	322	8,1%	69,2%	3,8%	26,9%	3 672 597	3 788 206	115 611	3,1%
SVENLJUNGA	Skaraborg	9	1	11	21	336	6,3%	42,9%	4,8%	52,4%	3 560 429	3 674 525	114 096	3,2%
SÖLLEBYGD	Skaraborg	6	2	24	32	371	8,8%	18,8%	6,3%	75,0%	6 088 363	6 179 586	91 223	1,5%
NYTTENHAG	Fyrbodal	0	4	55	59	7 728	1,6%	0,0%	6,8%	93,2%	11 332 597	11 774 645	442 048	3,8%
LIDKÖPING	Skaraborg	44	4	8	56	1 453	3,3%	78,6%	7,1%	14,3%	7 668 670	8 201 906	533 236	4,2%
TOHOLM	Skaraborg	8	1	3	12	396	3,0%	66,7%	8,3%	25,0%	1 522 677	2 005 510	482 833	4,3%
FÄRISLANDIA	Fyrbodal	3	1	9	13	225	5,8%	23,1%	7,7%	69,2%	2 504 700	2 620 311	115 611	4,6%
SKÖVDE	Skaraborg	31	5	18	54	1 848	2,8%	57,4%	9,3%	33,3%	8 875 648	9 338 054	462 405	5,2%
LODDEVALLA	Fyrbodal	4	4	30	38	2 077	1,8%	10,5%	10,5%	79,0%	8 129 613	8 588 581	458 968	5,6%
VARA	Skaraborg	36	3	1	40	532	7,5%	90,0%	7,5%	2,5%	4 768 360	5 101 616	333 256	7,0%
HÄRRYDA	GR	8	8	46	62	1 784	3,5%	12,9%	12,9%	74,2%	12 237 095	13 121 219	884 124	7,2%
GÖTEBORG	GR	11	49	202	262	18 838	1,4%	4,2%	18,7%	77,1%	59 823 819	65 002 737	5 178 918	8,7%
TRÄNDRÖ	Skaraborg	7	4	18	29	413	7,0%	14,1%	13,8%	62,1%	5 357 742	5 943 459	585 717	9,1%
ALE	Skaraborg	1	8	35	44	1 264	3,5%	2,3%	18,2%	73,5%	6 382 679	9 143 679	2 761 000	3,1%
GULLSPÅNG	Skaraborg	8	3	1	12	137	8,8%	66,7%	25,0%	8,3%	1 242 180	1 357 791	115 611	9,3%
FÄLDÖPING	Skaraborg	50	8	10	68	1 369	5,4%	73,5%	11,8%	14,7%	9 259 134	9 166 786	-92 348	-1,0%
STENUNGSUND	GR	0	4	18	22	1 171	1,9%	0,0%	18,2%	81,8%	4 631 362	5 087 008	455 646	9,8%
PARTILLE	GR	4	6	23	33	1 522	2,2%	12,1%	18,2%	69,7%	6 388 131	7 066 686	678 555	10,6%
TIERP	Skaraborg	21	3	1	25	371	6,7%	84,0%	12,0%	4,0%	5 121 626	5 457 035	335 409	6,5%
KUNGÄLV	GR	3	8	27	38	1 746	2,2%	7,9%	21,1%	71,1%	7 544 328	8 432 476	888 150	11,8%
MARIESTAD	Skaraborg	27	6	1	34	778	4,4%	75,4%	17,8%	2,9%	4 409 320	5 058 350	649 030	14,7%
ÖVERIG	GR	0	5	16	21	518	4,1%	0,0%	23,8%	76,2%	3 394 853	4 595 797	1 200 944	35,1%
TJÖRN	GR	2	6	16	24	581	4,4%	8,3%	25,0%	66,7%	4 361 279	5 020 654	659 375	15,1%
LERUM	GR	2	11	29	42	1 984	2,1%	4,8%	26,2%	69,0%	7 948 576	9 211 793	1 263 217	15,8%
ÄLINGSÅS	GR	20	11	18	49	1 544	3,2%	40,8%	22,4%	36,7%	7 788 327	9 008 636	1 220 309	15,7%
MARK	Skaraborg	16	19	43	78	1 338	5,8%	20,5%	24,4%	55,1%	13 778 762	15 832 004	2 053 242	15,1%
GRUST	Fyrbodal	1	5	9	15	468	3,2%	6,7%	33,3%	60,0%	2 944 234	3 513 976	569 742	19,4%
ÅLINGSÅS	Fyrbodal	0	14	23	37	2 632	1,4%	0,0%	37,8%	62,2%	7 608 248	9 344 361	1 736 113	17,7%
TANUM	Fyrbodal	3	9	15	27	363	8,9%	27,3%	27,3%	45,5%	4 949 342	5 949 787	999 445	20,2%
DALS-ED	Fyrbodal	1	4	3	8	158	5,1%	12,5%	50,0%	37,5%	1 264 405	1 657 332	392 927	31,1%
BENGTSPORS	Fyrbodal	2	8	6	16	259	6,2%	12,5%	50,0%	37,5%	2 569 799	3 459 520	889 721	34,6%
SÖTENÄS	Fyrbodal	0	4	-	4	225	1,8%	0,0%	100,0%	0,0%	1 493 907	1 079 574	-414 333	-27,3%
ÄMÅL	Fyrbodal	0	15	-	15	451	3,3%	0,0%	100,0%	0,0%	1 733 919	3 250 717	1 496 798	86,3%
Totalt		545	250	886	1 681	64 529	2,6%	32,4%	14,3%	52,7%	303 433 489	330 414 933	26 981 443	8,3%

Tabell 2

ÖCKERÖ	GR	0	5	16	21	518	4,1%	0,0%	23,8%	76,2%	3 984 053	4 585 797	601 744	15,1%
TJÖRN	GR	2	6	16	24	561	4,3%	8,3%	25,0%	66,7%	4 361 279	5 020 654	659 375	15,1%
LERUM	GR	2	11	29	42	1 984	2,1%	4,8%	26,2%	69,0%	7 948 576	9 211 793	1 263 217	15,9%
ALINGSÅS	GR	20	11	18	49	1 544	3,2%	40,8%	22,4%	36,7%	7 768 337	9 008 836	1 240 499	16,0%
MARK	Sjukhärad	16	19	43	78	1 339	5,8%	20,5%	24,4%	55,1%	13 778 762	15 992 004	2 213 242	16,1%
ORUST	Fyrbodal	1	5	9	15	468	3,2%	6,7%	33,3%	60,0%	2 944 234	3 513 976	569 742	19,4%
Molndal	GR	0	14	23	37	2 632	1,4%	0,0%	37,8%	62,2%	7 808 248	9 344 361	1 536 113	19,7%
TANUM	Fyrbodal	9	9	15	33	369	8,9%	27,3%	27,3%	45,5%	4 949 942	5 949 767	999 826	20,2%
DALS-ED	Fyrbodal	1	4	3	8	158	5,1%	12,5%	50,0%	37,5%	1 264 405	1 657 332	392 927	31,1%
BENGTSFORS	Fyrbodal	2	8	6	16	259	6,2%	12,5%	50,0%	37,5%	2 569 799	3 459 520	889 721	34,6%
SOTENÄS	Fyrbodal	0	4	-	4	225	1,8%	0,0%	100,0%	0,0%	649 907	1 079 574	429 667	66,1%
ÄMÅL	Fyrbodal	0	15	-	15	451	3,3%	0,0%	100,0%	0,0%	1 733 919	3 230 717	1 496 799	86,3%
Totalt		545	250	886	1 681	64 529	2,6%	32,4%	14,3%	52,7%	303 433 489	330 414 933	26 981 443	8,9%

Ett drygt 10 tal kommuner har inga utomläns elever och påverkas inte, se tabell 1 ovan. Däremot är det drygt 10 kommuner som, vid en förändring av ersättningsmodellen, skulle få väsentliga ekonomiska konsekvenser (tabell 2). Det är företrädesvis kommuner i Fyrbodal och GR. Två kommuner i Fyrbodal får sina totala kostnader för naturbrukselever fördubblade.

Kommunekonomiska effekter av att ingå i frivilligt sekundäravtal och att ta bort skatteväxlingen

Effekten av ett nytt system som bygger på att kostnaden för utbildningen betalas av kommunerna i relation till antal elever som läser naturbruk – i stället för att som i befintligt avtal använda skatteväxling som en del av finansieringsmodellen – får konsekvenser som skiljer sig åt mellan de olika kommunerna beroende på hur stor ekonomisk nytta kommunen har haft av skatteväxlingen. Det finns kommuner som får minskade kostnader utifrån förändringen. Det gäller främst de kommuner som genom att de har många invånare som betalar regionskatt har stått för en stor andel av intäkten till naturbruksutbildningen genom skatteväxlingen. Det finns också mindre kommuner som haft mycket få elever på VGR:s skolor som får en positiv nettoeffekt om skatteväxlingen försvinner. Det finns andra kommuner som får ökande kostnader till följd av att skatteväxlingen försvinner – kommuner med relativt litet skatteunderlag som samtidigt haft relativt många elever på VGR:s skolor.

I stora drag finns ett samband mellan betydelsen av skatteeffekten och hur stor andel av näringsliv och arbetsmarknad som präglas av lantbruksnäringen. Kommuner som lämnar stora bidrag till Västra Götalands – och Sveriges – primärproduktion inom lantbruket har också haft stor nytta av skatteväxlingen, vilket också var ett av de ursprungliga syftena med modellen.

År från år kan effekterna skilja sig beroende på hur många elever man faktiskt har på skolorna men mönstren tenderar att vara ganska stabila över tid. Det finns också kommuner som drabbas genom att utomlänssättningen försvinner. Det gäller kommuner som har många elever som valt friskolor utanför länet och fått halva kostnaden för dem betald och samtidigt har få elever som läser på VGR:s naturbruksskolor. Den effekten har även beskrivits i texten ovan.

I de följande tabellerna beskrivs effekterna av om man skulle slopa skatteväxlingen och övergå till ett frivilligt avtal med VGRs självkostnadspris som grund.

De kommuner som får störst kostnadsökningar när skatteväxlingen (och utomlänssersättningen) försvinner är Falköping, Vara och Lidköping. De kommuner som får störst kostnadsminskning är Göteborg, Mölndal och Borås. Kostnadsökningar respektive -minskningar beror i huvudsak på andelen naturbrukselever som kommunen har inskrivna på VGR:s skolor. Men även storleken på skatteväxlingsbeloppet påverkar.

Kolumner i tabellerna:

1. Kommun
 2. Kommunalförbund
 3. Kostnad idag (all naturbruksutbildning)
 4. Kostnad om man skulle använda den sk. Riksprislistan
 5. Kostnad all naturbruksutbildning om man lämnar skatteväxlingen men utgår från VGRs nuvarande prislista
 6. Skillnaden mellan kolumn 3 (kostnad idag) och tabell 5 (kostnad enl VGRs prislista)
- + Ett positivt tal är en ökad kostnad
- Ett negativt tal är en minskad kostnad

Tabell 3. Kommuner som får de minsta respektive största effekterna vid avveckling av skatteväxlingen

Kommunekonomiska effekter av att ingå i ett frivilligt sekundäravtal och ta bort skatteväxlingen

Kolumner:

1. Kommun
 2. Kommunalförbund
 3. Kostnad idag (all naturbruksutbildning)
 4. Kostnad om man skulle använda den sk. Riksprislistan
 5. Kostnad all naturbruksutbildning om man lämnar skatteväxlingen men utgår från VGRs nuvarande prislista
 6. Skillnaden mellan kolumn 3 (kostnad idag) och tabell 5 (kostnad enl VGRs prislista)
- + Ett positivt tal är en ökad kostnad
- Ett negativt tal är en minskad kostnad

1	2	3	4	5	6
Kommun	Kommunal- förbund	Totalt VGRpris	Totalt rikspislista	växling, men fullt pris (VGR)	kostnad minskad kostnad
FALKÖPING	Skaraborg	9 258 134	15 535 952	14 481 883	5 223 749
VARA	Skaraborg	4 768 380	8 784 900	8 376 143	3 607 763
LIDKÖPING	Skaraborg	7 868 670	12 506 527	11 316 518	3 447 848
MARIESTAD	Skaraborg	4 409 320	7 752 878	7 053 844	2 644 525
MARK	Sjuhärad	13 778 762	18 606 872	16 417 857	2 639 095
ULRICEHAMN	Sjuhärad	8 532 619	11 781 414	10 754 749	2 222 130
TIBRO	Skaraborg	3 121 826	5 618 834	5 332 844	2 211 019
VÄRGÅRDA	Sjuhärad	4 513 627	6 963 279	6 372 888	1 859 261
HERRLJUNGA	Sjuhärad	3 672 597	5 820 160	5 372 537	1 699 940
ALINGSÅS	GR	7 768 337	11 099 815	9 355 229	1 586 891
GÖTENE	Skaraborg	2 838 869	4 731 744	4 363 299	1 524 430
TANUM	Fyrbodals	4 949 942	7 351 324	6 436 710	1 486 768
SKARA	Skaraborg	3 026 538	4 986 340	4 499 787	1 473 249
SKÖVDE	Skaraborg	8 875 648	11 781 188	10 012 725	1 137 077
TÖREBODA	Skaraborg	1 595 023	2 829 798	2 649 674	1 054 651
PARTILLE	GR	6 388 131	7 127 420	5 341 851	- 1 046 281
KUNGÄLV	GR	7 544 328	8 360 622	6 292 884	- 1 251 444
UDEVALLA	Fyrbodals	8 129 613	8 556 335	6 504 061	- 1 625 552
TROLLHÄTTAN	Fyrbodals	2 208 563	1 818 532	519 235	- 1 689 328
BORÅS	Sjuhärad	21 246 366	23 870 224	19 440 348	- 1 806 018
Mölndal	GR	7 808 248	8 323 679	5 497 165	- 2 311 083
GÖTEBORG	GR	59 823 819	57 892 498	36 487 057	-23 336 762

Tabell 4. Sjuhärad

Kommunekonomiska effekter av att ingå i ett frivilligt sekundäravtal och ta bort skatteväxlingen

Kolumner:

- Kommun
 - Kommunalförbund
 - Kostnad idag (all naturbruksutbildning)
 - Kostnad om man skulle använda den sk. Riksprislistan
 - Kostnad all naturbruksutbildning om man lämnar skatteväxlingen men utgår från VGRs nuvarande prislista
 - Skillnaden mellan kolumn 3 (kostnad idag) och tabell 5 (kostnad enl VGRs prislista)
- + Ett positivt tal är en ökad kostnad
- Ett negativt tal är en minskad kostnad

	1	2	3	4	5	6
BOLLEBYGD	Sjuhärad		6 088 363	7 538 711	6 572 119	483 756
BORÅS	Sjuhärad		21 246 366	23 870 224	19 440 348	- 1 806 018
HERRLJUNGA	Sjuhärad		3 672 597	5 820 160	5 372 537	1 699 940
MARK	Sjuhärad		13 778 762	18 606 872	16 417 857	2 639 096
SVENLJUNGA	Sjuhärad		3 560 429	4 918 375	4 310 427	749 998
TRANEMO	Sjuhärad		5 357 742	6 896 233	6 140 678	782 936
ULRICEHAMN	Sjuhärad		8 532 619	11 781 414	10 754 749	2 222 130
VÄRGÅRDA	Sjuhärad		4 513 627	6 983 279	6 372 888	1 859 261

Kommun	Kommunal-förbund	VGR	Utom-läningar	inom VG	Totalt NI	Totalt gymnasiet	Andel NB	% VGR	% Utoml	% Fri i VGR
BOLLEBYGD	Sjuhärad	6	2	24	32	371	8,6%	18,8%	6,3%	75,0%
BORÅS	Sjuhärad	25	3	76	104	4 160	2,5%	24,0%	2,9%	73,1%
HERRLJUNGA	Sjuhärad	18	1	7	26	322	8,1%	69,2%	3,8%	26,9%
MARK	Sjuhärad	16	19	43	78	1 339	5,8%	20,5%	24,4%	55,1%
SVENLJUNGA	Sjuhärad	9	1	11	21	336	6,3%	42,9%	4,8%	52,4%
TRANEMO	Sjuhärad	7	4	18	29	413	7,0%	24,1%	13,8%	62,1%
ULRICEHAMN	Sjuhärad	28	1	23	52	866	6,0%	53,8%	1,9%	44,2%
VÄRGÅRDA	Sjuhärad	20	1	10	31	475	6,5%	64,5%	3,2%	32,3%

Tabell 5. Göteborgsregionen

Kommunekonomiska effekter av att ingå i ett frivilligt sekundäravtal och ta bort skatteväxlingen

Kolumner:

- Kommun
 - Kommunalförbund
 - Kostnad idag (all naturbruksutbildning)
 - Kostnad om man skulle använda den sk. Riksprislistan
 - Kostnad all naturbruksutbildning om man lämnar skatteväxlingen men utgår från VGRs nuvarande prislista
 - Skillnaden mellan kolumn 3 (kostnad idag) och tabell 5 (kostnad enl VGRs prislista)
- + Ett positivt tal är en ökad kostnad
- Ett negativt tal är en minskad kostnad

	1	2	3	4	5	6
ALE	GR		8 382 679	9 686 233	7 757 400	- 625 279
ALINGSÅS	GR		7 768 337	11 099 815	9 355 229	1 586 891
GÖTEBORG	GR		59 823 819	57 892 498	36 487 057	- 23 336 762
HÄRRYDA	GR		12 237 099	14 350 053	11 990 700	- 2 463 399
KUNGÄLV	GR		7 544 328	8 360 622	6 292 884	- 1 251 444
LERUM	GR		7 948 576	9 349 842	7 194 872	- 753 704
LULLA EDET	GR		2 957 942	3 440 581	2 757 602	- 200 340
Mölndal	GR		7 808 248	8 323 679	5 497 165	- 2 311 083
PARTILLE	GR		6 388 131	7 127 420	5 341 851	- 1 046 281
STENUNGSUND	GR		4 631 362	4 964 717	3 670 752	- 960 610
TJÖRN	GR		4 361 279	5 399 002	4 425 636	- 64 357
ÖCKERÖ	GR		3 984 053	4 793 333	3 912 581	- 71 472

Kommun	Kommunal-förbund	VGR	Utom-läningar	inom VG	Totalt NI	Totalt gymnasiet	Andel NB	% VGR	% Utoml	% Fri i VGR
ALE	GR	1	8	35	44	1 264	3,5%	2,3%	18,2%	79,5%
ALINGSÅS	GR	20	11	18	49	1 544	3,2%	40,8%	22,4%	36,7%
GÖTEBORG	GR	11	49	262	262	18 838	1,4%	4,2%	18,7%	77,1%
HÄRRYDA	GR	8	8	46	62	1 784	3,5%	12,9%	12,9%	74,2%
KUNGÄLV	GR	3	8	27	38	1 746	2,2%	7,9%	21,1%	71,1%
LERUM	GR	2	11	29	42	1 984	2,1%	4,8%	26,2%	69,0%
LULLA EDET	GR	4	0	12	16	440	3,6%	25,0%	0,0%	75,0%
Mölndal	GR	0	14	23	37	2 632	1,4%	0,0%	37,8%	62,2%
PARTILLE	GR	4	6	23	33	1 522	2,2%	12,1%	18,2%	69,7%
STENUNGSUND	GR	0	4	18	22	1 171	1,9%	0,0%	18,2%	81,8%
TJÖRN	GR	2	6	16	24	561	4,3%	8,3%	25,0%	66,7%
ÖCKERÖ	GR	0	5	16	21	518	4,1%	0,0%	23,8%	76,2%

Tabell 6. Fyrbodal

Kommunekonomiska effekter av att ingå i ett frivilligt sekundäravtal och ta bort skatteväxlingen

Kolumner:

- Kommun
 - Kommunalförbund
 - Kostnad idag (all naturbruksutbildning)
 - Kostnad om man skulle använda den sk. Riksprislistan
 - Kostnad all naturbruksutbildning om man lämnar skatteväxlingen men utgår från VGRs nuvarande prislista
 - Skillnaden mellan kolumn 3 (kostnad idag) och tabell 5 (kostnad enl VGRs prislista)
- + Ett positivt tal är en ökad kostnad
- Ett negativt tal är en minskad kostnad

	1	2	3	4	5	6
BENGTSFORS	Fyrbodal	2 569 799	3 875 670	3 333 721	763 922	
DALS-ED	Fyrbodal	1 264 405	1 902 733	1 569 117	324 712	
FÄRGE LANDA	Fyrbodal	2 504 700	3 076 871	2 679 081	174 381	
KFV (Thn+Vbg)	Fyrbodal	11 332 597	13 344 245	11 774 645	442 048	
LYSEKIL	Fyrbodal	577 055	512 018	190 972	- 386 083	
MELLERUD	Fyrbodal	2 381 080	2 637 837	2 180 578	- 502	
MUNKEDAL	Fyrbodal	2 454 294	2 793 579	2 253 598	- 200 695	
ORUST	Fyrbodal	2 944 234	3 503 582	2 923 062	- 21 172	
Sotenäs	Fyrbodal	649 907	910 000	639 094	- 10 813	
Strömstad	Fyrbodal	1 307 700	1 136 333	811 176	- 496 524	
TANUM	Fyrbodal	4 949 942	7 351 324	6 436 710	- 1486 768	
TROLLHÄTTAN	Fyrbodal	2 208 563	1 818 532	519 235	- 1 689 328	
UDEVALLA	Fyrbodal	8 129 613	8 556 335	6 504 061	- 1 625 552	
VÄNERSBORG	Fyrbodal	1 781 572	1 878 753	1 036 557	- 745 016	
ÄMÅL	Fyrbodal	1 733 919	3 363 396	2 756 477	- 1 022 559	

Kommun	Kommunal-förbund	VGR	Utom-läningar	Inom VG-EJ VGR	Totalt Ni	Totalt gymnasiet	Andel NB	% VGR	% Utoml	% Fri i VGR
BENGTSFORS	Fyrbodal	2	8	6	16	259	6,2%	12,5%	50,0%	37,5%
DALS-ED	Fyrbodal	1	4	3	8	158	5,1%	12,5%	50,0%	37,5%
FÄRGE LANDA	Fyrbodal	3	1	9	13	225	5,8%	23,1%	7,7%	69,2%
KFV (Thn+Vbg)	Fyrbodal	0	4	55	59	3 726	1,6%	0,0%	6,8%	93,2%
LYSEKIL	Fyrbodal	2	0	-	2	455	0,4%	100,0%	0,0%	0,0%
MELLERUD	Fyrbodal	3	0	8	11	272	4,0%	27,3%	0,0%	72,7%
MUNKEDAL	Fyrbodal	2	0	11	13	372	3,5%	15,4%	0,0%	84,6%
ORUST	Fyrbodal	1	5	9	15	468	3,2%	6,7%	33,3%	60,0%
Sotenäs	Fyrbodal	0	4	-	4	225	1,8%	0,0%	100,0%	0,0%
Strömstad	Fyrbodal	0	-	3	3	395	1,3%	0,0%	0,0%	100,0%
TANUM	Fyrbodal	9	9	15	33	369	8,9%	27,3%	45,5%	27,3%
TROLLHÄTTAN	Fyrbodal	8	0	-	8	2 205	0,4%	100,0%	0,0%	0,0%
UDEVALLA	Fyrbodal	4	4	30	38	2 077	1,8%	10,5%	10,5%	78,9%
VÄNERSBORG	Fyrbodal	8	0	-	8	1 521	0,5%	100,0%	0,0%	0,0%
ÄMÅL	Fyrbodal	0	15	-	15	451	3,3%	0,0%	100,0%	0,0%

Tabell 7. Skaraborg

Kommunekonomiska effekter av att ingå i ett frivilligt sekundäravtal och ta bort skatteväxlingen

Kolumner:

- Kommun
 - Kommunalförbund
 - Kostnad idag (all naturbruksutbildning)
 - Kostnad om man skulle använda den sk. Riksprislistan
 - Kostnad all naturbruksutbildning om man lämnar skatteväxlingen men utgår från VGRs nuvarande prislista
 - Skillnaden mellan kolumn 3 (kostnad idag) och tabell 5 (kostnad enl VGRs prislista)
- + Ett positivt tal är en ökad kostnad
- Ett negativt tal är en minskad kostnad

	1	2	3	4	5	6
ESSUNGA	Skaraborg	1 560 371	2 665 566	2 548 065	987 694	
FALKÖPING	Skaraborg	9 258 134	15 535 962	14 481 883	5 223 749	
GRÄSTORP	Skaraborg	2 044 923	3 007 332	2 756 473	711 550	
GULLSPÅNG	Skaraborg	1 242 180	2 060 281	1 942 916	700 736	
GÖTENE	Skaraborg	2 838 869	4 731 744	4 363 299	1 524 430	
HJO	Skaraborg	2 128 729	3 138 299	2 839 769	711 040	
KARLSBORG	Skaraborg	1 596 466	2 761 024	2 568 478	972 013	
UDKÖPING	Skaraborg	7 668 670	12 506 527	11 316 518	3 447 848	
MARIESTAD	Skaraborg	4 409 320	7 752 878	7 063 844	2 644 525	
SKARA	Skaraborg	3 026 538	4 996 340	4 499 787	1 473 249	
SKÖNDE	Skaraborg	8 875 648	11 781 188	10 012 725	1 137 077	
TIBRO	Skaraborg	3 121 826	5 618 834	5 332 844	2 211 019	
TIDAHOLM	Skaraborg	1 922 677	2 969 286	2 352 088	429 410	
TÖREBODA	Skaraborg	1 595 023	2 829 798	2 649 674	1 054 651	
VARA	Skaraborg	4 768 380	8 764 900	8 376 143	3 607 763	

Kommun	Kommunal-förbund	VGR	Utom-läningar	Inom VG-EJ VGR	Totalt Ni	Totalt gymnasiet	Andel NB	% VGR	% Utoml	% Fri i VGR
ESSUNGA	Skaraborg	11	0	1	12	199	7,5%	91,7%	0,0%	8,3%
FALKÖPING	Skaraborg	50	8	10	68	1 269	5,4%	73,5%	11,8%	14,7%
GRÄSTORP	Skaraborg	9	0	5	14	188	7,4%	64,3%	0,0%	35,7%
GULLSPÅNG	Skaraborg	8	3	1	12	137	8,6%	66,7%	25,0%	8,3%
GÖTENE	Skaraborg	18	1	2	21	457	4,6%	85,7%	4,8%	9,5%
HJO	Skaraborg	10	-	4	14	264	5,3%	71,4%	0,0%	28,6%
KARLSBORG	Skaraborg	11	0	1	12	216	5,6%	91,7%	0,0%	8,3%
UDKÖPING	Skaraborg	44	4	8	56	1 453	3,9%	78,6%	7,1%	14,3%
MARIESTAD	Skaraborg	27	6	1	34	778	4,4%	79,4%	17,6%	2,9%
SKARA	Skaraborg	21	0	2	23	686	3,4%	91,3%	0,0%	8,7%
SKÖNDE	Skaraborg	31	5	18	54	1 848	2,9%	57,4%	9,3%	33,3%
TIBRO	Skaraborg	21	3	1	25	371	6,7%	84,0%	12,0%	4,0%
TIDAHOLM	Skaraborg	8	1	3	12	396	3,0%	66,7%	8,3%	25,0%
TÖREBODA	Skaraborg	13	0	-	13	311	4,2%	100,0%	0,0%	0,0%
VARA	Skaraborg	36	3	1	40	532	7,5%	90,0%	7,5%	2,5%

Bilaga 2. Översiktlig sammanställning av samverkansavtal i andra regioner

Jämförelse mellan samverkansavtal i Region Jönköping, Region Halland och Norrbottens län

Samverkansavtalen för naturbruksutbildningar, oavsett region, reglerar samverkan mellan olika parter (regioner och kommuner) för att erbjuda utbildningar inom naturbruk på gymnasial nivå. Dessa utbildningar riktar sig främst till elever som söker inriktningar inom de gröna näringarna, såsom lantbruk, djurvård, trädgård och skogsbruk. Alla avtalen syftar till att säkerställa en gemensam ansvarsfördelning mellan huvudmannen (regionen) och kommunerna, och att skapa en kostnadseffektiv och kvalitativ utbildningsverksamhet. I jämförelserna nedan sätts även andra regioners avtal i relation till VGR:s naturbruksutbildning i Västra Götaland.

Genomgående likheter:

1. Huvudmannaskap: I samtliga avtal har regionen huvudansvaret för naturbruksutbildningarna, vilket inkluderar drift och administration av skolorna.
2. Samverkansorganisation: Avtalen involverar en form av samverkansorgan, såsom styrgrupper, utvecklingsråd eller samrådsgrupper som övervakar utbildningens kvalitet, ekonomi och samarbete.
3. Ekonomisk reglering: Alla avtal behandlar elevkostnader genom interkommunala ersättningar (IKE), som baseras på riksprislistor eller beräkning av självkostnadspris. Debiteringar sker baserat på elevantal och justeras under läsåret.
4. Naturbruksprogram: Fokus ligger på att erbjuda utbildning inom naturbruk och gröna näringar, ofta kompletterat med introduktionsprogram och vuxenutbildning.
5. Utbildningens kvalitet: Parterna strävar i samtliga avtal efter att hålla hög kvalitet och anpassa utbildningarna efter elevernas behov samt arbetsmarknadens krav.

Övergripande skillnader:

1. Lokal anpassning: Varje region har olika specifika behov och förutsättningar. Exempelvis speglar inriktningarna och skolornas verksamhet regionens profil eller styrkeområden.
2. Avtalets längd: Vissa avtal löper över längre tid (exempelvis till 2030 i Jönköpings län).
3. Samverkansstruktur: Den exakta strukturen för samverkan varierar.

De väsentliga likheterna i avtalen kretsar kring regionens roll som huvudman, gemensamt ekonomiskt ansvar samt kommunernas ansvar för elevernas utbildningskostnad, samverkansstrukturer, och fokus på utbildningskvalitet och kostnadseffektivitet. Alla avtal betonar också flexibilitet för elever och samverkan med arbetslivet för att säkra att utbildningen möter både elevens och branschens behov.

De väsentliga skillnaderna mellan dessa avtal ligger i deras tidsramar, utbildningarnas omfattning, strukturen för samverkan och ledning, hantering av internat, samt metoderna för antagning och ekonomiska regler. Det finns också variationer i hur marknadsföring och tvistelösning organiseras. Dessa skillnader reflekterar de specifika behoven och förutsättningarna i varje region, vilket påverkar hur avtalen är utformade.

Likheter mellan avtalen:

1. Huvudmannaskap och ansvar: I alla avtal har regionen huvudansvaret för att tillhandahålla naturbruksutbildningen. Detta inkluderar utbildningar på gymnasial nivå och ibland vuxenutbildning, med samverkan med kommunerna för antagning och elevhantering.
2. Utbildningsinnehåll: Alla avtal omfattar naturbruksprogrammet, vilket i olika utsträckning erbjuder inriktningar som lantbruk, djurvård, skogsbruk, och trädgård. Vissa regioner, som Jönköping, inkluderar även yrkesvux och SFI inom avtalet.
3. Ekonomisk ersättning och elevkostnader: Det finns en tydlig gemensam princip i alla avtal för hur ekonomisk ersättning ska beräknas baserat på elevantal, och detta sker genom interkommunal ersättning (IKE). Kostnaden justeras under läsåret baserat på faktiska elevantal.
4. Samverkansorgan: Varje avtal har en typ av samverkansorgan, såsom ledningsråd, styrgrupper eller samråd som inkluderar representanter från både regionen och kommunerna. Syftet med dessa grupper är att övervaka utbildningens utveckling, kvalitet och ekonomiska frågor. I Halland finns en särskild "taktisk" grupp som arbetar med utvecklingsfrågor.
5. Antagning och fritt sök: Alla avtal följer en gemensam princip om att elever inom samverkansområdet ska kunna söka fritt till de naturbruksprogram som erbjuds av regionen.
6. Kvalitetsarbete och uppföljning: Samtliga avtal har en struktur för kvalitetsuppföljning, där regionen och kommunerna kontinuerligt arbetar för att säkerställa att utbildningen håller hög standard och uppfyller både utbildningsmål och arbetsmarknadens krav.

Skillnader mellan dokumenten:

1. Utbildningens omfattning: I jämförelse med Västra Götaland med sina fyra skolor omfattar avtalen färre skolor och inriktningar i övriga regioner, såsom Norrbotten och Halland där avtalet enbart täcker en skola i respektive län, medan avtalet i Region Jönköping gäller två skolor.
2. Avtalsperiod: Tidsramarna för avtalen varierar kraftigt. Jönköpings avtal löper mellan 2022 och 2030, medan avtalet i Halland är ett tillsvidareavtal som förlängs ett år i taget med automatik om inte någon av parterna säger upp det.
3. Marknadsföring och information: I vissa avtal, som det i Jönköpings län, är regionen och kommunerna överens om att samarbeta kring marknadsföring för att säkerställa att utbildningen når ut till potentiella elever. Halland har en mer formell process för att säkerställa att information om utbildningarna sprids via skolor och hemsidor.
4. Internat och boende: Norrbotten har specifikt nämnt internatverksamhet som en del av deras avtal, vilket är en särskild aspekt för att stödja elever som behöver bo på skolan.
5. Tvistelösning: Metoderna för att hantera tvister varierar något mellan avtalen. Halland föreslår exempelvis medling via regionen.

Sammanfattning

Dessa samverkansavtal visar på ett gemensamt mål att säkerställa en effektiv, kostnadseffektiv och högkvalitativ utbildning inom naturbruk över regioner i Sverige. Likheterna inkluderar huvudmannaskap, ekonomisk ersättning med utgångspunkt från kommunernas ekonomiska ansvar samt förekomsten av organisation för samverkan.

Skillnaderna framkommer främst i omfattningen av utbildningar, avtalsperiodens längd och specifika lokala arrangemang, såsom internatverksamhet och informationsspridning.

Bilaga 3. Frågor och svar om utredningen om ny modell för naturbruksavtal

Varför görs utredningen?

I nuvarande avtal som gäller 2025 – 2028 ingår ett åtagande att göra en utredning om ny avtalsmodell. Det är därför utredningen genomförs nu.

Orsaken till att utredningen görs är den kritik som riktats mot det befintliga avtalet, som i sin grundmodell funnits sedan 1999. Det finns ett antal kommuner som vill byta avtalsform. Dessa kommuner har varit kritiska mot skatteväxlingen – att samtliga 49 kommuner i Västra Götaland avstår skatt till regionen för att finansiera regional naturbruksutbildning. Kritiken blev stark på grund av att VGR-skolor lades ner i några kommuner (Munkedal, Vänersborg och Mark). Sen dess finns det färre elever från dessa och angränsande kommuner på regionens kvarvarande skolor, men ändå är alla kommuner med och betalar för VGR-skolornas drift på grund av skatteväxlingen. Det upplevs som orättvist och det är grunden för kritiken och för kravet att en utredning skall genomföras.

Kan man inte behålla avtalet som det är?

Vi har ett avtal som gäller till 2028, men flera kommuner har gjort klart att de inte kommer att skriva på nuvarande avtal igen för nästkommande period. Dessa kommuner vill att skatteväxlingen tas bort eller förändras på ett sådant sätt att det inte upplevs som orättvist för de delar av regionen som blev av med sina skolor under perioden 2015 - 2018. Om inte alla 49 kommuner i Västra Götaland skriver på avtalet så faller det med automatik; eftersom skatteväxlingen påverkar skatten i alla kommuner i Västra Götaland måste alla 49 kommuner godkänna den. Utredningen tittar på möjligheten att ändra i nuvarande avtal eller ersätta det med en ny modell, utan skatteväxling.

Hur har utredningen genomförts?

Utredningen startades med målet att utarbeta förändringar *inom* nuvarande samverkansavtal med skatteväxling som en viktig aspekt. Förhoppningen var alltså att man kunde behålla skatteväxlingen som har ekonomiska fördelar för kommuner med många elever på VGR:s naturbruksskolor (men nackdelar för andra kommuner), och samtidigt göra förändringar som gjorde samverkansmodellen mer attraktiv för kritiska kommuner. Det fanns alltså ett mål att göra "alla nöjda" ur ekonomiskt hänseende.

Men det visade sig att det inte var möjligt. Det nationella regelverket för finansiering av gymnasieutbildning måste vara grunden även för modellen i Västra Götaland. Utredningen har haft många kontakter med juridisk expertis (SKR) på detaljnivå för att pröva möjliga vägar att behålla avtalets finansieringsform men ändå förändra det på ett sådant sätt att det är acceptabelt för samtliga kommuner. Den tydliga slutsatsen av den juridiska rådgivningen är dock att det inte är möjligt att förändra inom avtalsmodellen och att själva modellen i sig inte är förenlig med kraven på likställighet mellan utbildningsanordnare som finns i lagstiftningen. Det förslag som läggs fram får därför andra konsekvenser än vad som var väntat vid utredningens start.

Behöver naturbruksavtalet göras om?

Avtalet behöver göras om. Invändningarna från enskilda kommuner är så grundläggande att det inte finns förutsättningar att förnya det efter att nuvarande avtalsperiod går ut,

vilket sker 2028-12-31. Utredningen har tittat på olika alternativ. Utredaren har anlitat SKR:s jurister som har avrått från att ändra inom nuvarande avtal. De har också uttryckt tydlig tveksamhet till att använda skatteväxling för att finansiera gymnasieutbildning. De menar att skollagen har en etablerad modell för att driva naturbruksutbildning i regional regi där kommunerna tar kostnaderna för elever som läser på dessa utbildningar. De rekommenderar ett frivilligt sekundärt samverkansavtal istället för ett avtal som delfinansieras via skatteväxling.

Vad har utredningen kommit fram till?

Den oberoende utredaren Göran Isberg som tillsatts efter överenskommelse mellan kommun- och regionpolitiker har kommit fram till att avtalsmodellen bör ändras. Han har undersökt olika möjligheter till förändring. Dessa har också prövats ur juridiskt perspektiv av skoljurister på SKR som representerar både kommuner och regioner. Utredaren har kommit fram till att förutsättningarna att behålla modellen som bygger på skatteväxling eller att ändra inom den modellen är begränsade. I sin analys ifrågasätter SKR skatteväxlingen som grund för ett gymnasieavtal mellan kommunerna och regionen. SKR:s jurister vill se ett avtal som bygger på att kommunerna betalar interkommunal ersättning när det finns elever från kommunerna på skolorna, och då bör kommunerna betala hela den avgift som gäller för utbildningen. Det är så det fungerar i andra regioner som driver naturbruksutbildning.

Utifrån dagens regelverk för gymnasieskolan – som inkluderar fri etableringsrätt samt regler kring finansiering av utbildning – är utredarens sammanvägda bedömning att förutsättningarna har förändrats så mycket sedan avtalsmodellen etablerades att avtalet måste ändras i grunden. En modell som fortsatt bygger på skatteväxling i någon form är ifrågasatt av SKRs jurister och håller troligen inte legalt om det skulle prövas.

Varför införde Västra Götaland och kommunerna skatteväxling som finansiering av VGR-skolorna när avtalet bestämdes?

Skatteväxlingen ger regionen en skatteinkomst från regionskattebetalare. Den intäkten ska användas för att driva och utveckla VGR:s naturbruksskolor. Omfattningen på intäkten via skatteväxlingen står i proportion till skatteunderlaget och inkomstutvecklingen bland skattebetalarna i Västra Götaland. Det är en inkomst som är oberoende av upp och nedgångar i söktryck till skolorna vilket bidrar till finansiell stabilitet under perioder av minskat söktryck. Det var motivet till att kommunerna i Västra Götaland och VGR beslutade att använda skatteväxling som en del av finansieringen. Ett annat motiv är att alla kommuner i Västra Götaland, även de med stor befolkning och liten lantbruksnäring ville vara med och ta ekonomiskt ansvar för utbildning. Alla kommuner, även sådana som inte har så många elever på skolorna, gick in i avtalet som startade 1999 som ett uttryck för en solidaritet i hela länet kring behovet av en stark lantbruksnäring och livsmedelsförsörjning.

Med anledning av att skatteväxlingen inte täckt de 50% av elevavgiften som var avsikten med avtalet, så har VGR fått skjuta till ytterligare medel. Resterande 50% betalas av kommunerna via interkommunal ersättning (IKE).

Regionen har dessutom betalat halva skolavgiften för naturbrukselever som studerat på naturbruksskolor utanför Västra Götaland, s.k. utomlänningar. Sammanlagt har VGR lämnat ett stort bidrag till utbildningen utöver det som kommit in via skatteväxlingen och den kommunala finansieringen.

Behöver utredaren följa SKR-juristernas expertbedömning?

Om utredaren inte rekommenderar politikerna i Västra Götalands kommuner och VGR-politikerna att följa rådet från SKR-juristerna så riskerar Västra Götaland att fortsätta arbeta med ett avtal vars legitimitet kan ifrågasättas på goda grunder. Befintlig samverkansmodell kan komma att granskas juridiskt och resultatet av en sådan granskning blir troligen att domstolen följer samma linje som SKR:s skoljurister som har stor erfarenhet av att hantera ärenden rörande skol- och kommunallagen.

Dessutom räcker det med att en enda kommun säger nej till avtalet i nuvarande form för att det skall falla. I och med att det bygger på skatteväxling så kräver det konsensus.

Har vi ett avtal idag?

Det finns ett avtal idag. Det gäller från 2025-01-01 till 2028-12-31. Vi har den tiden på oss att besluta om ett nytt avtal och att implementera det. Beslutet om ett nytt avtal bör tas inom ramen för innevarande mandatperiod, helst före 2026-06-30.

Vad är fördelarna med den nya modellen?

En fördel är att den är tydligare och transparent – kommunen betalar avgiften för sina elever. När det inte finns några elever på VGR-skolorna så uppstår inga kostnader. VGR har också möjlighet att fortsätta satsa på sina skolor. Om intresset från kommunerna att samverka är stort så har VGR möjlighet att satsa regionmedel på skolorna för att stärka kompetensförsörjningen till branschen som har stort behov av utbildad arbetskraft. Sådana satsningar kan handla om lärartäthet, elevvård, maskinpark, djurhållning, praktik- och APL, utvecklingsprojekt, vuxenutbildning, samverkan med lärcentra utanför de egna skolorna och även samarbete med fristående skolor som bedriver lant- och skogsbruksutbildning.

Vad är nackdelarna med den nya modellen?

Nackdelen är att det blir höjda kostnader för kommuner med många elever på skolorna. Eftersom det finns ett samband mellan många naturbrukselever och en stor lantbrukssektor i kommunen blir det den utpräglade "lantbrukskommunen" som drabbas av de högre kostnaderna. Kostnaden är en följd av att Västra Götaland anpassar sig till gängse regelverk som innebär att det är kommunen som ansvarar för att finansiera sina elever på skolorna.

Utredningen trycker mycket på hur viktig naturbruksutbildningen är för lantbruket, både utbildning på VGR-skolorna och friskolor med jordbruks- och skogsbruksinriktning. Utbildningen är viktig för hela Västra Götaland, inte bara för kommuner med stor lantbruksnäring. Hela befolkningen behöver säkrad livsmedelsförsörjning. Därför argumenterar utredningen för stärkt samverkan för att skolorna skall behålla sin höga kvalitet.

Varför skall kommunerna välja ett avtal istället för avtalslöshet?

Avtalslöshet är inget bra val för kommunerna. Det innebär osäkra planeringsförutsättningar och administrativa merkostnader på grund av att priserna skiljer sig åt mellan huvudmän. Det innebär att riksprislistan – med högre prisnivå än VGR:s skolor – kommer att gälla för elever på alla friskolor. Om elev från avtalslös kommun väljer VGR-skola får kommunen betala samma pris som kommun som har sekundärt samverkansavtal med VGR. Om elever från avtalslös kommun väljer kommunal och regional skola utanför Västra Götaland gäller priset i dessa län, och till exempel har både Region Halland och Region Jönköping högre priser än Västra Götaland på sina skolor. Om kommunen däremot har samverkansavtal med VGR är det VGR-priset som gäller vid studier på region eller kommunskola utanför länet.

Eleverna blir med stor säkerhet förstahandsmottagna till alla naturbruksskolor i landet vilket innebär att hemkommunen måste betala för resor eller inackordering. För den enskilde eleven som vill läsa utanför länet är det positivt men det blir dyrare för hemkommunen. Det är inte troligt att hemkommunen har alternativa huvudmän att teckna avtal med kring naturbruksutbildningar då det inte finns så många kommunala/regionala huvudmän som ger programmet inom närområdet. Man kan som kommun inte ingå avtal med friskolor.

Sammanfattningsvis riskerar det att bli dyrare för kommunen att välja avtalslöshet istället för någon form av sekundärt avtal. Dessutom förlorar man möjlighet att påverka avtalets innehåll.

Finns det risker?

Det blir en osäkrare framtid för skolorna om det är många kommuner som väljer avtalslöshet. Det kan leda till att färre elever kommer till skolorna och att de väljer andra inriktningar istället.

Avtalslöshet är ett kortsiktigt val ur ett samhällsekonomiskt perspektiv; utredaren menar att en kommun med många lantbruksföretag som väljer avtalslöshet "sågar av den gren" som ger kommunen möjlighet till framtida skatteintäkter och välfärd. Även en kommun som har få lantbruksföretag och väljer avtalslöshet agerar mot sitt långsiktiga intresse eftersom kommuner med liten andel gröna näringar är lika beroende av god självförsörjning inom livsmedel som en lantbrukskommun. Kompetensförsörjning till lantbruket ligger i hela Sveriges intresse, det gäller för både storstadskommuner och landsbygdskommun.

När skall utredningen vara klar?

I slutet på mars presenteras den färdiga utredningen till en grupp politiker som utsetts av Beredningen för hållbar utveckling (Västra Götalands beredning för politisk samverkan mellan kommunerna och regionen). Ett förslag om framtida avtalsmodell kommer att skickas på remiss till kommunerna under våren.

Remissyttranden och utredningens förslag ligger sen till grund för ett nytt frivilligt sekundärt samverkansavtal som beslutas under 2026 (och träder i kraft *senast* 1 januari 2029).

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Johanna Embretsén

2025-11-07

Redovisning till Skolinspektionen i ärende 2024:3781 (Dnr KS2024/2694-8)

Sammanfattning

Skolinspektionen genomförde en tematisk kvalitetsgranskning av huvudmannens ansvarstagande för kvalitet i utbildningar inom komvux på entreprenad. Granskningen skedde genom verksamhetsbesök den 3, 6 och 10 februari 2025 samt dokumentstudier. Skolinspektionen bedömde att huvudmannen i flera delar uppfyllde kvalitetskriterierna men behövde inleda ett utvecklingsarbete inom följande:

- Huvudmannen behöver se till att skapa strukturer och rutiner som säkerställer att nämnden – som ytterst ansvarig för genomförandet av utbildningen - får en samlad bild av utbildningens kvalitet.

Huvudmannen har inlett ett utvecklingsarbete med att förbättra det systematiska kvalitetsarbetet och de rapporter som redan finns för att de ska hålla en ännu högre kvalitet. Förvaltningen bedömer att det utvecklingsarbete som påbörjats säkerställer att nämnden får en samlad bild av utbildningens kvalitet.

Juridisk bedömning

Av 4 kap. 3 § skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt ska planera och följa upp utbildningen.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår (s. 15) att huvudmannen bör skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på huvudmannanivå och se till att styrning, ledning, organisation och uppföljningssystem stödjer huvudmannens kvalitetsarbete. Huvudmannen bör även skapa rutiner och former för dokumentationen som är effektiva och ändamålsenliga för huvudmannens kvalitetsarbete (s. 20). Vidare betonas (s. 21) att det är angeläget att huvudmannen har en dokumentation som innehåller en redogörelse för dels resultaten och hur de har följts upp och analyserats, dels vilka åtgärder som ska genomföras. Dokumentationen blir därmed ett stöd för prioriteringar och utvecklingsinsatser.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Skolinspektionen genomförde en tematisk kvalitetsgranskning av huvudmannens ansvarstagande för kvalitet i utbildningar inom komvux på entreprenad. Granskningen skedde genom verksamhetsbesök den 3, 6 och 10 februari 2025 samt dokumentstudier.

Syftet med kvalitetsgranskningen var att granska huvudmannens ansvarstagande för kvaliteten i utbildningen inom komvux som bedrivs på entreprenad genom de avtal som ingåtts med enskilda utbildningsanordnare. En viktig del i detta var att granska avtalens roll och funktion i huvudmäns ansvarstagande för utbildningens kvalitet. Granskningen omfattade endast komvux på gymnasial nivå.

Granskningen skulle besvara följande frågeställning:

- I vilken utsträckning tar huvudmannen ansvar för kvaliteten i utbildning inom komvux på entreprenad genom de avtal de ingått med enskilda utbildningsanordnare?

Skolinspektionen fann i sin granskning att huvudmannen i flera delar tog ansvar för kvaliteten men att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver se till att skapa strukturer och rutiner som säkerställer att nämnden – som ytterst ansvarig för genomförandet av utbildningen - får en samlad bild av utbildningens kvalitet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att Kungälv kommun tar fram strukturer och rutiner för hur information om utbildningens kvalitet överförs - från rektor och förvaltning till den politiska nivån - så att huvudmannen kan ta sitt fulla ansvar för utbildningen. I detta ingår även att skapa former för en effektiv och ändamålsenlig dokumentation.

Bedömning

Huvudmannen har gjort en utvärdering för att identifiera i vilka sammanhang som uppföljningen av kvaliteten sker och hur den kan förbättras. Åtgärderna handlar i huvudsak om att förbättra det systematiska kvalitetsarbetet och de rapporter som finns, så att informationen som når den politiska styrningen håller högre kvalitet. Det kommer att införas separata uppföljningsrapporter från rektor och huvudman och separata kapitel i huvudmannens rapporter där ena rör vuxenutbildning i egen regi och den andra vuxenutbildning på entreprenad (Hermods). Dialog kommer även föras med Hermods om att de i sina rapporter utvecklar vissa delar för att kunna bidra till bättre underlag i huvudmannens kvalitetsarbete. Informationen från de kvalitetsdialoger som sker med Hermods behöver också i större utsträckning tas in i det systematiska kvalitetsarbetet.

De åtgärder som planeras kommer att göra att huvudmannens kvalitetsrapport till den politiska styrningen i fråga om utbildning på entreprenad, kommer att hålla tillräckligt hög kvalitet. Utvärdering av åtgärderna ska ske under 2026. Förvaltningen bedömer att det utvecklingsarbete som påbörjats säkerställer att nämnden får en samlad bild av utbildningens kvalitet.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet har koppling till kommunstyrelsens resultatmål: "Vuxenutbildningen bidrar till livslångt lärande och lägre arbetslöshet". Genom att erbjuda vuxenutbildning av god kvalitet kommer fler i arbete och fortsatta studier och får goda förutsättningar för försörjning.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har koppling till mål nr 4 God utbildning för alla, som handlar om att säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Det finns inte någon direkt koppling till styrdokument.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Vuxenutbildning av god kvalitet gynnar medborgarna och brukarna.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Åtgärderna är den del av arbetet med att utveckla kvaliteten i kommunens verksamheter och genererar inte några ytterligare arbetsuppgifter.

Ekonomisk bedömning

Åtgärderna ryms inom befintlig budget.

Förslag till beslut

1. Redovisning till Skolinspektionen i ärende 2024:3781 (Dnr KS2024/2694-8) samt bilagan: Redovisning av vidtagna åtgärder, godkänns som huvudmannens svar till Skolinspektionen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Monica Carhult Karlsson
Sektorchef/Skolchef

Henrik Johannessen
T.f. verksamhetschef

Expedieras till: skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se

Bilaga: Redovisning av vidtagna åtgärder

Utvecklingsområde 1:

Huvudmannen behöver se till att skapa strukturer och rutiner som säkerställer att nämnden – som ytterst ansvarig för genomförandet av utbildningen - får en samlad bild av utbildningens kvalitet.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts

Nedanstående presentation avser Hermods, Kungälv kommun upphandlade vuxenutbildning

Kungälv kommun har efter Skolinspektionens tillsyn gjort en utvärdering för att identifiera i vilka sammanhang som uppföljningen av kvaliteten inom Hermods sker och hur denna uppföljning kan förbättras. Utgångspunkten för utvärderingen har varit den struktur som Kungälv kommun annars har för sitt systematiska kvalitetsarbete, i form av verksamhetsplaner, kvalitetsrapporter, kvalitetsdialoger samt huvudmannens rapport till politiken med tillhörande dialog mellan förvaltning och politik. Syftet har varit att se hur dessa delar av det systematiska kvalitetsarbetet kan förbättras för att i slutändan presentationen av huvudmannens rapport för politiken kan hålla tillräckligt hög kvalitet.

I utvärderingen är Kungälv kommun analys att vissa delar av uppföljningen av kvaliteten på Hermods behöver förbättras och stärkas, men att de grundläggande problemen framför allt är denna:

- Det pågår mycket generell kvalitetsuppföljning av utbildningen på Hermods, i form av Hermods kvalitetsrapport och kvalitetsdialoger med Hermods, men innehållet från denna uppföljning integreras inte i tillräckligt hög grad i Kungälv kommun systematiska kvalitetsarbete för vuxenutbildningen.
- Det sker för lite dokumentation av kvaliteten på utbildningen på Hermods, både i rektors uppföljningsrapport och i huvudmannens rapport till politiken. Detta skapar en bild av att huvudmannen har mindre självständig analys än vad man faktiskt har eftersom alla delar av analysen inte dokumenteras.

Kungälv kommun kommer därför som huvudsaklig åtgärd att

- införa separata uppföljningsrapporter från rektor och huvudman kring utbildningen på Hermods. Det innebär att rektor skriver dubbla uppföljningsrapporter, en om vuxenutbildning i egen regi och en om vuxenutbildning inom Hermods.
- ha två separata kapitel i huvudmannens rapport till politiken, en om vuxenutbildning i egen regi och en om vuxenutbildning inom Hermods.

Som en del av utvärderingen har Kungälv kommun även genomlys de olika delarna av uppföljningen av Hermods. Här nedanför finns en beskrivning av vilka förbättringsåtgärder som kommer att sättas in:

Hermods kvalitetsrapport

Hermods lämnar årligen ifrån sig en kvalitetsrapport, som både innehåller en generell del och en mer specifik del kopplat till de kommuner som har upphandlat Hermods tillsammans med Kungälv kommun.

Kungälv kommun kan konstatera att

- kvaliteten i den mer generella delen av kvalitetsrapporten är tillräckligt god, men att mer av Hermods analys aktivt bör användas när huvudmannen tar fram en självständig analys.
- kvaliteten i den andra mer specifika delen av kvalitetsrapporten är bristfällig och det kommer därför ställas krav på Hermods på en mer utförlig kvalitetsrapport i denna del.

Dialog om detta kommer att ske med Hermods och i samtal med de andra upphandlande kommunerna i syfte att förbättra kvaliteten på kvalitetsrapporten.

Kvalitetsdialoger/uppföljningssamtal med Hermods

Kvalitetsdialoger/uppföljningssamtal mer Hermods genomförs två gånger per år och är cirka tre timmar långa. Kvalitetsdialogerna bedöms ha tillräcklig kvalitet, men även här måste materialet från kvalitetsdialogerna i hög grad tas med in i Kungälv kommuns systematiska kvalitetsarbete.

Kungälv kommun har också identifierat att enbart rektor deltar under kvalitetsdialogen. Framöver kommer även huvudmannen delta genom verksamhetschef för Kompetenscentrum och kommunens samordnare för systematiskt kvalitetsarbete.

Verksamhetsbesök hos Hermods

Kungälv kommun har även identifierat att fler verksamhetsbesök bör ske hos Hermods. Den vuxenutbildning som är upphandlad via Hermods bedrivs i första hand som självstudier av eleverna utifrån det pedagogiska material som Hermods tar fram och de examinationer som Hermods genomför. Det finns alltså inte några lektioner att göra verksamhetsbesök hos. Kungälv kommun kommer istället att få tillgång till allt pedagogiskt material som tillhandahålls till eleverna från Hermods och göra bedömningar av denna från ett kvalitetsperspektiv.

Vuxenutbildningens klagomålshantering och kontakt med enskilda elever som studerar på Hermods Elevenkäter

Kungälv kommun har analyserat även dessa delar av uppföljningen av Hermods och konstaterat att de är tillräckliga i dagsläget. Inom detta område planeras därifrån inte några åtgärder. Vissa åtgärder kan dock vara aktuella för att öka svarsfrekvensen på enkäterna.

Sammanfattning

Kungälv kommun bedömer att samtliga åtgärder kommer att göra att huvudmannens rapport till politiken kommer att hålla tillräckligt hög kvalitet när det gäller att redovisa kvaliteten på utbildningen på Hermods.

Kungälv kommun kan konstatera att kommunen redan har strukturer och rutiner för sitt systematiska kvalitetsarbete och hur information om utbildningens kvalitet överförs från rektor och förvaltning till politiken. Detta innefattar även dokumentation om utbildningens kvalitet. Det som blir skillnaden är att kommunen nu i betydligt högre grad än tidigare kommer att tillämpa redan existerande strukturer och rutiner på upphandlad vuxenutbildning, till exempel genom egna uppföljningsrapporter för upphandlad utbildning samt att tydligare ta in redan existerande kvalitetsdialoger och kvalitetsrapporter från Hermods in i vuxenutbildningens systematiska kvalitetsarbete. Kungälv kommuns sammanvägda bedömning är alltså att kommunens strukturer och rutiner för systematiskt kvalitetsarbete inte bör ändras, utan att de snarare behöver tillämpas fullt ut på upphandlad vuxenutbildning.

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits.

Analysen av Kungälv kommuns systematiska kvalitetsarbete kring upphandlad vuxenutbildning har gjorts under sommaren och hösten 2025. Nästa uppföljningsrapport från vuxenutbildningens sida tas fram i mars 2026 och nästa huvudmannens rapport till politiken tas fram i maj/juni 2026. Det är därför för tidigt att säga hur kvaliteten har utvecklats. Dialog pågår för närvarande med Hermods och de upphandlande kommunerna.

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

I och med att det praktiska arbetet påbörjas först under 2026 så har det ännu inte utvärderats.

Utvärderingen och analysen av Kungälv kommuns nuvarande uppföljning av Hermods, har gjorts i samtalsform under medverkan av sektorchef (skolchef), verksamhetschef för Kompetenscentrum, rektor för vuxenutbildningen, samordnare av systematiskt kvalitetsarbete samt utvecklingsledare från kommunens ekonomi- och kvalitetsenhet. Gruppen har träffats ett antal gånger och genomlyst de olika delarna av uppföljningen av Hermods. Samtalen har skett på ett systematiskt och medvetet sätt.

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras

Se tidigare beskrivna åtgärder.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Charlie Larsson

2025-11-13

Svar på granskning av systematiskt kvalitetsarbete i gymnasieskola och vuxenutbildning (Dnr KS2025/2044-2)

Sammanfattning

Azets Revision & Rådgivning AB (Azets), som övertagit verksamhet från KPMG AB, har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kungälv kommun genomfört en granskning av kommunens systematiska kvalitetsarbete inom området gymnasieskola och vuxenutbildning.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen bedriver ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete.

Azets samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen i allt väsentligt bedriver ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom området gymnasieskola och vuxenutbildning. Bedömningen åtföljs av fyra rekommendationer till kommunstyrelsen.

Förvaltningen föreslår att tjänsteskrivelsen antas som svar på revisionens rekommendationer.

Juridisk bedömning

Verksamheten bedömer att ärendet inte har juridiska konsekvenser för kommunen.

Förvaltningens bedömning

Utifrån sina iakttagelser och bedömningar rekommenderar revisionen kommunstyrelsen att:

1. *Fortsätta att kontinuerligt följa upp det systematiska kvalitetsarbetet och vid behov besluta om åtgärder för förbättring.*

Förvaltningen genomför varje år en utvärdering av det systematiska kvalitetsarbetet och gör årliga förbättringar. Vissa år har även rektorerna medverkat i utvärderingen. Några år tillbaka i tiden låg fokus på förbättring av strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet, till exempel urval av kvalitetsfaktorer och kvalitetsindikatorer, men de senaste åren har mer fokus landat på förbättring av analys och att stärka verksamhetschefernas roll.

Förvaltningens bedömning är att den nuvarande utvärderingsstrukturen är tillräcklig.

2. *Förtydliga vilka analysdelar inom ramen för huvudmannens rapportering som är huvudmannens fristående analys bortom aggregerat resultat av vad rektorerna rapporterar.*

All analys i huvudmannens rapport ska ses som huvudmannens självständiga analys. Syftet med huvudmannens rapport är inte att aggregera rektorernas rapporter. Förvaltningen kommer dock att

eftersträva en ökad tydlighet i texten, så att det inte råder några frågetecken om att exempelvis exempel från enskilda skolor är en del av huvudmannens egen analys.

Förvaltningen har de senaste åren haft anledningen att arbeta mycket med frågan om huvudmannens självständiga analys, eftersom det är en återkommande fråga som Skolinspektionen ställer i sin tillsyn. En viktig del i detta har varit att få verksamhetscheferna att kliva fram i ännu högre utsträckning och på ett självständigt vis äga sin analys av verksamheten.

3. Föra dialog mellan huvudmannanivå och verksamhetsnivå och se över förutsättningarna för gymnasiets rektorer att utveckla analyser inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Förvaltningen kan konstatera att rektorerna på gymnasiet har lyft fram synpunkter och tankar kring det systematiska kvalitetsarbetet i högre grad än andra verksamhetsområden under de senaste åren. Det handlar i första hand om synpunkter på rektorsnivå snarare än verksamhetschefsnivå. Förvaltningen har också gett återkoppling till rektorernas synpunkter i så hög utsträckning som möjligt. Rektorerna i gymnasiet har också fått mer stöd i sitt systematiska kvalitetsarbete än andra rektorsgrupper.

Vissa av de synpunkter som rektorerna i gymnasiet lyft fram har utretts. Det har till exempel funnits ett önskemål från rektor om att det systematiska kvalitetsarbetet ska organiseras läsårsnivå. Detta är en rimlig tanke, men eftersom det är sammanslaget med kommunens modell för verksamhetsstyrning (Move) som är kommundemensamt så har inte läsårs bedömts som den mest lämpliga tidsperioden.

Förvaltningen fortsätter sin dialog med gymnasiektorerna men föreslår inte att ytterligare separata dialogtillfällen ska hållas.

4. Tillse att fortsatta utbildningar genomförs i syfte att förtydliga de digitala verksamhetssystem som används för rapportering.

Samtliga nya rektorer och biträdande rektorer får en utbildning i Stratys, som är det digitala verksamhetssystem där uppföljningsrapporter och verksamhetsplaner inom det systematiska kvalitetsarbetet skrivs. Förvaltningen besöker även rektorsmötena inför samtliga verksamhetsplaner och uppföljningsrapporter och repeterar då alltid hur struktur och innehåll ser ut i Stratsys. Förvaltningen har också en samordnare för systematiskt kvalitetsarbete som löpande kan svara på frågor om Stratsys. Utifrån detta bedömer förvaltningen att utbildningsinsatserna är tillräckliga.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet kan kopplas till följande av kommunstyrelsens resultatmål

- Kungälv ska tillhöra de 29 bästa skolkommunerna i landet vad gäller studieresultat, kvalitet och klok resursanvändning och vi ska bedriva verksamheterna i enlighet med lagar och förordningar
- Kommunens förskolor och skolor präglas av trygghet, hög kvalitet och säkerhet
- I Kungälv skapar vi tillsammans bästa platsen att växa upp

Ärendet kan också kopplas till kommunfullmäktiges strategiska mål

- Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande och ett tryggare samhälle

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har betydelse för kommunens förmåga att bidra till Agenda 2030 mål 4 god utbildning för alla. Delmål 4.1 syftar till att säkerställa att alla flickor och pojkar fullbordar avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning av god kvalitet som leder till relevanta och ändamålsenliga kunskaper. Delmål 4.3 berör bland annat tillgång till yrkesutbildning och delmål 4.4 syftar till att öka antalet personer med färdigheter för ekonomisk trygghet. Ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete är ett viktigt verktyg för att säkerställa utbildning av god kvalitet inom både gymnasieskola och vuxenutbildning.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Det finns styrdokument med relevans för systematiskt kvalitetsarbete, dessa styrdokument ger inte vägledning i relation till revisionens rekommendationer. Rekommendationerna är heller inte i konflikt med styrdokumentens skrivningar och intentioner.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Kommunen har en skyldighet att tillhandahålla utbildning i enlighet med de krav som ställs i lag, av myndigheter och av kommunfullmäktige och kommunstyrelse. Systematiskt kvalitetsarbete utgör en del av detta.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Delar av revisionens rekommendationer berör medarbetares digitala arbetsmiljö och förutsättningar att bedriva systematiskt kvalitetsarbete.

Ekonomisk bedömning

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser för verksamheten.

Förslag till beslut

Tjänsteskrivelsen antas som svar på revisionens rekommendationer.

Monica Carhult Karlsson
Sektorchef

Sofia Schubert
Verksamhetschef

Expedieras till:

För kännedom till:

Till:

Kommunstyrelsen, Kungälv kommun

För kännedom till:

Kommunfullmäktige, Kungälv kommun

Granskningsrapport "Granskning av systematiskt kvalitetsarbete i gymnasieskola och vuxenutbildning"

Azets Revision & Rådgivning AB (Azets), som övertagit verksamhet från KPMG AB, har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kungälv kommun genomfört en granskning av kommunens systematiska kvalitetsarbete inom området gymnasieskola och vuxenutbildning.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen bedriver ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete.

Azets samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen i allt väsentligt bedriver ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom området gymnasieskola och vuxenutbildning.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Fortsätta att kontinuerligt följa upp det systematiska kvalitetsarbetet och vid behov besluta om åtgärder för förbättring.
- Förtydliga vilka analysdelar inom ramen för huvudmannens rapportering som är huvudmannens fristående analys bortom aggregerat resultat av vad rektorerna rapporterar.
- Föra dialog mellan huvudmannanivå och verksamhetsnivå och se över förutsättningarna för gymnasiets rektorer att utveckla analyser inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.
- Tillse att fortsatta utbildningar genomförs i syfte att förtydliga de digitala verksamhetssystem som används för rapportering.

Ett annat förbättringsområde som framkommer är att rektorer inom gymnasieskolan upplever tidsbrist vid utförande av det systematiska kvalitetsarbetet. De har ett stort antal system som de använder, och som framgår i rapporten fungerar inte IT-support för systemen tillfredsställande vilket är tidskrävande och påverkar rektoreernas arbete negativt.

Vi önskar, senast den 20 januari 2025, kommunstyrelsens skriftliga kommentarer till Azets granskningsrapport och våra synpunkter enligt ovan.

Kungälv den 7 oktober 2025

För kommunrevisionen

Göran Johansson

Göran Johansson (9 okt. 2025 11:45:33 GMT+2)

Göran Johansson

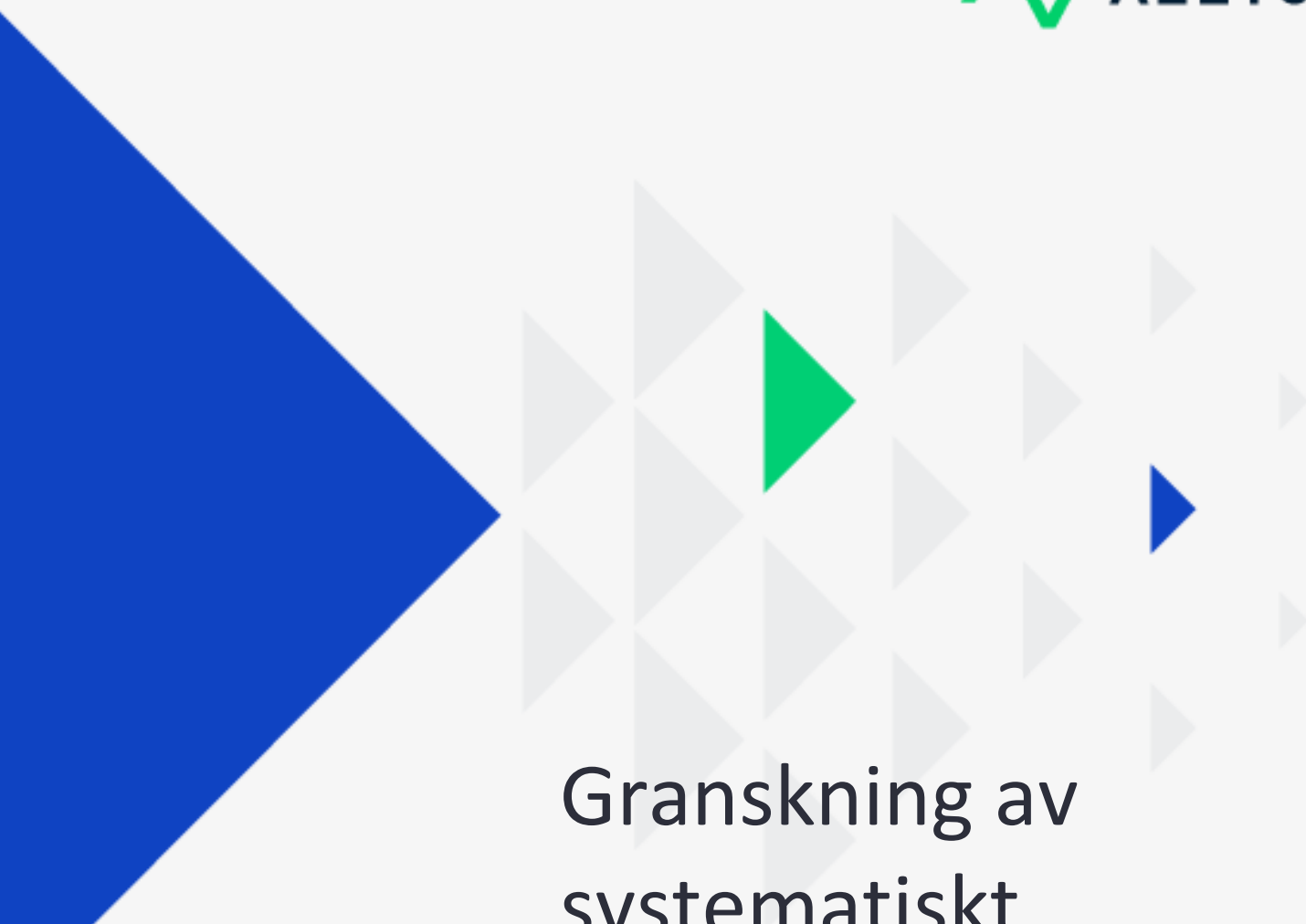
Ordförande

KOMMUNREVISIONEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-182 59
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

A decorative graphic on the left side of the page. It consists of a large blue triangle pointing right, followed by a series of smaller, overlapping triangles in shades of grey, green, and blue, creating a sense of movement and depth.

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete i gymnasieskola och vuxenutbildning

Penneo dokumentnyckel: XUUR-OVJFG-KRGV5-B9AD3-XI076-N286I

Rapport

Kungälv kommun

2025-09-26

Antal sidor: 19

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	5
3	Syfte och revisionsfrågor	5
4	Avgränsning	5
5	Revisionskriterier	5
6	Metod	6
7	Resultat av granskningen	7
7.1	Offentlig statistik	7
7.2	Organisation	8
7.3	Rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet	9
7.4	Administrativa system för bedrivande av systematiskt kvalitetsarbete	13
7.5	Kommunstyrelsens uppföljning	13
7.6	Dokumentation av kvalitetsarbetet på huvudmannanivå med redogörelse för resultat, analys och åtgärder	14
7.7	dialoger mellan huvudman och verksamhet	15
8	Samlad bedömning och rekommendationer	16
9	Bilagor	17
9.1	Bilaga 1	17
9.2	Bilaga 2	18

1. SAMMANFATTNING

Azets har av Kungälv kommun revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens systematiska kvalitetsarbete inom området gymnasieskola och vuxenutbildning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025. Granskningen har syftat till att bedöma om kommunstyrelsen bedriver ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete. Granskningen avser kommunstyrelsen.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen i allt väsentligt bedriver ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete.

Vi baserar vår samlade bedömning på att kommunen har rutiner som reglerar det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå, och att dessa även utgör grunden för arbetet på enhetsnivå. Därtill bedömer vi att det i allt väsentligt finns en ändamålsenlig och tydlig organisation för det systematiska kvalitetsarbetet och administrativa system för att bedriva arbetet. Kommunstyrelsen beslutar om uppföljning av särskilt identifierade områden och kvalitetsarbetet på huvudmannanivå dokumenteras och innehåller relevant analys av resultat och åtgärder framåt. Slutligen genomförs dialoger mellan huvudman och verksamhet. Ett förbättringsområde som framkommer i rapporten är att rektorer inom gymnasieskolan upplever tidsbrist vid utförandet av det systematiska kvalitetsarbetet. De har ett stort antal system som de använder, och vi bedömer att IT-support för dessa inte fungerar tillfredställande vilket är tidskrävande och påverkar rektorernas arbete negativt.

I det följande redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja 	
Revisionsfråga	Bedömning
Finns det riktlinjer/rutiner som reglerar det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?	I allt väsentligt
Finns det riktlinjer/rutiner som reglerar det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?	I allt väsentligt
Finns en ändamålsenlig organisation för systematiskt kvalitetsarbete?	Ja
Finns ändamålsenliga administrativa system för bedrivande av systematiskt kvalitetsarbete?	Endast delvis
Beslutar kommunstyrelsen om uppföljning av särskilt identifierade områden?	Ja
Dokumenteras kvalitetsarbetet på huvudmannanivå med redogörelse för resultat, analys och åtgärder att vidta?	I allt väsentligt
Genomförs dialoger mellan huvudman och verksamhet?	Ja

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Fortsätta att kontinuerligt följa upp det systematiska kvalitetsarbetet och vid behov besluta om åtgärder för förbättring.
- Förtydliga vilka analysdelar inom ramen för huvudmannens rapportering som är huvudmannens fristående analys bortom aggregerat resultat av vad rektorerna rapporterar.
- Föra dialog mellan huvudmannanivå och verksamhetsnivå och se över förutsättningarna för gymnasiets rektorer att utveckla analyser inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.
- Tillse att fortsatta utbildningar genomförs i syfte att förtydliga de digitala verksamhetssystem som används för rapportering.

2 BAKGRUND

Azets har av Kungälv kommun revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens systematiska kvalitetsarbete inom området gymnasieskola och vuxenutbildning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Ett systematiskt kvalitetsarbete, som består av planering, uppföljning och som ska leda till utveckling av utbildningen ska bedrivas på huvudmanna- och enhetsnivå. Utgångspunkten för kvalitetsarbetet ska vara de mål för utbildningen som anges i lag och andra styrdokument. Det är viktigt att kvalitetsarbetet inte bara utgår från kunskapsresultat som lätt kan mätas, utan också från faktorer som genom analyser i verksamheten har uppfattats som viktiga för hög måluppfyllelse. Måluppfyllelsen ska analyseras och orsaker identifieras. Utifrån analysen ska insatser genomföras.

Revisorerna bedömer risken att brister i det systematiska kvalitetsarbetet kan leda till ineffektivt resursutnyttjande och bristande fokus på utvecklingsområden som skulle kunna leda till högre måluppfyllelse och en snabbare väg ut i arbetslivet.

3 SYFTE OCH REVISIONSFRÅGOR

Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen bedriver ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete.

Granskningen avser att besvara följande revisionsfrågor:

- Finns det riktlinjer/rutiner som reglerar det systematiska kvalitetsarbetet
 - på huvudmannanivå?
 - på enhetsnivå?
- Finns en ändamålsenlig organisation för systematiskt kvalitetsarbete?
- Finns ändamålsenliga administrativa system för bedrivande av systematiskt kvalitetsarbete?
- Beslutar kommunstyrelsen om uppföljning av särskilt identifierade områden?
- Dokumenteras kvalitetsarbetet på huvudmannanivå med redogörelse för resultat, analys och åtgärder att vidta?
- Genomförs dialoger mellan huvudman och verksamhet?

Granskningen avser kommunstyrelsen.

4 AVGRÄNSNING

Granskningen har avgränsats till systematiskt kvalitetsarbete i gymnasieskola och vuxenutbildning.

5 REVISIONSKRITERIER

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 §
- skollagen (2010:800) 4 kap. 3, 5-6 och 7 §§
- läroplan för gymnasieskolan (SKOLFS 2011:144)

- läroplan för vuxenutbildningen (SKOLFS 2017:17)
- Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (2012:98)

6 METOD

Granskningen har genomförts genom:

- studier av Skolinspektionens skolenkät och beslut
- studier av kommunens interna dokument såsom beslut, riktlinjer avseende systematiskt kvalitetsarbete, politiska uppdrag, stödmaterial, årsredovisningar och budgetdirektiv, tertialrapporter inklusive förklaringar, analysmodeller, betygsstatistik inklusive analyser, verksamhetsplaner och huvudmannens rapporter.
- intervjuer med representanter från kommunstyrelsen och tjänstepersoner såsom verksamhetsutvecklare med inriktning på systematiskt kvalitetsarbete, rektorer inom vuxenutbildning och gymnasiet, sektorchef motsvarande utbildningschef, stabschef för innovation och utveckling samt tillförordnad verksamhetschef för gymnasium och kultur.

I granskningen redovisas offentlig statistik över måluppfyllelsen i gymnasieskolan.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Rapporten är faktakontrollerad av representanter från huvudmannen.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 OFFENTLIG STATISTIK

Nedanstående tabell uppvisar statistik hämtat från Kolada ¹. Tabellen uppvisar nyckeltal för måluppfyllelse inom kommunala gymnasieskolor ² och vuxenutbildning, dels för riket, dels för Kungälvs kommun. Den offentliga statistiken visar att Kungälvs kommun ligger under snittet i riket för nyckeltalen rörande gymnasiet mellan 2021–2024. Kungälv ligger över snittet i riket mellan 2021–2024 när det gäller kursdeltagare i komvux som avslutat med godkända betyg i huvudmannens skolenheter. I bilaga 2 återfinns visuella grafer över måluppfyllelsen i relation till den första angivna indikatorn i tabellen samt antalet elever inskrivna i komvux.

Indikator	År	Riket	Kungälv
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	2021	66,5	62,9
	2022	67,1	65,3
	2023	69,0	68,6
	2024	68,9	67,3
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	2021	53,6	50,6
	2022	54,1	47,6
	2023	55,2	52,5
	2024	55,3	46,5
Genomsnittlig betygspoäng, gymnasieelever med examen, kommunala skolor (%)	2021	14,8	14,5
	2022	14,9	14,3
	2023	14,9	14,5
	2024	14,9	14,3
Kursdeltagare i komvux som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, dividerat med antal kursdeltagare som avslutat eller avbrutit kurs i komvux (%)	2021	68.3	68.9
	2022	65.1	72.0
	2023	66.6	72.1
	2024	66.9	67.4

Tabell 1: nyckeltal rörande måluppfyllelse inom kommunala gymnasieskolor och vuxenutbildning i Kungälvs kommun respektive i riket.

¹ Kolada.se, jämföraren, hämtat 2025-07-04 samt 2025-09-03.
² Avser resultat för elever som går i kommunens egna gymnasieskolor, oavsett hemkommun.

Vi har även tagit del av Skolinspektionens enkätresultat vad gäller gymnasieskola inom Kungälv kommun ³, som genomförs hos varje huvudman vartannat år ⁴. En del av frågorna som inkluderats i enkäten berör systematiskt kvalitetsarbete. Nedanstående frågor är besvarade av undervisande lärare inom gymnasium.

Fråga	Medelvärde Kungälv	Medelvärdet i enkätomgången, det vill säga för samtliga huvudmän som är föremål för enkäten
I vilken utsträckning är ni lärare delaktiga i skolans uppföljningsarbete (som del i det systematiska kvalitetsarbetet)?	7,7	7,5
I vilken utsträckning genomförs utvecklingsinsatser och förbättringsarbeten som du tycker behövs i skolan?	5,9	6,4
I vilken utsträckning följs skolans kunskapsresultat upp?	7,5	7,7

Tabell: resultat från Skoldirektionens skolenkät för gymnasieskola våren 2024.

Ur skolenkäten framgår att undervisande lärare inom gymnasiet i Kungälv är mer positivt inställda till hur delaktiga de är i skolans uppföljningsarbete som en del i det systematiska kvalitetsarbetet jämfört med snittet i riket. 77% av lärarna i Kungälv kommun anger att lärare är delaktiga i skolans uppföljningsarbete som en del i det systematiska kvalitetsarbetet, jämfört med snittet 75% i riket.

Däremot är svaren i Kungälv mindre positiva än rikets när det kommer till i vilken utsträckning det genomförs nödvändiga utvecklingsinsatser och förbättringsarbeten, och i vilken mån skolans kunskapsresultat följs upp. 59% av lärarna i Kungälv anger att utvecklingsinsatser och förbättringsarbetet genomförs, jämfört med 64% i riket. 75% av lärarna i Kungälv anger att skolans kunskapsresultat följs upp, jämfört med 77% i riket.

7.2 ORGANISATION

7.2.1 Politisk organisation

I Kungälv kommun är det kommunstyrelsen som har ansvaret att fullgöra huvudmannens uppgifter enligt skollagen. Det är således kommunstyrelsen som är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har det strategiska ansvaret för utveckling, personalpolitik och den ekonomiska förvaltningen.

Under kommunstyrelsen finns tre sektorer och tre utskott som förbereder de ärenden som kommunstyrelsen fattar beslut om. Bland dessa finns *Sektor Bildning och Lärande* och *Utskottet för*

³ Skolenkäten, Skolinspektionen, Gymnasieskola, huvudmannarapport Kungälv kommun, VT 2024.

⁴ Medelvärdet och indexvärdet hamnar på en skala mellan 0-10, där 10 innebär att respondenterna anger att påståendet ”stämmer helt och hållet” och 0 att påstående inte alls stämmer, däremellan finns alternativen ”stämmer ganska bra” och ”stämmer ganska dåligt”. Vid negativa påståenden gäller omvänt förhållande.

Bildning och Lärande. Utskottet ska följa upp och förbereda ärenden om förskola, grundskola, pedagogisk omsorg, gymnasieskola, vuxenutbildning, fritid, kultur, kontaktcenter och bibliotek. Det är således kommunstyrelsen som är huvudman och ansvarig nämnd för gymnasieskola och vuxenutbildning i Kungälv kommun.

7.2.2 Organisation för systematiskt kvalitetsarbete

I kommunen finns tre styrnings- och kvalitetsprocesser för skola: systematiskt kvalitetsarbete (SKA), förvaltningens modell för verksamhetsstyrning (MOVE) samt den politiska målstyrningen (TOR). Förvaltningen har slagit samman det systematiska kvalitetsarbetet och förvaltningens modell för verksamhetsstyrning till styrnings- och kvalitetsprocessen (SKA/MOVE). I praktiken innebär detta att SKA bygger på samma struktur som MOVE, med verksamhetsplaner, uppföljningsrapporter och vertikala dialoger. Intervjuade pekar på att den kommunövergripande rutinen som används inom kommunen, som beskrivs mer ingående i avsnitt 7.3.1.1, på ett tydligt sätt beskriver hur organisationen ser ut och vad respektive parter förväntas bidra med inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. I sektorns organisation för systematiskt kvalitetsarbete finns en verksamhetsutvecklare som arbetar med att samordna det systematiska kvalitetsarbetet från huvudmannens sida. Intervjuade menar på att organisationen för det systematiska kvalitetsarbetet fungerar väl. Beskrivning av de stödinsatser som ges återfinns i avsnitt 7.3.1.2.

7.2.3 Bedömning

Vi bedömer att det finns en ändamålsenlig organisation för det systematiska kvalitetsarbetet.

Bedömningen grundar sig på att det finns en tydlig organisation och ansvarsfördelning nedtecknad vad gäller arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet. Därtill noterar vi att intervjuade delar en positiv uppfattning av hur organisationen är utformad. Vi understryker vikten av att fortsatt utbilda skolverksamheten i hur kommuns styrnings- och kvalitetsprocesser för skola ser ut, med anledning av att det framkommit i vissa intervjuer att det kan vara förvirrande att två olika verksamhetssystem används (se avsnitt 7.4.)

7.3 RUTINER FÖR DET SYSTEMATISKA KVALITETSARBETET

7.3.1 Huvudmannanivå

I detta avsnitt presenteras de rutiner som reglerar det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå.

7.3.1.1 Kommunövergripande rutin

Sektor bildning och lärande har en dokumenterad rutin för det systematiska kvalitetsarbetet inom kommunen ⁵. Rutinen är vid tillfället för granskningen ett förvaltningsspecifikt dokument, men enligt uppgift vi har tagit del från förvaltningen pågår en intern diskussion om riktlinjen även ska antas politiskt framåt.

Inledningsvis beskriver rutinen huvudmannens uppdrag och ansvar, följt av en beskrivning av hur relationen mellan systematiskt kvalitetsarbete och kommunens modell för verksamhetsstyrning (MOVE) ser ut, som beskrivits i avsnitt 7.2 i denna rapport. Kungälv kommuns arbete med

⁵ Rutiner för systematiskt kvalitetsarbete för skola/förskola i Kungälv kommun, beslutad av sektorledningen för Bildning och Lärande 2022-03-16.

systematiskt kvalitetsarbete bygger på verksamhetsplaner, uppföljningsrapporter, kvalitetsdialoger samt huvudmannens rapport. Dessa genomförs enligt årshjulet nedan.

Årshjul SKA/Move

Figur 1: Årshjulet för systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsstyrning inom Kungälv kommun.

Verksamhetsplanerna är grunden för det systematiska kvalitetsarbetet och dessa tas fram på enhets-, verksamhets- och sektornivå. På så vis är det både rektorer, verksamhetschefer och sektorchef som tar fram sina egna verksamhetsplaner. I verksamhetsplanerna beskrivs enhetens eller verksamhetens grunduppdrag, kvalitetsfaktorer, fokusområden och budget. I bilaga 1 återfinns en tabell med förteckning över samtliga kvalitetsfaktorer som finns utpekade som berör skolområdet. I det digitala verksamhetssystem som används inom kommunen kan dock respektive verksamhet se vilka av dessa områden som specifikt rör deras verksamhet, i de fall inte samtliga indikatorer är relevanta.

Uppföljningsrapporterna tas fram två gånger per år, likaså på enhets-, verksamhets- och sektornivå. Dessa uppföljningar bygger på samma avsnitt som återfinns i verksamhetsplaneringen, det vill säga kvalitetsfaktorerna, fokusområdena och budget. På skolenhets- och verksamhetsnivå fungerar uppföljningsrapporterna som det dokumentationskrav som enligt skollagen finns på det systematiska kvalitetsarbetet.

Huvudmannen tar två gånger per år fram sammanfattande rapporter för det systematiska kvalitetsarbetet. Dessa kallas för huvudmannens rapport. Rapporterna följer upp och analyserar resultaten på kommun- och skolenhetsnivå utifrån vad som framkommit i verksamhetsplaner, uppföljningsrapporter och kvalitetsdialoger. På huvudmannanivå så tillgodoser uppföljningsrapporten det dokumentationskrav som enligt skollagen finns på det systematiska kvalitetsarbetet.

Intervjuade menar att strukturen för när respektive dokument ska tas fram är tydlig inom vuxenutbildningen. Även vad gäller gymnasieskolan framgår att strukturen är tydlig, men att skolans verksamhetsår är annorlunda då det utgår ifrån terminer. I intervjuer framgår att det är svårt att följa årshjulet, med hänvisning till att rektors uppföljningsrapport exempelvis ska lämnas in i september vilket är samtidigt som skolstart pågår.

7.3.1.2 Stödmaterial

Sektor bildning och lärande tar fram stödmaterial till rektorerna som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Stödmaterialen finns för rektorerna att ta del av via kommunens intranät. Representanter från förvaltningen besöker även rektorsgruppsmöten tre gånger per år när verksamhetsplan och uppföljningsrapporter diskuteras för att då ge information om tillgängligt stödmaterial. *Sektor Bildning och Lärande* sammanställer årligen betygsstatistik. För gymnasiet genomförs Skolinspektionens elevenkät vartannat år och Göteborgsregionens elevenkät vartannat år. För vuxenutbildningen deltar Kungälv kommun varje år i Göteborgsregionens elevenkät för vuxenutbildningen och kompletterar även med en egen elevenkät som genomförs av samma leverantör som Göteborgsregionens enkät. Vi har tagit del av Göteborgsregionens enkäter och bekräftar att de innehåller statistik utifrån en lång rad olika frågor, exempelvis hur nöjda eleverna är med utbildningen som ges.

Vidare tar *Sektor Bildning och Lärande* fram diskussionsfrågor för att stödja det systematiska kvalitetsarbetet ute på skolenheterna, så att det lättare ska gå att bryta ner de övergripande frågorna i det systematiska kvalitetsarbetet och få ut relevant information. Utöver dessa diskussionsfrågor återfinns analysmodeller som fokuserar på tre huvudområden: "strukturkvalitet", "processkvalitet" och "resultatkvalitet". För att kunna genomföra sådan analys återfinns tillkommande analysfrågor. Syftet med dessa diskussioner är att personalen tillsammans analyserar utifrån analysfrågorna för att främja rektors egen reflektion. Enligt uppgift från förvaltningen får rektorerna feedback på rektorernas egen analys utifrån analysmodellerna vid de tre tillfällen per år då representanter från förvaltningen deltar vid rektorsgruppsmötena. Vi har tagit del av exempel på statistik som tas fram som stödmaterial till rektorer inom gymnasium och vuxenutbildning samt analysmodellen och diskussionsfrågorna.

Vidare har ett antal workshops hållits av förvaltningen ute på skolenheterna i syfte att stärka det systematiska kvalitetsarbetet inom kommunen. Granskningen har exempelvis tagit del av material från en workshop som hållits 2024 vad gäller Skolverkets nationella kvalitetssystem samt förslag på föreskrifter för systematiskt kvalitetsarbete. Enligt uppgift från förvaltningen har dessa tillfällen syftat till att fördjupa analyserna inom det systematiska kvalitetsarbetet och visa på den nationella kravnivån.

Intervjuade inom vuxenutbildning beskriver att stödmaterialen är till hjälp i det dagliga arbetet. Även intervjuade i gymnasieskolan har en positiv bild av de nedbrutna diskussions- och analysfrågorna. Vissa av de mer övergripande frågorna som inkluderas i den uppföljning som ska göras inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet upplever intervjuade i gymnasieskolan dock inte helt anpassade för gymnasieskolan.

7.3.2 Enhetsnivå

I detta avsnitt presenteras de rutiner som reagerar det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå.

7.3.2.1 Skolenhetsspecifika rutiner

Kungälv kommun har inget krav att det ska finnas skolenhetsspecifika skriftliga rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå. I stället arbetar skolenheterna utifrån Skolverkets allmänna råd kring systematiskt kvalitetsarbete inom skolväsendet samt den kommunövergripande rutinen och dess årshjul som beskrivits i avsnittet ovan. Enligt representant för förvaltningen pågår det en diskussion kring om skolenheterna ska ta fram skolenhetsspecifika rutiner framåt, men att förvaltningen inväntar uppdaterade allmänna råd från Skolverket innan ett sådant arbete eventuellt inleds.

7.3.2.2 Skolenhetsspecifika verksamhetsplaner och uppföljningsrapporter

I enlighet med den kommunövergripande rutinen tar respektive rektor på skolenheterna fram en verksamhetsplan i enlighet med årshjulet. Denna aggregeras i form av verksamhetschefens *verksamhetsplan* för gymnasieskola respektive vuxenutbildning liksom *verksamhetschefens uppföljningsrapport* för gymnasieskola respektive vuxenutbildning. För granskningen har vi tagit del av samtliga rapporter för läsåret 24/25.

Verksamhetschefens verksamhetsplan för gymnasieskolan utgår ifrån de kommunövergripande kvalitetsfaktorerna, den politiska visionen med mål och uppdrag som direkt påverkar verksamheten, nulägesanalys utifrån rektorns perspektiv samt strategier och åtgärder för förbättring framåt. Uppföljningsrapporterna innehåller likaså kvalitetsfaktorerna och uppföljning i relation till dessa, de särskilt prioriterade fokusområdena och uppföljning av ekonomi. De exempel på skolenhetsspecifika verksamhetsplaner och uppföljningsrapporter för gymnasieskola och vuxenutbildning som vi tagit del av inom ramen för granskningen innehåller likaså uppföljning av verksamhetens kvalitet utifrån kvalitetsfaktorerna, uppföljning utifrån prioriterade fokusområden och ekonomi samt strategier framåt. Intervjuade är positivt inställda till att verksamhetscheferna genomför en egen fristående och utvecklad analys, och inte enbart en aggregerad återsrapportering av vad rektorerna rapporterar in.

Intervjuade beskriver vidare att gymnasieskolan i större utsträckning än vuxenutbildningen möter svårigheter kopplade till de skolenhetsspecifika analyserna inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Detta med hänvisning till tids- och resursbrist, en upplevelse av att årshjulet inte är anpassat till skolans verksamhet, att det saknas konsensus rörande vem rapporteringen inom ramen för detta arbete skrivs för och att de frågor som återfinns inte är kommunicerade i förväg i tillräcklig utsträckning. Intervjuade framför att rektorer inom gymnasieskolan arbetat med att konkretisera och bryta ner frågorna i det digitala verksamhetssystemet som används i syfte att göra frågorna mer tydligt kopplade till verksamheten och att skolenheterna till följd av detta arbete ska nå en mer enhetlig rapportering. Detta beskrivs dock vara ett nyligen påbörjat arbete som inte helt hunnit få fäste ännu.

7.3.3 Bedömning

Vår bedömning är att det i allt väsentligt finns rutiner som reglerar det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå respektive enhetsnivå.

Bedömningen grundar sig på att det finns en dokumenterad kommunövergripande rutin på huvudmannanivå med tillhörande årshjul som tydligt beskriver arbetsgången kring det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå respektive på enhetsnivå.

Vi bedömer dock att det på skolenhetsnivå, med hänvisning till gymnasieskolan snarare än vuxenutbildningen, finns utrymme för utveckling i fråga om analyser och strategier för förbättring framåt inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Vi noterar intervjuades utpekade svårigheter i arbetet att upprätta uppföljning, inte minst med hänvisning till att årshjulet är utformat på så vis att uppföljning ska ske samtidigt som skolstart, och understryker vikten av att fortsatt diskussion och arbete sker mellan huvudmannanivå och skolenhetsnivå. Detta för att stärka konsensus kring att syftet med det systematiska kvalitetsarbetet är att vara till förmån för elevernas bästa snarare än enbart ett rapporteringskrav till närmsta chef eller till kommunstyrelsen.

7.4 ADMINISTRATIVA SYSTEM FÖR BEDRIVANDE AV SYSTEMATISKT KVALITETSARBETE

Inom Kungälv kommun används två olika moduler inom samma digitala verksamhetssystem för det systematiska kvalitetsarbetet. Den ena modulen används för rapportering till kommunstyrelsen i förhållande till de politiska målen mer generellt. Den andra modulen används för dokumentation vad gäller specifikt arbetet med systematiskt kvalitetsarbete. I den sistnämnda modulen kan respektive verksamhet se vilka av samtliga kvalitetsfaktorer som särskilt berör verksamheten i fråga. Detta ger enligt intervjuade tydlighet i arbetet. Intervjupersonerna beskriver vidare att modulerna fungerar väl. Samtidigt framkommer viss förvirring kring att två separata moduler används parallellt.

Intervjuade beskriver att utöver den dokumentation som sker inom det systematiska kvalitetsarbetet använder rektorer inom gymnasieskolan ytterligare ett stort antal digitala system för andra sorts ärenden. Alla med egen inloggning. Intervjuade ser positivt på att det tagits fram en personalhandbok med länkar till de olika systemen. Samtidigt framförs att det saknas en enhetlig IT-support, i och med att rektorerna behöver vända sig till olika personer för konsultation med frågor om olika system.

7.4.1 Bedömning

Vi bedömer att det endast delvis finns ändamålsenliga administrativa system för bedrivande av systematiskt kvalitetsarbete.

Bedömningen grundar sig på att det digitala verksamhetssystem som finns stödjer verksamheterna i deras arbete att följa upp och analysera måluppfyllelse och att det tydliggör vilka av de politiska målen som är relevanta för respektive verksamhet. Vi bedömer således att systemet bidrar till struktur i det systematiska kvalitetsarbetet.

Samtidigt noterar vi att det för personal på skolenheterna delvis är oklart hur de två modulerna för kvalitetsarbete ska användas parallellt vilket inte är tillfredsställande. Vi bedömer vidare att strukturen för IT-support till rektorerna inte fungerar fullt ut.

7.5 KOMMUNSTYRELSENS UPPFÖLJNING

I kommunstyrelsens verksamhetsplan för 2025⁶ framgår ett av kommunstyrelsens resultatmål: att arbeta med systematiskt kvalitetsarbete och analys av detta för att säkerställa att all undervisning och verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och myndigheters rekommendationer och riktlinjer. Här lyfts även ett eget avsnitt särskilt avseende systematisk kvalitetsuppföljning, där det bland annat framgår att kommunstyrelsen gett förvaltningen i uppdrag att utveckla arbetet kring systematisk uppföljning.

Utöver att kommunstyrelsen tar del av *Sektor Bildning och Lärandes* verksamhetsplanering tas tre tertiärrapporter på förvaltnings- och sektornivå fram som presenteras för kommunstyrelsen. Vi har tagit del av dessa tertiärrapporter. De beslut om uppföljning som fattas av kommunstyrelsen i förhållande till den rapportering de får ta del av är de mål, indikatorer och uppdrag som återfinns inom ramen för verksamhetsplaneringen.

Vidare beskrivs att *sektorn för utbildning och lärande* under november 2024 beslutat om att begära komplettering och fördjupad analys av årskurs 6 inom det systematiska kvalitetsarbetet då analysen

⁶ Förvaltningens verksamhetsplan 2025, Kommunstyrelsen 2024-12-13.

av sjunkande betygsresultat ansågs bristfällig. Som en del av detta politiska uppdrag skulle kommunstyrelsen även få en skriven analys direkt av varje rektor utifrån ett antal frågeställningar. Efter att den fördjupade analysen presenterats i kommunstyrelsen godkändes huvudmannens rapport. Vi har tagit del av såväl det politiska uppdraget som skolornas svar utifrån frågeställningarna. I skriftlig uppgift från förvaltningen refereras till att en verksamhetschef varit sjukskriven och därefter avslutat sin tjänst vilket varit en bidragande faktor till att komplettering var nödvändig och att rutiner diskuteras för hur analyser i huvudmannens rapport ska tas fram om liknande situationer inträffar framåt.

Förvaltningen lyfter även ett ytterligare politiskt uppdrag från 2023 ⁷, där kommundirektören gavs i uppdrag att genomföra en grundläggande kvalitetssäkring av kommunens grundskolor och gymnasieskola till följd av en granskning av Skolinspektionen. Uppdraget redovisades i en rapport och uppföljning. Enligt skriftlig uppgift understryks att detta är ett exempel på hur kommunstyrelsens generella engagemang i fråga om att kartlägga och åtgärda kvalitetsbrister.

I bilaga 3 återfinns en tabell över KS protokoll från 2024 och hittills publicerade protokoll från 2025 som berör systematiskt kvalitetsarbete.

7.5.1 Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen beslutar om uppföljning av särskilt identifierade områden.

Bedömningen grundar sig på att Kommunstyrelsen tar del av information inom ramen för tertiärrapporterna och beslutar om uppföljning inom ramen för efterföljande verksamhetsplanering. Därtill har vi tagit del av ytterligare exempel på att kommunstyrelsen begärt in komplettering och uppföljning i förhållande till det systematiska kvalitetsarbetet.

Vi understryker vikten av att fortsatt kontinuerligt följa upp det systematiska kvalitetsarbetet och vid behov besluta om nödvändiga åtgärder snarare än att enbart notera information till protokollet.

7.6 DOKUMENTATION AV KVALITETSARBETET PÅ HUVUDMANNANIVÅ MED REDOGÖRELSE FÖR RESULTAT, ANALYS OCH ÅTGÄRDER

På huvudmannanivå genomförs två årliga aggregerade analyser av det systematiska kvalitetsarbetet i form av verksamhetschefernas kvalitetsrapporter samt genom huvudmannens rapport som går till utskottet och kommunstyrelsen. Dessa tas fram i enlighet med årshjulet.

Vi har tagit del av huvudmannens rapport 1 för 2025 ⁸ och de två rapporterna från 2024 ⁹. I den första rapporten under våren är temat normer och värden samt kompensatoriska uppdraget om särskilt stöd. I den andra rapporten under hösten är temat kunskap, betyg och undervisningens kvalitet. Utifrån dessa teman presenteras redogörelse för resultat, det vill säga måloppfyllelsen inom området. I samband med vartdera temat återfinns analys och ett avsnitt benämnt "så här går vi vidare" där det i punktform listas åtgärder att vidta framåt.

⁷ Uppdrag till kommundirektören gällande grundläggande kvalitetssäkring av kommunens grundskolor och gymnasium, kommunstyrelsens ordförande 2023-04-24.

⁸ Huvudmannens rapport 1 år 2025, systematiskt kvalitetsarbete skola och förskola, Kungälv kommun, 2025-05-02.

⁹ Huvudmannens rapport 1 år 2024, systematiskt kvalitetsarbete skola och förskola, Sektor Bildning och Lärande 2024-05-08.

Enligt uppgift från förvaltningen är det verksamhetschefernas uppföljningsrapport samt de uppföljningsrapporter som rektorernas skriver två gånger per år som ligger till grund för huvudmannens aggregerade analyser inom ramen för huvudmannens rapporter. Intervjuade poängterar att huvudmannens analys inte enbart presenterar det rektorerna rapporterat, utan att den inkluderar ytterligare analys utifrån verksamhetschefens perspektiv. Det framgår dock inte explicit i samtliga avsnitt vilken analys som är rektors och vad som är verksamhetschefens egen analys.

Av intervjuer framkommer att dessa analyser sedan ligger till grund för eventuell extra tilldelning eller riktade resurser vid budgetarbetet. Som exempel berättas att under 2023 visade analysen att tryggheten på skolorna behövde stärkas i skolorna. Det ledde till ett beslut om utökade resurser som sedan i sin tur lett till att skolorna nu har 15 anställda trygghetsvårdare fördelat på grundskola och gymnasium.

7.6.1 Bedömning

Vi bedömer att kvalitetsarbetet på huvudmannanivå i allt väsentligt dokumenteras med redogörelse för resultat, analys och åtgärder att vidta.

Bedömningen grundar sig på att huvudmannen genomför två aggregerade analyser årligen genom verksamhetschefernas kvalitetsrapportering samt huvudmannens rapport. Vi bedömer att dessa innehåller redogörelse för resultat, analys av måluppfyllelsen samt åtgärder för förbättring framåt.

Vi ser positivt på att det sker en egen analys från huvudmannens sida inom ramen för denna dokumentation utöver att enbart aggregera det rektorerna rapporterar. Däremot framgår inte i dokumentationen vilken analysdel som är huvudmannens fristående analys, vilket vi bedömer försvårar huvudmannens förståelse för på vilken nivå åtgärder kan behöva vidtas.

7.7 DIALOGER MELLAN HUVUDMAN OCH VERKSAMHET

I den kommunövergripande rutinen, som beskrivs i avsnitt 7.3.1.1, refereras till att det hålls "vertikala dialoger". Dessa är enligt intervjuade strukturerade möten med förutbestämd agenda rörande resultat, förutsättningar, problem, planering och uppföljning. Dialogerna genomförs tre gånger per år. Dialogerna sker mellan chef och överordnad chef, vilket innebär att det hålls dialoger mellan verksamhetschef och rektor respektive mellan sektorchef och verksamhetschef.

Varje verksamhetsområde har rektorsgrupper som träffas varje vecka för gemensam diskussion, kompetensutveckling, information med mera. I gymnasieskolans fall träffas rektorsgruppen varje vecka och i vuxenutbildningens fall träffas ledningsgruppen för Kompetenscentrum varannan vecka. Som tidigare nämnts i rapporten sker dialog mellan huvudman och skolenheter även inom ramen för de stödsatser som finns, där tjänstepersoner från förvaltningen deltar vid rektorernas gruppmöten tre gånger per år (se avsnitt 7.3.1.2). Dialog förs även med politiken som bjuder in till kvalitetsdialoger två gånger per år. Temat för dialogen följer årshjulet.

Utöver dessa genomförs ytterligare dialoger. Sektorledningen, bestående av sektorchef, utbildningschef och verksamhetschef, har möte veckovis. Utöver detta finns även "processteam" för kommunens systematiska kvalitetsarbete som består av sektorchef, samordnare för systematiskt kvalitetsarbete samt en representant från kommunens ekonomi- och kvalitetsfunktion. Intervjuade delar en positiv upplevelse av den dialog som finns på plats vid tillfället för granskningen.

7.7.1 Bedömning

Vi bedömer att det genomförs dialoger mellan huvudman och verksamhet.

Bedömningen grundar sig på att det finns strukturerade forum för dialog mellan huvudman och verksamhet. Vi konstaterar att möten sker på återkommande basis och genomsyrar alla delar av verksamheterna.

8 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Granskningen har syftat till att bedöma om kommunstyrelsen bedriver ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete. Granskningen avser kommunstyrelsen.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen i allt väsentligt bedriver ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Fortsätta att kontinuerligt följa upp det systematiska kvalitetsarbetet och vid behov besluta om åtgärder för förbättring.
- Förtydliga vilka analysdelar inom ramen för huvudmannens rapportering som är huvudmannens fristående analys bortom aggregerat resultat av vad rektorerna rapporterar.
- Föra dialog mellan huvudmannanivå och verksamhetsnivå och se över förutsättningarna för gymnasiets rektorer att utveckla analyser inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.
- Tillse att fortsatta utbildningar genomförs i syfte att förtydliga de digitala verksamhetssystem som används för rapportering.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Joakim Nertyk

Certifierad kommunal revisor

Sara Viljsson

Verksamhetsrevisor

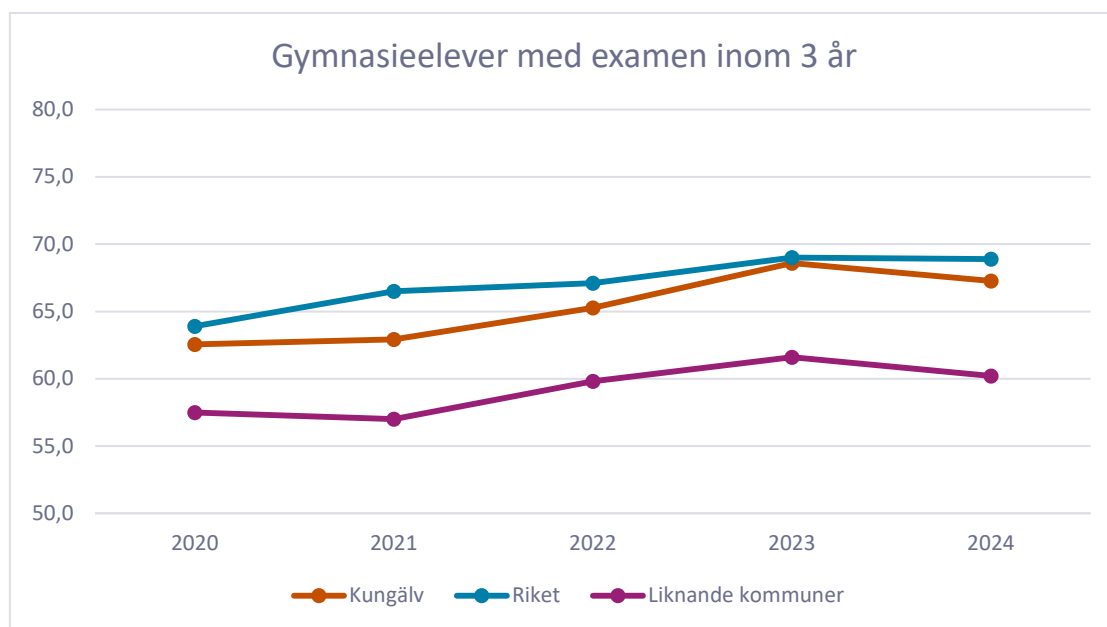
9 BILAGOR

9.1 BILAGA 1

Uppföljningsrapport 1 och huvudmannens rapport 1	Uppföljningsrapport 2 och huvudmannens rapport 2
<i>Normer och värden</i> • Trygghet och studiero • Kränkande behandling och diskriminering • Inflytande och delaktighet • Trygghet i förskolan <i>Kompensatoriska uppdraget</i> • Ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd • Elevhälsa • Närvaro och frånvaro • Tidiga insatser och barnhälsa i förskolan <i>Övriga områden</i> • Studie- och yrkesvägledning • Övergångar och samverkan • Förskola och hem • Flexibla utbildningsformer inom vuxenutbildningen • Resursfördelning	<i>Kunskap, betyg och undervisningens kvalitet</i> • Undervisningens kvalitet • Bedömning och betygssättning • Generella betygsresultat • Ämnesbetyg och kursbetyg • Undervisning i förskolan – kunskapsområden samt lekens roll <i>Övriga områden</i> • Digitalisering • Pedagogiskt ledarskap • Förskoleklassens uppdrag • Fritidshemmets uppdrag • Introduktionsprogrammen • Arbetsplatsförlagt lärande (APL) • Yrkesvux

Tabell bilaga 1: Förteckning över samtliga kvalitetsindikatorer.

9.2 BILAGA 2

Figur bilaga 2: Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel i procent (Kolada).

9.3 BILAGA 3

Datum	Beslut
2025-02-19	§ 41 Kopplat till rubriken Besluta om dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete beslutar Kommunstyrelsen att tillstyrka kommunrevisionens rekommendation.
2025-06-04	§ 182 Systematiskt kvalitetsarbete – huvudmannens rapport 1 2025 - tjänsteskrivelse
2024-12-11	§ 340 Systematiskt kvalitetsarbete för skola och förskola - huvudmannens rapport 2, 2024
2024-11-13	§ 302 Granskningsrapport Granskning av särskilt stöd i grundskolan
2024-06-05	§ 155 Systematiskt kvalitetsarbete – huvudmannens rapport 1 2024 - tjänsteutlåtande
2024-02-21	§ 31 Systematiskt kvalitetsarbete för förskola och skola - huvudmannens rapport 2 2023

Tabell bilaga 3: Kommunstyrelsens protokoll från 2024 och hittills publicerade protokoll från 2025 som berör systematiskt kvalitetsarbete.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Stig Carl Joakim Nertyk

Undertecknare 1

Serienummer: d0f51eb14cf716[...]6df9ed7ea4db1

IP: 213.212.xxx.xxx

2025-10-01 13:30:54 UTC

Sara Viljosson

Undertecknare 2

Serienummer: 674cc2d2a35326[...]80b8484768397

IP: 95.203.xxx.xxx

2025-10-01 13:50:25 UTC

Penneo dokumentnyckel: XJUXR-OVJFG-KRGV5-B9AD3-XI076-N286I

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Denna behandling '145/25 Skolpliktsbevakning' har inget tjänsteutlåtande.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)
Datum: 2025-11-25

Pilotprojekt Destination Komarken

Juridiskt ställningstagande

Bakgrund

Kungälv HK har inkommit med en ansökan om medel för att genomföra pilotprojekt som innefattar att servera frukost för barn och ungdomar på mellan- och högstadiet vid Nordmarkens fritidsgård. I beslut från Utskottet för Bildning och lärande framgår att sökta medel inte beviljas (2025-09-02 § 121/2025). Likställighetsprincipen har beaktats i ärendet. Bedömningen är att insatsen inte kommer utformas och ges på ett rättvist sätt till kommunens alla skolbarn. Kungälv HK har därefter inkommit med en begäran om att beslutet ska omprövas och har framfört att kommunen i andra avseenden frångått likställighetsprincipen utifrån sakliga skäl samt att det i en överenskommelse mellan kommunen och delregionala nämnden framgår att kommunen erhåller medel för att stötta verksamheter i och inom områden där det finns särskilda behov.

Den kommunala kompetens och likställighetsprincipen

Av 2 kap. 1 § kommunallagen framgår att kommuner och regioner själva får ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller regionens område eller deras medlemmar.

Kommuner och regioner ska enligt 2 kap. 3 § kommunallagen behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

Bestämmelserna tar sikte på den kommunala kompetensen och på den s.k. likställighetsprincipen. Likställighetsprincipen innebär att det inte är tillåtet för kommuner att särbehandla vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar annat än på objektiv grund. Således ska kommunmedlemmar som är i samma situation behandlas lika och det krävs rationella skäl eller sakliga överväganden för att kommunmedlemmar ska få behandlas olika. Godtycke får inte förekomma. I praktiken innebär det att den kommunala verksamheten, särskilt i den mån den direkt berör enskilda kommunmedlemmar, bör vara systematisk och dessutom att systematiken ska vara sådan att den kan betecknas som rättvis.

Kravet på likabehandling av kommunmedlemmarna är dock inte absolut. Av stadgandet framgår att särbehandling är tillåten om det finns sakliga skäl. Det innebär att om det inte finns uttryckligt lagstöd för en särbehandling av kommunmedlemmar så måste kommunen kunna motivera särbehandlingen på ett sakligt och objektivt sätt.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 2 (3)
Datum: 2025-11-25

Samverkansavtal

Det finns ett samverkansavtal mellan Kungälv kommun och Västra Götalandsregionen avseende lokalt folkhälsoarbete i Kungälv kommun. Nuvarande samverkansavtal folkhälsa 2021–2024 har förlängts ett år för att gälla till och med den 31 december 2025. Ett nytt avtal är beslutat och gäller från och med den 1 januari 2026 till och med den 31 december 2028.

Av avtalet framgår bl.a. att avtalet ska möjliggöra gemensamma prioriteringar för folkhälsoarbetet, säkerställa ekonomiska resurser för folkhälsoinsatser samt personella resurser för det lokala folkhälsoarbetet och att folkhälsoarbetet ska omfatta både hälsofrämjande och förebyggande insatser. Folkhälsoinsatserna ska utgå från det övergripande nationella folkhälsomålet med dess målområden tillsammans med inriktning, mål och prioriteringar i DRNV respektive kommunens styrdokument för folkhälsoarbetet.

Vidare framgår att Västra Götalandsregionen och kommunen avsätter lika mycket medel till folkhälsoarbetet. Den gemensamma finansieringen ska täcka både utvecklingsmedel och anställning av folkhälsostrateg.

Ställningstagande

Som framgår av kommunallagen ska kommunen behandla kommunmedlemmar lika. När kommunen fattar beslut som rör dess verksamhet behöver således den s.k. likställighetsprincipen beaktas. Det gäller även när ansökningar om bidrag ska beviljas och fördelas.

I det aktuella fallet behöver kommunen för det första ta ställning till om verksamheten som ska bedrivas faller inom den kommunal kompetensen. Är det något som kommunen överhuvudtaget ska befatta sig med. Därefter ska en bedömning göras om bestämmelsen om likabehandling i kommunallagen uppfylls. Gör den inte det så måste kommunen, för att kunna stötta verksamheten, på ett objektivt och sakligt sätt motivera på vilka grunder kommunen avser särbehandla kommunmedlemmar.

Vad gäller den överenskommelse som Kungälv HK refererar till så är det oklart vilken som avses. Kommunen får utgå från att det rör sig om det samverkansavtal om gemensamt folkhälsoarbete som ingåtts mellan kommunen och Västra Götalandsregionen.

Arbetet med att främja folkhälsoarbetet faller inom den kommunala kompetensen. När det kommer till specifika verksamheter inte bara får kommunen, utan den även ska bedöma om det är lämpligt att avsätta kommunala medel till sådan verksamhet som inte är lagstadgad för kommunen att bedriva. Det är omöjligt för kommunen att vara med och stötta all verksamhet som främjar folkhälsan.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sid 3 (3)
Datum: 2025-11-25

I det nu aktuella fallet kommer enbart elever från de skolor som ligger nära Nordmarkens fritidsgård kunna ta del av frukostservering på morgonen. Elever som går på andra skolor runt om i kommunen kan av förklarliga skäl inte äta frukost på nämnda fritidsgård. Att avsätta medel för den verksamheten kommer innebära att likställighetsprincipen frångås. Skulle kommunen ändå vilja stötta projektet genom att bevilja ansökan om medel måste kommunen på ett objektivt och sakligt sätt motivera varför enbart vissa elever ska få tillgång till frukost, dvs. de som har möjlighet att ta sig till Nordmarkens fritidsgård innan skolan börjar på morgonen.

Det faktum att kommunen ingått ett samverkansavtal med Västra Götalandsregionen om folkhälsoarbete förändrar inte den skyldigheten. Det framgår inte heller specifikt av avtalet att kommunen ska avsätta medel till projekt liknande det som Kungälv HK har för avsikt att bedriva. Det står således kommunen fritt att bedöma och värdera vilka projekt som kommunen ska stötta med bidrag utifrån bl.a. vad det är för verksamhet, vilken budget som beräknats och vilket utfallet förväntas bli.

Att kommunen har rätt att frånga likställighetsprincipen såsom Kungälv HK har anfört är ostridigt. Frågan är om kommunen anser att det finns sakliga skäl att frånga principen och om kommunen i sådant fall är villig att stötta aktuell verksamhet med medel. Enbart det faktum att det skulle kunna finnas sakliga skäl att frånga likställighetsprincipen innebär inte att kommunen måste bevilja ansökan. Andra värderingar behöver också beaktas.

Carina Nithander
Kommunjurist

From: Roger Boström
Sent: Tue, 30 Sep 2025 08:21:00 +0200
To: Kungälv's Kommun
Subject: Skrivelse ang omprövning av beslut från Utskottet Bildning och Lärande
Attachments: Omprövning beslut.pdf, Projekt ansökan klar.pdf

Varsam: Detta är ett meddelande från en extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du är osäker på avsändaren eller innehållet.

Översänder skrivelse enligt ovan

Enligt uppdrag

Roger Boström
Styrelsen Kungälv's Handbollsklubb

Uddevallavägen 9 B
442 30 Kungälv
Tel: 0763-111 442

KUNGÄLVS HK

Till utskottet för bildning och lärande

Utskottet har 2025 09 02 behandlat Kungälv HK:s ansökan benämnt "Pilotprojekt Destination Komarken" (dnr KS2025/1341).'

Beslutet blev att utskottet avslog ansökan med hänvisning till likställighetsprincipen.

Vi hemställer med denna skrivelse att utskottet tar upp frågan för ny behandling med hänvisning till nedanstående.

1/Likställighetsprincipen regleras i 2 kap. 2 § kommunallagen och innebär att kommuner och regioner ska behandla sina medlemmar lika, **om det inte finns sakliga skäl för något annat**. Detta kan vara t.ex. **olika ekonomiska förutsättningar, behov eller prestationer**.

I vår ansökan har vi angett vilka speciella behov finns inom det geografiska område som föreningen tänkt bedriva pilotprojektet.

2/Kommunen har tidigare beviljat anslag till verksamheter där utskottet bedömt att det funnits **sakliga skäl** för att bevilja anslag till verksamheter som inte når samtliga inom målgruppen.

3/ I överenskommelsen om folkhälsoarbete mellan delregionala nämnden och kommunen framgår att kommunen erhåller medel (medel som var tänkt att använda i vårt pilotprojekt) för att stötta verksamheter i och inom områden där det finns särskilda behov. Det innebär att kommunen har rätt att göra avsteg från likställighetsprincipen utifrån vad som framgår ovan i pkt 1.

Bifogar vår ansökan som avslogs.

För ytterligare information kontakta Roger Boström på telefon 0763-111 442

Kungälv HK 2025 09 29

Magnus Gränsfelt
Ordförande

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (4)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Johan Sjöholm och Mikaela Leetma

2025-06-23

Pilotprojekt Destination Komarken Kungälv HK (Dnr KS2025/1341-1)

Sammanfattning

Kungälv HK har inkommit med en ansökan att genomföra pilotprojekt, som innefattar att servera frukost för barn- och ungdomar vid Nordmarkens fritidsgård.

Primär målgrupp är barn- och ungdomar som går på mellan- och högstadiet. Initiativet ska ses som en långsiktig satsning, där föreningen tillsammans med partners från näringslivet vill utveckla olika främjande och förebyggande insatser för boende i Komarken.

Likställighetsprincipen har beaktats i ärendet. Bedömningen är att insatsen inte kommer utformas och ges på ett rättvist sätt till kommunens alla skolbarn.

Förslag till beslut:

Kungälv HK beviljas inte medel för projektansökan.

Juridisk bedömning

Likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 3 § kommunallagen innebär att kommuner ska behandla sina medborgare lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

Likställighetsprincipen har beaktats i ärendet. Projektets inriktning är att erbjuda frukustservering i ett bostadsområde primärt kopplat till två skolor. Bedömningen är att projektet inte uppfyller likställighetsprincipen, då inte alla barn erbjuds samma möjlighet.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Över tid har områdesbaserat arbete i Komarken prioriterats. Under våren 2025 har omstart gjorts i det lokala nätverk där polis, bostadsbolag, föreningar, kyrkor, studieförbund, skolan och socialtjänst finns representerat. Kungälv kommun har redan idag pågående samverkan med föreningslivet och studieförbund i Komarken. IFK Kungälv och Agora bedriver en dag i veckan rörelseglädje vid Sandbackaskolan. Medborgarskolan ansvarar för Mötesplatsen Solrosen, som träffas två dagar i veckan vid Nordmarkens fritidsgård. Under sommaren har förvaltningen under konceptet Pop-up Komarken bedrivit kostnadsfria aktiviteter för hela familjen Nordmarkens fritidsgård.

Med syfte att skapa en trygg och inkluderande miljö har initiativ har kommit från Kungälv HK att genomföra ett pilotprojekt att servera frukost för barn- och ungdomar vid Nordmarkens fritidsgård. Primär målgrupp är barn- och ungdomar som går på mellan- och högstadiet. Initiativet ska ses som en långsiktig satsning, där föreningen tillsammans med partners från näringslivet vill utveckla olika främjande och förebyggande insatser för boende i Komarken.

Lärdomar och erfarenheter kommer hämtats från Önnereds HK och deras medverkan i Destination Tynnered. Föreningen har på olika sätt verkat främjande Tynnered. Något som levt kvar sedan starten är frukostserveringen, där responsen har varit positiv. Lärare upplever att eleverna kommer lugnare och mer förberedda till lektionerna. Eleverna själva säger att det känns tryggt att ha en fast plats att börja dagen på. För många blir frukosten en viktig rutin, särskilt i hem där strukturen brister. Insatsen har finansierats via kommunala bostadsbolag.

Förvaltningens bedömning är att initiativet ligger i linje med intentionerna kring utvecklat och långsiktigt områdesbaserat arbete i Komarken. Möjligheten med ett pilotprojekt är att utveckla ett hållbart koncept över tid när det gäller att nå barn- och unga i Komarken samt lärande kring praktiskt genomförande.

Likställighetsprincipen har beaktats i ärendet. Bedömningen är att insatsen inte kommer utformas och ges på ett rättvist sätt till kommunens alla skolbarn.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet bedöms som särskilt relevant utifrån följande av kommunfullmäktiges strategiska mål:

- Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande och ett tryggare samhälle.
- En trygg omsorg med valmöjligheter genom hela livet.
- Att alla medborgare ska ha möjlighet att delta i ett rikt och aktivt fritid- och kulturliv.
- Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen.

Bedömning har även skett utifrån kommunstyrelsens resultatmål:

- Fler barn, unga och äldre - inklusive personer med funktionsvariation deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Målen i Agenda 2030 handlar om att försöka skapa anständiga samt hållbara levnadsförhållande och levnadsvillkor för världens alla människor. Ärendet har särskilt bedömts särskilt utifrån följande mål:

- Mål 1. Ingen fattigdom
- Mål 3. God hälsa och välbefinnande
- Mål 4. God utbildning för alla
- Mål 10. Minskad ojämlikhet
- Mål 16. Fredliga och inkluderande samhällen

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Ärendet bedöms från följande politiska styrdokument:

- Riktlinjer för förenings- och studieförbundsstöd, KS2024/2174
- Program social hållbarhet, KS2023/1562
- Social översiktsplan, 2024 – 2027, KS2023/1562

Programmet Social hållbarhet är ett långsiktigt och visionärt dokument, med fokus på vad Kungälv kommun ska uppnå kring ökad social hållbarhet och innanförskap. Under områdena tidiga insatser och hälsa lyfts barn och ungdomars goda levnadsvanor och ökad fysisk aktivitet fram som särskilt prioriterat. Insats är även att vidareutveckla kommunens arbete med partnerskap och överenskommelser med civilsamhället.

I underliggande social översiktsplan är aktiviteter:

- Utveckling av främjande och förebyggande aktiviteter vid Nordmannatorget.
- Tillsammans med civilsamhället utveckla fler mötesplatser och aktiviteter.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Enligt Boverkets verktyg Segregationsbarometern består Kungälv av elva regionala statistikområden (RegSO), som graderats utifrån fem olika områdestyper. Nio av dessa kategoriseras som områden med goda socioekonomiska förutsättningar (områdestyp 4). Norra Komarken kategoriseras som socioekonomiskt blandat område (områdestyp 3). Jämfört med övriga Kungälv är andelen med låg ekonomisk standard samt andel barn 0 - 17 år i familjer med låg inkomstandard betydligt högre i Norra Komarken. Även andelförvärvsarbetande är lägre i Norra Komarken.

Utifrån nationella riktlinjen "Vård vid ohälsosamma levnadsvanor är ohälsosamma matvanor en av de största riskfaktorerna för sjukdom och ohälsa i Sverige". I Livsmedelsverkets nationella riktlinjer för måltider i skolan betonas att frukost och mellanmål är viktiga då de bidrar med en stor del av dagens totala närings- och energiintag.

Syftet med Folkhälsomyndighetens studie "Skolbarns hälsovanor", är att se hur barns och ungas livsvillkor, levnadsvanor och hälsa ser ut och utvecklas över tid. Studien har bland 11-, 13- och 15-åringar genomförts i Sverige vart fjärde år sedan 1985/1986. Andelen skolbarn som äter frukost varje dag har minskat sedan början av 2000-talet. Pojkar äter i större utsträckning frukost än vad flickor gör.

En viktig bedömning utifrån medborgar- och brukarperspektiv är att de matvanor som etableras under barn- och ungdomsåren följer ofta med in i vuxen ålder. Skillnader i barn- och ungdomars matvanor ska inte bara ses utifrån kön och ålder, utan det finns även en tydlig koppling till föräldrarnas socioekonomiska status.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Samverkan med Kungälvs HK och genomförande av ett pilotprojekt kring att servera frukost vid Nordmarkens fritidsgård förutsätter gedigen förankring med kommunens berörda verksamheter. Inledningsvis har dialog genomförts med berörda ledningsfunktioner inom sektor Bildning och Lärande samt sektor Trygghet och Stöd.

Ekonomisk bedömning

Kungälvs HK har sökt om 100 000 kronor för projektet

Likställighetsprincipen har beaktats i ärendet. Bedömningen är att insatsen inte kommer utformas och ges på ett rättvist sätt till kommunens alla skolbarn.

Förslag till beslut

Kungälvs HK beviljas inte medel för projektansökan.

Lena Arnfelt
Sektorchef Trygghet och Stöd

Expedieras till:

4 (4)

För kännedom till:

Destination Komarken

Bakgrund

Det finns stora skillnader i livsvillkor mellan barn och unga i Kungälv, något som innebär att tillgången till en aktiv och trygg vardag samt ett positivt socialt nätverk avgörs utifrån ens bakgrund. Detta är något som vi vill förändra.

Det brukar sägas att det krävs en hel by för att fostra ett barn. Därför behöver vi organisera oss och jobba tillsammans – som ett lag.

Delar av detta koncept vill vi implementera i ett utav våra områden i kommunen och vi har valt Komarken då vi ser det som ett område som riskerar att bli ett utsatt område. Vi vet att barn och ungdomars kostvanor och aktivitetsnivåer har försämrats sedan en tid tillbaka. Det är oroväckande med tanke på de stora fördelarna som fysisk aktivitet och balanserad kost ger i livet – både hälsomässigt och socialt. Därför vill vi göra vad vi kan för att vända trenden.

Primär målgrupp är barn- och ungdomar som går på mellan- och högstadiet. Initiativet ska ses som en långsiktig satsning, där föreningen tillsammans med partners från näringslivet vill utveckla olika främjande och förebyggande insatser för boende i Komarken.

Syfte

Vi i Kungälv HK som en stor aktör inom rörelseidrott i vår kommun vill bidra till att förbättra hälsan, minska utanförskapet och bidra till en ökad trygghet hos barn och ungdomar i vårt närområde genom dessa tre fokusområden.

Mål

Vårt mål är att vardagsmorgon servera eleverna frukost på Nordmarkens Fritidsgård, Komarken. Detta gör att ge eleverna får en möjlighet att starta dagen på ett lugnt sätt och se till att de som inte har möjligheten att äta frukost hemma, får chansen till det i skolan.

Genomförande

Genomförande kommer att ske genom att föreningen under piloten serverar frukost fem dagar i veckan från kl 07.30 – 08.10. Vi kommer att föra statistik över antalet frukostar per dag. Nedanstående budget bygger på att antalet frukostar hamnar på ett snitt på 25 st per dag under piloten.

Projektet kommer att ledas av en av föreningen anställd projektledare. Övriga personella resurser kommer att rekryteras bland föreningens ideella resurser.

I skrivande stund är planeringen att piloten kommer att genomföras från 1 september till höstterminens slut

Ekonomi

Kostnader

Projektledare 4,5 månad 40 % tj:	51 tkr
Mat 15 veckor	76.5 tkr
Diverse	20 tkr
Beräknad kostnad	147,5 tkr

Intäkter

Bidrag kommunen	100 tkr
Sponsorer	50 tkr

Uppföljning

Uppföljningsmöte med kommun och andra medverkande aktörer.
Vad som skall mätas fastställs av kommunen efter samråd.

För frågor kontakta Roger Boström på tel. 0763-111 442

Kungälv 2025 08 05

Jennie Hilbert
Tf Ordförande Kungälv HK

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (4)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Johan Sjöholm och Robert Boije

2025-10-09

Implementering Aktivitetsgrupp (Dnr KS2024/2180 - 5)

Sammanfattning

Den tidigare hälso- och sjukvårdsnämnden västra tecknade avtal med Kungälv och Mölndal om att starta upp aktivitetsgrupper för barn och unga enligt en Halländsk samverkansmodell. Inför 2025 tecknades ett tilläggsavtal med Delregional Nämnd Västra (DRNV). Förutsättning för förlängd finansiering från DRNV var att kommunerna åtog sig att implementera samverkansmodellen i ordinarie verksamhet.

Målgruppen för insatserna är barn och ungdomar 10 - 19 år med övervikt/fetma, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar eller psykisk ohälsa ofta i kombination med till exempel en problematisk skolfrånvaro, brist på meningsfull fritid eller fysisk inaktivitet. Under projektiden har Kungälv kommun etablerat samverkan med 13 föreningar. Positiv effekt på BMI har noterat hos 77 procent av de deltagare som hänvisats från Barn-och ungdomsmedicin (BUM).

Under 2026 implementeras Aktivitetsgrupp i ordinarie verksamhet i Kungälv kommun. Avtal är tecknat med samverkande aktörer. Behov finns att upprätt en rutin kring fortsatt fördelning av medel till medverkande föreningar inom Aktivitetsgruppen.

Förslag till beslut i kommunstyrelsen:

Förvaltningens ges i uppdrag ta fram rutin kring ersättning till föreningslivet som implementeras i riktlinje för förenings- och studieförbundsstöd.

Juridisk bedömning

Implementering av Aktivitetsgrupp har bedömts utifrån ny socialtjänstlag (2025:400), som syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad. Den nya lagen ska främja jämlika levnadsvillkor.

Bedömningen är att implementering av Aktivitetsgrupp ligger i linje med ny socialtjänstlag.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Vid västra hälso- och sjukvårdsnämndens möte den 21 oktober 2022 fattades enligt § 222 beslutat att fördela 5 600 000 kronor till Kungälv kommun för folkhälsoinsatser för barn med fetma, övervikt och psykisk ohälsa i samverkan mellan kommunen och Västra Götalandsregionen under 2022 - 2024. Insatserna utgick från en samverkansmodell mellan region och kommun, som är etablerad i Region Halland. Målgrupp var barn och ungdomar med:

- Övervikt
- NPF
- Psykisk ohälsa

Den 19 september 2024 fattade DNVR beslut att:

- finansiera totalt 1 150 000 kronor, varav 400 000 kronor till Kungälv och 750 000 kronor till Mölndal, för att skapa bättre förutsättningar för implementering av aktivitets- och friskvårdsgrupper.
- uppmärksamma strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden på arbetet med samverkansmodellen för spridning inom Västra Götaland

Bedömning

Under perioden 2023-08-01 till 2025-09-01 har Aktivitetsgrupp haft 67 inskrivningssamtal. Av dessa 67 individer har 47 varit med på minst en aktivitet, 24 deltagare är med i en eller flera aktiviteter varje vecka och 23 deltagare är med kontinuerligt på lovaktiviteter/aktiviteter i egen regi.

Under perioden 2023-10-01 till 2025-09-01 har samverkande idrottsföreningar organiserat och erbjudit 458 ledarledda aktiviteter. Motsvarande period har kommunen organiserat och erbjudit 296 ledarledda aktiviteter. Följande föreningar är med i Aktivitetsgruppen:

- Friskis & Sveltis
- Håltå skytteförening
- Kongahälla AIK
- Kongahälla ridsällskap
- Kungälvs bordtennisklubb
- Kungälvs bowlingklubb
- Kungälvs kanotklubb
- Kungälvs roddklubb
- Lökebergs GK
- PRO-Kungälv
- Sigur islandshästförening
- IFK Kungälv
- Kingriver Esport

Tillsammans med specialistsjukvården, Familjehuset Klippan, sektor Bildning och Lärande samt sektor Trygghet och Stöd är lokalt samverkansavtal tecknat. Avtalet gäller under perioden 2026-01-01 till och med 2028-12-31. Syftet med avtalet är att säkra samverkan, skapa långsiktighet, kontinuitet och kvalitet i Aktivitetsgruppens verksamhet. Avtalet reglerar verksamhetens ledningsstruktur, innehåll, respektive parts ansvarsområde och finansiering.

Under projektiden har 1 500 000 kr avsatts till medverkande föreningar. Projektet kommer inför 2026 att implementeras i ordinarie verksamhet. Behov finns att upprätt en rutin kring fortsatt fördelning av medel till medverkande föreningar inom Aktivitetsgruppen.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet bedöms som särskilt relevant utifrån följande av kommunfullmäktigs strategiska mål:

- Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande.
- En trygg omsorg med valmöjligheter genom hela livet
- Att ge möjligheter till en aktiv fritid för alla åldrar.

Ärende är även relevant utifrån kommunstyrelsens resultatmål:

- Fler barn, unga och äldre - inklusive personer med funktionsvariation deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv.
- En kunskapsskola som ger varje elev rätt stöd.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Målen i Agenda 2030 handlar om att försöka skapa anständiga samt hållbara levnadsförhållande och levnadsvillkor för världens alla människor. Ärendet har särskilt bedömts särskilt utifrån följande mål:

- Mål 1. Ingen fattigdom
- Mål 3. God hälsa och välbefinnande
- Mål 4. God utbildning för alla
- Mål 10. Minskad ojämlikhet
- Mål 16. Fredliga och inkluderande samhällen

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Programmet Social hållbarhet – ökat innanförskap (KS2023/1562) är ett långsiktigt och visionärt dokument, med fokus på vad Kungälv kommun ska uppnå kring ökad social hållbarhet och innanförskap. Prioriterat områden är tidiga insatser för barn- och ungdomar.

I underliggande social översiktsplan sker olika konkretiseringar hur Kungälv kommun ska arbeta med tidiga insatser. En aktivitet är att införa och utvärdera konceptet Aktivitetsgrupp i Kungälv kommun.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Bedömningen är att Aktivitetsgrupp haft positivt utfall på målgruppen:

- Positiv effekt på BMI har noterat hos 77 procent av de deltagare som hänvisats från Barn- och ungdomsmedicin (BUM).
- Ett antal elever har tack vare Aktivitetsgrupp uppnått skolans mål för simning.
- Samtliga av de svarande på föräldraenkäten upplever Aktivitetsgruppen som positiv eller mycket positiv. Även samtliga svarande på deltagarenkäten upplever Aktivitetsgruppen som positiv eller mycket positiv.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Återkopplingen från olika aktörer inom hälso- och sjukvården, skolan och socialtjänsten är att Aktivitetsgruppen fyllt en viktig funktion för att slussa vidare målgruppen i olika främjade aktiviteter.

Samtliga svarande i enkäten till föreningslivet återkopplar att aktivitetsspassen fungerat bra eller mycket bra samt att stödet från kommunen varit bra. Föreningarna betonar vikten att kommunens representanter är närvarande.

Ekonomisk bedömning

Projektet kommer inför 2026 att implementeras i ordinarie verksamhet. Inom befintlig budgetram finansierar förvaltningen koordinatör på 100 procent samt övrig aktuell bemanning.

Under 2026 finansieras ersättning till föreningslivet utifrån kommunens folkhälsoavtal med Västra Götalandsregionen. Budgeterat belopp är 250 000 kr.

Förslag till beslut

Förvaltningens ges i uppdrag ta fram rutin kring ersättning till föreningslivet som implementeras i riktlinje för förenings- och studieförbundsstöd.

Lena Arnfelt
Sektorchef Trygghet och Stöd

Monica Carhult Karlsson
Sektorchef Bildning och Lärande

Expedieras till:

För kännedom till:

Lokalt samverkansavtal Aktivitetsgruppen

1. Avtalsparter och placering

Namn på ingående verksamhetsområde: Barn- och ungdomsmedicinsk mottagning, Kungälv (BUM)

Organisationsnummer: 232100-0131

Namn på ingående verksamhetsområde: Barn- och ungdomspsykiatri (BUP), Sjukhusen i Väster

Organisationsnummer: 232100-0131

Namn på ingående verksamhetsområde: Familjehuset Klippan, Ytterby

Organisationsnummer: 556077-2419

Namn på ingående verksamhetsområde: Stödenhet, F-9, Gymnasium och kultur

Sektor: Bildning och Lärande

Kommunens namn: Kungälv kommun

Organisationsnummer: 212000 – 1371

Namn på ingående verksamhetsområde: Individ och familjeomsorg (IFO), Gemensam mottagning

Sektor: Trygghet och Stöd

Kommunens namn: Kungälv kommun

Organisationsnummer: 212000 – 1371

Namn på ingående verksamhetsområde: RF-SISU Västra Götaland

Organisationsnummer: 857200–7774

2. Avtalstid

Avtalet gäller under perioden 2026-01-01 till och med 2028-12-31. Om avtalet inte sagts upp skriftligen 6 månader innan avtalets utgång förlängs det automatiskt med ett år. Uppsägning av avtalet för upphörande eller omförhandling ska meddelas övriga parter skriftligen med sex månaders varsel.

3. Avtalets utgångspunkter

Följande dokument ligger till grund för avtalet:

- Kungälv kommun och RF SISU Västra Götaland: Överenskommelse om samverkan 2025 - 2026 Aktiviteter för barn och unga i behov av särskilt stöd Aktivitetsgruppen (Dnr KS2024/2180)
- Tillägg till överenskommelse mellan västra hälso- och sjukvårdsnämnden och Kungälv kommun om aktiviteter för barn och unga i behov av särskilt stöd i enlighet med metoden Friskvårdsgrupp/ Aktivitetsgrupp för perioden 241101 - 251231 (KS2024/2180-3)

- Överenskommelse mellan västra hälso- och sjukvårdsnämnden och Kungälv kommun: om aktiviteter för barn och unga i behov av särskilt stöd (Dnr 2022 - 00256 Västra hälso- och sjukvårdsnämnden)
- Kungälv kommun och RF-SISU Västra Götaland: Överenskommelse om samverkan för 2023 - 2024 Aktiviteter för barn- och unga i behov av särskilt stöd Friskvårdsgrupp och Aktivitetsgrupp (Dnr KS2022/2316)
- Program social hållbarhet Kungälv kommun (Dnr KS2023/1562)
- Social översiktsplan Kungälv kommun (Dnr KS2023/1562)

4. Syfte med avtalet

Syftet med avtalet är att säkra samverkan, skapa långsiktighet, kontinuitet och kvalitet i Aktivitetsgruppens verksamhet. Detta avtal reglerar verksamhetens ledningsstruktur, innehåll, respektive parts ansvarsområde och finansiering.

5. Aktivitetsgruppens mål, uppdrag och prioritering

Mål

Att kunna erbjuda ett utbud av aktiviteter för barn och unga i Kungälv kommun som enligt specialistvårdens (Barn-och ungdomsmedicin, Barn-och Ungdomspsykiatri), Familjehuset Klippans samt skolhälsovårdens bedömning har behov av särskilt stöd.

Uppdrag

Aktivitetsgruppens uppdrag är:

- I samverkan med lokala föreningslivet erbjuda meningsfulla fritidsaktiviteter ur ett hälsofrämjande perspektiv.
- I samverkan med lokala föreningslivet sträva efter en lågtröskelverksamhet som möjliggör aktiv in- och utslussning av deltagare.
- Arbeta aktivt med att deltagare utifrån individens förutsättningar i största möjliga grad fortsätter i ordinarie aktiviteter.

Prioritering

Utifrån hänvisningar från samverkande aktörer sker prioriteringsordning enligt följande:

- Västra Götalandsregionen: Specialistvården (BUM, BUP)
- Västra Götalandsregionen och Kungälv kommun: Familjehuset Klippan
- Kungälv kommun: sektor Bildning och Lärande, Stödenheten
- Kungälv kommun: sektor Trygghet och Stöd, individ- och familjeomsorg

6. Parternas gemensamma ansvar

Parterna ska tillsammans verka för att målgruppen ska erbjudas meningsfulla fritidsaktiviteter och att samverkan kring barnen/ungdomarnas hälsa sker. Bistå vid utvärdering av arbetsmetoden.

Parterna ansvarar även för att avsätta gemensam tid för att ha samverkansmöten. För samverkansmöten avsätts 1 timma var tredje månad. På dessa möten behandlas till exempel förfarande kring förfrågningar, avstämningar kring kö/lediga plaster samt uppföljning kring deltagare. Mötena kan även innehålla utvecklingsfrågor och samverkansaktiviteter.

7. Parternas enskilda ansvar

Varje avtalspart har ansvar för sin egen verksamhet och personal. Varje chef ansvarar för att Aktivitetsgruppen blir en del av respektive avtalsparts ordinarie verksamhet. Varje enhet ansvarar för att identifiera de barn/ungdomar som ska erbjudas insatsen. De ska ta kontakt med kommunen för att hjälpa patienten rätt. Varje avtalspart ansvarar för att berörd samverkande personal har:

Specialistsjukvård: BUP och BUM

- Skicka förfrågan till Aktivitetsgruppen för barn- och ungdomar som ingår i målgruppen.
- Förankra upplägget och innehåll kring Aktivitetsgruppen till berörd personal.
- Kontaktperson har utrymme för samverkan och gemensam kompetensutveckling i sin tjänst.
- BUP och BUM ingår med representant i kommunens styrgrupp.

Familjehuset Klippan

- Skicka förfrågan till Aktivitetsgruppen för barn- och ungdomar som ingår i målgruppen.
- Förankra upplägget och innehåll kring Aktivitetsgruppen till berörd personal.
- Kontaktperson har utrymme för samverkan och gemensam kompetensutveckling i sin tjänst.
- Ingå vid behov med representant i kommunens styrgrupp.

Sektor Bildning och Lärande, Stödenheten

- Skicka förfrågan till Aktivitetsgruppen för barn- och ungdomar som ingår i målgruppen.
- Förankra upplägget och innehåll kring Aktivitetsgruppen till berörd personal.
- Kontaktperson har utrymme för samverkan och gemensam kompetensutveckling i sin tjänst.
- Ingå med representant i kommunens styrgrupp.

Sektor Trygghet och Stöd, Individ – och familjeomsorg

- Skicka förfrågan till Aktivitetsgruppen för barn- och ungdomar som ingår i målgruppen.
- Förankra upplägget och innehåll kring Aktivitetsgruppen till berörd personal.
- Kontaktperson har utrymme för samverkan och gemensam kompetensutveckling i sin tjänst.
- Ingå med representant i kommunens styrgrupp.

- Samordna Aktivitetsgrupp.
- Arbetsgivaransvar för samordnare/koordinator

RF-SISU Västra Götaland

- Tillsammans med Kungälv kommun samordna nätverk med deltagande föreningar i Aktivitetsgruppen.
- Ingå med representant i kommunens styrgrupp.

8. Styrgrupp

Styrgruppens uppdrag är att:

- Tillsammans med de verksamma i Aktivitetsgruppen ta fram mål för verksamheten samt uppföljning av målen.
- Leda och följa Aktivitetsgruppens utveckling enligt de fastställda målen och riktlinjerna.
- Ansvara för att årlig verksamhetsplanen upprättas och följs upp via en verksamhetsberättelse.

Styrgruppen består av:

- Sektorchef för Trygghet och Stöd
- Enhetschef vid Individ och familjeomsorg
- Enhetschef för Stödenheten
- Enhetschef för Barn- och ungdomspsykiatri
- Enhetschef för Barn- och ungdomsmedicinsk mottagning
- Föreningskonsulent RF-SISU

Vid behovs adjungeras:

- Utsedd representant Familjehuset Klippan
- Utvecklingsledare folkhälsa

Aktivitetsgruppens samordnare/koordinator är sammankallande i styrgruppen.

Mötesfrekvens och samverkanstid regleras utifrån vad styrgruppen kommer överens om.

9. Samordnare/koordinator

Samordnarens/koordinatorns uppdrag är att:

- Stödja arbetet mot verksamhetens mål, uppdrag och prioritering.

Arbetsuppgifterna innebär att:

- Samarbeta med idrottsföreningar kring aktiviteter för målgruppen, både med nya och redan samverkande föreningar.
- Ta emot förfrågningar, kalla deltagare och vårdnadshavare till inskrivningsmöte
- Planera verksamhetens aktiviteter och kommunicera detta till målgruppen.
- Samordnarens har ansvar för huvudaktiviteterna; skolidrott och simundervisning för att deltagare med behov ska kunna tillgodoräkna sig delar av betyget godkänt i ämnet idrott och hälsa i samråd med deltagarens skola och idrottslärare.

- Aktivt arbete med deltagare som möjliggör aktiv in- och utslussning.
- Planera och leda samverkansmöten.
- Ansvara för Aktivitetsgruppens hemsida, informationsmaterial och arbetsmaterial.
- Ansvara för informationsflödet till berörda medarbetare.
- Bevaka och samordna gemensamma utbildningsfrågor
- Sammanställa verksamhetsplan och verksamhetsberättelse.
- Sammankalla nätverk tillsammans med medverkande föreningar.
- Sammankalla styrgruppsmöten.
- Ansvara för att följa upp och redovisa Aktivitetsgruppen.

Tjänstegraden är 100 %, fördelad 50 % till samordning samt 50 % till att leda Aktivitetsgruppen.

Gällande finansiering av samordnartjänsten, se avsnitt 12 i detta avtal.

10. Bemanning

Följande personalgrupp bemannar aktiviteterna:

- Samordnare/koordinator
- Ungdomsarbetare
- Föreningsledare

11. Sekretess och informationsöverföring

Samordnare ansvarar för att informera vårdnadshavare om att samtycke är nödvändigt för att ta del av insatsen samt att inhämta och förvara den påskrivna samtyckesblanketten på ett enligt gällande lagstiftning säkert sätt.

Vardera parter ansvarar för att behandlingen av personuppgifter i sin verksamhet står i överensstämmelse med de krav som gäller för personuppgiftsansvar enligt gällande dataskyddslagstiftning och övriga för part tvingande bestämmelser.

12. Finansiering

Personalkostnader

Kungälv kommun står för personalkostnader avseende kommunal personal som bemannar Aktivitetsgruppens aktiviteter. Kostnaden för samordnaren/koordinatören ska delas mellan de kommunala verksamheter, BoL och ToS, som ingår i samverkan kring Aktivitetsgruppens verksamheter.

Samordnarens/koordinatörens tjänstgöringsgrad är 100 % (50 % samordnare samt 50 % ledare i Aktivitetsgrupp). Kungälv kommun, Sektor Trygghet och stöd, är anställande part vid ingånget avtal 2026-01-01.

Ersättning föreningslivet

Kungälv kommun ersätter föreningslivet utefter framtagna ersättningsmodell.

Övriga gemensamma kostnader (exempelvis gemensam kompetensutveckling) lyfts för beslut i styrgruppen.

13. Ändringar och tillägg i avtalet

Parterna är införstådda med att villkor och förutsättningar för den verksamhet som avtalet avser kan komma att förändras till följd av ny lagstiftning, beslut inom respektive huvudman eller annat. Skulle sådana förändringar uppkomma har parterna skyldighet att snarast informera övriga avtalsparter om detta.

Ändringar och tillägg till detta avtal skall för att vara gällande skriftligen godkännas av parterna.

14. Tvist

Tvist mellan parterna om tolkning eller tillämpning av detta avtal löses i samförstånd mellan parterna. Om tvist om tolkning eller tillämpning av avtalet inte kan lösas i samförstånd mellan parterna, lyftes frågan till respektive huvudman.

15. Underskrift

Detta avtal är upprättat i fem likalydande exemplar där parterna tagit var sitt original.

Kungälv Kommun
Datum och ort

Kungälv Kommun
Datum och ort

För Kungälv Kommun
Sektor Trygghet och Stöd

För Kungälv Kommun
Sektor Bildning och Lärande

Lena Arnfelt
Sektorchef

Monica Carhult
Sektorchef

Västra Götalandsregionen
Datum och ort

Västra Götalandsregionen
Datum och ort

För Barn-och ungdomspsykiatri
Kungälv, Ale, Stenungssund
Stenungssund

Johanna Forsell Ray
Enhetschef

Västra Götalandsregionen
Datum och ort

För Barn- och ungdomsmedicinsk mottagning
Kungälv, Ale, Stenungssund

Anna Taipale Dyverfors
Enhetschef

Familjehuset Klippan
Datum och ort

För Familjehuset Klippan

Agneta Hamilton
Verksamhetschef

För Barn- och ungdomspsykiatri
Kungälv, Ale,

Håkan Liljeland
Enhetschef

RF-SISU
Datum och ort

För RF SISU Västra Götaland

Oskar Wiklund
Distriktsidrottschef

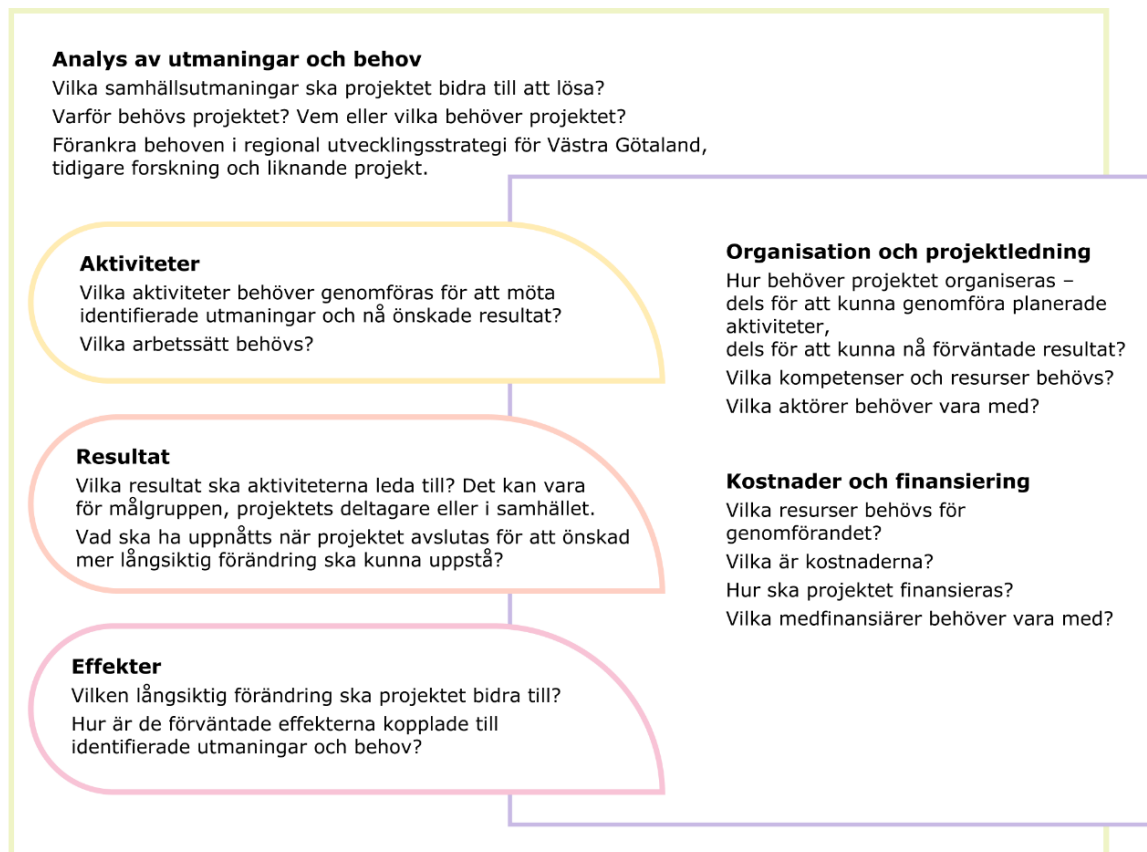

Slutrapport projektstöd delregional nämnd

Denna blankett används för slutrapportering av överenskommelse om aktiviteter till barn och unga i behov av särskilt stöd i enlighet med friskvårdsgrupp/aktivitetsgrupp i Mölndal och Kungälv.

- Uppföljningen ska inkomma tillsammans med en ekonomisk redovisning senast det datum som står i det aktuella uppdraget.
- Uppföljningen ska mailas till delregional nämnd västra:
delregional.namnd.vastra@vgregion.se

I slutrapporten ska ni beskriva hur ni genomfört projektet och vilka resultat ni uppnått genom projektet. Till stöd för uppföljningen används följande modell:

Allmänna uppgifter	
Projektets namn:	"Aktivitetsgruppen" Aktiviteter för barn och unga i behov av särskilt stöd i enlighet med metoden "Friskvårdsgrupp/ Aktivitetsgrupp"
Projektägare (organisationens namn):	Kungälv kommun
Diarienummer (framgår av VGR:s beslut):	2022-00256 (VGR), KS2022/2316 (Kungälv kommun)
Tidsperiod som denna slutrapport gäller:	Från och med 2023-08-01 till och med 2025-09-01 (ÅÅÅÅ-MM-DD)
Länk till eventuell webbsida för projektet:	

Aktiviteter, genomförande och organisation
Beskriv hur projektet har genomförts, organiserats och letts. <i>Utvärderingen har delats upp i tre faser;</i> • Fas 1 Uppstart • Fas 2 Utförande • Fas 3 Implementering Fas 1 Uppstart: <i>Under första halvåret av 2023 skedde en kartläggning av målgruppen. Barnläkare Lovisa Sjögren i samarbete med dåvarande enhetschef BUM Kungälv gjorde en kartläggning över hur många barn och ungdomar, folkbokförda i Kungälv kommun, som var inskrivna på BUM med diagnostiserad obesitas. Utifrån detta togs 12 individer ut som en startgrupp. Även en kartläggning av målgruppen gjordes tillsammans med barnläkare Lovisa Sjögren samt skolhälsovården i Kungälv kommun:</i> <i>- Hur många barn och ungdomar med övervikt och obesitas?</i> <i>- Hur många barn och ungdomar med psykisk ohälsa, som är inskrivna på BUP, som har problematisk skolfrånvaro?</i> <i>Samtidigt skedde en förankring av projektet i Kungälv, för att öka medvetenhet och förståelse kring målgruppen, bland de centrala aktörer som ska genomföra modellarbetet (politik, sektor-, verksamhet- samt enhetschefer/rektorer).</i> • Idrottsrådet • Förankring projekt i utvecklingsgrupp Psykisk hälsa barn- och unga • Förankring projekt i lokal samverkansgrupp Psykisk hälsa barn- och unga. • Förankring projekt i styrgrupp Familjehuset Klippan <i>Vidare under uppstartsfasen gjordes följande:</i> • Rekrytera koordinatörer • Ta fram verksamhetslogik, projektplan och resursågaavtal samt tillsatt stödfunktioner. • Starta upp styrgrupp för projektet. • Teckna överenskommelse med RF-SISU Fas 2 Genomförande

I augusti 2023 var koordinatorena på plats. Koordinatorerna har organiserat och lett det dagliga arbetet med aktiviteter, inskrivningssamtal, föreningskontakter.

Styrgrupp för projektet startades med representanter från BUM, BUP, RF-SISU, sektorchef Trygghet och stöd, utvecklingsledare i folkhälsa samt koordinatörer. Styrgruppen har träffats regelbundet under projekttiden.

Kontakt och planering med samverkande idrottsföreningar gjordes under den inledande delen av genomförandefasen och ett schema utarbetades med aktiviteter.

Vidare togs mallar/rutiner fram för:

- *Förfrågningsblankett*
- *Postgång*
- *Förvaring av personuppgifter*
- *Samtyckesblankett*
- *Överenskommelse deltagare/aktivitetsgrupp*
- *Folder med aktivitetsutbud*

I september 2023 påbörjades arbetet med de första inskrivningssamtalen där deltagare och föräldrar får en introduktion/information om aktivitetsgruppen och vad det finns för aktiviteter att delta i. Under inskrivningssamtalen skrivs det under en samtyckesblankett samt en överenskommelse. Deltagare och familj får även med sig en aktivitetsfolder för att kunna titta i hemma. Anmälan till aktiviteterna görs via mejl och datum för start i aktivitet görs i samråd med koordinator och familj.

I oktober 2023 startade de första föreningsaktiviteterna med kommunen (koordinatörer) på plats som ett stöd för deltagare och förening.

I projektet har det även funnits aktiviteter som kommunen helt ansvarar för;

-Skolsim (En koordinator med idrottslärarexamen ansvarar för den här delen)

Möjlighet för deltagare som behöver extra stöd att delta och träna simning. Detta görs i samråd med deltagarens skola.

-Familjesim

Möjlighet för deltagare att tillsammans med en familjemedlem träna simning. Möjlighet till detta finns ca 1 gång per månad

-Rörelseglädje (En koordinator med idrottslärarexamen ansvarar för den här delen)

Möjlighet för deltagare att få än mer rörelse i vardagen samt möjlighet att ta igen missade moment gjorda i skolan. Möjligheten att ta igen missade moment gjorda i skolan görs i samråd med deltagarens skola.

-Lovaktiviteter

Under skollov anordnas extra aktiviteter för deltagarna i aktivitetsgruppen. Dessa aktiviteter hålls och leds av aktivitetsgruppens koordinatörer.

Under projektets gång har en hemsida tagits fram för att underlätta för deltagare vad som är aktuellt och på gång. Hemsidan uppdateras löpande med information kring aktiviteterna.

Genom hela projektet har RF-SISU, Patientorganisationen Obesitas Sverige (tidigare HOBS) samt Kungälv kommun erbjudit samverkande föreningar utbildning om målgruppen. Utbildningarna har varit föreläsningar, både digitalt och IRL, samt utbildningsmoduler som kan göras via dator/surfplatta.

Fas 3 Implementering

Projektet har inneburit en bra samverkan mellan region, idrottsföreningar, RF-SISU och kommun. Tillsammans har vi skapat en meningsfull fritid för målgruppen. Intentionen har alltid varit att projektet ska implementeras i den ordinarie verksamheten och arbete för detta påbörjades redan under 2024 då en organisationsöversikt togs fram för var aktivitetsgruppen ska ligga i framtiden.

Under den här perioden fick även aktivitetsgruppen förstärkning i personalgruppen då en av kommunens ungdomsarbetare kopplades till projektet med uppgift att stötta deltagare under aktiviteterna.

Samverkansavtal med berörda parter (BUP, BUM, UPH-Familjehuset Klippan, Sektor Bildning och lärande-Stödenheten, Sektor Trygghet och Stöd-Individ-och familjeomsorg samt RF-SISU) har tagits fram för att säkra samverkan, skapa långsiktighet, kontinuitet och kvalitet i Aktivitetsgruppens verksamhet.

Dialog med samverkande föreningar om ett fortsatt samarbete har inletts.

Dialog med Högskolan i Halmstad resulterade i att en student skrev sitt examensarbete, "Inkludering i idrottsföreningar för barn och unga med särskilda behov. Föreningsledares erfarenheter och strategier för att skapa trygga och välkomnande idrottsmiljöer", utifrån några av föreningsledarnas perspektiv.

Föreningskonferens: Under vår 2024 anordnades en föreningskonferens där föreningar från Kungälv och Mölndal fanns på plats. Konferensens syfte vara att skapa ett nätverk för samverkande idrottsföreningar och på så sätt skapa ett långsiktigt samarbete föreningar emellan samt mellan kommun och föreningar. Under konferensen fick föreningarna möjlighet till dialog och utvärdering av projektet så långt. Det fanns även möjlighet för framåtblickande samt dialog kring utveckling.

Kommentera om det skett enligt plan eller vilka förändringar som gjorts. Lyft eventuella svårigheter eller hinder som projektet har mött vad gäller aktiviteter, genomförande och organisation.

- **Har aktiviteter genomförts enligt plan?**

Aktiviteter har genomförts enligt plan.

- 1) Koordinatorer tillsattes
- 2) Kontakt med idrottsföreningar togs
- 3) Förfrågningsblankett, aktivitetsfolder, samtyckesblankett, överenskommelse samt mall för inskrivningssamtal togs fram
- 4) Berörda enheter inom VGR samt kommun kontaktades och informerades om verksamheten
- 5) Schema för aktiviteter togs fram
- 6) Inskrivningssamtal gjordes med, inledningsvis, 12 patienter från BUM
- 7) Aktiviteterna för barn/ungdomar startade okt-23.
- 8) Aktiviteter har kontinuerligt genomförts under projektets gång

- **Har det funnits några särskilda svårigheter eller hinder för genomförandet?**

Tidig förankring och rätt information till samverkande parter har gjort att genomförandet har fungerat väl.

- **Har de aktörer som varit relevanta för genomförandet deltagit enligt plan, och hur har det skett?**

De parter inom VGR som i inledningen av projektet var relevanta var BUM-Kungälv och BUP-Kungälv. Dessa aktörer har deltagit enligt plan. Under projektets gång har även UPH Klippan (Vårdcentralen kusten-Familjehuset Klippan) kopplats på. Även de har deltagit enligt plan.

Inom kommunen kopplades Elevhälsan på och skolornas kuratorer/sjuksköterskor kunde skicka förfrågningar. Denna möjlighet pausades på obestämmd tid då antalet förfrågningar blev högre än vad som kunde hanteras.

RF-SISU har varit inkopplade under hela projektet och varit en viktig del i förankring hos idrottsföreningarna. Tidig kontakt med och relevant information till föreningarna lade grunden till att många föreningar i ett tidigt skede var intresserade av projektet och villiga att ordna aktiviteter för målgruppen. RF-SISU har även varit ett stort stöd vad gäller att kunna erbjuda utbildningar för föreningarna.

Obesitas Sverige (tidigare HOBS) har kunnat erbjuda utbildningsmaterial och föreläsningar till samverkande föreningar

- **Om inte: Varför?**

I dec-24 informerades Habiliteringen Kungälv om insatsen. Under den här perioden hade väldigt många förfrågningar kommit till Aktivitetsgruppen och koordinatorena valde då att pausa förfrågningar under en period, vilket innebar att Habiliteringen inte kunde skicka några förfrågningar. Möjligheten att skicka förfrågningar igen öppnades upp under vår/höst-25. Under den här perioden bestämdes att Habiliteringen i Kungälv, som är mitt under en omorganisation, väntar med att skicka förfrågningar till dess att den nya organisationen är klar.

Har projektets målgrupp/er deltagit i aktiviteterna (delaktighet, tillgång till aktiviteter)?

Av 67st inskrivna individer i Aktivitetsgruppen har 47st varit med på minst en aktivitet. 24st är med i en eller flera aktiviteter varje vecka och 23st är med kontinuerligt på lovaktiviteter/aktiviteter i egen regi.

Sedan aktiviteterna startade i okt-23 har föreningslivet, i form av 13 samverkande föreningar, organiserat och erbjudit 458st ledarledda aktiviteter.

Under samma period, 231001–250901, har Kungälvs kommun organiserat och erbjudit 296st ledarledda aktiviteter.

Om inte: Varför?

20 individer har fortfarande inte varit med på någon aktivitet. Anledningar till det varierar;

-Inte intresserad av verksamheten

-”Fel” utbud - inte intresserad av de aktiviteter som erbjuds

-”Hög tröskel”. För en del individer är den verksamhet vi erbjuder, aktivitet i liten grupp, ett så stort ”hinder” att de inte kommer ut i aktivitet.

- **Hur har projektets genomförande kommunicerats till målgrupp?**

Varje enhet som kan skicka förfrågningar (BUM, BUP, UPH) har fått information om projektet. På varje enhet finns minst ett exemplar av aktivitetsfolder. Här får våra deltagare en första kontakt där de blir informerade om Aktivitetsgruppen och utbudet av aktiviteter. Vid kontakten på enheterna säkerställer personal att patient uppfyller kraven för deltagande samt om patienten vill att en förfrågan till kommunal koordinatör skickas. Vid inskrivningssamtal med koordinatör får patient och vårdnadshavare information om Aktivitetsgruppen, aktiviteter och hur det fungerar med anmälan/utförande på de olika aktiviteterna.

Regelbundna avstämningar med samverkande föreningar har gjorts både på plats i direkt anslutning till aktiviteterna samt via videosamtal. Föreningarna har även haft möjlighet till dialog och kommunikation med varandra via föreningskonferensen.

Under projektets gång har en hemsida utformats (hemsidan är exklusiv för deltagare i projektet-ej sökbar utan nås via länk/webbadress). På hemsidan finns information om deltagande föreningar och när de har aktiviteter (veckodag, tid, säsong, lov). Information finns även om hur deltagarna anmäler sig till aktiviteter. Vid speciella tillfällen, ex skollov, anordnas andra typer av aktiviteter (”lovaktiviteter”). Information kring dessa aktiviteter finns på hemsidan.

Daglig kontakt, ex påminnelser om aktivitet och anmälan görs via SMS till deltagare och vårdnadshavare. Kontakt/utvärdering kring deltagares aktiviteter görs via telefon eller mejl.

Lyft särskilda svårigheter eller hinder.

-Säkerställa att rätt målgrupp blir erbjuden plats. Viktigt med tydlig information till berörda enheter. Viktigt med tydlig information, av berörda enheter, till patient och vårdnadshavare. Viktigt med tydlig information under inskrivningssamtal.

• **Har genomförandet tagit hänsyn till perspektiven jämställdhet, mångfald och att underlätta för personer med funktionsnedsättning? Hur i så fall?**

-Stor hänsyn har tagits till att underlätta för personer med funktionsnedsättning (se kriterier för deltagande nedan)

-Aktiviteter är framtagna för att passa både tjejer och killar

-För att underlätta/stötta deltagare och familjer som har ett annat modersmål än svenska så har det erbjudits:

- *Tolk vid telefonsamtal/inskrivningssamtal*
- *Översättning till annat språk-samtyckesblankett, överenskommelseblankett*
- *Översättning till annat språk-utvärdering/enkäter*

De enheter som kan skicka förfrågningar har kunnat skicka in förfrågningar utifrån kriterierna:

Barn och ungdom som identifierats med något av följande:

** Obesitas av Barn- och Ungdomsmedicinsk mottagning (BUM), Kungälv.*

** Psykisk ohälsa eller neuropsykiatrisk funktionsvariation av Barn-och Ungdomspsykiatri (BUP), Kungälv eller UPH Klippan, Kungälv.*

** Dokumenterade svårigheter att hitta fritidsaktiviteter på grund av barnets funktionsnedsättning av Habiliteringen, Kungälv.*

** Övervikt, psykisk ohälsa eller neuropsykiatrisk funktionsvariation av Elevhälsan.*

Förutom övervikt, psykisk ohälsa, funktionsvariation eller funktionsnedsättning ska barnet/ungdomen ha något av följande:

fysiskt inaktiv, ofrivillig ensamhet, icke godkänt betyg i ämnet idrott och hälsa, problematisk skolfrånvaro, socioekonomisk eller annan utsatthet, omsorgssvikt, brist på meningsfull fritid, brist på delaktighet och inflytande samt vara folkbokförd i Kungälv kommun.

Enheterna säkerställer att patient är intresserad av insatsen innan förfrågan skickas till kommunal koordinator

Resultat

Beskriv de resultat som skapats inom ramen för projektet. Lyft även eventuella svårigheter eller hinder som projektet har mött vad gäller att nå resultat. Vi ber er även svara på ytterligare några frågor kopplat till resultat längre ner.

Resultat

-Skapat meningsfull fritid för individer som tidigare haft dålig erfarenhet av föreningslivet eller aldrig tidigare haft en fritidssysselsättning.

-Social kontakt; Individer har, tack vare aktiviteterna, träffat nya människor och skapat nya kontakter

-Utveckling av den personliga självkänslan; De individer som har deltagit under en längre tid i aktiviteter har utvecklat en positiv bild av sig själva, att de klarar av att göra något de från början tyckte var svårt.

-Utveckling gällande aktivitetsspecifik teknik och motorik; De individer som deltagit under en längre tid i en speciell aktivitet har utvecklat sin motorik och teknik. Detta har även medfört en större tro på sin egen förmåga.

-Positiv effekt på BMI hos 77% av deltagare inskrivna på Barn-och ungdomsmedicin Kungälv som tagit del av Aktivitetsgruppens utbud. Sänkt BMI hos 54% samt planande BMI-kurva hos 23%

-3st deltagare har nått upp till skolans mål för simning (200m, varav 50m ryggsim) genom att göra simtest vid aktiviteten "familjesim". Ytterligare 5st tränar regelbundet simning vid aktiviteten "skolsim"

-8st deltagare har, efter de tagit del av aktivitetsgruppens utbud, prövat på och fortsatt i föreningslivets ordinarie verksamhet.

-Samverkan med 13st föreningar. Föreningarna erbjuder, utifrån individuella förutsättningar, aktiviteter för deltagarna i Aktivitetsgruppen. Aktiviteterna kan delas in i tre "kategorier";

- Aktivitet varje vecka

Föreningen erbjuder aktivitet 1 gång varje vecka under ca september-juni

- Aktivitet säsong

Föreningen erbjuder aktivitet 1 gång varje vecka under den säsong föreningen är "i gång" Apr-sep, sep-apr

- Aktivitet under skollov

Föreningen erbjuder aktivitet en eller flera gånger under skolloven

- **Vilka resultat har uppnåtts jämfört med vad som planerades och de förväntade resultaten?**

Det övergripande målet "Att kunna erbjuda ett utbud av aktiviteter för barn och unga i Kungälv kommun som enligt specialistvårdens (Barn-och ungdomsmedicin, Barn-och Ungdomspsykiatri och Barnhabiliteringen) bedömning har behov av särskilt stöd i form av meningsfulla fritidsaktiviteter ur ett hälsofrämjande perspektiv." har uppnåtts. Över 850 ledarledda aktivitetstillfällen har erbjudits. Målet har uppfyllts.

Hur har resultaten följts upp?

-Enkäter till deltagare och vårdnadshavare

-Enkäter till samverkande föreningar

-Diskussionsfrågor med samverkande föreningar under föreningskonferens

-Uppföljningsmöten/dialog med samverkande aktörer och idrottsföreningar

-Delredovisningar 1 gång per halvår till VGR

-Uppföljning i samband med uppföljningsprogram social hållbarhet-Kungälv kommun

- **Om det faktiska resultatet skiljer sig från det förväntade: Vad är anledningen till det anser ni? Beror det på hur ni genomfört projektet, omvärldsfaktorer eller annat?**

- **Har några oväntade resultat eller lärdomar uppstått? Vad i så fall?**

Resultatet att kunna erbjuda ett utbud av aktiviteter för barn och unga har skapat synergieffekter som nämnts tidigare i utvärderingen:

- Social kontakt
- Utveckling av självkänsla
- Utveckling motorik och teknik
- Positiv effekt BMI
- Uppnående av skolans mål
- Ordinarie föreningsverksamhet

En lärdom kring detta är att vi har föreningar i kommunen som är engagerade och stöttande för målgruppen. Samverkan med föreningar har varit en nyckelfaktor till en utveckling för målgruppen (barn och unga med behov av särskilt stöd) och föreningsledarnas engagemang och intresse för projektet och för målgruppen har varit en bidragande orsak till de resultat som uppnåts.

- **Vem eller vilka aktörer har dragit störst nytta av resultaten – och på vilket sätt?**

Utan inbördes rangordning;

-Specialistvård (BUM, BUP, UPH): Har fått en möjlighet att erbjuda patienter ett "koncept" för en meningsfull fritid

-Föreningslivet: Genom att erbjuda många olika aktiviteter för målgruppen har ett arbetssätt för målgruppen utarbetats. Det arbete föreningarna lagt ner under projektiden har varit bra och gett positiva resultat.

-Kommun: Samarbetet med olika aktörer är viktigt för det fortsatta arbetet med aktivitetsgrupp. Resultaten visar på att kommunen är på rätt väg och att projektet har gett resultat.

-Målgrupp: Barn och unga i behov av stöd har under projektets gång fått möjlighet att pröva och delta i meningsfulla fritidsaktiviteter. Detta har för många inneburit ett avbrott i en annars stillasittande miljö och en möjlighet att skapa ett socialt nätverk.

- **Hur har projektets resultat spridits och till vem? Utgå från projektets målgrupper.**

Individuella resultat så som social utveckling och utveckling motorik/teknik har kommunicerats med och till deltagare och vårdnadshavare. Detta har också kunnat kommunicerats med och till berörda idrottsföreningar. Specialistvården har genom regelbundna avstämningar kunnat ta del av resultaten.

Om möjligt: Beskriv resultat för olika områden – till exempel resultat i projektorganisationen, hos de deltagande aktörerna, hos målgrupperna (primär och sekundär) och i samhället. Det kan även handla om ny kunskap och erfarenhet hos deltagande aktörer eller hos målgrupperna, eller om att samverkan mellan nyckelaktörer har stärkts.

Utifrån er beskrivning ovan – vilka är de tre viktigaste resultaten från ert projekt?

Rangordna dessa från 1 till 3, där 1 är viktigast.

1. Meningsfull fritid till/för deltagare i aktivitetsgruppen
2. Socialt sammanhang för deltagare i aktivitetsgruppen
3. Samverkan med 13 föreningar samt aktörer inom vård (BUM, BUP, UPH, Skolhälsovård)

Hur väl motsvarar projektresultatet det ni förväntade er vid projektets start? Kryssa i en av rutorna 1–5, där 1 är lägsta betyg och 5 är högsta. 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☒ Har ni eller övriga projektdeltagare fått några särskilda insikter, lärdomar eller ny kunskap som följd av projektets genomförande? Beskriv vad det har haft för betydelse för hur projektet genomförts eller för projektets resultat. <i>Under projektets tid har vi stött på få motgångar, mycket tack vare bra förankring och förarbete. Meningsfull fritid i form av aktiviteter kunde starta relativt snabbt efter att koordinatorena var på plats och involverade parter har under hela projekttiden varit positiva och hjälpsamma. Personal i aktivitetsgruppen har i stort sett under hela projekttiden varit med under föreningsaktiviteterna som stöd för individ/förening och den insikten som vi utifrån detta fått är att individen har känt en trygghet med kommunal personal. Personalen har varit med vid aktiviteterna och skapar en igenkännande trygghet för individen. För många deltagare har den här tryggheten varit en nyckelfaktor för att våga ta steget till en aktivitet eller att prova på en (ny) fritidssysselsättning.</i> Skulle ni – utifrån erhållna erfarenheter – ha förändrat något om ni gjort om projektet idag?
--

Implementering och effekter

Nu när projektet är avslutat: Beskriv hur resultaten kommer att användas i det fortsatta arbetet. Vilka delar kommer att implementeras i ordinarie verksamhet? Hur kommer den fortsatta organisationen se ut?

Resultaten i projektet kommer ligga till grund för det fortsatta arbetet med aktivitetsgrupp. Resultaten är bra att ha med sig och visar på att arbetet med att skapa meningsfull fritid är viktigt. Implementering i den ordinarie verksamheten kommer ske efter projekttid och organisationen runt aktivitetsgruppen kommer i stort sett att se ut på samma sätt som under projekttiden.

-En koordinator med övergripande ansvar kring samverkan aktörer och föreningar

-En familjebehandlare (50%) som ansvarar för stöttning för individ/förening under aktivitetstillfällena

Frågor att använda som stöd för er beskrivning:

- **Hur kommer projektets resultat leva vidare och göra nytta efter projektets slut? På vilket sätt och hos vem?**

Att skapa en meningsfull fritid för individer i behov av stöd är viktigt och resultaten från projektet visar att det även i framtiden behövs stöd och stöttning för målgruppen. För den enskilde patienten/deltagaren är det viktigt att veta att det även framöver kommer att finnas stöd och stöttning till en meningsfull fritid. För samverkande idrottsföreningar är resultaten ett kvitto på att den verksamhet som bedrivs gör nytta för målgruppen och det i kombination med samverkan är faktorer för att kunna fortsätta arbetet.

De samverkande aktörerna inom specialistvården kommer fortsatt kunna hänvisa/skicka förfrågan till kommunens aktivitetsgrupp och det innebär

- Hur ser förutsättningarna ut för att projektets resultat faktiskt kommer att bidra till tänkta effekter på **kort sikt** (1–3 år efter projektets slut)? Är det något som behöver ske för att de förväntade effekterna ska uppnås?
- Hur ser förutsättningarna ut för att projektets resultat faktiskt kommer att bidra till tänkta effekter på **lång sikt** (mer än 3 år efter projektets slut)? Är det något som behöver ske för att de förväntade effekterna ska uppnås?

Utfall av indikatorer

Här kan ni fylla i om ni har några indikatorer som ni följt under projektets tid:

Indikatorer Skriv in de indikatorer som angavs i VGR:s beslut	Uppstart				Utfall (ackumulerat)			
	Kvinnor	Män	Annat	Totalt	Kvinnor	Män	Annat	Totalt
Antal deltagare	7(0)	5(0)		12(0)	29	45		74
Antal ledarledda aktiviteter				0				458+296

Om några indikatorer **inte** har uppnåtts – eller har uppnåtts **över förväntan** – kommentera och analysera varför.

Underskrift

Den person som undertecknar försäkrar att alla uppgifter som ni lämnat i denna slutrapport är riktiga – detta inkluderar även de eventuella bilagor ni lämnar.

Underskrift		
Datum	Underskrift av projektledare	Namnförtydligande
Telefon:	E-post:	

Bilagor	
Det som ligger till grund för bedömningen är de uppgifter som lämnas i slutrapporten, även om det är möjligt att bifoga eventuella bilagor.	
☐	Utvärderingsrapport (om sådan finns)
☐	Lägesrapport för den sista perioden (frivilligt)
☐	
☐	
☐	

Denna behandling '148/25 Agora IFK Kungälv offentligt partnerskap (loP) 2026-2028' har inget tjänsteutlåtande.

Sektorchefens (SoU) rapport till UBL 2025-12-02

Byggnader

Skadegörelse

Under november 2025 granskades fakturor på sammanlagt ca. 119 tkr, varav 79 tkr invändig skadegörelse, ca 13 tkr utvändig, 14 tkr krossat glas, 9 tkr allmän skadegörelse och 4 tkr klotter. Fastigheter som hade höga kostnader var bl.a. Ytterbyskolan på 49 tkr. Incidenter som förekom där var fortfarande återställning efter branden och termostater. Sedan fortsatt skadegörelse på Munkegärdeskolan (18 tkr), Övre Fontinskolan (14 tkr), Sandbackaskolan 10 (tkr), mm.

Fastighet	Summa Belopp
Ytterbyskolan	49 152,93
Munkegärdeskolan	18 384,10
Övre Fontinskolan	14 113,60
Nordmannaskolan	10 024,54
Thorildskolan	9 329,51
Nämndhuset	6 800,00
Diseröds Idrottshall	4 235,25
Totalt	119 031,68

Aktivitet	Summa Belopp
Skadegörelse invändigt	79 072,28
Skadegörelse glas	14 113,60
Skadegörelse utomhus	12 635,54
Skadegörelse allmän	9 329,51
Skadegörelse klotter	3 880,75
Totalt	119 031,68

Aktivitet	Summa Belopp
Skadegörelse invändigt	79 072,28
Skadegörelse glas	14 113,60
Skadegörelse utomhus	12 635,54
Skadegörelse allmän	9 329,51
Skadegörelse klotter	3 880,75
Totalt	119 031,68

Aktivitet	Summa Belopp
Skadegörelse invändigt	79 072,28
Skadegörelse glas	14 113,60
Skadegörelse utomhus	12 635,54
Skadegörelse allmän	9 329,51
Skadegörelse klotter	3 880,75
Totalt	119 031,68

Ärenden på

skadegörelse

Under november 2025 registrerades 22 skadegörelseärenden på fastigheter med tre till fyra ärenden på el, vatten/avlopp, fönstermiljö och dörrmiljö, 2 på brandskyddet, 1 klotter och 5 övriga ärenden.

Incidenter inkluderar söndersparkad väggknapp för dörrautomatik, eldosa sönder, tvättställ rasat, trasiga fönster dvs. glassplitter som togs hand om, hål i väggar som blir fler och större, knäckt dörrkarm, spolknapp trasig, termostatvred försvunna, vandalisering av omklädningsrum, sönderslagen dörr till toalett, klotter, bortplockade rör och trasiga packningar, elev ryckt av lock på brandsläckarskåp som ska skydda brandsläckare från att användas till vandalisering, lampa nedriven (obs ström), översvämning med knäckt vattenlås.

Fastigheten som drabbades hårdast med nya skador var Ytterbyskolan (8). Resterande fastigheter som fick skador var mestadels skolor med 1-3 ärenden. Kode skola är ny bland de utsatta skolorna med 2-3 ärenden per månad nu på hösten 2025. Det pågick skadegörelse även på Nordmannatorget (2), Yttern IP (1), Änggårde bostadsmoduler (1).

Fastighet	Antal på Ärendenr	Grundorsak	Antal på Ärendenr
Ytterbyskolan	8	Övrigt	5
Kode skola	3	Dörrmiljö	4
Munkegärdeskolan	2	Fönstermiljö	4
Nordmannatorget	2	EI/TV	3
Tunge skola	2	Vatten/Avlopp	3
IP Yttern	1	Brandskydd	2
Kullens skola	1	Klotter	1
Mimers Hus	1		
Thorildskolan	1		
Ängegärde	1		
Totalt	22	Totalt	22

Pågående projekt

Föreningar

28 okt **Idrottsrådsmöte**. Politik, förvaltning, RF-SISU och idrottsrådsstyrelsen närvarade. Protokoll finns på [idrottsrådet - kungalv.se](https://idrottsrådet-kungalv.se)

Avstämningsmöte mellan **kommunen och RF-SISU** 30 okt. Återkopplar kring föreningskontakter.

Många föreningar deltog på **Idrottskonferensen** 15 nov. Bl.a: YIS, GFKG, IKK, RUF, KIS, Kode IF, KSS, Hermansby IF, KAIK. Roddklubben, Kyokushin karate, Volleybollen, Lysegårdens golfklubb, Chikara, Kingriver e-sport, Kungälvs hästsportsklubb mfl.

Ansökningsperioden för föreningsstöd har öppnat, 1 nov. Föreningar börjar komma in med ansökningar.

Möte med **Kingriver E-sport** och **Länsförsäkringar** och deras engagemang "Spela Roll". Bl.a. trygghetsvärdar på nätet.

Planering av Nätverksträff med **idrottsföreningar som har 65+** verksamhet. Samtal med varje förening (14 st) för att få bra närvaro på mötet 24 nov.

Redovisning av 2025 års **Investeringsstöd och Projekt- och arrangemangsstöd** pågår. Senast 31/12 ska föreningen redovisa.

Hemsida och E-tjänst för föreningar att anmäla intresse för **samverkan/IOP** med kommunen är skapade.

Arbetsmöten med IFK Kungälv angående nytt IOP-avtal för **Agora**. Möte mellan förening och grundskolechef och biträdande.

Pågår en framtagning av **enkät till idrottsföreningarna**. Samla deras tankar och åsikter inför skrivandet av **idrottspolitiskt program**.

Möte med **YKK**. Öppet samtal om **Samhällskontraktet**.

Regelbundna bandymöten med **Bandyföreningarna (IFK, KIS och KSK)** för att främja god dialog genom säsongen.

Avstämningsmöten med **Kungälvs ishockeyklubb**. Ungdomsansvarig/senioransvarig är inbjudna.

Möte med **Kungälvs simsällskap** för att hålla stämma av och hålla en god dialog.

Cuper och arrangemang

Trekungaslaget 24-26 okt. Kungälvs Volleybollklubb arrangerar. Lyckat evenemang.

Nattfotboll 31 okt i Mimershallen. Arrangör IK Kongahälla och TUM.

Idrottsanläggningar

Idrottsanläggningar

Skarpe Nord

- Arbete med att bygga is pågår. Om allt går som det ska kan vi öppna helgen 22/11. Då krävs att vi inte får någon nederbörd under veckan för att den planen ska hålla.

Idrottshallar

- Alla hallar i full drift.

Konstgräsplaner

- Alla kommunens konstgräsplaner är i full drift förutom Ytterns gamla som fortfarande bara är halv just nu. (Stora sättningar i underlaget gör det farligt att spela.) Vi kan inte laga eller åtgärda något i nuläget då det är för kallt och för blött för att något klister ska torka. Föreningen är medvetna om detta.
- Underlag för upphandling av nytt konstgräs till Lunnevi har startats och förhoppningsvis kan det skickas ut i början på nästa år.

Naturgräsplaner

- Alla naturgräsplaner är stängda för säsongen.
- Dialog pågår med IOFF om att eventuellt ta över driften av Rödboplan genom ett arrendeavtal. Dock är omklädningsbyggnaden i extremt dåligt skick så den kan nog inte användas. Men att ha tillgång till en extra gräsplan kan vara ett bra alternativ när man har omläggning av gräs på andra planer.

Friidrott:

- Den nya kastplanen i Munkegärde är utjämnad och sådd. Nu får det ta sig fram till våren. Kastgrenarna fortsätter att boka sig upp på Jennylund.

Bad

- **Oasen simhall**
- Full verksamhet.
- Fortsatt utredning gällande fogar och tätskikt i bassängerna för att klara drift de återstående åren.
- Vi kommer att behöva stänga 25-metersbassängen 2-3 dagar för att akut åtgärda de fogar som blivit för djupa. Vi har skickat ut frågan till några företag som kan utföra arbetet med vatten i bassängen.
- System med digitala infoskärmar ska implementeras.

Utebadet:

- Markarbeten pågår för att göra klart det man inte hann innan badet skulle öppnas i våras.
- Vi ska även dra en fiberkabel in till utebadet för att förbättra larmöverföringar och driftövervakning.

Oasen is

- Full verksamhet
- System med digitala infoskärmar ska implementeras.

Friluftsbaden:

- Badsäsongen är slut och några bryggor kommer att behöva renoveras grundligt eller bytas ut till nästa säsong. (Rörtången samt Sundhammars bryggor.)
- Stegar för vinterbadare finns i Sundhammar och i Rörtången.

Vandringsleder och motionsspår

- Medverkan på **Västkuststiftelsens** regionala samverkansträff för **Friluftsliv** 6 nov.
- Tagit del av **Friluftsrämjandets kommunrapport** för 2025.
- Arbetet med att röja omkring belysningen på motionsspåret i Diseröd pågår. Det blöta vädret gör att det är svårt att köra på spåren vilket innebär att det drar ut på tiden.
- Miljölaget har lagt två dräneringsrör på 5 km och lagt på nytt material.

Denna behandling '150/25 Rapporter' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '151/25 Övrigt' har inget tjänsteutlåtande.